

Bundel van de Algemeen Bestuur van 22 mei 2019

Agenda bijlagen

technische vragen en antwoorden vergadering algemeen bestuur 22 mei 2019

technische vragen - bijlage beschikking keersluis schipdiep 2006

technische vragen bijlage - Brief SNB formateur WBD met nadere reactie SNB bij technische vragen AB 22 mei 2019

- 1 Opening (Koetshuis)
- 2 19.30-20.15 uur 'Koetshuismoment'
- 3 Spreekrecht
Er hebben zich nog geen sprekers aangemeld.
- 4 BESLUITVORMENDE NOTA'S
- 4.a Remming- en geleidenwerken keersluis Schipdiep
adviesnota remming- en geleidenwerken keersluis schipdiep
besluit remming- en geleidenwerken keersluis schipdiep
(voorgenomen) motie 22 mei 2019 Keersluis Oude Maasje
- 5 HAMERSTUKKEN
- 5.a ADVIESNOTA'S
- 5.a.1 Aquon: zienswijze op de concept programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021 - 2024
adviesnota Aquon: zienswijze op de concept programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021 - 2024
verzoek om zienswijze op de Concept Begroting 2020 en Meerjarenraming 2021-2024
Aquon zienswijze uitgaande brief
programmabegroting AQUON 2020
- 5.a.2 Vaststelling Projectplan Waterwet: Duurzame renovatie RWZI Nieuw-Vossemeer, aanleg waterharmonica en bijkomende werken (gemeente Steenbergen)
adviesnota vaststelling projectplan Waterwet: Duurzame renovatie RWZI Nieuw-Vossemeer, aanleg waterharmonica en bijkomende werken (gemeente Steenbergen)
projectplan Waterwet: Duurzame renovatie RWZI Nieuw-Vossemeer, aanleg waterharmonica en bijkomende werken (gemeente Steenbergen)
bijlage bij projectplan Waterwet: Duurzame renovatie RWZI Nieuw-Vossemeer, aanleg waterharmonica en bijkomende werken (gemeente Steenbergen)
- 5.b MEDEDELINGEN
- 5.b.1 Detailevaluatie handavingsuitvoeringsprogramma 2018
mededeling detailevaluatie handavingsuitvoeringsprogramma 2018
detailevaluatie Handavingsuitvoeringsprogramma 2018
handavingsuitvoeringsprogramma 2019
- 5.c INGEKOMEN STUKKEN
--
- 6 NOTULEN EN BESLUITENLIJST
- 6.a Notulen vergadering algemeen bestuur 24 april 2019
Algemeen bestuur notulen 24 april 2019
- 6.b Actie- en toezeggingenlijst vergadering algemeen bestuur 24 april 2019
actie en toezeggingenlijst AB 24 april 2019
- 6.c Besluitenlijst vergadering algemeen bestuur 24 april 2019
Besluitenlijst algemeen bestuur 24 april 2019
- 7 Rondvraag
- 8 Sluiting

Technische vragen en antwoorden AB 22 mei 2019

4.a Remming- en geleidenwerken keersluis Schipdiep

Fractie Ons Water/West-Brabant-Waterbreed

Vraag:

Graag zien wij de documenten die in 2006 bij het overdragen van de vergunning van de provincie naar het waterschap zijn gewisseld, dit met name met het oog op het te plegen onderhoud

Antwoord:

De documenten zijn bijgevoegd als bijlage bij de technische vragen en antwoorden. De sluis is overigens al sinds 1983 in eigendom, en beheer en onderhoud van het waterschap.

Fractie WaterNatuurlijk

Vraag:

Pag 2: in 1982 heeft de provincie aan het waterschap gevraagd om de dam met Keersluis in eigendom te nemen.

- Waarom is pas 23 jaar later, in 2006, de vergunning hiertoe overgedragen van de provincie aan het waterschap?
- Als dit met onderhandelingen te maken heeft gehad (?), waarom zijn we dan nu weer aan het onderhandelen?

Antwoord

Het is onbekend waarom met de overdracht van het eigendom en beheer en onderhoud van de keersluis in 1983 op dat moment niet ook de vergunning is overgedragen. Het zou logisch geweest zijn om dit gelijktijdig te doen.

Over de overdracht van de vergunning van de provincie naar het waterschap in 2006 zijn geen onderhandelingen gevoerd.

Vraag:

Pag 2 en 3: Het gevoteerde uitvoeringskrediet uit 2013 (9 ton) blijkt onvoldoende om onderhoud uit te voeren dat ook volstaat voor klasse II vaartuigen. Br. Delta gaat hierover in onderhandeling met RWS vanwege tussentijds aanpassen van eisen. Toch vinden wij op internet een bericht van bedrijf Verdaasdonk dat in 2017 geheel gerenoveerde keerdeuren zijn geplaatst.

- Is er dus toch gerenoveerd conform eisen van RWS?
- Waarom staat dit bericht niet in de overzichtslijst?

Antwoord

Het gevoteerde uitvoeringskrediet uit 2013 (9 ton) was toereikend voor remmings- en geleidenwerken voor klasse II vaartuigen, maar niet toereikend voor remmings- en geleidenwerken geschikt voor klasse Va schepen. Vandaar het verzoek voor extra uitvoeringskrediet.

In fase 1 zijn de sluisdeuren geconserveerd, de hydrauliek units en de elektrotechnische installatie vervangen en veiligheidsmaatregelen (arbo) getroffen. Voor deze werkzaamheden was de scheepvaartklasse niet relevant. Bovenstaande is ook toegelicht onder aandachtsbolletje 11 en 12 op pagina 2 van de adviesnota.

Het bericht dat u op internet heeft gevonden over het bedrijf Verdaasdonk heeft betrekking op het demonteren van de sluisdeuren uit de sluis naar de conserveringslocatie en vice versa uit fase 1.

Vraag:

Pag 3: Kunt u uitleggen wat wordt bedoeld met "juridische positie vh waterschap is.....zeer zwak"?

- De argumentatie is hier niet helder; graag uitleg. Welk afgelegd traject wordt hier bedoeld, of wat precies daaruit?

Antwoord:

Rijkswaterstaat heeft middels een vergunning verleend die toestaat dat er in hun vaarweg een waterkering in de vorm van de keersluis is aangebracht. Vanuit het perspectief van vaarwegbeheerder stelt Rijkswaterstaat dat de bijbehorende remmings- en geleidenwerken in dienst staan van de primaire kering. Als er geen keersluis was, waren er ook geen remmings- en geleidenwerken nodig. Daarom ziet Rijkswaterstaat geen rol om mede te financieren. Het waterschap heeft de taxatie gemaakt dat er juridisch gezien onvoldoende grond is om dit besluit aan te vechten.

Fractie PvdA

Vraag:

Er wordt geconstateerd dat in de praktijk het aantal schepen dat zwaarder is in de loop van de tijd is toegenomen. Ook de beperking in de vaarsnelheid en de voorwaarde van het onbeladen zijn van schepen zoals geformuleerd in 1977 is waarschijnlijk niet consequent nageleefd. (laatste punt pagina 2)

Vraag: Geldt deze constatering in het algemeen op de binnenwateren of voor het Oude Maasje?

Antwoord:

Dat schepen in de loop van de tijd zwaarder zijn geworden geldt algemeen. Er zijn geen vergelijkbare situaties bekend waar in vergunningen voor sluizen voorwaarden zijn gesteld aan belading en vaarsnelheid die vervolgens niet in het vaarwegreglement zijn vastgelegd en/of worden nageleefd.

Vraag: Worden op dit moment bedrijven gevestigd aan het Oude Maasje voorzien van vrachtlading door schepen met Scheepklasse Va?

Antwoord:

Ja

Vraag: Klopt het dat de schepen tot 100 meter (Scheepklasse Va) niet de waterweg op kunnen, omdat zij niet kunnen keren?

Antwoord:

Nee. Schepen van scheepsklasse Va kunnen varen tot Waspik, alwaar ook ruimte is om te keren.

5 HAMERSTUKKEN

5.a ADVIESNOTA'S

5.a.1 Aquon: zienswijze op de concept programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021 – 2024

Fractie Ons Water/West-Brabant-Waterbreed

Vraag:

Kan de sensor meettechniek een groot aantal monsters gaan vervangen op termijn, of blijven de grote aantallen monsters in de nabije toekomst nodig ?

Antwoord

De meerderheid van de monsters en analyses die aan Aquon worden uitbesteed dienen te worden uitgevoerd conform EU e/o nationale normen en procedures e/o vergunningen (b.v. KRW, bestrijdingsmiddelen, waterbodems, voldoen aan lozing vergunningen, etc). Deze procedures schrijven de methodes van bemonstering en analyse voor. Verandering en verankering van deze wetten en procedures nemen veel tijd in beslag. Het is dus niet te verwachten dat door nieuwe sensor meettechniek de huidige wijze van bemonstering en aantal monsters de komende 5 jaar gaat veranderen.

Sensortechnieken zijn nu al wel in te zetten voor het monitoren van een aantal eenvoudige parameters t.b.v een beter operationeel waterbeheer en tijdig inzicht in grote afwijkingen in de kwaliteit van onze wateren.

Vraag:

Zijn er bij de andere 13 waterschappen, die niet bij Aquon zijn aangesloten, ook samenwerkingsverbanden op het gebied van laboratoriumwerkzaamheden?

Antwoord:

Ja, naast Aquon zijn er nog twee andere samenwerkingsverbanden met een eigen Laboratoria (Aqualysis en Waterproef).

Twee waterschappen hebben nog een eigen laboratorium in huis (Wetterskip Fryslân en Waterschap Hunze en Aa's).

Drie waterschappen (Noorderzijlvest, Scheldestromen en Limburg) besteden de waterkwaliteitsanalyses aan marktpartijen.

Deelnemers samenwerkingsverbanden:

Aquon – negen waterschappen (De Dommel, Aa en Maas, Rivierenland, Brabantse Delta, Hollandse Delta, Schieland en Krimpenerwaard, De Stichtse Rijnlanden, Rijnland, Delfland)

Aqualysis – vijf waterschappen (Zuiderzeeland, Vechtstromen, Drents-Overijsselse Delta, Rijn en IJssel, Vallei en Veluwe).

Waterproef – twee waterschappen (Hollands Noorderkwartier, Waternet/AGV)

Fractie WaterNatuurlijk

Vraag:

Op pag. 5 van de Programmabegroting lezen we dat Aquon op een gestructureerde manier werkt aan een kennis- en innovatieagenda. Graag zouden wij deze agenda ontvangen.

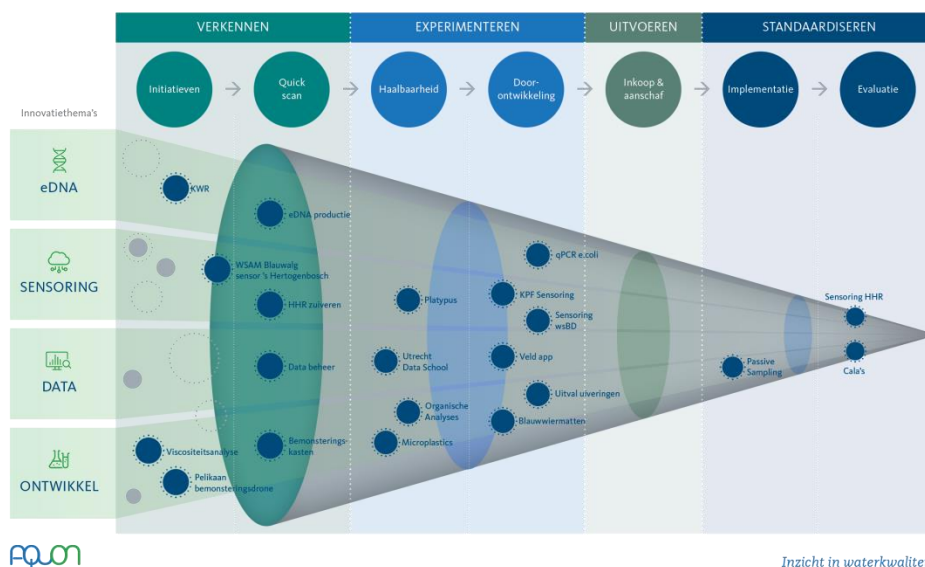
- Graag ontvangen wij deze agenda. Dat is zelfs noodzakelijk om de risicoparagraaf zinvol te kunnen duiden.

Antwoord:

Intern, ten behoeve van de bedrijfsvoering, gebruikt Aquon een Ontwikkel en Innovatieprogramma. Daarin brengt Aquon focus aan op een aantal ontwikkellijnen, te weten sensortechnologie, eDNA/qPCR technologie (DNA gerelateerde technieken; het aantonen van de aanwezigheid van levensvormen en individuele soorten door middel van DNA- herkenning) en big data. Per ontwikkellijn worden er vervolgens specifieke projecten en dito agenda's geprogrammeerd.

De hoofdlijnen van ontwikkeling en innovatie zijn in onderstaand schema weergegeven:

INNOVATIEPROGRAMMA AQUON & WATERSCHAPPEN INITIATIEVEN

Vraag:

In het bestuursakkoord is afgesproken om extra in te zetten om de KRW-doelen te behalen.

- Welke opdrachten zet BD daartoe uit bij Aquon? Welke metingen worden in dit kader verricht, of anderszins?

Antwoord:

Jaarlijks besteedt WSBD € 670.000 aan de verplichte KRW monitoring waarvan € 630.000 bij Aquon en € 40.000 bij andere partijen (voor de onderzoeken die Aquon zelf niet kan uitvoeren). Tussen 2017 en 2019 heeft WSBD € 25.000/jaar aan extra opdrachten aan Aquon gegeven tbv. de KRW Watersysteem Analyses (WSAs). De WSA's worden in 2019 afgerond.

Vóór 2021 beslist het AB of de huidige KRW doelen haalbaar zijn of aangepast dienen te worden. Tussen 2020 en 2027 zal het waterschap maatregelen gaan uitvoeren t.b.v. de verbetering van de waterkwaliteit in de KRW waterlichamen. De effectiviteit van deze maatregelen zal worden gemeten aan de hand van de verplichte jaarlijkse monitoring plus specifieke project gerelateerde monitoringscampagnes. De omvang en kosten van deze campagnes zijn nog niet bekend. Een groot deel hiervan zal naar verwachting door Aquon worden verricht.

Fractie VVD

Vraag:

wie bewaakt de kosten?

Antwoord:

Dit is onderdeel van de reguliere planning en controlcyclus. Verder kent Aquon een governancestructuur waarin beoordeling en bewaking van de kosten is geborgd.

Vraag:

wie onderhandelt over de inkoopkosten?

Antwoord:

Voor de opdrachten die het waterschap aan Aquon uitbesteed is dit het platform opdrachtgevers. Voor de kosten die Aquon zelf maakt is dat het platform eigenaren. Het waterschap is ambtelijk actief in beide platforms.

Vraag:

wie beslist welke productie Aquon gaat verrichten voor WBD?

Antwoord:

Er wordt jaarlijks een uitvraag gedaan bij de waterschappen waarbij de verschillende disciplines de meerjarenbegroting opstellen op basis van

ervaringscijfers voor routinematige verplichte rapportages plus projecten die gepland staan. De afspraak is gemaakt dat het waterschap de analyses via Aquon laat uitvoeren of uitbesteden.

Vraag:

welke criteria worden daarbij gehanteerd?

Antwoord:

De gehanteerde criteria zijn (het uitvoeren van) de wettelijk verplichte monitoring, en (de uitvoering van) de monitoring voor onderzoek en projecten (ten behoeve van planvorming en evaluatie van gerealiseerde doelen).

Vraag:

Wat is de reden dat er overgegaan wordt op een nieuwe organisatiestructuur/topstructuur?

Antwoord:

Door de organisatiestructuur aan te passen verwacht Aquon dat dit een bijdrage zal leveren aan een efficiëntere bedrijfsvoering

5.a.2 Vaststelling Projectplan Waterwet: Duurzame renovatie RWZI Nieuw-Vossemeer, aanleg waterharmonica en bijkomende werken (gemeente Steenbergen)

Fractie Ongebouwd

In de adviesnota staat: "De waterharmonica...als helofytenfilter dat het effluent verder zuivert".

Vraag:

Waarvan dient het effluent nog verder gezuiverd te worden? Met andere woorden, welk doel wenst men te bereiken?

Waarom willen we dat doel dan bereiken? Opgelegd door een wet of een ambitie?

Antwoord:

Er is geen wet- en regelgeving op basis waarvan het effluent verder gezuiverd moet worden (effluent voldoet reeds aan vergunningseisen), duurzaamheid is een beleidsmatige ambitie. In het kader van duurzaamheid is het van toegevoegde waarde dat het effluent schoner wordt opgeleverd dan strikt noodzakelijk. Daarbij heeft de waterharmonica een ecologische waarde en hiermee wordt voorgesorteerd op de toekomstige aanleg van de EVZ Rietkreek. Het gezuiverde water uit de RWZI voldoet weliswaar aan de effluenteisen conform de vergunning, maar het is nog geen ecologisch gezond water. De waterharmonica zorgt voor een natuurlijk dag/nachtritme met voldoende zuurstof, voor een afname van de hoeveelheid zwevende stof, voor een verlaging van de nutriënten en een verhoging van de biodiversiteit. Daarnaast draagt de waterharmonica bij aan het verder verwijderen van microverontreinigingen zoals medicijnresten en het decimeren van de uitspoeling van E.coli-bacteriën. Het laatste maakt het water in de Rietkreek geschikt voor het veilig besproeien van landbouwgewassen ten tijde van droogte.

De verkorte vaststellingsprocedure wordt gevolgd omdat de kans op bezwaren minimaal wordt geacht.

Vraag:

Als er toch bezwaren worden geuit c.q. zienswijzen worden ingediend waardoor er vertraging wordt opgelopen, komen dan subsidieverstrekingen in het gedrang?

Zijn er subsidiemogelijkheden onderzocht c.q. van toepassing op dit project?

Antwoord:

Er is subsidie mogelijk vanuit het (rijks) Deltafonds, onderdeel zoet water. Hierover zijn afspraken gemaakt met regionale partijen (in het Gebiedsoverleg Zuidwestelijke Delta) en met het Ministerie van IenW. Een financiële bijdrage vanuit het Deltafonds is kansrijk omdat onderdelen bijdragen aan het vergroten van de zoetwaterbeschikbaarheid in het gebied. Een subsidieaanvraag is dan ook gedaan, deze is momenteel in behandeling. De subsidieverstreking komt niet (direct) in het gedrang bij vertraging, aangezien het uit te voeren werk is voorzien in 2019 en als voorwaarde voor een bijdrage uit het Deltafonds geldt dat de maatregel uiterlijk in 2021 moet zijn uitgevoerd/afgerond.

"De toekomstige duurzame rwzi biedt een unieke kans....ook een informatiepunt zal worden ingericht."

Vraag:

Wat betekent dit concreet dat deze rwzi voor educatiedoeleinden gebruikt gaat worden? Zijn er dan nog meer voorstellen te verwachten vanwege gewenste c.q. noodzakelijke aanpassingen? Zo ja, dan graag een opsomming.

Antwoord:

Voorbijgangers worden geïnformeerd door middel van een permanent informatiepunt. Naast het permanente informatiepunt worden verder geen aanpassingen/aanvullingen voorzien. Wel biedt de combinatie van onze kerntaken op deze locatie mogelijkheden voor eventuele excursies o.i.d., echter zijn hiervoor nog geen concrete plannen.

"het doel is om.... Rwzi met goed zuiveringsrendement".

Vraag:

Wat is het rendement nu? Welk rendement wilt men bereiken? Welke kosten zijn er mee gemoeid om dat gewenste rendement te bereiken?

Antwoord:

Er bestaan verschillende rendementen. In 2017 waren de belangrijkste: CZV = 92%, stikstof-totaal = 85%, fosfaat-totaal = 93%. De bedoeling van de waterharmonica is o.a. verdergaande verlaging van het fosfaatgehalte in de Rietkreek in de zomer. Maar daarnaast ook verhoging van het zuurstofgehalte en verlaging van medicijnresten. De mate waarin deze effecten optreden zijn niet exact op voorhand te bepalen omdat het een natuurlijk systeem betreft, met de bijbehorende variaties. Monitoring van de werking zal t.z.t. kennis opleveren hierover.

In het projectplan staat:

4. ombouw oxidatiesloot

Vraag:

Een DWA debiet à 500 m3/dag zal wel lukken. Wat zijn de verwachtingen bij een RWA debiet à bijv 1200 m3/dag?

Antwoord:

Na de RWZI is een sturing opgenomen die er voor zorgt dat niet te veel van het effluent door de waterharmonica wordt gestuurd. Het te veel aan effluent tijdens RWA condities wordt via een bypass naar het huidige lozingspunt geleid.

Vraag:

Voorstel tot hergebruik van vrijkomende houtconstructie. Is de technische staat van die materialen onderzocht? Of bestaat de kans op overschrijding van het beschikbare budget?

Antwoord:

De technische staat van de vrij te komen houtconstructie is nog niet onderzocht. Mocht de technische staat van de vrijkomende houtconstructie echter onvoldoende zijn dan wordt een andere (kostentechnisch gelijke) oplossing toegepast, bijvoorbeeld een aarden talud.

Cascade.

Vraag:

Hergebruik van vrijkomende materialen = betonnen panelen uit de slibdroogbedden. Die zijn zo oud (1972?) Willen we dat echt?

Antwoord:

De slibdroogbedden zijn als voorbereidende activiteit van de renovatie van de RWZI inmiddels verplaatst. Er zijn voldoende betonnen panelen heel en in kwalitatief goede staat om te hergebruiken. Dit is zowel duurzaam (circulair werken) als kostenefficiënt en geeft daarmee op twee manieren invulling aan het bestuursakkoord.

Vraag:

Worden de slibdroogbedden ontmanteld? Wat wordt de herbestemming van die ruimte?

Antwoord:

De slibdroogbedden zijn inmiddels reeds ontmanteld. Er is vooralsnog geen herbestemming van de locatie van de voormalige slibdroogbedden, behalve dat deze ruimte door de aannemer die de RWZI gaat renoveren tijdelijk gebruikt kan worden als opstelplaats voor materieel. Dit aspect is bovendien niet relevant voor het projectplan aangezien het projectplan over de waterhuishoudkundige aanpassingen van de waterharmonica gaat.

Bijlage 1 overzicht vergunningen enz

Vraag:

Wabo activiteit – strijdig met bestemmingsplan. Aanvrager n.v.t. Wie gaat dit dan aanvragen?

Antwoord:

Waterschap Brabantse Delta heeft de Omgevingsvergunning reeds aangevraagd; de aanvraag is momenteel in behandeling.

Bijlage bij projectplan:

Op de tekening staan 3 okergele cirkels zijnde de nieuwe actiefslibtank en 2 slibbuffers.

Vraag:

Wanneer wordt / is dit gerealiseerd?

Antwoord:

Realisatie is voorzien in de periode van maart 2020-april 2021. Let wel: deze renovatie is geen onderdeel van het projectplan m.b.t. de waterharmonica.

Vraag:

Tevens staan er zonnepanelen getekend. Wanneer worden er hoeveel zonnepanelen geplaatst?

Antwoord:

Uiterlijk mei 2021 worden volgens planning 648 panelen geplaatst. Ook hiervoor geldt dat dit geen onderdeel is van het projectplan m.b.t. de waterharmonica.

Fractie Ons Water/West-Brabant-Waterbreed

Vraag:

Is er een indicatie te geven van de kwaliteitsverbetering die wordt gerealiseerd door de aanleg van de waterharmonica?

Antwoord:

In de waterharmonica wordt het effluent iets verdergaand gezuiverd, waardoor de kwaliteit verder toeneemt. Denk daarbij aan bijvoorbeeld het verhogen van het zuurstofgehalte, het afvlakken van ammoniumpiekjes bij regenweeraanvoer en het verdergaand verwijderen van fosfaat in de zomer. Daarnaast draagt de waterharmonica bij aan het verder verwijderen van microverontreinigingen zoals medicijnresten en het decimeren van de uitspoeling van E.coli-bacteriën. Het laatste maakt het water in de Rietkreek geschikt voor het veilig besproeien van landbouwgewassen ten tijde van droogte. De mate waarin kwaliteitsverbetering optreedt is niet exact op voorhand te bepalen omdat het een natuurlijk systeem betreft, met de bijbehorende variaties.

Vraag:

Onze fractie maakt zich zorgen over het onderhoud. De ruimtes tussen de verschillende waterdelen van de waterharmonica lijken erg smal te zijn (de breedte is 1 tot 1,30m en dit is niet breed genoeg om het gebied met machines te onderhouden). Lezen we de kaart goed en klopt het dat de ruimtes tussen de waterdelen 1 tot 1,30 m is? Zo ja, hoe denkt men dit met machines te kunnen onderhouden? Zo nee, hoe vindt het onderhoud dan plaats?

Antwoord:

Het onderhoud zal rijdend worden uitgevoerd. De taluds van de waterharmonica zijn eenzijdig dusdanig flauw (1:8 of flauwer) dat onderhoudsmaterieel probleemloos over deze taluds kan rijden. Dit is afgestemd met- en goed bevonden door de afdeling Onderhoud.

Fractie WaterNatuurlijk

Vraag:

Wat wordt bedoeld met 'duurzaam' in deze renovatie? Even los van alle EVZ/ecologische maatregelen?

Antwoord:

De realisatie van de waterharmonica is een onderdeel van de totale renovatie. Naast de ecologische meerwaarde van de waterharmonica is de renovatie van de RWZI duurzaam omdat:

- het chemicaliënverbruik wordt geminimaliseerd door biologische fosfaatverwijdering;*
- en energieneutraal wordt uitgevoerd (zowel minimalisering energieverbruik als compensatie middels een zonneweide).*

De renovatie van enkel de RWZI en de realisatie van het veld zonnepanelen vormen echter geen onderdeel van het projectplan, dat richt zich enkel op de waterharmonica.

Vraag:

Wat is de zuiveringsgraad van het effluent nu en wat wordt het straks? Als de harmonica werkt?

Antwoord:

In de waterharmonica wordt het effluent iets verdergaand gezuiverd, waardoor de kwaliteit verder toeneemt. Denk daarbij aan bijvoorbeeld het verhogen van het zuurstofgehalte, het afvlakken van ammoniumpiekjes bij regenweeraanvoer en het verdergaand verwijderen van fosfaat. Daarnaast draagt de waterharmonica bij aan het verder verwijderen van microverontreinigingen zoals medicijnresten en het decimeren van de uitspoeling van E.coli-bacteriën. Het laatste maakt het water in de Rietkreek geschikt voor het veilig besproeien van landbouwgewassen ten tijde van droogte. De mate waarin kwaliteitsverbetering optreedt is niet exact op voorhand te bepalen omdat het een natuurlijk systeem betreft, met de bijbehorende variaties.

Vraag:

Loost de zuivering straks niet meer op de Rietkreek, maar direct op rijkswater? Zo nee, waarom kan dat niet? kwaliteit van het water in de Rietkreek zou veel hoger moeten zijn dan op het rijkswater.

Antwoord:

De RWZI loost nu en straks op de Rietkreek, tenzij het oppervlaktewatergemaal wordt aangezet omdat het water in de polder te hoog staat. Daarnaast kan het gemaal worden aangezet in droge perioden om het effluent zo snel mogelijk uit te malen, als de kwaliteit er van een probleem oplevert in de Rietkreek.

Vraag:

Er ligt straks een retentievijver op het terrein. Als straks het effluent daar doorheen stroomt, moeten we zorgvuldig met de flora en fauna daarin omgaan. Vraag: zijn er doelsoorten benoemd voor deze vijver? Welke? En welke vuillast, zuiveringsgraad wordt voor deze vijver gehanteerd?

Antwoord:

Vanuit de EVZ en het uitgevoerde flora en fauna onderzoek zijn hiervoor geen doelsoorten benoemd. De retentievijver is een functioneel onderdeel van de waterharmonica. Inrichting van de waterharmonica gebeurt op advies en in goed overleg met waterschap De Dommel die uitgebreide ervaring heeft met waterharmonica's. Daarnaast spelen de biologische processen die in de vijver zullen gaan plaatsvinden zich nu af in de Rietkreek nabij het effluentlozingspunt. De verwachting is dan ook dat dezelfde soorten die nu in de Rietkreek aanwezig zijn, zich ook zullen vestigen in de vijver.

Vraag:

Wanneer komt de zonneweide en wie wordt eigenaar?

Antwoord:

Uiterlijk mei 2021 worden volgens planning 648 panelen geplaatst. Eigenaar wordt waterschap Brabantse Delta. RWZI Nieuw-Vossemeer heeft namelijk een

zogenaamde kleinverbruikers aansluiting. Op dergelijke locaties wil het waterschap het eigen energieverbruik opwekken via zonnepanelen. Die strategie maakt onderdeel uit van het Versnellingsplan Duurzaamheid, wat in juni 2017 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

Echter de zonneweide maakt geen onderdeel uit van het projectplan van de waterharmonica waarvoor een besluit wordt gevraagd.

Vraag:

We lezen dat er meerdere malen werkzaamheden zullen plaatsvinden. Waarom kunnen die niet in 1x gedaan worden?

Antwoord:

Keuze hierin is reeds in een eerdere projectfase gemaakt en staat los van het projectplan:

- De prioriteit bij het vaststellen van de planning lag bij het beperken van risico's. De aanleg van de waterharmonica vindt plaats deels tegelijkertijd en deels aansluitend op de aanpassingen aan de RWZI, het betreft daarmee een fasering;*
- Daarnaast zijn de drie afzonderlijke onderdelen (zonnepanelen, renovatie RWZI en aanleg waterharmonica) dusdanig specialistisch dat het prijstechnisch gunstiger is om het werk door drie kleinere gespecialiseerde aannemers te laten uitvoeren.*

Fractie PvdA

De waterharmonica (innovatieve techniek) staan we achter.

Vraag:

Hoe vaak heeft het Waterschap Brabantse Delta, deze techniek al toegepast?

Antwoord:

Het waterschap heeft nog niet eerder deze techniek toegepast bij een rwzi. Wel passen we een waterharmonica toe samen met de gemeente Breda in de Waterakkers, dat beoogt afspoelend hemelwater uit een woonwijk te zuiveren om een stroomafwaarts gelegen natuurgebied de Hoge Vuchtpolder te voorzien van schoon water. Andere waterschappen hebben hier wel meer ervaring mee en hun input is meegenomen in het ontwerp.

Vraag:

In hoeveel projecten kan de waterharmonica in de toekomst toegepast worden?

Antwoord:

De waterharmonica zou kunnen worden toegepast bij kleine rwzi's waar het ontvangend oppervlaktewater gebaat is bij een verdere verbetering van de effluentkwaliteit. De techniek leent zich niet voor grote rwzi's omdat daar onvoldoende oppervlak beschikbaar zal zijn. Andere nageschakelde technieken (bijvoorbeeld vlokingsfiltratie of actief kool) komen bij die schaalgrootte wel in beeld. Op de short-list voor toepassing van waterharmonica's staan de volgende rwzi's: Nieuw-Vossemeer, Halsteren, Ossendrecht, Putte, Baarle-Nassau, Chaam, Riel en Waspik.

Fractie CDA

Bij Krekenvisie is er een pilotproject: Rietkreek in Nieuw Vossemeer uitgevoerd samen met de Agrariërs. De uitkomsten hiervan moest het Waterschap meer inzicht geven om in droge periodes water vast te houden in de Rietkreek.

Vraag:

Is er bij de herinrichting en opstellen van het projectplan Waterwet samengewerkt met deze groep agrariërs?

Antwoord:

Nee die zijn hierbij niet betrokken. Vanwege de uitblijvende besluitvorming over het Volkerak-Zoommeer (en de onzekerheid die dit met zich meebrengt voor het gebied), is niet verder gewerkt aan de waterbeschikbaarheid in het gebied. Provincie en waterschap hebben wel het voornemen om op korte termijn een gebiedsproces te starten waarbij het vergroten van de waterbeschikbaarheid en de rolverdeling tussen waterbeheerder en -gebruiker centraal staat. Zie ook:

<https://www.zwdelta.nl/nieuws/zoet-water-in-beweging>

Vraag:

Is er gebruik gemaakt van hun kennis m.b.t. de herinrichting van de Rietkreek? Waarom zijn er bij dit duurzaam ingerichte project compenserende maatregelen nodig zoals b.v. de ijsvogelwand.

Antwoord:

Nee. Ter voorbereiding op de renovatie van de RWZI is er ecologisch onderzoek (zogenaamd flora en fauna onderzoek) uitgevoerd. Dit is een verplichting vanuit de natuurwetgeving. De compenserende maatregelen komen als resultante uit dit uitgevoerde onderzoek.

Vraag:

Wat zijn de kosten van deze compenserende maatregelen?

Antwoord:

Er zijn geen grote te compenseren maatregelen uit het flora en fauna onderzoek naar voren gekomen. Kosten voor uitvoering betreffen enkele duizenden Euro's.

Fractie Partij voor de Dieren

Op pagina 2 staat dat het betreffende perceel eerder was aangekocht voor de functie Ecologische Verbindingszone.

Vraag:

a. Zal de aanleg van deze waterharmonica plaatsvinden op een deel van het perceel dat aanvankelijk bedoeld was om te worden ingericht als natuur (als onderdeel van de EVZ)? Zo ja, heeft de huidige bestemming als waterharmonica dezelfde toegevoegde waarde voor flora en fauna als het geval was bij de oorspronkelijke bestemming?

b. Indien dit niet het geval is, wordt er een ander gebied voor gebruikt om hiervoor te compenseren door dit (wel) als EVZ in te richten? Zo ja, kunt u meer informatie geven over de aanpak hiervan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

De aanleg van de waterharmonica vindt plaats op hetzelfde perceel dat is beoogd voor de ecologische verbindingszone (EVZ) en is hier een aanvulling op. Momenteel is enkel een poel op het perceel aanwezig. De waterharmonica (helofytenfilter) draagt bij aan natuurwaarden/ecologie en vormt het een leef- en voortplantingsgebied (stapsteen) voor de doelsoorten van de EVZ.

Vraag:

Op pagina 5 wordt er onder het kopje 'Ecologie' verwezen naar een rapport dat in eerste kwartaal 2019 klaar zou zijn. Kunt u dit rapport met het Algemeen Bestuur delen zodat dit mee kan worden genomen in de besluitvorming? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Dit onderzoek is nog niet afgerond. De verwachting is dat het rapport in juni 2019 gereed zal zijn. Het rapport is dan desgewenst in te zien. Het rapport staat overigens los van het Projectplan Waterwet dat nu ter besluitvorming aan het AB is aangeboden.

Op pagina 11 wordt er gesproken over baggeren en maaien op het perceel.

Vraag:

Wordt het baggeren gedaan met oog voor biodiversiteit en dierenwelzijn? Zo ja, op welke manier wordt dit gedaan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

De baggerwerkzaamheden worden uitgevoerd conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving. In deze wet- en regelgeving is verankerd dat voldoende rekening wordt gehouden met eventueel aanwezige plant- en diersoorten en dierenwelzijn. Voor baggerwerkzaamheden is met name de uitvoeringsperiode van belang, en daarnaast wordt de bagger eerst op de oever gedeponeerd om eventueel aanwezige dieren de kans te geven terug in de vijver te komen.

Vraag:

Wordt het maaien gedaan met oog voor biodiversiteit en dierenwelzijn? Zo ja, op welke manier wordt dit gedaan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

De baggerwerkzaamheden worden uitgevoerd conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving. In deze wet- en regelgeving is verankerd dat voldoende rekening wordt gehouden met eventueel aanwezige plant- en diersoorten en dierenwelzijn. Voor de maaiwerkzaamheden worden eventuele nesten duidelijk gemarkeerd en ontzien.

5.b MEDEDELINGEN

5.b.1 Detailevaluatie handavingsuitvoeringsprogramma 2018

Fractie Ongebouwd

Vraag:

Wat is de oorzaak dat de SCHOUW niet kan worden uitgevoerd? Bijv doordat er nog gewas (bieten, spruiten) op het land staat? Of een andere oorzaak?

Antwoord:

De schouw kan normaliter gewoon worden uitgevoerd. Alleen in zeer natte omstandigheden is het uitvoeren van onderhoud niet mogelijk en wordt de onderhoudsplichtige meer tijd gegeven om aan de onderhoudsverplichting te voldoen. Aanvullend kunnen agrariërs uitstel krijgen wanneer zij aantonen dat er nog gewassen op het land staan, waardoor niet op tijd onderhoud kan worden uitgevoerd. In de schouw van 2018/2019 is 5 maal het verzoek om uitstel gedaan.

Vraag:

De schouw wordt in een bepaalde periode van het jaar uitgevoerd. Is de keuze voor die periode een vastgestelde keuze of is er keuzevrijheid?

antwoord

De controle vindt van oudsher plaats aan het eind van het agrarisch teeltseizoen. De Keur schrijft sinds 2009 geen exacte datum meer voor. Wel is een algemene onderhoudsverplichting opgenomen die in aanleg het gehele jaar geldt. In de praktijk begint het waterschap na 15 november met dit specifieke toezicht.

Fractie WaterNatuurlijk

vraag:

Hoe selecteert BD waar gehandhaafd moet worden?

Antwoord:

Het aantal doelgroepen dat onder toezicht van het waterschap staat en de vele wettelijke bepalingen die overtreden kunnen worden is groot. Het effectief en efficiënt toezicht uitvoeren vraagt prioritering wat op basis van het Beleidsplan Toezicht en Handhaving vanuit risico's is gestuurd.

Met het Handavingsuitvoeringsprogramma worden de verschillende toezichtgebieden uitgewerkt tot een jaarprogramma. Dit jaarprogramma houdt rekening met ad-hoc zaken, grotere onderzoeken en ontwikkelingen, en is empirische onderbouwd. Dat maakt dat de focus in toezicht kan verschuiven om specifiek toezicht uit te voeren.

Het waterschap bepaalt vervolgens de toe te passen handavingsinterventie met de LHS.

Vraag:

Hoe laat BD zich sturen door de actualiteit? Bijv: als er opvallend veel drugsdumpingen in een gebied voorkomen, gaat BD dan vaker controleren? Of bij Gifdumpingen in kwetsbare natuur? Of bij mestverwerkingsbedrijven (n.a.v. rapportage NRC irt bijmenging giftige stoffen bij de mestverwerking)?

Antwoord:

Helaas wordt de Nederlandse samenleving, en ook het waterschap, met enige regelmaat geconfronteerd met ongewenste lozingen of situaties die impact (kunnen) hebben op de leefomgeving. Het waterschap reageert daarop vanuit de wettelijke taken en richt zich daarbij op de water(schaps)belangen. Binnen het uitvoeringsprogramma is daar ruimte voor behouden om snel te kunnen reageren.

M.b.t. de drugsproblematiek hebben politie en openbaar ministerie een leidende rol. In breed context stemt het waterschap frequent af met verschillende partners in Noord-Brabant. Het waterschap is betrokken bij de nodige initiatieven en brengt waar nodig en mogelijk waterkennis in of trekt samen op.

Vraag:

Hoe wordt er samen gewerkt tussen groene en grijze BOA's? heeft men bevoegdheden op elkaars terreinen?

Antwoord:

Waar nodig is er op de werkvloer contact tussen de BOA's van de diverse overheden (blauw, groen en grijs) en de politie. Provincie en omgevingsdiensten stimuleren deze verbindingen.

Het waterschap maakt momenteel (nieuwe) afspraken over wederzijds kunnen toepassen van bevoegdheden en wat daar voor nodig is.

Vraag:

Hoe worden de achterblijvers aangepakt?

Antwoord:

Het waterschap past de landelijke handhavingsstrategie (LHS) toe, die bijdraagt aan een 'level playing field' door de verschillende overheden. Daarbij zijn het te verwachten effect van de overtreding, het gedrag van de overtreder en eerdere constatering leidend in het waarderen en de toegepaste interventie.

Eén van de primaire doelen van het handhaven door het waterschap is het gedrag (duurzaam) ten positieve te veranderen. Extra toezicht, diepgaander toezicht of een controle met partners zijn dan methoden die daarbij worden toegepast.

Vraag:

Hoe gaat BD om met 'notoire' overtreders?

Antwoord:

Het waterschap probeert te bepalen wat de redenen of belangen zijn die maken dat een overtreder achterblijver is en herhaaldelijk in de fout blijft gaan. Met dit inzicht past het waterschap de LHS, zoals hierboven beschreven, toe en zoekt het zo nodig afstemming met relevante partners.

Fractie PvdA

Vraag:

Wat is de rol van de schouw?

Antwoord:

De schouw is een oude benaming voor een vast moment in het jaar om te controleren of dat onderhoudsplichtige eigenaren van percelen grond die grenzen aan categorie B-oppervlaktewaterlichamen voldoende onderhoud hebben uitgevoerd. Met deze controle draagt toezicht bij aan het borgen van voldoende wateraanvoer en -afvoer in een bepaalde periode.

Vraag:

Nu lijkt, dat de schouw buiten de beschouwing is gelaten om aan het doel van 91% te voldoen. Hoe willen we in de toekomst omgaan met de schouw?

Antwoord:

Het waterschap blijft projectmatige controles uitvoeren op de onderhoudsplicht. Deze controles zijn nodig om de waterkwantiteitbelangen in het beheersgebied te waarborgen.

Daarbij zullen achterblijvers of notoire overtreders de aandacht krijgen die nodig is maar is het waterschap wel kritisch naar de periode en vorm van projectmatig toezicht. Met name het toenemend risico op piekbelastingen van het watersysteem (klimaatverandering) maakt dat het waterschap kijkt naar slimmere en andere vormen van toezicht.

Fractie Bedrijven

Vraag: I

In het stuk 'Handhavingsprogramma 2019' wordt gesteld in paragraaf 1, 3e alinea, pagina 4: " Het huidige beleidsplan heeft een looptijd van vijf jaar en zal in 2019 worden geactualiseerd."

Kunnen wij op voorhand betrokken worden bij de uitgangspunten van deze beleidsbepaling?

Antwoord:

Dit beleidsplan is uitvoeringsbeleid. De uitgangspunten op hoofdlijnen zijn daarbij wettelijke kaders, doelen van wetgeving en beleidskaders, zoals het waterbeheerplan. Daarmee geeft dit beleidsplan kaders aan de uitvoering en worden specifieke afwegingen en belangen door het dagelijks bestuur en portefeuillehouder bepaald.

Het beleidsplan wordt door het dagelijks bestuur vastgesteld en het algemeen bestuur heeft t.o.v. dit plan en de realisatie daarvan horizontaal toezicht. In het najaar wordt het algemeen bestuur nader geïnformeerd over het beleidsplan.

Fractie Partij voor de Dieren

Vraag:

Hoeveel inrichtingen zoals omschreven in 3.1.1. Domein (Proces-) Industrie HUP 2018 zijn er binnen het werkgebied van het waterschap Brabantse Delta?

Antwoord:

Helaas zijn deze technische vragen te laat ontvangen. De organisatie heeft meer tijd nodig voor een adequate beantwoording van deze vragen. De antwoorden volgen op een later moment.

Vraag:

Hoeveel inrichtingen zoals omschreven in 3.1.2 Domein Afval HUP 2018 zijn er binnen het werkgebied van het waterschap Brabantse Delta?

Antwoord:

Helaas zijn deze technische vragen te laat ontvangen. De organisatie heeft meer tijd nodig voor een adequate beantwoording van deze vragen. De antwoorden volgen op een later moment.

Vraag:

Hoeveel inrichtingen zoals omschreven in 3.1.4 Domein Overig HUP 2018 zijn er binnen het werkgebied van het waterschap Brabantse Delta?

Antwoord:

Helaas zijn deze technische vragen te laat ontvangen. De organisatie heeft meer tijd nodig voor een adequate beantwoording van deze vragen. De antwoorden volgen op een later moment.

Vraag:

Hoeveel inrichtingen zoals omschreven in 3.1.5 Domein Agrarisch HUP 2018 zijn er binnen het werkgebied van het waterschap Brabantse Delta?

Antwoord:

Helaas zijn deze technische vragen te laat ontvangen. De organisatie heeft meer tijd nodig voor een adequate beantwoording van deze vragen. De antwoorden volgen op een later moment.

Vraag:

Welke 19 doelgroepen vallen onder 3.1.5. Domein Agrarische HUP?

Antwoord:

Helaas zijn deze technische vragen te laat ontvangen. De organisatie heeft meer tijd nodig voor een adequate beantwoording van deze vragen. De antwoorden volgen op een later moment.

Vraag:

In 2018 lag het accent met name op glastuinbouw en veehouderij, waar ligt het accent in 2019 op?

Antwoord:

Helaas zijn deze technische vragen te laat ontvangen. De organisatie heeft meer tijd nodig voor een adequate beantwoording van deze vragen. De antwoorden volgen op een later moment.

Vraag:

Waardoor komt het dat er een (zeer) lage score is bij de melkveehouderijen?

Antwoord:

Helaas zijn deze technische vragen te laat ontvangen. De organisatie heeft meer tijd nodig voor een adequate beantwoording van deze vragen. De antwoorden volgen op een later moment.

Vraag:

Kan er gezien de (zeer) lage score in het HUP 2019 wederom extra aandacht aan melkveehouderij besteed worden? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Helaas zijn deze technische vragen te laat ontvangen. De organisatie heeft meer tijd nodig voor een adequate beantwoording van deze vragen. De antwoorden volgen op een later moment.

Vraag:

Kan er in het HUP 2019 extra aandacht aan co-vergisters besteed worden? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Helaas zijn deze technische vragen te laat ontvangen. De organisatie heeft meer tijd nodig voor een adequate beantwoording van deze vragen. De antwoorden volgen op een later moment.

6.b

Actie- en toezeggingenlijst

Fractie Bedrijven

Vraag: De toezegging dat in de watersysteem commissie het op orde zijn van de watersystemen zal worden geagendeerd is niet opgenomen in de toezeggingenlijst.

Antwoord: *deze toezegging wordt toegevoegd*

Agendapunt	Onderwerp	Door
5.a.2	Rwzi Nieuw Vossemeer	-
5.b.1	Handhavingsuitvoerings-programma 2018	- WaterNatuurlijk

Overige ontvangen technische vragen

Fractie Ons Water/West-Brabant-Waterbreed

Verder nog een algemeen technische vraag n.a.v. Noordrand-Midden:

In zaaknr. 10.zk41679 lezen wij dat er bij Noordrand-Midden studenten zullen worden ingeschakeld om allerlei redenen.

Vraag:

Is dit gebeurd?

Antwoord:

Ja, een student International Land and Water Management van 'Wageningen University' is ingezet om het onderzoek uit te voeren. Het AB is in 2012 geïnformeerd over de resultaten van dit onderzoek.

Vraag: welke ervaringen heeft het waterschap hiermee opgedaan?

Antwoord:

De student heeft zowel de technische aspecten als de context van het project Noordrand-Midden onderzocht. Hierbij moet worden aangetekend dat alleen technische conclusies over de gevolgde aanpak en methode haalbaar waren voor de student. Diepgaande technisch-inhoudelijke conclusies over de resultaten waren niet mogelijk, omdat het samengestelde maatregelenpakket niet meer is doorgerekend door het ingenieursbureau. Dat is een gevolg van de herijking van de EHS, waardoor de opdracht aan het ingenieursbureau voortijdig is stopgezet.

Uit de technische analyse van de student blijkt dat het waterschap/ingenieursbureau een juiste aanpak volgde. Daarbij stond het nastreven van een gescheiden watersysteem vanaf het begin centraal. Tevens heeft het waterschap/adviesbureau geen reële opties op voorhand uitgesloten. In het traject om te komen tot het definitieve maatregelpakket zijn destijds verschillende opties verkend. Het uiteindelijke maatregelpakket dat zo ontstaan is, oogde naar het oordeel van de student weloverwogen en reëel.

Vraag:

Is een dergelijk initiatief herhaald?

Antwoord:

De natuurambities zijn na 2010 aangepast en vastgelegd in het provinciale natuurbeleid. Bij de verdere planuitwerking wordt wederom gestreefd naar een gescheiden watersysteem voor natuur- en landbouwgronden. De resultaten van de studie worden meegenomen bij deze planuitwerking.

Nog een schriftelijke vraag van onze fractie:

Wanneer het waterschap gronden verpacht, staan er in de contracten allerlei beperkende regels. Onze fractie wil graag weten:

Vraag

Wie stelt dergelijke regels op?

Antwoord

Het waterschap werkt met een standaardmodel dat is gebaseerd op de gebruikelijke modelovereenkomsten in de markt in combinatie met de input van de afdelingen beleid & planadvies, beheer & bediening en onderhoud & muskusrattenbeheer. Bij uitzonderlijke situaties worden voornoemde afdelingen opnieuw geraadpleegd en worden eventueel aanvullende voorwaarden aan de overeenkomst toegevoegd.

Vraag

En komt de inhoud van dergelijke contracten ook in de commissie watersystemen aan de orde? Zo neen: waarom niet?

Antwoord

Nee, de inhoud van de contracten is van privaatrechtelijke aard. De beperkende artikelen zien vaak op het beschermen van de eigendomspositie van het waterschap en op het behouden van de waarde van de grond.

De pachtovereenkomsten die het waterschap afsluit voor gronden groter dan 1 ha worden voorgelegd aan de Grondkamer.

Deze toetst (op basis van artikel 7:319 BW):

- a. of de pacht prijs niet te hoog of te laag is*
- b. of er geen verplichtingen voor de pachter in de overeenkomst staan die als buitensporig moeten worden beschouwd*
- c. of de overeenkomst zou leiden tot een ondoelmatige verkaveling of ligging*
- d. of de algemene belangen van de landbouw niet geschaad worden*
- e. of er artikelen in staan die in strijd zijn met de wetgeving omtrent pacht.*

Fractie PvdA

Volgens de plannen van Tennet is men voornemens om de nieuwe 380KV-verbinding onder meer aan te leggen dwars door Natura 2000-gebied en een waterwingebied / grondwaterbeschermingsgebied, oostelijk van Bergen op Zoom. Daarvoor zou een gebied van 200.000 m² natuur gekapt moeten worden en een verstoring van de bodem door de bouw van de hoogspanningsmasten. Hierover neemt de Minister binnenkort een besluit. Gebruikmaking van een al ondergronds aanwezige buisleidingstraat als alternatieve mogelijkheid zou de bomenkap en verstoring van de bodem kunnen voorkomen maar behoort niet tot de variant(en) van Tennet.

Vraag: Zijn de gevolgen voor de (water)natuur en grondwaterstand (zoals de doorboring van leemlagen bij aanleg funderingen) bij de bovengrondse variant(en) in kaart gebracht en bekend bij het Waterschap?

Antwoord: *nee, het waterschap heeft deze gevolgen niet in kaart gebracht en deze gevolgen zijn ook niet bekend bij het waterschap.*

Vraag: Heeft e.e.a. ook gevolgen voor de in de nabijheid gelegen EVZ Zoom-Bleekloop, waarin het Waterschap en de gemeenten Bergen op Zoom en Roosendaal momenteel gezamenlijk investeren?

Antwoord: *nee, Trace Tennet bevindt zich niet in de buurt van dit traject.*

Vraag: Deelt het DB de mening van de PvdA-fractie, dat het opofferen van waardevolle (water)natuur voorkomen moet worden als ondergrondse alternatieven beschikbaar zijn en zo ja, is het DB voornemens dit bij de Minister kenbaar te maken?

Antwoord: *Deze vraag verlangt een bestuurlijke afweging en is daarmee een bestuurlijke vraag.*

Openstaande vragen uit de actielijst

Fractie Bedrijven

Vraag de heer Kocx:

Voorzitter. Geen redactionele, maar wel iets anders. Wij hebben daarop staan notulen besloten vergadering. Het ging over een bepaald onderwerp en nu is over dat onderwerp tijdens de formatie een brief over SNB openbaar geworden en in de brief staan juist de stukken waarom wij geheimhouding opgelegd hebben gekregen op uitdrukkelijk verzoek van de directie en Raad van Commissarissen van SNB terwijl nota bene nu de brief door de directie en Raad van Commissarissen van SNB openbaar wordt gemaakt. Ik kan het niet rijmen dat wij geheimhouding opgelegd krijgen en besloten notulen hebben en dat de partij zelf de inhoud openbaar gaat maken.

Antwoord:

Naar aanleiding van deze vraag heeft het DB contact gehad met de SNB. Uit dit contact blijkt dat enkel de brief aan de informateur openbaar is, en dat de onderliggende rapporten die vanwege de bedrijfsgevoelige informatie vertrouwelijk zijn verstrekt geheim blijven. De gronden van de Wet openbaarheid van bestuur gelden immers nog steeds voor deze stukken vanwege de bedrijfsgevoelige informatie. Het DB volgt deze lijn. Volledigheidshalve treft u in de bijlage de reactie van de SNB aan.

Fractie WaterNatuurlijk

Mevrouw Bonthuis: Een opmerking over de actie- en toezeggingenlijst. Ik pak hierop terug omdat er een toezegging was gedaan die in de technische vragen is beantwoord, namelijk een overzicht van de procesgang richting dijkversterking Amertak/Geertruidenberg. Ik heb hier nog een vraag over die niet is beantwoord en die ook niet in de procesbeschrijving zit. Ik had toen gevraagd, wij wilden een procesbeschrijving wat gebeurt er met allerlei partijen in Geertruidenberg, ook richting inwoners. Een procesbeschrijving is niet alleen een aanpak in stappen van het project inhoudelijk en technisch, maar ook hoe informeren wij de omgeving. Wij hebben ooit een afspraak gemaakt om in maart naar de bewoners te gaan. Hoe staat dat nu, want wij zitten nog te wachten op definitieve informatie. De bewoners hebben als laatste mededeling gekregen dat zij in maart opnieuw zouden worden geïnformeerd. Is dat gedaan, welke acties zijn genomen richting bewoners, hebben wij uitgelegd om eventueel uitstel te vragen beargumenteerd, want wij hebben argumenten om dat later te doen. Ik mis behalve de specifieke vraag over het communicatieproces dat hele stuk in de procesbeschrijving. Kunt u dat expliciteren en toevoegen?

Antwoord: *Excuses dat de beantwoording op uw vragen niet geheel naar verwachting was en ook dat het langer op zich heeft laten wachten.*

Het heeft onder andere iets langer geduurd omdat er eerst een aantal stappen gezet moesten worden. Allereerst is bepaald hoe het project verder wordt opgepakt, naar aanleiding van de resultaten van de Quickscan. Het wederom actueel worden van het alternatief "Dynamische Keermiddelen" (DKM) is een belangrijk onderdeel daarvan. Samen met het HWBP, Deltares en bestuurlijke stakeholders (Provincie en Gemeenten) is er gewerkt aan een vervolgaanpak van het project en de subsidiëring. Deze vervolgaanpak is verder uitgewerkt en hierover is op 19 maart j.l een DB besluit genomen.

Na het DB besluit van 19 maart heeft er met het HWBP afstemming plaats gevonden over de juiste wijze van voortzetting en subsidiëring van het project, zodat de DKM studie snel kan worden opgestart. Tevens zijn er in de tussentijd gesprekken gevoerd met de gemeente Geertruidenberg om een gezamenlijke participatie- en communicatiestrategie te ontwikkelen, voor de verschillende onderdelen van het project. De hoofdlijnen van deze participatie- en communicatiestrategie hebben we afgelopen maanden uitgewerkt in een notitie en afgestemd met de gemeente. In deze strategie is voor de verschillende onderdelen van het project het participatieniveau en de manier van betrekken van de betrokken stakeholders uitgewerkt. Een van de project onderdelen is de inrichting van de Slikpolder. Tevens wordt de aanpak voor de inloopbijeenkomst in de notitie toegelicht, die we in de komende maanden willen organiseren voor de omgeving. Tijdens deze inloopbijeenkomst willen we de omgeving informeren over de voortgang van het project en hoe we het vervolgtraject gaan aanpakken.

De notitie met de hoofdlijnen van de participatie- en communicatiestrategie doorloopt momenteel het interne besluitvormingstraject. Hij is 14 mei behandeld in het DT en is aangeleverd voor het DB van 28 mei. Vervolgens zal de notitie ter informatie aan het AB worden toegezonden, voor het AB van 19 juni. Tevens wordt de notitie geagendeerd voor de commissie Watersystemen van 7 juni, waarin de hoofdlijnen van de strategie zullen worden toegelicht. Gezien de complexiteit van het project volgt op een later moment nog een uitgebreid plan van aanpak voor het gehele project, voor ook de communicatie en participatie.

Er zijn tot nu toe nog geen acties richting de bewoners gedaan omdat het waterschap eerst met de gemeente en intern de afstemming hebben gezocht over de aanpak van het vervolgtraject. Het waterschap wil graag met duidelijke informatie naar de bewoners toe en daarvoor is een goede voorbereiding noodzakelijk. In maart was nog niet alles duidelijk. Komende maand wordt de omgeving geïnformeerd over de inloopavond.

Beschikking

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Datum

7 september 2006

Nummer

DNB/AIW/2006/966

Verzonden

7 september 2006

Onderwerp

Rivier "het Oude Maasje"

Vergunning voor het behouden van een dam met keersluis ter hoogte van (Bergsche Maas) raai paal 246,450 in de gemeente Geertruidenberg

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Bij brief van 30 oktober 2002 verzoekt de Regionale directie Domeinen Zuid om een wijziging tenaamstelling van de vergunning, die is verleend aan de provincie Noord-Brabant voor het behouden van een dam met keersluis in de monding van de rivier "het Oude Maasje" in de gemeente Geertruidenberg.

Begripsbepalingen

In deze beschikking wordt verstaan onder:

1. "het districtshoofd", het hoofd van het Waterdistrict Noord-Brabant van Rijkswaterstaat Noord-Brabant (adres: Hendrik Zwaardcroonstraat 7, postbus 4120, 5004 JC Tilburg);
2. "de coördinator inspectie en onderhoud", de coördinator inspectie en onderhoud van de Rijkswaterstaat te Tilburg, M.A.J. van den Hooven, telefonisch bereikbaar op doorkiesnummer 013 549 14 34;
3. "werkzaamheden", "het werk", een dam met keersluis met bijbehorende werken;
4. "het waterstaatswerk, "de rivier", rivier "het Oude Maasje",
5. de "Wbr", de Wet beheer rijkswaterstaatswerken en
6. de "Awb", de Algemene wet bestuursrecht.

OVERWEGINGEN

Vereiste van vergunning

Op grond van het bepaalde in artikel 2, eerste lid van de Wbr is het verboden zonder vergunning, verleend door of vanwege onze Minister van Verkeer en Waterstaat, gebruik te maken van een waterstaatswerk, anders dan waartoe het is bestemd door daarin, daarop, daaronder of daarover werken te maken of te behouden.

Belangenafweging en motivering

- a) Bij beschikking van 21 januari 1982, met nummer RRW 02929, is er door Rijkswaterstaat op grond van de Rivierenwet en het Baggerreglement aan de provincie Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch vergunning verleend voor het aanbrengen en behouden van een dam met keersluis, met inbegrip van de daartoe nodige werken, in de monding van de rivier "het Oude Maasje" ter hoogte van (Bergsche Maas) raai paal 246,450 in de gemeente Raamsdonk, thans de gemeente Geertruidenberg.
- b) De werkzaamheden waren destijds noodzakelijk ten behoeve van de hoogwatervrijmaking van het gebied van de rivier "het Oude Maasje".
- c) Bij brief van 30 oktober 2002, met kenmerk 82-1982-106 JS, verzoekt de Regionale directie Domeinen Zuid om de tenaamstelling van de onder a) genoemde vergunning, te wijzigen omdat het werk in eigendom, beheer en onderhoud is overgedragen aan het Hoogheemraadschap West-Brabant, thans het waterschap Brabantse Delta.
- d) Naar aanleiding van de onder c) genoemde brief heb ik, om de wijziging van de tenaamstelling uit te kunnen voeren, het toenmalige hoogheemraadschap van West-Brabant bij brief van 7 mei 2003, met kenmerk DNB/AIW/2003/998, verzocht om aanvullende gegevens.
- e) Bij brief van 28 november 2003, met kenmerk DNB/AIW/2003/2406, heb ik bij het Hoogheemraadschap van West-Brabant gerappelleerd.
- f) Bij brief van 1 februari 2006, met kenmerk 107012186 JS, heeft de Regionale directie Domeinen Zuid te Breda, nogmaals bij het Waterschap Brabantse Delta gerappelleerd.
- g) Bij brief van 31 maart 2006, met kenmerk 06U002418, ontving ik van het waterschap aanvullende gegevens.
- h) Bij brief van 2 mei 2006, met kenmerk DNB/AIW/2006, heb ik het waterschap medegedeeld dat de gegevens onvolledig zijn. Wederom heb ik verzocht deze gegevens aan te vullen. Op 11 mei 2006 laat het waterschap weten de gevraagde gegevens niet kunnen verstrekken. De vergunning dient zonder deze gegevens te worden verleend.
- i) De beleidslijn "Grote Rivieren" (voorheen de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier") is ter plaatse van toepassing. Daar het werk dateert uit 1982, wordt geacht dat het werk aanwezig is bij de inwerkingtreding in 1997 van de toenmalige Beleidslijn "Ruimte voor de Rivier".
- j) De belangen, te vinden in de Wbr, te weten het beschermen van het waterstaatswerk en het verzekeren van een doelmatig en veilig gebruik daarvan.
- k) Om voldoende waarborgen te scheppen voor de bescherming en het doelmatig en veilig gebruik van het rijkswaterstaatswerk is het noodzakelijk voorschriften op te leggen met betrekking tot de werkzaamheden.

Gevolgte procedure

Door mij is geen openbare voorbereidingsprocedure op grond van de Awb gevolgd. Reden hiervan is, dat ik er van uitga dat belanghebbenden door het nemen van dit besluit niet in hun rechten worden aangetast

Conclusie

Met inachtneming van het voorgaande kan het verzoek worden ingewilligd.

BESLUIT

Op grond van de vorenstaande overwegingen besluit ik:

- I. in te trekken de vergunning, verleend bij beschikking van 21 januari 1982, met nummer RRW 02929 en
- II. aan het **Waterschap Brabantse Delta, postbus 5520, 4801 DZ Breda** (alsmede diens rechtverkrijgenden), hierna genoemd "de vergunninghouder", vergunning te verlenen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wbr voor het behouden van een dam met keersluis, met inbegrip van de daartoe nodige werken, in de monding van de rivier "het Oude Maasje" ter hoogte van (Bergsche Maas) raaipaal 246,450 in de gemeente Geertruidenberg, onder de hierna volgende voorschriften.

VOORSCHRIFTEN

Plaats en omvang van het werk

- 1) Het werk dient te zijn uitgevoerd, zoals aangegeven op de bij deze beschikking behorende en als zodanig door mij gewaarmerkte tekeningen en foto's met de kenmerken DTB 1999, Radd. 1.1.3001, Radd. 1.1.3002, Radd. 1.1.3004, Foto OM_2005_01, Foto OM_2005_02, Foto OM_2005_03, OM_2005_04, Foto OM_2005_05 en Foto OM_2005_06.
- 2) Voor bijkomende werken waarin deze vergunning niet voorziet, is de vergunninghouder verplicht de plannen daarvoor in 8-voud te zenden aan het districtshoofd. De plannen moeten zijn toegelicht met tekeningen waarop op schaal 1:1000 de situatie en het dwarsprofiel zijn aangegeven. Waar de duidelijkheid dit vereist moeten van punten dwarsprofielen op schaal 1:100 of 1:200 worden overgelegd.

- 3) De vergunninghouder moet deze plannen opmaken in overleg met en volgens aanwijzingen van het districthoofd of één of meer door hem aangewezen personen.

Aanvang, uitvoering, voortgang van werkzaamheden en gereed zijn vergunningswerken

- 4) Door of namens het districthoofd kunnen met betrekking tot de werkzaamheden aanwijzingen worden gegeven ter bescherming van betrokken belangen. De vergunninghouder moet de gegeven aanwijzingen terstond opvolgen.

Toegang tot het werk

- 5) De toegang tot het werk dient te allen tijde te zijn gewaarborgd ten behoeve van toezicht, inspectie en bestrijding van calamiteiten door of namens Rijkswaterstaat.

Herstel en onderhoud

- 6) De vergunninghouder moet het werk in goede staat onderhouden. Het onderhoud mag geen gevaar en hinder voor het (scheepvaart)verkeer veroorzaken.
- 7) Het herstel dient onmiddellijk op eerste aanzegging van het districthoofd te worden uitgevoerd.
- 8) Onderhoud van het uitgevoerde werk op, in, over of aan rijkseigendom dient te worden afgestemd op het bij Rijkswaterstaat ter plaatse uitgevoerde onderhoud.
- 9) Ten behoeve van het onderhoud dient een vaargeul in stand worden gehouden met een vrije doorvaartbreedte van minimaal 14 meter, gemeten loodrecht op de as van de vaargeul.
- 10) Ten behoeve van deze vaargeul mogen geen boogstralen worden gebruikt met een straal kleiner dan 300 meter.

Opruimen van het werk

- 11) Indien van het werk geen gebruik meer wordt gemaakt, dient de vergunninghouder voor de opruiming daarvan zorg te dragen. Rijkseigendommen moeten daarbij in de oorspronkelijke staat worden teruggebracht.
- 12) Hierbij dienen alle tot het werk behorende onderdelen geheel te worden verwijderd uit bodem en waterbodem. Er mag geen gebruik worden gemaakt van afbranden, afbreken, afsnijden afknippen, aftappen en dergelijke.
- 13) Ter plaatse dient alles – zo veel als mogelijk – in de oude staat te worden hersteld.

Calamiteiten en andere direct ingrijpen vorderende voorvallen

- 14) Van calamiteiten, gebreken en andere onvolkomenheden met betrekking tot het werk moet onmiddellijk mededeling worden gedaan aan het districthoofd.
- 15) In de hiervoor bedoelde gevallen dient de vergunninghouder alle maatregelen te treffen die zowel in het belang van een goede en veilige verkeersregulering, alsmede het belang van de instandhouding en de bescherming van de directe omgeving (waterkerende dijken en kaden, kanaal met zijn bodem en oevers,

waterlopen en de naastgelegen wegen). Een eventuele verontreiniging moet na afloop worden verwijderd dan wel dient de bodem te worden gesaneerd.

Wijziging in locatie, constructie of gebruik materialen

- 16) Wijzigingen van de locatie en het wijzigen van de constructie of het gebruik van andere materialen bij uitvoering van het werk dienen te worden gemeld aan het districtshoofd.

Stremming

- 17) Stremming van het scheepvaartverkeer in verband met het onderhoud van de werken wordt alleen toegestaan indien dit beslist onvermijdelijk is. De dan nodige stremming behoeft de voorafgaande toestemming van het districtshoofd.

Verkeersmaatregelen

- 18) Eventuele verkeersmaatregelen dienen in overleg met en ter goedkeuring van het districtshoofd te worden getroffen. De vergunninghouder moet tijdens en buiten werktijden zorgdragen voor een permanente controle op de getroffen verkeersmaatregelen.

Voorkomen vandalisme

- 19) De vergunninghouder dient maatregelen te treffen om vandalisme en mogelijk daarop volgende schade aan het waterstaatswerk ca. en gevaar voor het (scheepvaart)verkeer te voorkomen. Die maatregelen moeten er uit bestaan dat ongenode derden op geen enkele wijze gebruik of misbruik kunnen maken van ten behoeve van het werk aanwezig materieel of aanwezige materialen.

Technische voorschriften

- 20) De lengte-as van de dam met keersluis kruist de as van "het Oude Maasje" nagenoeg loodrecht op ca. 300 meter ten noordoosten van het nieuwe gemaal Keizersveer in (Bergsche Maas) raaipaal 246,450.
- 21) Het werk mag bestaan uit een afsluitdam met een kruinhoogte van NAP+ 4,49 meter en een kruinbreedte van 8,00 meter.
- 22) Het werk mag bestaan uit een aanpassing van het profiel van de zuidelijke dijk ter plaatse van de dam tot een kruinhoogte van NAP+ 4,45 meter en een kruinbreedte van 4,00 meter, een keersluis ter lengte van 22,40 meter met een vrije doorvaartbreedte van 14 meter voorzien van een dubbel stel hydraulisch te bedienen puntdeuren, een vaste en een drijvende steiger, tuigsteigers, geleidewerken en voorzieningen ten behoeve van verkeersbegeleiding zoals lichtmasten, matrixborden en dergelijke.
- 23) Ten behoeve van de scheepvaart moeten de nodig geachte borden, markeringen, seinen en lichten zijn aangebracht. Deze moeten te allen tijde duidelijk zichtbaar zijn en door de vergunninghouder in goede functionerende staat worden onderhouden en zo nodig worden bediend.

- 24) De aanlegsteiger, de drijvende steiger en de drie tuigsteigers moeten zijn voorzien van een bord met daarop het (aanwijzings)teken E7 uit bijlage 7 van het Binnenvaartpolitiereglement. De borden moeten zijn voorzien van een onderbord met respectievelijk de tekst: "wachtplaats beroepsvaart", "wachtplaats sport" en "tuigsteiger". De afmetingen moeten 0,70 meter x 0,70 meter bedragen.
- 25) De keersluis moet aan weerszijden van de doorvaartopening op gelijke hoogte en zowel aan de oost- en westzijde zijn voorzien van vier scheepvaartseinen. Deze moet onder elkaar zijn geplaatst, met van boven naar beneden respectievelijk rood, groen en rood en groen licht.
- 26) Voor de aanduiding van de stroomsterkte moeten matrixborden zijn geplaatst. De letter en cijferhoogte alsmede de aanvullende figuratie, moeten dusdanige afmetingen hebben dat de leesafstand van ca. 200 meter is gewaarborgd. De kleur van de borden dient groen te zijn.
- 27) De aanwezige paal- en steigerwerken moeten van open constructie zijn.
- 28) De vergunninghouder dient te zorgen voor het instandhouden van de waterbodem ter plaatse door middel van het verrichten van baggerwerk. Verdiepingen of ondiepten in de rivier, die naar mening van het districtshoofd het gevolg zijn van het gebruikmaken van deze vergunning dienen door de vergunninghouder worden aangevuld/opgeruimd.

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
namens deze,
DE HOOFDINGENIEUR-DIRECTEUR,
namens deze,
het hoofd van het Waterdistrict Noord-Brabant,

ing. J.H.M. Goossens

MEDEDELINGEN

1 Bezwaar

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit is bekendgemaakt een bezwaarschrift worden ingediend. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de Minister van Verkeer en Waterstaat en gezonden aan de hoofdingenieur-directeur van de Rijkswaterstaat in de directie Noord-Brabant, postbus 90.157, 5200 MJ 's-Hertogenbosch. Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en ten minste het volgende te bevatten:

- A. de naam en het adres van de indiener;
- B. de dagtekening;
- C. de omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en
- D. een opgave van de redenen waarom men zich met het besluit niet kan verenigen.

Indien een bezwaarschrift is ingediend, is het mogelijk om daarnaast een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening in te dienen. Een dergelijk verzoek dient te worden gericht aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank binnen het rechtsgebied waarvan de indiener van het bezwaarschrift zijn woonplaats heeft. Het verzoek dient te zijn ondertekend en ten minste het volgende te bevatten:

- a) de naam en het adres van de verzoeker;
- b) de dagtekening en
- c) de gronden van het verzoek (de motivering).

Bij het verzoek dient voorts een afschrift van het bezwaarschrift te worden overgelegd. Zo mogelijk wordt tevens een afschrift van het besluit waarop het geschil betrekking heeft, overgelegd.

Indien het bezwaar- of verzoekschrift in een vreemde taal is gesteld en een vertaling voor een goede behandeling van het bezwaar of verzoek noodzakelijk is, dient de indiener zorg te dragen voor een vertaling.

Naar aanleiding van het verzoek kan de bevoegde voorzieningenrechter een voorlopige voorziening treffen indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist.

Voor de behandeling van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt een bedrag aan griffierecht geheven. De griffier van de betrokken Rechtbank wijst de verzoeker na de indiening van diens verzoek op de verschuldigdheid van het griffierecht en bericht de verzoeker binnen welke termijn en op welke wijze het verschuldigde griffierecht moet worden voldaan.

2 Privaatrechtelijke toestemming

Het verlenen van toestemming tot het privaatrechtelijk gebruik van Staatseigendommen, alsmede het aangaan van een overeenkomst omtrent dat gebruik, is voorbehouden aan de dienst der Domeinen. In verband hiermee is een afschrift van deze vergunning gezonden aan de betrokken directeur der Domeinen, postbus 2222, 4800 CE Breda. Deze zal zich met betrekking tot het bedoelde gebruik van de betrokken Staatseigendommen schriftelijk tot de vergunninghouder wenden.

3 Inspanningsverplichting

De vergunninghouder is verplicht de redelijkerwijs mogelijke maatregelen te nemen teneinde te voorkomen dat de vergunningverlenende instantie of derden als gevolg van het gebruikmaken van de vergunning schade lijden.

Onder meer zal de vergunninghouder zich vooraf op de hoogte moeten stellen van de ligging van ter plaatse aanwezige kabels, leidingen, kranen, afsluiters en dergelijke.

4 Overige vergunning- en/of ontheffingvereisten

Er wordt de aandacht op gevestigd dat naast de hier verleende vergunning tevens vergunning en/of ontheffing vereist kan zijn op grond van andere wetten en/of verordeningen.

5 Kosten van maatregelen

De kosten, voortvloeiende uit voorzieningen en maatregelen die de vergunningverlener zelf ten behoeve van de vergunninghouder en/of in verband met het beheer van het rijkswaterstaatswerk moet treffen en die veroorzaakt worden door de werkzaamheden en het gebruik van de werken door de vergunninghouder, komen voor rekening van de vergunninghouder.

Hieronder vallen onder meer de kosten, verbonden aan de door de vergunningverlener te treffen verkeersmaatregelen en maatregelen en voorzieningen in het kader van opgetreden calamiteiten.

6 Vrije doorgang scheepvaart

Bij gebruikmaken van deze vergunning mag geen belemmering of hinder worden veroorzaakt aan de scheepvaart en moeten alle door of namens het districthoofd in verband met de veiligheid van de scheepvaart gegeven aanwijzingen nauwgezet worden opgevolgd.

7 Maatregelen ingeval van te water raken van vaartuigen, voorwerpen en dergelijke

De vergunninghouder moet van het zinken of verloren gaan in rijkswateren van vaartuigen, ankers of ander toebehoren, gebezigd bij het gebruikmaken van de vergunning, onmiddellijk kennis geven aan het districthoofd. Gezonken vaartuigen en/of ander toebehoren moeten door de vergunninghouder worden opgeruimd.

8 Rechtsopvolging

Van iedere overgang van de vergunning naar een rechtverkrijgende moet laatstgenoemde mededeling doen aan het districthoofd.

9 Expeditie

Afschrift van deze beschikking is gezonden aan:

- I. de hoofdingenieur-directeur van de Rijkswaterstaat Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch;
- II. de directeur van de regionale directie Domeinen Zuid;
- III. het college van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg, postbus 10.001, 4940 GA Raamsdonksveer;
- IV. Rijkswaterstaat Zuid-Holland, postbus 556, 3000 AN Rotterdam;
- V. Rijkswaterstaat Zuid-Holland, Bureau Benedenrivieren, Van Oldenbarneveltplaats 442, 3012 AP Rotterdam;
- VI. het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant (zonder tekeningen) en
- VII. de coördinator inspectie en onderhoud.

Van: Silvester Bombeeck

Verzonden: vrijdag, april 26, 2019 8:36 AM

Aan: Schots, Theo

Onderwerp: RE: brief SNB aan informateur

Beste Theo,

In de brief aan de informateur hebben wij inderdaad melding gemaakt van het privatiseringsonderzoek zonder daar verder op in te gaan. Het is ook geen geheim in de markt dat een dergelijk onderzoek heeft plaatsgevonden, zoals eerder bericht. In dat kader zagen wij ook geen bezwaar de brief aan de informateur openbaar te maken. Anders hadden wij in de brief al aangegeven de brief op zich zelf als vertrouwelijk te behandelen.

De besprekingen in het verleden achter gesloten deuren over het privatiseringsonderzoek en de daarbij behorende stukken hadden tot doel (a) om het onderzoek geheim te houden en (b) om geen vertrouwelijke onderliggende bedrijfsgevoelige informatie in de openbaarheid te brengen. Ten aanzien van punt (a) is gebleken dat al redelijk snel na de opstart van het onderzoek marktpartijen vernamen dat er een privatiseringsonderzoek liep naar SNB. Dit is ook door SNB gemeld aan de aandeelhouders. Ten aanzien van punt (b) rust ons inziens op de onderliggende stukken en de inhoud van de besprekingen nog steeds vertrouwelijkheid aangezien het bedrijfsgevoelige informatie betreft die vertrouwelijk is verstrekt door SNB in het kader van het privatiseringsonderzoek. Bovendien zou openbaar maken van de stukken, mocht het in de toekomst tot een verzelfstandiging komen, de onderhandelingspositie van de aandeelhouders uitermate verzwakken. Wij gaan er dan ook vanuit dat waterschap Brabantse Delta deze informatie vertrouwelijk houdt. De hieronder geschetste consequentie van 'vrijgave' van stukken delen wij dan ook niet mede ingegeven door de absolute weigeringsgronden die de Wob biedt.

Met vriendelijke groet,

S.F. (Silvester) Bombeeck MBA RA
Directielid a.i. / Financieel Manager

Zaaknr. : 19.ZK00702/19.B0040

Kenmerk : 19IT004703

Barcode :

Remming- en geleidenwerken keersluis Schipdiep

Doel van de notitie: Het aanvragen van aanvullend uitvoeringskrediet voor de remming- en geleidenwerken van de keersluis Schipdiep.

Samenvatting:

Dit voorstel betreft een aangevuld en verduidelijkte adviesnota naar aanleiding van de vragen uit de vergadering van het Algemeen Bestuur van 24 april 2019.

In 2013 is uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld voor het aanpassen van remming- en geleidenwerken bij keersluis Schipdiep. Het benodigde krediet is indertijd geraamd op basis van vervanging van de werken conform de tekeningen bij de vergunning uit 1982 (vaarweg klasse II). De vaarweg van het Oude Maasje is echter door de vaarwegbeheerder Rijkswaterstaat vergund voor schepen met een lengte van 100 meter (klasse Va). De impact op de kosten heeft geleid tot een lang onderhandelingstraject met Rijkswaterstaat over de uitgangspunten en kosten voor het renoveren van de remming- en geleidenwerken. Uiteindelijk heeft dit traject niet geresulteerd in een bijdrage van Rijkswaterstaat, maar is er vanwege de verantwoordelijkheid van het waterschap voor waterveiligheid voor gekozen, gezien de huidige onderhoudstoestand van de remmingswerken, deze aan te passen aan de daar toegelaten scheepvaart klasse scheepvaartklasse Va. Hiervoor is aanvullend budget noodzakelijk. Daarnaast wordt een gesprek gepland tussen het dagelijks bestuur en Rijkswaterstaat om over de samenwerking en overname van objecten afspraken te maken.

Advies: Het algemeen bestuur stemt in met:

1. Het beschikbaar stellen van een aanvullend uitvoeringskrediet van € 500.000,-.
2. Het beschermen van de keersluis Schipdiep als onderdeel van de primaire waterkering.

Bespreking in:	Vergaderdatum:
☒ Directieteam	8 mei 2019
☐ Overlegvergadering	
☒ Dagelijks Bestuur	14 mei 2019
☐ Georganiseerd Overleg	
☒ Besluitvormend AB	22 mei 2019

☒ Bijlagen	19IT004931
- Investeringsbesluit 2019-13	
- Bijlage 1 Foto's keersluis Schipdiep	
-- Achtergronddocument(en)	

Aanleiding/context

Naar aanleiding van de vragen over de adviesnota remming- en geleidenwerken keersluis Schipdiep in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 24 april jl. is de adviesnota aangevuld en op onderdelen verduidelijkt.

De keersluis Schipdiep is gelegen aan de Maasweg te Raamsdonk nabij het gemaal Keizersveer. De keersluis Schipdiep is opgeleverd in 1982 en doet dienst als primaire waterkering (dijkvak 47) voor het beschermen van het achterliggende gebied (Raamsdonk – Waalwijk) rondom het Oude Maasje tegen inundatie. Bij hoog water op de Bergsche Maas wordt de sluis gesloten. De scheepvaart is dan tijdelijk gestremd. Hieronder volgt een nadere toelichting op de situatie:

- Om het gebied rondom het Oude Maasje te beschermen tegen inundatie heeft de provincie Noord-Brabant het initiatief genomen voor de bouw van een dynamisch keermiddel in de vorm van een keersluis als alternatief voor een dijkversterking rondom het Oude Maasje. Het werk wordt ter hand genomen in het kader van de ruilverkaveling Zuiderafwateringskanaal – Beneden Donge.
- Het Ministerie van Infrastructuur en Transport (Indertijd Ministerie van Verkeer en Waterstaat, uitvoering door Rijkswaterstaat) was en is beheerder van de vaarweg van het Oude Maasje. In 1983 was op het Oude Maasje scheepvaart toegestaan met een lengte van 95 meter, breedte 11,5 meter en een diepgang van 2,5 meter. Dat komt ongeveer overeen met de huidige scheepvaartklasse Va.
- In het programma van eisen van de provincie uit 1977 voor het ontwerp van de keersluis wordt vermeld dat deze geschikt moet zijn voor schepen tot 600 ton (Kempenaar, huidige scheepsklasse II) en incidenteel schepen met een beperking van de vaarsnelheid tot 1000 ton en onbeladen schepen met een beperkte vaarsnelheid van 1500-2000 ton (huidige scheepsklasse Va).
- Op 4 maart 1980 verzoekt de provincie aan Rijkswaterstaat een vergunning te verlenen voor de keersluis.
- Op 22 januari 1982 is namens de Minister van Verkeer en Waterstaat aan de provincie Noord-Brabant vergunning (DNB/AIW/2006/966) verstrekt voor de aanleg van de keersluis. Daarmee heeft het Ministerie ingestemd met de aanleg van een constructie in de vaarweg.
- Op 16 november 1982 heeft de provincie in een brief aan het Hoogheemraadschap West-Brabant gevraagd de dam met keersluis Oude Maasje per medio 1983 in eigendom, beheer en onderhoud toe te wijzen aan het waterschap.
- Op 27 januari 1983 heeft het Hoogheemraadschap per brief ingestemd met dit voorstel.
- Op 7 september 2006 is de vergunning voor de keersluis overgedragen van Provincie Noord-Brabant naar Waterschap Brabantse Delta.
- De keersluis wordt gesloten op het moment dat op de Bergsche Maas ter plaatse een waterpeil van NAP+1,50 m wordt bereikt. In de praktijk blijkt dat de keersluis Schipdiep gemiddeld 3 keer per jaar gedurende een dag of enkele dagen wordt gesloten. Op dat moment is de scheepvaart gestremd.
- Voor wachttijden bij stremming zijn er afmeervoorzieningen voor de beroeps- en recreatievaart. Verder wordt de sluis tegen aanvaring beschermd door geleidenwerken. Op de bijgevoegde lucht- en aanzichtfoto's is de exacte locatie van de keersluis Schipdiep aangegeven (bijlage 1).
- Tijdens de inspectie in 2012 blijkt dat de sluis toe is aan groot onderhoud. Daarbij wordt geconstateerd dat de houten geleidenwerken en houten afmeervoorzieningen ernstige rotingsverschijnselen vertonen. Hierdoor vervullen ze hun functie niet meer. De geleidenwerken kunnen de botskrachten van de schepen niet meer opnemen waardoor de sluis als primair keermiddel in gevaar komt. De afmeervoorzieningen zijn op plekken ernstig beschadigd of zelfs verdwenen. Daardoor is het gevaar dat schepen de sluis beschadigen groter geworden en neemt de kans toe dat er persoonlijke ongelukken ontstaan op de afmeervoorzieningen.
- In 2012 is de eerste fase van het groot onderhoud uitgevoerd aan de keersluis Schipdiep. Daarbij zijn de sluisdeuren geconserveerd, de hydrauliek units en de elektrotechnische installatie vervangen en veiligheidsmaatregelen (arbo) getroffen.
- In 2013 is uitvoeringkrediet aangevraagd voor fase 2 van dit project: € 900.000 voor het op orde brengen van de remming- en geleidenwerken conform de vergunning afgegeven door Rijkswaterstaat. De raming van het uitvoeringkrediet wordt gebaseerd op de tekeningen die bij de vergunning zijn opgenomen. De zwaarte van de constructie van de remming- en geleidenwerken is conform scheepvaartklasse II.
- Bij de voorbereiding van de uitvoering is geconstateerd dat het Oude Maasje opengesteld is voor schepen met een lengte van 100 meter (klasse Va). Tijdens de voorbereiding is daarom geconcludeerd dat het niet volstaat om een ontwerp voor klasse II voorzieningen aan te brengen. De constructie en afmeting van de keersluis is geschikt voor scheepvaartklasse Va, de aanwezige remmings- en geleidenwerken zijn dat niet.
- Er wordt geconstateerd dat in de praktijk het aantal schepen dat zwaarder is in de loop van de tijd is toegenomen. Ook de beperking in de vaarsnelheid en de voorwaarde van het onbeladen zijn van schepen zoals geformuleerd in 1977 is waarschijnlijk niet consequent nageleefd.

- De constatering vormde aanleiding om in contact te treden met Rijkswaterstaat. Aangezien door Rijkswaterstaat vergunning is verleend op basis van een ontwerp van de remming- en geleidenwerken geschikt voor klasse II schepen is een beroep gedaan op Rijkswaterstaat om bij te dragen om deze werken in overeenstemming te brengen met de benodigde sterkte van de constructie.
- In de onderhandelingen met Rijkswaterstaat is door het waterschap ingebracht dat de remming- en geleidenwerken er zijn voor de scheepvaart. Vanuit het perspectief van vaarwegbeheerder stelt Rijkswaterstaat dat de remming- en geleidenwerken in dienst staan van de primaire kering. Als er geen keersluis was, waren en ook geen remming- en geleidenwerken nodig. Rijkswaterstaat heeft toegestaan dat er een waterkering in hun vaarweg is aangebracht maar wil daarvan geen (financiële) hinder ondervinden. Daarom ziet Rijkswaterstaat geen rol om mede te financieren.
- Vanwege onze verantwoordelijkheid voor waterveiligheid is ervoor gekozen de werken aan te passen aan de scheepvaartklasse Va. Op basis van dit uitgangspunt is de voorbereiding voortgezet en is de aanbesteding meervoudig onderhands in gang gezet. Hieruit is gebleken dat voor het vervangen van de remming- en geleidenwerken ten behoeve van vaartklasse Va, aanvullend budget benodigd is.
- Het werk is voorbereid en aanbesteed. Zodra de Vergadering van het Algemeen Bestuur instemt zal gunning plaatsvinden aan de aannemer en kan de uitvoering starten.

Terugkijkend op de periode sinds 2013 dat er gesproken is met Rijkswaterstaat had het Algemeen Bestuur in een eerder stadium op de hoogte moeten worden gebracht van de lopende onderhandelingen. Momenteel wordt er een gesprek gepland tussen het dagelijks bestuur en Rijkswaterstaat om over de samenwerking en overname van objecten afspraken te maken. Daarbij zal door het waterschap aandacht worden gevraagd voor situaties waarin keuzes door Rijkswaterstaat en toezicht en handhaving op vergunde situaties mogelijk voor het waterschap leiden tot hogere kosten nu of in de toekomst.

Beoogd effect

Door het vervangen van de remming- en geleidenwerken bij de keersluis Schipdiep wordt de scheepvaartverkeersveiligheid weer in orde gebracht en wordt de keersluis Schipdiep (primaire kering) weer adequaat beschermd.

Argumenten

1.1 De keersluis is onderdeel van de primaire kering

De keersluis is onderdeel van de primaire kering. Renovatie van de keersluis draagt bij aan de instandhouding van de goede werking van de primaire waterkering. De functie blijft behouden tijdens de werkzaamheden.

1.2 Wet- en regelgeving

Doordat er een keersluis in vaarwater is aangebracht, zijn er voorzieningen gerealiseerd die de veilige scheepvaartverkeersafwikkeling mogelijk maken en de sluis tegen aanvaring beschermen. Het gaat hier om voorzieningen zoals geleidenwerken en afmeervoorzieningen (om te wachten als de sluis gesloten is). Het op orde houden van deze voorzieningen is een verplichting voor het waterschap.

1.3 Veilige omstandigheden

Voor veilige omstandigheden bij keersluis Schipdiep voor de daar toegelaten scheepvaartklasse is het gewenst de remming- en geleidenwerken aan te passen op deze klasse. Het waterschap dient voor de schippers en medewerkers veilige omstandigheden te bieden en de sluis als primaire kering te beschermen tegen aanvaringen.

1.4 Geen bijdrage in de kosten voor opwaardering door Rijkswaterstaat

Er heeft een lang onderhandelingstraject met Rijkswaterstaat plaatsgevonden onder andere over keersluis Schipdiep. Dit heeft geleid tot een bijdrage van Rijkswaterstaat aan de voorbereidingskosten voor groot onderhoud van Schipdiep, maar heeft uiteindelijk niet geresulteerd in een bijdrage voor de uitvoering. De verwachting is dat verdere onderhandelingen met Rijkswaterstaat op afzienbare termijn niet tot een ander resultaat zullen leiden. Samenwerking tussen overheden kan ook betekenen dat overheden naar elkaar duidelijk maken wie voor welke (kern)taak aan de lat staat. We hebben in dit geval een beroep gedaan op Rijkswaterstaat om bij te dragen om de gevolgkosten voor het waterschap op te vangen. Rijkswaterstaat is hier niet in meegegaan. Wij hebben de taxatie gemaakt dat er juridisch gezien onvoldoende grond is om dit besluit aan te vechten. De juridische positie van het waterschap is, gelet op het in het verleden afgelegde traject, zeer zwak.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Voldoen aan wet- en regelgeving.

Het niet voldoen aan de vergunningseisen levert uiteraard risico's op. Bij eventuele aanvaringen kan het waterschap nalatigheid worden verweten en kan hij daarmee aansprakelijk worden gesteld.

1.2 Imago

De toestand van de remming- en geleidenwerken zijn dusdanig aan renovatie toe dat het imago en de waterveiligheid van de keersluis in het geding kan komen als de werkzaamheden nog langer worden uitgesteld.

Financiële dekking

De totale investeringsraming voor het project 800244 Renoveren en aanpassen Schipdiep fase 2 bedraagt € 1.400.000,-. Zowel in het Investeringsplan 2019-2028 als de begroting 2019 is uitgegaan van een investering van € 900.000,- met een bijdrage van derden van € 21.800,-.

Oplevering	Verwachting bij kredietaanvraag	Verwachting bij Begroting 2019
Verwacht tijdstip oplevering	31-12-2019	01-07-2019

Investering	Raming bij kredietaanvraag		Raming bij begroting 2019	
	Investering	Waarvan bijdrage derden	Investering	Waarvan bijdrage derden
Reeds verstrekt uitvoeringskrediet	€ 900.000	€ 21.800	€ 900.000	€ 21.800
Deze aanvraag	€ 500.000			

Totaal benodigd krediet instandhoudingsinvestering	€ 1.400.000			

Kapitaallast	Raming bij kredietaanvraag
Kapitaallast aanvullend uitvoeringskrediet eerste (volle) jaar programmaplan watersystemen	€ 23.500

Reguliere exploitatie	Actuele raming	Raming begroting 2019
Effect op de exploitatiekosten	n.v.t.	n.v.t.

De bijdrage van derden van € 21.800,- betreft een bijdrage van Rijkswaterstaat in de voorbereidingskosten. De provincie Noord-Brabant draagt financieel niet bij aan dit project, omdat het Rijkswater betreft. Door het verschuiven van de datum gereed van 1 juli 2019 naar 31 december 2019 ontstaat in 2019 een financieel voordeel van € 13.600,-.

./ Voorgesteld wordt een aanvullend uitvoeringskrediet te verstrekken van € 500.000,- volgens bijgaand investeringsbesluit (19IT004931).

Uitvoering

Zodra het krediet beschikbaar is kan worden aangevangen met de voorbereiding van de uitvoering. Het streven is om alle maatregelen uit te voeren in 2019. Mocht blijken dat de voorgenomen werkzaamheden niet in de gesloten dijkperiode mogen worden uitgevoerd dan zal het werk gereed zijn in 2020.

Communicatie

Het vervangen van de remming- en geleidewerken van de keersluis Schipdiep wordt met de onderstaande stakeholders gecommuniceerd.

- Rijkswaterstaat als vaarwegbeheerder en vergunningverlener.
- De beroeps- en recreatievaart als het gaat om een veilige scheepvaartverkeersafwikkeling.
- De ingelanden via de website van waterschap Brabantse Delta.
- Werknemers van waterschap Brabantse Delta via Spraakwater.

Relatie met beleidsvelden

- Winnend Samenwerken in Brabant

Niet van toepassing.

- Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Ja, door middel van de toepassing van de criteriadocumenten zoals deze zijn weergegeven op de site van Pianoo (expertisecentrum aanbesteden) met betrekking tot duurzaam inkopen.

Bijlage 1. Foto's keersluis Schipdiep.

Foto 1. Keersluis Schipdiep met klasse Va schip.

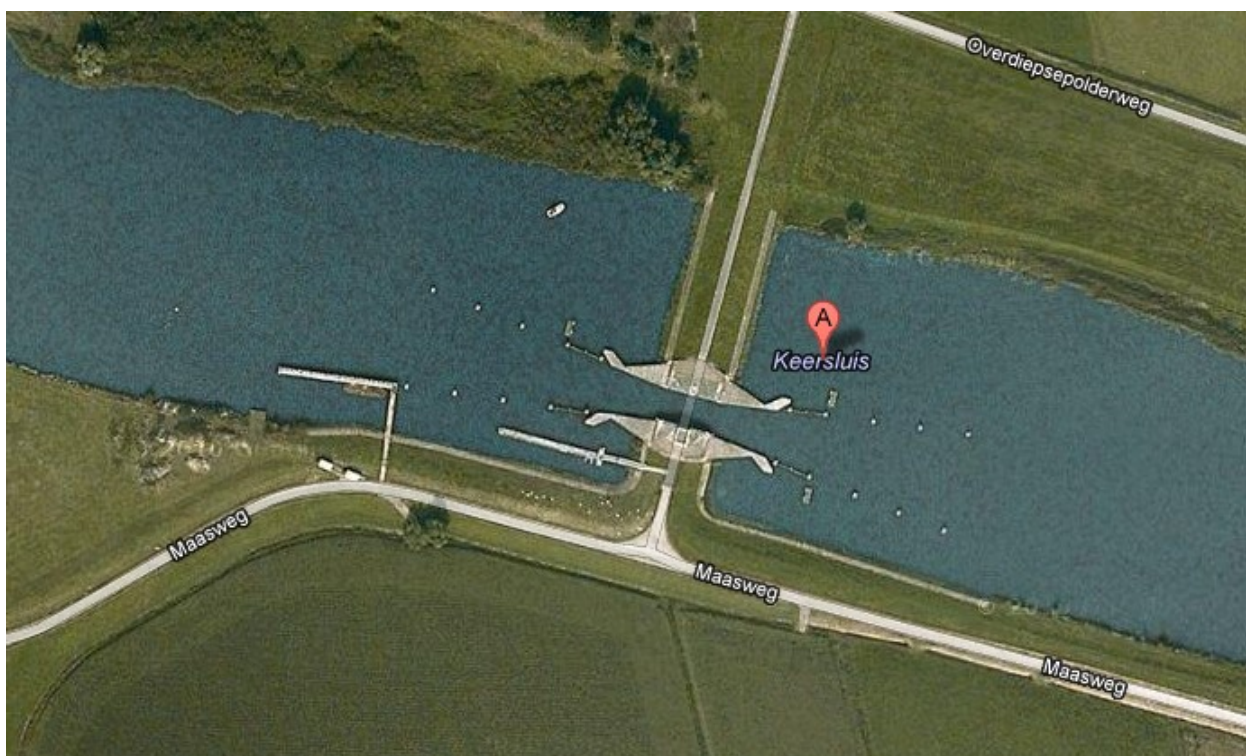

Foto 2. Keersluis Schipdiep met remming- en geleidewerken.

Foto 3. Luchtfoto met locatie aanduiding.

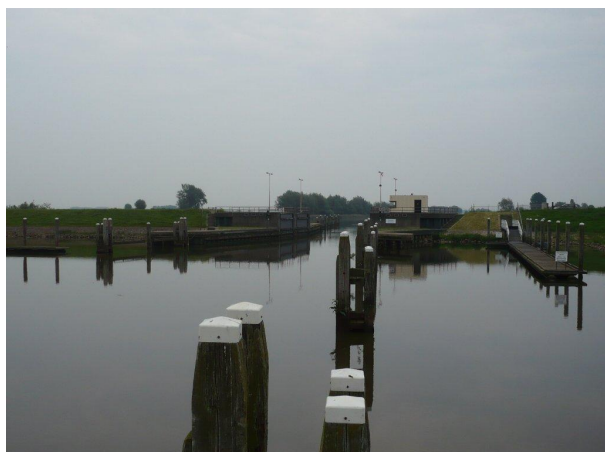

Foto 4. Aanzicht oost.

Foto 5. Bedieningsruimte.

Foto 6. Afmeervoorziening beroepsvaart.

Foto 7. Aanvaring aangetaste afmeervoorziening

Foto 8. Afmeervoorziening recreatievaart.

Foto 9. Algemeen: houtaantasting.

Foto 10. Geleidewerk (kwadrant 1 van 4).

Foto 11. Overzicht oostzijde sluis.

Zaaknr. : 19.ZK00702
Kenmerk 19IT004931
Barcode : **19IT004931**

Activiteitsnr.: 800244 **Naam activiteit:** Renoveren en aanpassen Schipdiep fase 2

Beheerproduct: 2220 Onderhoud primaire waterkeringen

BESLUITNUMMER: 2019-13

Het algemeen bestuur van het waterschap Brabantse Delta;

gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van 14 maart 2019 (19IT004703);

gelet op de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Waterschap Brabantse Delta (17IT017068);

B E S L U I T :

Een aanvullend uitvoeringskrediet van € 500.000,- beschikbaar te stellen voor het renoveren en aanpassen van de keersluis Schipdiep. Het totaal beschikbaar gestelde uitvoeringskrediet komt daarmee op € 1.400.000,- met een verwachte bijdrage van derden van € 21.800,-.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 22 mei 2019,
De dijkgraaf De secretaris-directeur

drs. C.J.G.M. de Vet

dr. A.F.M. Meuleman

MOTIE *Meerkosten besluit RWS*

Het Algemeen Bestuur van waterschap Brabantse Delta, in vergadering bijeen op woensdag 22 mei 2019, beraadslagend over het uitvoeringskrediet [Remming- en geleidenwerken keersluis Schipdiep](#).

Overwegend:

- De eerdere beraadslagingen inzake dit onderwerp in de vergadering van het algemeen bestuur van 24 april 2019;
- De teleurstelling die door meerdere bestuursleden, waaronder de indieners van deze motie, is geuit over het feit dat Rijkswaterstaat als vaarwegbeheerder, na langdurig overleg niet bereid is een bijdrage te leveren aan de werkzaamheden;
- Temeer de meerkosten voor de werkzaamheden direct voortvloeien uit het besluit van Rijkswaterstaat om de vaarweg Het Oude Maasje te vergunnen voor schepen met een lengte van 100 meter (klasse Va);
- Het uitvoeringskrediet echter gebaseerd is op de vergunning voor klasse II.

Constaterend:

- De onderhouds- en herstelwerkzaamheden aan de keersluis geen verder uitstel dulden;
- Het waterschap uit oogpunt van waterveiligheid daarom de volledige meerkosten voor eigen rekening neemt.

Besluit:

- In te stemmen met het beschikbaar stellen van een aanvullend uitvoeringskrediet van 500.000 euro, en
- de keersluis Schipdiep te beschermen als onderdeel van de primaire waterkering.

Spreekt daarbij de opvatting uit:

- Extra uitvoeringskosten aan kunstwerken die direct voortvloeien uit verruiming van de vaarvergunning door de waterwegbeheerder, ook naar rato gedeeld dienen te worden door de waterwegbeheerder.

Draagt het dagelijks bestuur op

- Dit standpunt kenbaar te maken bij Rijkswaterstaat en de Minister van Infrastructuur en Waterstaat;
- Daarnaast over dit standpunt consensus te zoeken met overige waterschapbesturen binnen het verband van de Unie van Waterschappen;

PvdA waterschap
Brabantse Delta

- Het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta te informeren over de uitkomsten.

En gaat over tot de orde van de dag

Ingediend door:	Handtekening
Fractie PvdA	Han Verbeem, fractievoorzitter
	Wendy de Koning-Bogers, bestuurslid
Fractie Natuur	Peter von Meijenfeldt, fractievoorzitter

Zaaknr. : 30531
Kenmerk : 30681

Aquon: zienswijze op de concept programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021 - 2024

Behandelend ambtenaar: W.J.P. Bogers
Beleidsveldbeheerder: A. Meuleman
Portefeuillehouder: H.P. Verroen
Ambtenaar aanwezig bij het DT: Nee

Doel van de notitie: Besluitvorming door algemeen bestuur over de zienswijze van waterschap Brabantse Delta op de concept programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021 - 2024 van Aquon.

Samenvatting: Conform de afspraken uit de gemeenschappelijke regeling biedt het dagelijks bestuur van Aquon de concept programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021 - 2024 aan. Het algemeen bestuur van het waterschap wordt gevraagd hiervan kennis te nemen en te reageren met een zienswijze.

Advies: Het AB stemt in met de voorgestelde zienswijze zoals verwoord in de bijgaande brief aan het dagelijks bestuur van Aquon.

Bespreking in:	Vergaderdatum:
☒ Directieteam	23 april 2019
☐ Overlegvergadering	
☒ Dagelijks Bestuur	30 april 2019
☐ Georganiseerd Overleg	
☒ Besluitvormend AB	22 mei 2019
☒ Bijlage(n) bij het besluit Zienswijze	30757
☒ Achtergronddocument(en) Concept programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021 - 2024	30525

Aanleiding/context

De afgelopen jaren is gewerkt aan de ombouw van Aquon, waarmee een gewenst kostenniveau is gerealiseerd. Met het programma Aquon 2.0 is het proces ingezet om de organisatie, het management, de bedrijfscultuur en de hoofdprocessen aan de nieuwe strategie en governance aan te passen.

Beoogd effect

Door kennis te nemen van de begroting en het sturen van een zienswijze, kan het waterschap invloed uitoefenen op de koers van Aquon.

Argumenten

De komende jaren werkt Aquon verder aan de ingezette lijn van efficiency verhoging door verdere procesoptimalisatie, verbeteringen van de dienstverlening, proces- en productinnovaties en gezamenlijk werken aan harmonisatie van ketenprocessen. Aquon steek daarbij veel energie in de digitale transitie en zoekt aansluiting bij de ontwikkelingen op dit gebied in de markt en bij de waterschappen en op de landelijke standaarden. In het kader van technologische ontwikkelingen en de gewenste dienstverlening van de opdrachtgevers anticipeert Aquon, in samenwerking met de opdrachtgevers, op een gestructureerde manier op nieuwe noviteiten. Hiervoor is een concrete kennis- en innovatieagenda ontwikkeld. Nieuwe ontwikkelingen, zoals de inzet van sensoren en andere nieuwe laboratoriumtechnologieën en datamanagement, komen snel op Aquon af. Mogelijk kan Aquon door het toepassen van innovaties in de toekomst de bedrijfsvoering effectiever vormgeven.

Eind 2017 hebben de eigenaren een voorgenomen bestuurlijk besluit genomen om de activiteiten van Aquon te concentreren op één locatie. Aquon werkt momenteel aan het opstellen van de businesscase, waarna het voorgenomen besluit opnieuw gewogen kan worden door de eigenaren. Een definitief bestuurlijk besluit staat gepland voor november 2019. In de businesscase zal duidelijk worden of het één locatiebesluit tot significante kostenbesparingen zal leiden.

Kanttelingen en risico's

De begroting bevat een uitgebreide risicoparagraaf met onderscheid in verschillende deelgebieden zoals bestuurlijke, organisatorische, personele en locatie aspecten. Wat opvalt is dat de risico's niet duidelijk gekwantificeerd zijn en het is niet duidelijk aan welke strategische doelen en kwaliteitseisen de risico's zijn gekoppeld. In de zienswijze adviseert het waterschap om in de transitie naar Aquon 3.0 een duidelijk kwaliteitskader en doelstellingen te formuleren.

Financiële dekking

De verwachte bijdrage aan Aquon wordt meegenomen in de nog op te stellen kadernota 2020-2029 en begroting 2020 van het waterschap. De bijdrage is licht gestegen ten opzichte van de vorige meerjarenraming doordat er meer budget geraamd is voor innovatie en organisatieontwikkelingen, evenals voor de doorontwikkeling van ICT en facilitaire middelen. Daarnaast is er extra budget opgenomen voor specialistische analyses. De totale kosten van Aquon worden bij Brabantse Delta intern door verdeeld naar de verschillende producten en diensten van watersystemen, waterketen, handhaving en belastingheffing en invordering en zijn als zodanig niet direct zichtbaar in de begroting van het waterschap.

<i>Jaarschijf x € 1.000</i>	2020	2021	2022	2023	2024
Meerjarenbegroting 2019-2023 Aquon	2.629	2.695	2.806	2.885	2.885
Meerjarenbegroting 2020-2024 Aquon	2.723	2.786	2.845	2.877	2.844
Verschil	94	91	39	-8	-41

Uitvoering

De zienswijze wordt naar het dagelijks bestuur van Aquon verzonden. Na ontvangst van alle zienswijzen stelt het AB van Aquon op 4 juli de begroting 2020 vast.

Communicatie

N.v.t.

Relatie met beleidsvelden

N.v.t.

Aan de Colleges c.q. Besturen van de deelnemende waterschappen van AQUON

T 06- 50732176
E ntermeulen@aquon.nl
I www.aquon.nl

Bank NWB 636751902
BTW NL823338848B01
KvK 52811751

Datum : 5 april 2019
Kenmerk : U19.066
Betreft : Verzoek om zienswijze op de Concept Begroting 2020 en Meerjarenraming 2021-2024 AQUON

Geacht College c.q. Bestuur,

Bijgaand bieden wij u de concept begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2024 aan. Met deze brief vragen wij uw zienswijze over de concept begroting 2020. Alvorens de concept begroting kort toe te lichten geven we graag een indruk over het afgesloten begrotingsjaar 2018.

Afsluiting van het jaar 2018

AQUON komt steeds beter in haar rol als full-service ketenpartnerschap. Door de intensieve afstemming over de meetvraag en gewenste dienstverlening wordt de samenwerking met de waterschappen verstevigd. Door de realisatie van een hoge productie, uitvoeren van nieuwe diensten en de effecten uit de droogteperiode door de warme zomer steeg productie naar 13,6 miljoen in 2018; een stijging van circa 19% ten opzichte van de begroting.

Om de verhoogde vraag van productie te kunnen verwerken is de relatie met onze uitvoeringspartners vol vertrouwen verstevigd en een extra deel van de meetvraag uitbesteed. Het effect op de kosten is beperkt en binnen de bestuurlijk budgettaire ruimte gebleven. De kosten voor de reguliere laboratoriumactiviteiten bedragen circa 22 miljoen en liggen daarmee 7,1% boven de begroting. In de jaren 2017, 2016, 2015, en 2015 was de productie respectievelijk 12,5 11,7 11,3 en 10,7 miljoen productiepunten. AQUON is trots op haar kostenontwikkeling in relatie tot de sterk stijgende lijn van productie.

Concept Programmabegroting 2020

AQUON is een organisatie die geïnspireerd is op het thema "*inzicht in waterkwaliteit: goed water, goed leven*". Haar strategie en governance zijn in 2016 herijkt, eind 2017 vastgelegd in de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling en eind 2018 door alle betrokkenen als "bewezen" gekwalificeerd. De afgelopen jaren is gewerkt aan een ombouw, waarmee een gewenst kostenniveau werd gerealiseerd. Met het programma AQUON2.0 werd het proces ingezet om de organisatie, het management, de bedrijfscultuur en de hoofdprocessen aan de nieuwe strategie en governance aan te passen. De komende jaren werkt AQUON verder aan de ingezette lijn van efficiency verhoging door verdere procesoptimalisatie, verbeteringen van de dienstverlening, proces- en productinnovaties en gezamenlijk werken aan harmonisatie van ketenprocessen.

Centralisatie

Eind 2017 hebben de eigenaren een voorgenomen bestuurlijk besluit genomen om de activiteiten van AQUON te concentreren op een locatie. Op basis van de - op het moment van besluitvorming - beschikbare (financiële) informatie en overwegingen die betrekking hebben op productieaantallen, te bereiken efficiëntie en de noodzaak van een wenkend perspectief was het een collectieve ambitie om AQUON te concentreren op één locatie. Randvoorwaardelijk hiervoor was dat een op te stellen business case het één locatiebesluit zou rechtvaardigen. De eigenaren besloten daarbij AQUON de financiële ruimte te geven om de noodzakelijke voorbereidingen te treffen die daarmee samenhangen. Inmiddels is ambtelijk en bestuurlijk vastgesteld dat de strategie en governance zich hebben bewezen en dat AQUON de ruimte heeft organisatorisch en operationeel door te groeien.

Wat rest is de oplevering van de business case. Deze staat gepland voor het tweede kwartaal van 2019 waarna het voorgenomen besluit opnieuw gewogen kan worden door de eigenaren. Een definitief bestuurlijk besluit tot centralisatie staat gepland november 2019.

Verzoek om zienswijzen

In artikel 37 van de GR AQUON wordt de procedure beschreven bij de voorbereiding en vaststelling van de programmabegroting en een begrotingswijziging.

Het dagelijks bestuur van AQUON verzoekt u hiermee uw zienswijze op de concept programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2021-2024 uiterlijk vrijdag 31 mei 2019 aan het dagelijks bestuur van AQUON kenbaar te maken.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur AQUON d.d. 21 maart 2019,

De voorzitter,

H. Pluckel

De secretaris,

J.K. Bouma

Bijlagen:

- Concept Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2024

Aquon
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 328
4000 AH TIEL

Uw schrijven van : 5 april 2019
Uw kenmerk : U19.066
Zaaknummer : 30531
Ons Kenmerk : 30757
Behandeld door : de heer W. Bogers
Doorkiesnummer : 076 564 13 27
Datum : 9 april 2019
Verzenddatum :

Onderwerp: zienswijze concept programmabegroting 2020 inclusief meerjarenraming 2021 - 2024

Geacht Dagelijks Bestuur,

Op 8 april jl. ontvingen wij de concept programmabegroting 2020 inclusief meerjarenraming 2021 – 2024. Het waterschap maakt gebruik van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen.

Wij zijn blij te vernemen dat innovatie en technologische ontwikkelingen een belangrijke plaats krijgen in de activiteiten en toekomstige doorontwikkeling van Aquon. Naast verdere versterking van de dienstverlening voor de afnemers, kunnen innovaties ook bijdragen aan een verdere efficiëntere bedrijfsvoering van het laboratorium. Daarnaast zal de op te stellen businesscase een belangrijke factor zijn in en voor de toekomst van Aquon. Wij kijken met belangstelling en hoge verwachtingen uit naar de businesscase. Tot die tijd zijn wij blij te constateren dat de bedrijfsvoering in de basis op orde is en wij gaan er vanuit dat dit uiteraard zo blijft.

Tenslotte zien wij opnieuw een vrij uitgebreide risicoparagraaf. Het is voor het waterschap niet altijd even duidelijk aan welke strategische doelen en kwaliteitseisen de risico's zijn gekoppeld. Wij adviseren u om bij de formulering en transitie naar Aquon 3.0 een duidelijk kwaliteitskader en doelstellingen te formuleren waaraan de producten en diensten moeten voldoen. De kansen en risico's van Aquon 3.0 kunnen daar aan worden afgemeten. De verbetermaatregelen kunnen dan integraal onderdeel uitmaken van de risicoparagraaf. Daarnaast mist het waterschap het risico om voldoende geschikt personeel aan te kunnen trekken gelet op de huidige arbeidsmarkt.

Hoogachtend,
Het algemeen bestuur,
De dijkgraaf

De secretaris-directeur

drs. C.J.G.M. de Vet

dr. A.F.M. Meuleman

PROGRAMMABEGROTING 2020 (CONCEPT)

BEGROTING 2020 EN DE MEERJARENRAMING 2021-2024

21 maart 2019

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. AQUON met haar waterschappen.....	4
3. Ontwikkelingen in de omgeving.....	5
4. AQUON mogelijk centraliseren.....	6
4.1 Een verwacht financieel voordeel	
4.2 Vier scenario's om te centraliseren	
4.3 Benodigde financiële middelen in 2020	
5. Ontwikkelingen in het jaar 2020.....	7
5.1 Doelen in de bedrijfsvoering	
5.2 Doelen in het centralisatievraagstuk	
6. Meetvraag productie 2020-2024.....	8
6.1 Meetvraag 2020	
6.2 Meetvraag 2021-2024	
6.3 Effect van de productieverwachtingen	
7. AQUON kent 2 programma's	10
7.1 Samenvatting begroting 2020 en meer jaren raming 2021-2024	
7.2 Begroting Programma 1: Laboratorium activiteiten	
7.3 Begroting Programma 2: Eigenaren GR AQUON	
8. Kostentoerekening en de bijdrageregeling.....	17
8.1 Jaarlijkse exploitatiekosten laboratorium (Programma 1)	
8.2 Kosten eigenarendeel (Programma 2)	
9. Risicomanagement.....	22
 Bijlagen:	
1. Bijdrageregeling en kostenverdeling	
2. Een pro-forma berekening	

1. Inleiding

Deze programmabegroting 2020 geeft planvorming en een financiële uitwerking van de programma's van AQUON. De basis van dit begrotingsdocument is opgesteld in de maand februari 2019. AQUON is op moment van schrijven actief met het uitwerken van de bestuurlijke besluiten die in december 2017 zijn genomen: AQUON ombouwen naar een full-serviceketenpartner. Hiervoor wordt in de jaren 2018 en 2019 de organisatie verbeterd ingericht naar aanleiding van een nieuwe governance en strategie. De basis voor deze bestuurlijke en organisatorische veranderingen is gelegd in de eerste begrotingswijziging 2017. Het jaar 2019 staat in het teken van de doorontwikkeling van AQUON om het voorgenomen bestuurlijk besluit tot centralisatie verder gestalte te geven. Eind 2019 vindt definitieve besluitvorming door het bestuur plaats met betrekking tot dit belangrijke voorgenomen besluit.

De kaders voor het programmajaar 2020 zijn vastgelegd in de Kadernota 2020, die in de algemene bestuursvergadering van 4 april 2019 is besproken en vastgesteld.

TIJDPAD EN ACTIVITEITEN

De begrotingsbehandeling 2020 loopt middels een bekend tijdspad. De planning is conform de bestuurlijke kalender en ziet er als volgt uit:

BESTUURLIJKE PLANNING	
Behandeling concept programmabegroting 2020 in adviesorgaan platform eigenaren en het Dagelijks Bestuur	maart 2019
Zienswijzeperiode waterschappen	april-juni 2019
Ontwerpbegroting en reactienota in adviesorgaan platform eigenaren en het Dagelijks Bestuur	juni 2019
Vaststellen door het Algemeen Bestuur	juli 2019

2. AQUON met haar waterschappen

AQUON heeft de ambitie om een succesvolle samenwerkingspartner voor haar eigenaren te zijn. Zowel vanuit het oogpunt van eigenaren als vanuit het oogpunt van opdrachtgevers: een onderscheidende organisatie, die tot meetbare resultaten komt en zichtbare, gezamenlijk gedragen initiatieven ontplooit. Een door visie gedreven groep mensen die zich continu ontwikkelt en zich gedraagt volgens haar kernwaarden “samen, verantwoordelijk en professioneel”. De komende jaren ontwikkelt AQUON zich verder naar een ketenpartner, gericht op het inwinnen van data op gebied van waterkwaliteit. AQUON wenst vanuit deze positie en in nauw overleg met haar opdrachtgevers zichzelf verder te ontwikkelen tot de centrale gegevensleverancier op gebied van waterkwaliteit. Vanuit haar deskundigheid en de beschikbare dataverzameling is AQUON goed in staat gerichte adviezen aan haar opdrachtgevers te verstrekken.

AQUON draagt met harmonisatie in het wateronderzoek bij aan een ideale centrale verzameling van data voor een groot voorzieningsgebied binnen Nederland. Mede vanuit deze data verkrijgen de opdrachtgevers de mogelijkheid om hun eigen (lokale) beleid op te stellen en/of processen optimaal in te richten. Vanuit gebundelde activiteiten van data-inwinning en laboratoriumanalyses voor negen waterschappen is AQUON goed in staat economische schaalvoordelen te behalen. Hiermee behoudt AQUON met een beargumenteerde afweging van alles zelf doen, deels zelf doen en/of geheel uitbesteden ook het gewenste evenwicht op de beperkte marktwerking in de chemische en biologische analysemarkt.

AQUON, een organisatie die geïnspireerd is op het thema “inzicht in waterkwaliteit: goed water, goed leven”. Haar strategie en governance zijn in 2016 herijkt, eind 2017 vastgelegd in de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling en eind 2018 door alle betrokkenen als “bewezen” gekwalificeerd. De afgelopen jaren is gewerkt aan een ombouw, waarmee een gewenst kostenniveau werd gerealiseerd. Met het programma AQUON2.0 werd het proces ingezet om de organisatie, het management, de bedrijfscultuur en de hoofdprocessen aan de nieuwe strategie en governance aan te passen. De komende jaren werkt AQUON verder aan de ingezette lijn van efficiency verhoging door verdere procesoptimalisatie, verbeteringen van de dienstverlening, proces- en productinnovaties en gezamenlijk werken aan harmonisatie van ketenprocessen. AQUON steekt daarbij veel energie in de digitale transitie en zoekt daarbij nauwe aansluiting bij de ontwikkelingen op dit gebied in de markt en bij de waterschappen, en sluit daarbij aan op de landelijke standaarden.

AQUON legt in november 2019 een toekomstbestendig plan aan haar eigenaren voor met daarin opgenomen een business case welke naar verwachting zal aantonen dat het centraliseren van de operationele activiteiten een logische vervolgstap is in de ontwikkeling van AQUON. De eigenaren hebben al een voorgenomen besluit genomen om de activiteiten van AQUON te centraliseren. Het betrof een voorgenomen besluit omdat de nieuwe strategie en governance zichzelf vooreerst dienden te bewijzen en dat vervolgens de financiële business case een besluit tot centralisatie rechtvaardigt. Inmiddels is aangetoond dat de strategie en governance goed functioneren.

3. ONTWIKKELINGEN IN DE OMGEVING

De ontwikkelingen in de metingstechnologie, de laboratoria instrumenten en in het vergaren en beheren van data gaan snel. AQUON is zich bewust van haar positie in deze technologische wereld. Vanuit de nieuw opgestelde strategie in het jaar 2016 zijn er vanuit de veranderende omgeving in opdracht van of in samenwerking met haar opdrachtgevers hierin veel initiatieven opgestart. De vernieuwde strategie geeft AQUON veel energie om organisatorisch de juiste dingen te doen.

AQUON kan het merendeel van al haar bemonstering- en laboratoriumwerkzaamheden zelf uitvoeren. Al werkt zij vanuit een financiële afweging (make or buy) goed samen met diverse partners. Voor extra capaciteit en/of specialistische onderzoek werkt zij met de waterschaps- en met commerciële laboratoria samen. In ILOW-verband wordt samengewerkt met alle waterschaps-laboratoria waarbij ook het laboratorium van Rijkswaterstaat in Lelystad is aangesloten. In geval van calamiteiten zijn de waterschappen echter op hun eigen laboratoria (AQUON) aangewezen.

De markt van bemonstering en biologie is klein met een zeer beperkt aantal partijen, waarbij AQUON het grootste biologische laboratorium heeft. De markt voor chemische analyses is omvangrijk, wordt bediend door een beperkt aantal grote (internationale) partijen en begint monopolistische trekken te vertonen. De markt van laboratoriumonderzoek laat zich in het algemeen kenmerken door bedrijfs- overnames, procesautomatisering en concentratie van activiteiten op centrale locaties.

Voor AQUON is het belangrijk de toepassingsmogelijkheden van (nieuwe) technologische ontwikkelingen in de praktijk te volgen. Voor een eventuele toepassing is het van belang de nieuwe techniek uit te proberen en, bij eventuele kansrijke toepassing, verder te ontwikkelen alvorens te worden ingevoerd. De afgelopen jaren is AQUON bij specifieke nieuwe ontwikkelingen betrokken geweest. Enkele voorbeelden zijn Passive Sampling, vergelijkingsonderzoeken e-DNA onderzoek, toxine analyses, blauwwiermatten e.d. AQUON verkrijgt hiermee nieuwe belangrijke kennis.

In het kader van de technologische ontwikkelingen en de gewenste dienstverlening van de opdrachtgevers anticipeert AQUON op een gestructureerde manier op noviteiten. In samenwerking met haar opdrachtgevers. AQUON heeft hiervoor een concrete kennis- en innovatieagenda ontwikkeld. Nieuwe ontwikkelingen worden voorzien rondom de inzet van sensoren en andere nieuwe (laboratorium-)technologieën en datamanagement.

Om een en ander financieel te kunnen ondersteunen zijn hiervoor begrotingsgelden gealloceerd. Deze gelden zijn in nauw overleg met haar opdrachtgevers voor het jaar 2020 op €400.000 begroot. Deze innovatiegelden worden in nauwe samenspraak met de waterschappen naar behoefte ingezet. Hiermee kunnen individuele waterschappen hun eigen budget bewaken. Voor de komende jaren wordt overigens een toenemende inspanning voorzien.

4. AQUON mogelijk centraliseren

Eind 2017 hebben de eigenaren een voorgenomen bestuurlijk besluit genomen om de activiteiten van AQUON te concentreren op een locatie. Op basis van de - op het moment van besluitvorming - beschikbare (financiële) informatie en overwegingen die betrekking hebben op productieaantallen, te bereiken efficiëntie en de noodzaak van een wenkend perspectief was het een collectieve ambitie om AQUON te concentreren op één locatie. Randvoorwaardelijk hiervoor was dat een op te stellen business case het één locatiebesluit zou rechtvaardigen. De eigenaren besloten daarbij AQUON de financiële ruimte te geven om de noodzakelijke voorbereidingen te treffen die daarmee samenhangen. Inmiddels is ambtelijk en bestuurlijk vastgesteld dat de strategie en governance zich hebben bewezen en dat AQUON de ruimte heeft organisatorisch en operationeel door te groeien.

4.1 EEN VERWACHT FINANCIËEL VOORDEEL

In het adviesrapport “Naar AQUON 2.0” uit 2016 is de verwachting weergegeven dat het één-locatiebesluit zal leiden tot een structureel kostenvoordeel van ongeveer €1 miljoen. Voor de eigenaren is deze inschatting een belangrijk aspect geweest om te komen tot het voorgenomen bestuurlijk besluit. Het is daarmee de basis voor de bestuurlijke richting: de business case dient het besluit te bekrachtigen. In de business case wordt het eerste inzicht gegeven in nieuwe investeringen, financieringen, projectkosten en frictiekosten. Omdat deze aspecten op dit moment nog niet inzichtelijk zijn, is het beoogde kosten voordeel nog niet opgenomen in de meerjarenraming bij deze begroting 2020. Het nu opnemen van een beoogd en doelgericht kostenvoordeel met het ontbrekende inzicht in investeringen en de bijkomende kosten zal een onwenselijk vertekend beeld geven ten behoeve van de besluitvorming. In de programmabegroting 2020 en de meerjarenraming wordt hiermee het kostenvoordeel met nadruk wel beschreven, echter nog niet opgenomen in de voorgeschreven begrotingstabellen. Onverlet blijft het uitgangspunt, door centralisatie een kostenvoordeel van €1 miljoen euro te realiseren.

4.2 VIER SCENARIO'S OM TE CENTRALISEREN

De business case wordt in het jaar 2019 intensief afgestemd met de adviesorganen platform opdrachtgevers en het platform eigenaren. De uitwerking vergt (extra) aandacht en de planning is in het licht van de bestuurlijke besluitvorming vanwege de waterschap-verkiezingen (maart 2019) gezien. In het najaar van 2019 wordt definitieve besluitvorming voorzien. AQUON voorziet in haar uitwerking van de business case vier scenario's:

- Centralisatie op en rond de huidige locatie Tiel;
- Centralisatie op en rond de huidige locatie Leiden;
- Centralisatie op een geheel andere (nieuwe) locatie;
- En als de business case niet sluit: het toekomst-bestendigen van de huidige twee locaties.

4.3 BENODIGDE FINANCIËLE MIDDELEN IN HET JAAR 2020

Vooruitlopend op het te nemen besluit tot mogelijke centraliseren van de activiteiten van AQUON in november 2019 zijn in deze begroting 2020 de verwachte kosten van benodigd vervolgonderzoek opgenomen. Na besluitvorming (november 2019) zal AQUON verder gaan met een eventueel locatieonderzoek, project- en bestekplannen opstellen en aanbestedingstrajecten starten. Verwacht wordt dat voor de vervolgacties (afhankelijk van verkozen scenario) maximaal 18 maanden nodig zijn. Gedurende 2019 zal meer inzicht worden verkregen in deze ingeschatte voorbereidings- en uitvoeringstijd. Vooreerst wordt verwacht dat het financieringskrediet hiervoor circa € 0,5 miljoen behelst.

5. Ontwikkelingen in het jaar 2020

5.1 DOELEN IN DE BEDRIJFSVOERING

AQUON levert een essentiële bijdrage door het inzicht te verschaffen in de waterkwaliteit. De waterschappen en AQUON hebben in 2015 reeds voorzien dat verdergaande ketensamenwerking noodzakelijk is. Die gedachte vormde de basis voor AQUON2.0. Dit heeft geresulteerd in een aantal ambities die de waterschappen hebben vastgelegd in de “Gemeenschappelijke Regeling van 2018” en waaruit de missie en visie van AQUON zijn afgeleid. Vanaf 2016 zijn in de uitwerking daarvan goede stappen gezet. De ervaringen uit recente jaren en de externe ontwikkelingen leiden vervolgens voor AQUON tot een aangescherpte focus in het jaar 2020.

- Het handhaven van het huidige hoge kwaliteitsniveau van de monitoring van waterkwaliteit, het voortzetten van de ontwikkelingen op de bestaande dienstverlening en het verstevigen van de unieke positie van AQUON als inwoner van data. Daar bovenop verwacht AQUON een toenemende belangstelling op projectniveau op het gebruik van chemische en biologische sensor monitoring voor oppervlaktewater.
- Het verbeteren van de AQUON inwinning- en laboratoriumprocessen, zodat de beschikbare data optimaal kunnen worden opgeslagen en uitgewisseld. Eenmalige opslag voor meervoudig gebruik is daarbij het devies. AQUON zal hierbij nauw aansluiten bij de ontwikkelingen en de concrete wensen van haar partners zodat hiermee in de keten optimaal voordeel kan worden behaald.

5.2 DOELEN IN HET CENTRALISATIEVRAAGSTUK

In november 2019 verwacht AQUON een besluit over het centralisatievraagstuk. Na besluitvorming en verkozen scenario worden eventuele voorbereidingen getroffen voor wat dan nodig is. In 2020 zal met name de externe deskundigheid worden ingezet ten behoeve van (ver-)bouw van het laboratorium en de eventueel bijbehorende noodzakelijke aanbestedingstrajecten.

Dit project zal worden uitgevoerd met een financieringsvoorbehoud door het bestuur van AQUON. Hiermee kan door het bestuur een bewuste keuze worden gemaakt. De volgende stappen worden voorzien:

1. (eventueel) Locatieonderzoek;
2. Een programma van eisen inrichting en logistiek;
3. De bestekken en (ver-)bouwplannen;
4. De Aanbestedingstraject(en).

6. Meetvraag productie 2020-2024

De opdrachtgevers van de waterschappen hebben hun verwachte meetvraag op hoofdlijnen t/m 2024 opgegeven. Op basis hiervan heeft AQUON een beeld van de te verrichten werkzaamheden in de komende jaren en op welke wijze zij haar bedrijfsvoering kan inrichten.

6.1 MEETVRAAG 2020

productie/ meetvraag	2014 werkelijk	2015 werkelijk	2016 werkelijk	2017 werkelijk	2018 werkelijk	2019 meetvraag*	2020 meetvraag
Aa en Maas	794.197	893.292	1.049.358	1.271.294	1.332.033	1.254.000	1.181.000
Brabantse Delta	1.484.131	1.334.034	1.441.403	1.409.153	1.581.271	1.492.995	1.430.723
De Dommel	1.007.880	1.067.775	1.053.718	1.231.814	1.110.595	1.065.160	1.027.160
Delfland	754.853	817.032	862.471	1.045.245	1.217.577	988.000	908.000
Hollandse Delta	1.550.417	1.816.933	1.872.081	2.258.381	2.132.654	1.932.343	2.313.330
Rijnland	1.925.326	2.138.194	2.077.621	2.045.304	2.077.238	2.150.000	2.180.000
Rivierenland	1.894.387	1.917.717	1.957.972	1.872.099	2.461.413	1.837.000	1.898.000
Schieland en de Kr'waard	551.809	553.193	658.059	593.166	688.105	645.000	645.000
Stichtse Rijnlanden	784.590	802.044	745.931	782.101	854.907	866.500	1.111.500
	10.747.590	11.340.214	11.718.614	12.508.557	13.455.793	12.230.998	12.694.713
indexcijfer jaar 2014=100	100	106	109	116	125	114	118

* bijgestelde opgaaf meetvraag

Tabel 1: de ontwikkeling in de meetvraag.

Op basis van de ontwikkeling van de opgegeven meetvraag (Tabel 1) heeft AQUON het begrote productieniveau in de programmabegroting 2020 afgesteld op 12,7 miljoen productiepunten voor de opdrachtgevers van de deelnemende waterschappen en aanvullend 0,2 miljoen voor externe klanten.

6.2 MEETVRAAG 2021-2024

productie/ meetvraag	2020 meetvraag	2021 meetvraag	2022 meetvraag	2023 meetvraag	2024 meetvraag
Aa en Maas	1.181.000	1.166.000	1.131.000	1.131.000	1.206.000
Brabantse Delta	1.430.723	1.415.000	1.442.995	1.430.723	1.430.723
De Dommel	1.027.160	1.094.160	1.065.160	1.105.160	1.105.160
Delfland	908.000	908.000	908.000	878.000	878.000
Hollandse Delta	2.313.330	1.910.284	1.903.187	2.007.203	1.884.480
Rijnland	2.180.000	2.210.000	2.240.000	2.270.000	2.300.000
Rivierenland	1.898.000	1.874.000	1.874.000	1.874.000	1.874.000
Schieland en de Kr'waard	645.000	645.000	645.000	645.000	645.000
Stichtse Rijnlanden	1.111.500	1.118.500	1.100.000	1.135.000	1.100.000
	12.694.713	12.340.944	12.309.342	12.476.086	12.423.363
indexcijfer jaar 2014=100	118	115	115	116	116

Het meerjarig perspectief op de verwachte productie van de individuele deelnemende waterschappen wordt middels tabel 2 weergegeven. Op basis van uitvraag baseert AQUON haar productieniveau voor haar meerjarenbegrotingsperspectief op 12,5 miljoen productiepunten voor deelnemende waterschappen en aanvullend 0,2 miljoen voor externe klanten.

Tabel 2: de opgave van de verwachte meetvraag van de opdrachtgevers in een tijdsreeks.

6.3 EFFECT VAN DE PRODUCTIEVERWACHTINGEN

De opdrachtgevers/waterschappen zijn zelf verantwoordelijk voor hun opgegeven meetvraag voor de komende jaren. Deze productieverwachting is een belangrijk gegeven voor de bedrijfsvoering van AQUON. AQUON heeft de productieverwachting doorgesproken met haar opdrachtgevers.

In de tabel met productiewaarden is de trend middels een indexcijfer weergegeven. Op basis van het indexcijfer kan geconcludeerd worden dat de productie jaarlijks stijgt. Deze stijging is in de afgelopen jaren hoger geweest dan de jaarlijkse opgave van de opdrachtgevers. Dit wordt over het algemeen veroorzaakt doordat gedurende het jaar aanvullende monitoring en projecten gewenst worden. In het jaar 2020 is het indexcijfer 118 en voor de jaren 2021 tot en met 2024 is deze iets lager (115/116). De index van de gerealiseerde productie in het jaar 2018 was 125. Met de begrote opgave verwachten de opdrachtgevers in het jaar 2020 een daling in productie van 0,7 MILJOEN t.o.v. de realisatie in het jaar 2018. Tegelijkertijd een lichte groei t.o.v. de verwachte productie in 2019 (van 114- 118). Inmiddels herkent AQUON het effect van deze meetvraagontwikkeling van de opdrachtgevers in relatie tot de realisatie en verwacht dan ook dat de werkelijke productie in 2020 hoger dan begrote aantallen zal zijn.

In de meetvraag is een ingeschat aandeel onderzoeken opgenomen waartoe AQUON zelf niet is uitgerust en/of dat boven haar bezettingsgraad uit zal komen. Deze onderzoeken worden door AQUON uitbesteed aan partners. AQUON constateert dat de vraag naar specialistische analyses sterkt stijgt. Specialistisch onderzoek door bijvoorbeeld het landelijk medicijnresten onderzoek blijft in omvang toenemen. Ook is er een toename in de diversiteit van de te onderzoeken stoffen zichtbaar en worden aanvullende analyses gevraagd bij waterbodemonderzoek (PFAS). De door AQUON uitbestede -veelal specifieke- onderzoeken zijn kostbaar. AQUON heeft begroot dat de kosten hiervoor in relatie zullen liggen met de werkelijk benodigde middelen in het jaar 2018 (€ 3,7 MILJOEN). AQUON heeft een bedrag van € 4,0 MILJOEN in haar begroting 2020 opgenomen.

De opgegeven productiewaarden hebben gevolgen voor de opdrachtgevers. De opdrachtgevers ontvangen namelijk viermaal per jaar een voorschot factuur gebaseerd op de begrote kosten en de begrote productiewaarden. Echter de werkelijke jaarkosten worden door AQUON afgerekend op basis van de werkelijke productiewaarden. Hiertoe is een bijdrageregeling opgesteld, opgenomen in de GR AQUON en in bijlage 1 is de berekening nader uitgewerkt. Met de bijdrage regeling van AQUON wordt rekening gehouden met het feit dat opdrachtgevers meer en/of minder productie afroepen. De opdrachtgever/waterschap die uiteindelijk meer productie vraagt dan de opgegeven meetvraag ontvangt met haar jaarlijkse afrekening een hogere kostenfactuur. In bijlage 2 is een pro-forma afrekening opgesteld voor het jaar 2020 indien alle opdrachtgevers 10 procent meer productie vragen en de totale kosten met € 300.000 gaan stijgen.

7. AQUON kent twee programma's

AQUON werkt met twee programmabegrotingen, te weten Programma 1: Laboratorium AQUON en Programma 2: Eigenaar GR AQUON.

Programma 1: Laboratorium AQUON

In dit programma zijn de reguliere laboratorium activiteiten. In deze programmabegroting zijn de AQUON-hoofdprocessen opgenomen. De kostenstructuur is een afgeleide van de werkprocessen van AQUON.

Programma 2: Eigenaarsdeel GR AQUON

In de tweede programmabegroting "Eigenaarsdeel GR AQUON" is opgenomen op welke wijze de financiering verloopt van de ombouw en herinrichten van AQUON en daarmee de gevolgen van nieuwe strategische keuzes van de eigenaren

7.1 EEN SAMENVATTING VAN DE BEGROTING 2020 EN MEERJAREN RAMING 2021-2024

Een samenvatting kan als volgt worden weergegeven. In de volgende hoofdstukken wordt de programma-begroting in detail toegelicht.

Laboratorium						Eigenaarsdeel					
begroting en meerjarenraming AQUON tijdreeks 2020-2024						begroting en meerjarenraming AQUON tijdreeks 2020-2024					
bedragen X €1.000						bedragen X €1.000					
	2020	2021	2022	2023	2024		2020	2021	2022	2023	2024
	<i>begroot</i>	<i>geraamd</i>	<i>geraamd</i>	<i>geraamd</i>	<i>geraamd</i>		<i>begroot</i>	<i>geraamd</i>	<i>geraamd</i>	<i>geraamd</i>	<i>geraamd</i>
personeelskosten	11.906	12.204	12.509	12.821	13.142	personeelskosten	340	180	110	200	100
overige bedrijfslasten	2.708	2.735	2.762	2.790	2.818	overige bedrijfslasten	0	0	0	0	0
goederen en diensten	2.855	2.884	2.912	2.942	2.971	goederen en diensten	0	0	0	0	0
uitbestedingen	4.000	4.040	4.080	4.121	4.162	uitbestedingen	0	0	0	0	0
kapitaalslasten	1.525	1.700	1.750	1.750	1.750	kapitaalslasten	190	0	0	0	0
onvoorziene lasten	100	100	100	100	100	onvoorziene lasten	100	100	100	100	0
mut. bestemmingsres	0	0	0	0	0	mut. bestemmingsres	0	0	0	0	0
vennootschapbelasting	3	3	3	3	3	vennootschapbelasting	0	0	0	0	0
totale kosten	23.097	23.665	24.117	24.527	24.946	totale kosten	630	280	210	300	100
bijdrage derden	300	300	300	300	300	bijdrage derden	0	0	0	0	0
bijdragen waterschappen	22.797	23.365	23.817	24.227	24.646	bijdragen waterschappen	630	280	210	300	100
totale inkomsten	23.097	23.665	24.117	24.527	24.946	totale inkomsten	630	280	210	300	100

Tabel 3: samenvatting begroting 2020 en meerjaren raming 2021-2024 beide programma's .

FINANCIËLE BEHEERSING

Conform de presentatie van de jaarcijfers in de afgegeven jaarrekeningen in de tijdreeks 2014-2018 kent AQUON een adequate beheersing van haar financiële middelen en geven de cijfers een getrouw beeld van de werkelijkheid. In deze programmabegroting wordt een verwachting weergegeven over de ontwikkeling in het jaar 2020. Aangezien AQUON zich volop ontwikkelt is het mogelijk dat gedurende het jaar 2020 en/of in het jaar 2019 AQUON zich door (ver-) nieuwe inzichten en/of omgevingsfactoren dient aan te passen. Mocht er aanleiding zijn op basis van een veranderde omgeving de programmabegroting 2020 aan te passen dan zal AQUON dit middels begrotingswijziging kenbaar maken bij haar eigenaren.

Gelijk aan het begrotingsjaar 2018 heeft AQUON haar begroting 2020 in twee programma's ondergebracht. Het eerste programmaonderdeel betreft de reguliere laboratorium activiteiten en het tweede de eigenaarskosten. Hiermee geeft AQUON een splitsing weer tussen operationele kosten en transitiekosten. Operationele kosten zijn gekoppeld aan de AQUON-productieorganisatie in al haar operationele facetten.

Op basis van een in 2017 geïnitieerd planning en control-cyclus stuurt AQUON met name op prestatie indicatoren, productieoutput en acceptabele kosten. Dit vraagt een goede beoordeling van de resultaten om zo aan te kunnen geven waar bijsturingsmogelijkheden aanwezig zijn. Dit geeft het management een stuur, een houvast om haar dienstverlening te kunnen uitvoeren. Het LIMS, urenverantwoording en het financiële systeem levert rapportages, eens per kwartaal worden de cijfers op bedrijfsvoeringsniveau met het gehele management doorgesproken en maandelijks worden de resultaten tussen de directie en de betreffende teammanager in het P&C-gesprek besproken.

Sturing wordt door het management mede vormgegeven door het realiseren van de productievraag van de deelnemende waterschappen op basis van het beschikbare budget.

In 2020 zullen middels afgesproken prestatie indicatoren (KPI's) de eigenaren worden geïnformeerd over de ontwikkeling zodat tijdige (bij-)sturing mogelijk wordt. Ten tijde van het uitbrengen van deze begroting zijn de prestatie indicatoren ten behoeve van de interne bedrijfsvoering bekend echter is de normering 2020 nog niet uitgewerkt. Prestatie indicatoren en normering worden conform P&C statuut AQUON uitgewerkt.

7.2 DE BEGROTING VOOR PROGRAMMA 1 LABORATORIUM ACTIVITEITEN.

programma 1:	begroting		begroting	realisatie
LABORATORIUM	2020	*	2019	2018
PERSONEELSLASTEN:				
salarissen	8.475.000	1	8.551.000	7.276.161
sociale lasten	2.221.000	2	2.186.000	1.884.929
overige personeelslasten	610.000	3	366.000	682.271
personeel van derden	600.000	4	1.000.000	1.728.760
PERSONEELSLASTEN	11.906.000		12.103.000	11.572.121
OVERIGE BEDRIJFSLASTEN:				
diensten van derden	1.094.000	5	947.000	935.331
huren en rechten	46.000	6	47.000	44.232
leaseauto's	670.000	7	680.000	649.437
verzekeringen	43.000	8	56.000	40.756
belastingen	40.000	9	45.000	20.013
onderhoud door derden	815.000	10	782.000	802.416
OVERIGE BEDRIJFSLASTEN	2.708.000		2.557.000	2.492.185
GOEDEREN EN DIENSTEN:				
ge- en verbruiksgoederen	2.215.000	11	2.194.000	2.458.993
duurzame gebruiksgoederen	375.000	12	254.000	103.785
energie	265.000	13	255.000	249.457
GOEDEREN EN DIENSTEN	2.855.000		2.703.000	2.812.235
UITBESTEDINGEN:				
externe analyses	4.000.000	14	2.400.000	3.730.204
UITBESTEDINGEN	4.000.000		2.400.000	3.730.204
KAPITAALSLASTEN:				
afschrijvingen	1.275.000	15	1.350.000	1.101.492
rentelasten	250.000	16	256.000	255.995
KAPITAALSLASTEN	1.525.000		1.606.000	1.357.487
NORMALE EXPLOITATIEKOSTEN	22.994.000		21.369.000	21.964.232
ONVOORZIEN	100.000	17	100.000	0
TOTAAL LASTEN	23.094.000		21.469.000	21.964.232
bijdrage derden	-300.000	19	-300.000	-376.100
Totale kosten	22.794.000		21.169.000	21.588.132
vennootschapbelasting	-3.000	20	4.000	-3.073
Bijdrage waterschappen	22.797.000		21.173.000	21.591.205

Tabel 4: begroting programma 1: laboratorium activiteiten .

TOELICHTING OP DE BEGROTING AQUON-LABORATORIUM.

Uitgangspunten vermeld in de kadernota 2020, welke op 4 april 2019 aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, zijn leidend geweest bij het opstellen van de begroting. In het algemeen kan gesteld worden dat er rekening gehouden is met een inflatiecorrectie van maximaal 1,0 procent op desbetreffende kostencategorieën.

De begroting is gebaseerd op reguliere kostenbegroting passend bij de opgegeven productieaantallen door opdrachtgevers van AQUON.

1. De opgenomen salariskosten zijn gebaseerd op de personeelsformatie per 01 januari 2019. Er is een ruimte van 0,5 procent rekening gehouden voor groei in de salarisschalen ("periodieken"). Een eventuele cao-verhoging is ingeschat op 2,0 procent per jaar. AQUON kent een hogere formatie dan personeelsbezetting. AQUON is terughoudend in het aannemen van personeel, in het licht van het centralisatievraagstuk / toekomstige locatie. Voor meerdere posities verkiest AQUON vooreerst tijdelijk personeel. Zodra dit zich voordoet dan worden deze kosten verantwoord onder de kostenregel "personeel derden".
2. De sociale lasten zijn in het jaar 2020 conform realisatie 2018 (en begroting 2019) geprognoseerd. Er is een inschatting geweest op basis van de beschikbare informatie in wijziging in kosten van sociale lasten en/of pensioenlasten voorzien.
3. De overige personeelskosten zijn in lijn met reguliere jaren gebracht. Een groot deel van de begroting is opgenomen voor ontwikkeling & opleiding. Ook aspecten als ARBO zorg, werkgeversvereniging en personeelstevredenheidmeting zijn hierin opgenomen.
4. Personeel van derden bestaat uit flexibele inzet van productiepersoneel en inzet van specialisten noodzakelijk voor de bedrijfsvoering. Deze kosten kunnen stijgen bij uitstaande vacatures.
5. Ten behoeve de AQUON-organisatieontwikkeling is de lijn met huidige gewenste procesinnovatie een bedrag opgenomen van 275K. Een nadere toelichting over innovatiekracht van de organisatie is opgenomen in het hoofdstuk organisatieontwikkelingen. In samenspraak met opdrachtgevers wordt het bedrag besteed.
- 6-12. Deze kostencategorieën zijn conform verplichtingen, historische ervaringen en productieverwachtingen begroot. Een toename in onderhoud wordt voorzien bij de huidige panden (met name het pand in Leiden).
13. De kosten voor energie zijn op huidig prijspeil ingeschat (contractafspraken 2018-2020, een aanvullende kostenpost in belastingopcenten is vooreerst ingeschat op €10.000.
14. Ten behoeve van externe uitgevoerde onderzoeken, veelal veroorzaakt door het feit dat het laboratorium niet is uitgerust voor alle gevraagde -specialistische- onderzoeken wordt een bedrag begroot gerelateerd aan de opgegeven meetvraag van de opdrachtgevers/waterschappen. Mocht de werkelijke productie van uitbestede (specialistisch) analyses hoger zijn dan begroot dan stijgt deze begrotingspost.

In de kadernota 2020 met uitgangspunten en financiële richtlijnen is uitgebreid beschreven waarop de de post "uitbestedingen" is gebaseerd. het huidige kostenniveau begroot 2020 is gelijk aan de werkelijke kosten in het jaar 2018 (afgerond op miljoenen euro. Een toelichting op de relatie tussen de opgegeven meetvraag van de opdrachtgevers, een mogelijke kostenstijging van externe analyses en het bijbehorende afrekenmodel is op bladzijde negen van deze begroting uitgebreid toegelicht.

Het productieniveau over het jaar 2020 is vastgesteld op 12,5 miljoen productiepunten. De financiële verordening van AQUON staat toe dat een productietoename een geaccepteerde kostentoename kan veroorzaken. Mocht de klantvraag zich positief of negatief ontwikkelen dan ontstaat zich mogelijk een

(aanzienlijke) mutatie op deze begrotingspost. Aanvullend kan AQUON, in overleg met haar opdrachtgevers, overwegen een extra voorschot factuur uit te reiken

17. AQUON heeft een bedrag voorzien van €100.000 voor mogelijke kosten welke onvoorzien kunnen passeren. Het is tevens een begrotingspost waarmee risico's, beschreven in de risicoparagraaf, kunnen worden gefinancierd.
18. AQUON heeft in eerdere jaren een bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van haar nieuwe strategische keuzes. In het jaar 2018 is hieruit de laatste deel van verbruikt. AQUON heeft in het begrotingsjaar 2020 geen bestemmingsreserve meer.
19. AQUON realiseert productie voor derden, zijnde klanten welke juist niet de opdrachtgevers vanuit de deelnemende waterschappen betreffen. Vanuit huidige contracten en ervaringscijfers is de omzet ingeschat
20. AQUON valt voor omzet derden onder de reguliere vennootschapbelasting. De winstbelasting is voorgerecalculeerd.

7.3 DE BEGROTING VOOR PROGRAMMA 2: T.B.V. EIGENAREN GR AQUON

programma 2:	begroting		raming	raming	raming	raming	begroting	realisatie
EIGENAARSDEEL	2020	*	2021	2022	2023	2024	2019	2018
PERSONEELSLASTEN:								
salarissen	200.000	1	100.000	100.000	100.000	0	150.000	347.058
sociale lasten	40.000	2	30.000	10.000	0	0	40.000	40.420
overige personeelslasten	0	3	0	0	0	0	0	70.752
personeel van derden	100.000	4	50.000	0	100.000	100.000	100.000	8.326
PERSONEELSLASTEN	340.000		180.000	110.000	200.000	100.000	290.000	466.556
OVERIGE BEDRIJFSLASTEN:								
diensten van derden	0	5	0	0	0	0	400.000	176.458
huren en rechten	0	6	0	0	0	0	0	0
leaseauto's	0	7	0	0	0	0	0	0
verzekeringen	0	8	0	0	0	0	0	0
belastingen	0	9	0	0	0	0	0	0
onderhoud door derden	0	10	0	0	0	0	0	0
OVERIGE BEDRIJFSLASTEN	0		0	0	0	0	400.000	176.458
GOEDEREN EN DIENSTEN:								
ge- en verbruiksgoederen	0	11	0	0	0	0	0	0
duurzame gebruiksgoederen	0	12	0	0	0	0	0	0
energie	0	13	0	0	0	0	0	0
GOEDEREN EN DIENSTEN	0		0	0	0	0	0	0
UITBESTEDINGEN:								
externe analyses	0	14	0	0	0	0	0	0
UITBESTEDINGEN	0		0	0	0	0	0	0
KAPITAALSLASTEN:								
afschrijvingen	190.000	15	0	0	0	0	190.000	187.587
rentelasten	0	16	0	0	0	0	0	0
KAPITAALSLASTEN	190.000		0	0	0	0	190.000	187.587
NORMALE EXPLOITATIEKOSTEN	530.000		180.000	110.000	200.000	100.000	880.000	830.601
ONVOORZIEN	100.000	17	100.000	100.000	100.000		100.000	0
TOTAAL LASTEN	630.000		280.000	210.000	300.000	100.000	980.000	830.601
vrijval (bestemmings-) reserve	0	18	0	0	0	0	0	-293.593
bijdrage derden	0	19	0	0	0	0	0	-75.000
Totale kosten	630.000		280.000	210.000	300.000	100.000	980.000	462.008
vennootschapbelasting	0	20	0	0	0	0	0	0
Bijdrage waterschappen	630.000		280.000	210.000	300.000	100.000	980.000	462.008

Tabel 5: begroting programma 2: eigenaren deel .

TOELICHTING OP DE BEGROTING EIGENAAR GR AQUON

1. De kosten van boventallig personeel uit het "ombouwplan 2016" zijn in het begrotingsjaar 2020 niet meer van toepassing. AQUON verwacht dat zij in het jaar 2020 verder door zal gaan met afbouw van personeel. Hiervoor wordt in het jaar 2020 vooreerst 200k gereserveerd. Ook in de jaren erna worden kosten voorzien.
2. De sociale lasten zijn voorzien.
4. Onder personeel derden is in de jaren 2020/2021 een begrotingspost van 150K opgenomen voor een mogelijke projectleider voor de voorbereiding om te komen tot de aanbesteding van verbouw/bouw bij eventuele centralisatie van AQUON. Vanaf 2023 zal een toename druk ontstaan bij het centralisatievraagstuk ten aanzien van de personeelsrechten. Vanaf 2023 wordt een personeelsfunctionaris voorzien die de rechten van het personeel uitwerkt en registreert.
15. De afschrijvingslasten betreffen de kapitaalslasten van de investeringen in 2016 in Tiel en Leiden. Deze investeringen maakten het mogelijk om de analyses uit Breda op de twee andere locaties te kunnen uitvoeren. Deze investeringen kennen een afschrijvingstermijn van vier jaren en de afschrijving loopt door tot en met het jaar 2020.
17. Afhankelijk van de te nemen stappen in het onderzoek kunnen vernieuwde inzichten ontstaan t.a.v. de ontwikkelingen van AQUON. Een begrotingspost voor onvoorziene zaken van 100K is hiervoor jaarlijks opgenomen.
18. De gevormde bestemmingsreserve uit de positieve begrotingsoverschotten 2014/2015 zijn ingezet tot en met de begrotingsjaren 2018. Vanaf het programmajaar 2019 is er geen bestemmingsreserve (meer) beschikbaar.

De bijdrage vanuit eigenaren ter financiering van deze begroting is opgenomen. Inzicht wordt gegeven in de raming van kosten tot en met het jaar 2024.

8. KOSTENTOEREKENING EN DE BIJDRAGEREGELING

8.1 JAARLIJKSE EXPLOITATIEKOSTEN LABORATORIUM (PROGRAMMA 1)

ALGEMEEN

De jaarlijkse reguliere exploitatiekosten worden ingedeeld naar vaste kosten en variabele kosten. Deze vaste en variabele kosten hebben een eigen basisberekening in de bijdrageregeling. De bijdrage van een individueel waterschap bestaat daarmee uit een aandeel in de vaste kosten en een aandeel in de variabele kosten. De opbrengsten door derden wordt in mindering gebracht op de jaarlijkse reguliere exploitatiekosten. Het geheel van de resterende jaarlijkse reguliere bedrijfskosten wordt vervolgens geheel door de (negen) deelnemende waterschappen bijgedragen.

DE KOSTENVERDELING

De vaste kosten zijn de kosten van de bedrijfsinrichting en deze kostencategorie wordt verondersteld 75 procent van de normale reguliere jaarlijkse exploitatiekosten te zijn. In tegenstelling tot de vaste kosten bewegen de variabele kosten mee met de jaarlijkse productie en deze worden verondersteld 25 procent van de reguliere jaarlijkse exploitatiekosten te zijn.

CONSEQUENTIES VOOR EEN INDIVIDUEEL WATERSCHAP

Elk waterschap draagt een percentage van de vaste kosten bij. Het percentage aan vaste kosten dat een individueel waterschap bijdraagt is afhankelijk van de gemiddelde afgenomen productie in de drie afgesloten jarenvoorafgaand aan het desbetreffende verslagjaar. In het jaar 2020 dient de productie uit de jaren 2016, 2017 en 2018 als basis voor de berekening van het kostendeel in de vaste inrichtingskosten. Het verhoudingscijfer van deze drie jaren productie ten opzichte van de totale productie in hetzelfde tijdvak (opgenomen in de meest recente jaarrekening), geeft het relatieve kostenaandeel van een individueel waterschap.

De jaarlijkse variabele kosten worden in verhouding van de werkelijke afgenomen productie in het desbetreffende verslagjaar toegerekend aan een individueel deelnemend waterschap.

8.2 KOSTEN EIGENAARSDEEL (PROGRAMMA 2)

Kosten van boventalligheid en/of afstroom personeel worden in het programma eigenaren opgenomen. Ook de advieskosten ten behoeve van een mogelijke centralisatie van AQUON worden in deze programmabegroting opgenomen.

De kosten welke verband houden met de verdere doorontwikkeling van AQUON worden doorberekend op eenzelfde wijze als de vaste inrichtingskosten (3jrs voortschrijdend gemiddelde, vermeld in de meest recente jaarstukken). Door middel van deze berekeningswijze betaalt elk waterschap een percentage van de programmabegroting Eigenaarsdeel GR AQUON.

WETTELIJKE PARAGRAFEN

Overeenkomstig het waterschapbesluit artikel 4.11 zijn in de programmabegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2024 de paragrafen opgenomen welke verplicht zijn te vermelden. Met deze paragrafen wordt bereikt dat de uitgangspunten, de hoofdlijnen van het (nieuwe) beleid met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, evenals de financiële gevolgen van dat beleid worden verankerd.

UITGANGSPUNTEN EN NORMEN

In de opzet van de begroting 2020 is geen structurele verandering in de opzet van begroten doorgevoerd. AQUON kent vanaf het begrotingsjaar 2016 twee programmabegrotingen. De eerste programmabegroting wordt "laboratorium AQUON" genoemd en het tweede programma "eigenaar GR AQUON". In deze begroting 2020 wordt ook de meerjarenraming 2021-2024 in beeld gebracht.

Vanaf het jaar 2017 valt AQUON onder de reguliere vennootschapsbelasting. In de begroting 2020 worden een winstberekening en afdracht vennootschapsbelasting gemaakt voor de omzet voor derden. De activiteiten vanuit het samenwerkingsverband (tbv waterschappen) zijn vrijgesteld van deze belasting.

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

In de programmabegroting 2020 is een bedrag van 100k als incidentele lasten voorzien.

ONTTREKKING AAN OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES EN VOORZIENINGEN

AQUON heeft in het jaar 2020 geen bestemmingsreserve en/of voorzieningen tot haar beschikking.

WATERSCHAPSBELASTING

AQUON int geen belastingen en daarom is deze paragraaf niet van toepassing.

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOPROFILERING

AQUON kent geen (algemene) reserves. Voor wat betreft de financiële risico's geldt dat de deelnemers van de GR AQUON aansprakelijk zijn voor de niet afgedekte risico's.

AQUON staat de komende jaren voor grote organisatieveranderingen en daarmee worden de risico's groter. In het hoofdstuk risicobeheersing wordt een uitgebreide weergave gegeven van de mogelijke risico's door aanpassing van de organisatiestructuur en bijbehorende kostenstructuur. Deze paragraaf was ook in het jaar 2017-2018 opgenomen, gezien de importantie wordt deze integraal echter ge-updated opgenomen. Inmiddels hebben de deelnemende waterschappen gezamenlijk uitgesproken dat zij de beleidslijnen (nieuwe strategie) gezamenlijk onderschrijven. Hierdoor zijn de bestuurlijke risico's afgenomen.

In het begrotingsjaar 2020 en in de meerjarenraming 2021-2024 is op de mogelijke financiële risico's consequenties zo adequaat mogelijk geanticipeerd. AQUON heeft vanuit een kwantitatieve risicoanalyse vastgesteld dat er inderdaad risico's met een financieel effect zijn. De belangrijkste risico's met een financieel effect zijn:

- Toename in gevraagde dienstverlening van waterschappen waartoe het laboratorium AQUON niet toe is ingericht. Deze diensten worden uitbesteed aan partners. AQUON heeft zo goed als mogelijk samen met de waterschappen deze dienstverlening geïnventariseerd en daaruit volgend eenzelfde kostenniveau gehanteerd als in 2018 (afgerond in hele miljoenen euro's). Inmiddels is het verrekensysteem aangepast zodat eventuele meer-productie door de veroorzaker wordt betaald
- Onderzoekskosten naar het toekomstige AQUON 3.0 nemen toe doordat meer studiemateriaal benodigd is voor de gevraagde besluitvorming in het najaar van 2019
- In de risicoparagraaf wordt uitgebreid stil gestaan bij deze en andere risico's. Voor dit eventuele andere risico's is een begrotingspost onvoorzien opgenomen.

FINANCIERING

In 2013 zijn vanwege de aanschaf van de panden leningen aangetrokken. Deze langlopende leningen, inclusief kortlopende faciliteiten, leiden niet tot een herziening van de leningenportefeuille voor het begrotingsjaar 2020. Verwacht wordt dat aflossing en investeringen binnen de jaarlijkse cashflow en krediet kunnen worden opgevangen. Opmerkelijke transactie zal in de komende jaren de inkomsten van een eventuele verkoop van een locatie zijn. Eén van de panden van AQUON staat ten tijde van schrijven van de begroting te koop. Verwacht wordt dat mogelijke vervolgttransacties passen binnen het financieringsarrangement met de bankinstelling.

Na besluitvorming door het algemeen bestuur van AQUON over definitieve eindkeuzes ten aanzien van AQUON kan een herziening van leningenportefeuille (indien mogelijk) worden overwogen.

VERBONDEN PARTIJEN

AQUON kent geen verbonden partijen. Deze paragraaf is niet van toepassing.

KAPITAALGOEDEREN

AQUON is met haar specifieke apparatuur een kapitaalintensieve organisatie. In de jaren 2014-2017 is er een rem geweest op nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen. Verwacht wordt dat ook in het jaar 2020 een aantal duurzame laboratorium instrumenten vervangen worden. Gelijktijdig met de genoemde vervanging zal een verdere technologische bijstelling moeten plaatsvinden doordat AQUON nu geen state of art instrumentaria heeft (verouderde technologie). Om tijdig financiële middelen beschikbaar te krijgen wordt nu aangegeven dat in de komende planperiode 2020-2021 circa € 2.0 miljoen benodigd zal zijn.

Daarnaast is in 2020 en verder voor de doorontwikkeling van het ICT en facilitaire middelen jaarlijks circa 700k benodigd. Voor het jaar 2020 is een financieringskrediet van € 0,5 miljoen gereserveerd voor vervolgonderzoek in kader van een eventueel centralisatie van AQUON. Deze uitgaven betreffen een eventueel locatieonderzoek, het opmaken van bestekken voor bouw en/of verbouw, vergunningen en aanbestedingstrajecten.

In het platform eigenaren is besproken dat AQUON geen investeringsstatuut kent gezien de beperkte mate van investeringen. Een vervanging van een laboratoriuminstrument betekent veelal een project waar een langere doorlooptijd mee is gemoeid. In het jaar 2020 worden meerdere investeringsprojecten voorzien. Afhankelijk van het project-startmoment vindt de investering in 2020 en/of 2021 plaats. Voorafgaand aan vervanging wordt een operationele business case uitgewerkt. De vermelde ontwikkelingen geven een richting, verdienen middels vraagarticulatie overleg met opdrachtgevers. De investeringen passen binnen de benodigde € 2,0 miljoen:

- Servicebureau:
 - Uitbreiding / verbreding van de regie op het waterbodemonderzoek voor de waterschappen. Data- en informatisering proces (o.a. met GIS) wordt voorzien.
 - Vervanging tool benodigd voor de opdrachtverstrekking van waterschappen. (PIM-sheet).
- Monstername & logistiek:
 - Vergroting inzet van sensortechnieken voor meer continue monitoring in het veld.
 - Ontwikkelingen ten aanzien van centrale planning worden voorzien.
 - Uitbreiding activiteiten grondwater-divers. Optuigen van full service dienstverlening op zuiveringen inclusief beheer van monstername apparatuur ter plaatse.
- Chemie:
 - diverse laboratorium apparatuur vervangen.
 - Uitbreiding, ontwikkeling en implementatie van nieuwe analyses.
 - Onderzoek mogelijke robotisering en automatisering.
- Hydrobiologie:
 - De ontwikkeling van Aquadesk.
 - Meerdere microscopen inclusief software

EMU – SALDO

In het kader van een verantwoorde ontwikkeling van de economie en het monetaire stelsel binnen de landen die deelnemen aan de Economisch en Monetaire Unie (EU) zijn afspraken gemaakt over het overheidstekort. Binnen de overheid van Nederland is het aanvaardbaar het tekort te verdelen over het Rijk en de decentrale overheden. In principe zal het exploitatietekort van AQUON elk jaar 0 zijn, omdat alle netto kosten worden doorberekend aan de deelnemers. Het EMU-saldo kan hoger zijn dan 0, door investeringen, afschrijvingen en de invloed van reserves en voorzieningen.

Het investeringsniveau van AQUON in het jaar 2020 ligt door vervangingen van instrumentarium (€ 1,5 miljoen/ 2 jrn) en jaarlijks facilitaire/ICT-aanschaf (€ 0,7 miljoen) op circa 1,4 miljoen euro. De afschrijvingen bedragen in de begroting circa € 1,3 miljoen. Het EMU-saldo voor 2020 bedraagt daarmee negatief op ca. € 0,1 miljoen.

WET NORMING TOPINKOMENS

Bijgaand een overzicht met actuele informatie.

Naam	Functie	Duur dienst-verband	Omvang dienst-verband	Beloning	Belastbare kosten-vergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn	Beëindigings-uitkeringen
Dhr. J.K. Bouma	Algemeen directeur	12 mnd	100%	€ 111.136	€ -	€ 17.954	-
Dhr. C.G. Jansen op de Haar (*)	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. G.J.A. Nieuwenhuis	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. W.P.J. de Kleijn	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. H. Pluckel (*)	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. C. Sas	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Mw. E.H.T. Stravens(*)	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. M. Smits	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. H.P. Verroen	Bestuurder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

(*) Dagelijks Bestuur

Tabel 6: overzicht actuele informatie in kader van Wet Normering Topinkomens..

9. RISICOMANAGEMENT

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste en gesignaleerde risico's in beeld gebracht. Er komen voortdurend, ook door voortschrijdend inzicht, nieuwe risico's op AQUON af. In het hoofdstuk wordt een uiteenzetting gedaan van mogelijke risico's, de wijze waarop individuele risico's tegemoet worden getreden (risico respons) en een beschrijving van de impact van de risico's op de resultaten en/of financiële positie.

Bij de uitwerking is onderscheid gemaakt in risico's met betrekking tot de volgende aspecten:

- Bestuurlijke aspecten: de risico's hangen samen met bestuurlijke besluiten;
- Organisatorische aspecten: de risico's zijn direct gerelateerd aan de organisatie;
- Personele aspecten: de risico's hangen samen met de personele bezetting;
- Locatie aspecten: de risico's hangen samen met locatie(s).

RISICO'S M.B.T. BESTUURLIJKE ASPECTEN

De eigenaren hebben met de besluiten tot AQUON 2.0 aangegeven dat zij de nieuwe strategie en beleidslijnen ondersteunen en onderschrijven. Hiermee vervalt een groot deel van de risico's op bestuurlijk terrein, die de afgelopen jaren de bedrijfsvoering van AQUON hebben beïnvloed. De bestuurlijke risico's blijven bestaan, maar de kans dat zo'n risico zich voordoet is aanmerkelijk afgenomen.

Risico; besluitvorming om tot 1 locatie te komen vertraagt of het operationaliseren van het besluit volgt later dan gepland.

Deelnemende waterschappen wensen in het najaar van 2019 het voorgenomen besluit om te komen tot één locatie te bekrachtigen middels onderbouwing van een business case welke het besluit rechtvaardigd. Mocht het risico zich voordoen dat het besluit niet wordt genomen of de operationalisering later worden uitgevoerd dan zal het beoogde financiële voordeel later en/of niet worden gerealiseerd.

Bij een besluitvorming conform uitgestippelde tijdslijn en volgens verwachting opgestelde business case kan een postief risico van € 1 miljoen worden ingecalculeerd. In de opgenomen meerjarenraming 2021-2024 is het beoogde voordeel van € 1 miljoen euro niet opgenomen.

Risico: uittreden van deelnemende waterschappen

Het risico van uittreden van een van de deelnemende waterschappen blijft altijd aanwezig. Belangrijk is dat de consequenties van het uittreden in beeld zijn gebracht. In de nieuwe GR is een uittreedregeling opgenomen, zodat AQUON kan blijven werken aan haar continuïteit.

Risico: bestuurlijke verandering: consequenties koers

De GR AQUON verkrijgt om de vier jaar een nieuw bestuur met mogelijk andere bestuursleden. Het bestuur geeft de strategische richting aan de GR AQUON. Door nieuwe inzichten van bestuursleden in een vierjaarlijkse zittingsperiode kunnen afwijkende strategische keuzes worden onderzocht en worden uitgewerkt. Opgemerkt wordt dat AQUON een kapitaalintensief onderzoeksbedrijf is, waarbij veel kapitaal langdurig is geïnvesteerd. Het bestuur geeft bij (nieuwe) strategische keuzes daarmee richting aan doorontwikkeling van AQUON welke een langere periode bestrijkt dan de vier jaar van de bestuurlijke zittingsperiode. Door bestuursleden vooraf goed te informeren over effecten van wijzigingen in strategie kunnen verantwoorde keuzes worden gemaakt. Een zorgvuldig besluitvormingsproces is belangrijk.

Risico: geen keuze of halve keuze

AQUON heeft op een bestuurlijke vraag, namelijk het realiseren van efficiëntie, inmiddels een antwoord gegeven. Deze uitwerking omhelst een belangrijke strategische koerswijziging. Namelijk het inrichten van een centraal geleide organisatie, waarbij de productie op één centrale werklocatie functioneel plaatsvindt. Op dit moment is er sprake van een suboptimale decentraal geleide organisatie met geografische verdeling van de productie, met lokale specialisaties (twee locaties).

Middels een business case zal een antwoord gegeven worden op de bestuursvraag met daarbij de verwachte voordelen en de benodigde investeringen om de beoogde voordelen te behalen. Mocht naar aanleiding van de bestuurlijke vraag onverhoopt geen keuze (kunnen) worden gemaakt dan zal de organisatie niet doorontwikkelen en verwacht kan worden dat een of meerdere individuele waterschappen op termijn eigen keuzes gaan maken om de productie te realiseren. Het collectief, de GR AQUON, zal op termijn dan mogelijk geen bestaansrecht meer hebben. Het opheffen van de GR AQUON zal zoals voorheen is berekend een veelvoud aan kosten met zich meebrengen.

In het implementatieplan AQUON wordt voorgesteld dat productie op één locatie het meest effectief en efficiënt zal zijn. De vraag kan ontstaan of hierin halve keuzes gemaakt kunnen worden: het plan deels uitvoeren. Het ombouwplan heeft voorzien in een tussenstap; echter het einddoel kan worden bemoeilijkt. De organisatie verwacht nu - na een fase van jaren van onzekerheid, duidelijkheid en daadkracht - dat zij 'verander-moe' zou kunnen worden, waarmee financieel gewin moeilijker bereikbaar zal zijn.

Risico: negen waterschappen op één lijn

De GR AQUON is in gezamenlijk eigendom van negen waterschappen. Voor strategische veranderingen is het belangrijk dat de negen eigenaren zichzelf herkennen en gezamenlijk (blijven) staan voor de uiteindelijke keuze die nu gemaakt moet worden. Een gezamenlijke visie op de toekomst is belangrijk, niet slechts voor de grote investeringen die de GR AQUON wenst te plegen. Grote investeringen zonder gezamenlijke visie vormen een groot bedrijfsrisico. Door middel van (bijvoorbeeld) periodieke werksessies kan toetsing en herijking van de integrale strategie plaatsvinden. Inzicht verkrijgen van wat de markt kan bieden en daarnaast een uitwerking van een nauwe samenwerking van de markt en AQUON geeft essentiële informatie voor deze keuzes ten aanzien van toekomstige bedrijfsinrichting.

RISICO'S M.B.T. ORGANISATORISCHE ASPECTEN

Risico: nieuwe ontwikkelingen vergen meer

Het wateronderzoek wordt geconfronteerd met nieuwe technologische en overige ontwikkelingen. Hierbij kan worden gedacht worden aan:

- Wijzigingen in werkmethode, werkpakket en werklust. Mede dankzij beleidsontwikkelingen in het waterbeheer, zoals kaderrichtlijn Water, verandert de behoefte aan laboratoriumondersteuning. Risico in trendbreuk kan op een juiste wijze worden geregistreerd door frequent contact en overleg met waterbeheerders (de klant) zodat hier tijdig op kan worden gereageerd.
- Verbreding van het analysepakket. De accenten in het laboratoriumonderzoek worden verlegd naar andere stoffen. De verwachting is met name dat hydrobiologisch en geïntegreerd onderzoek zich verder zal ontwikkelen. Risico bestaat dat AQUON niet klaar staat voor deze ontwikkeling. AQUON bereidt zich erop voor voor deze ontwikkelingen te volgen met de inzet van een innovatiemanager en door samenwerking met andere kennisinstituten en overheidslaboratoria. Indien gewenst worden nieuwe analyses in overleg met opdrachtgevers opgenomen in het dienstenpakket. AQUON heeft daarnaast strategische kennis- en uitvoeringspartners om snel te kunnen inspelen op ontwikkelingen.
- Ontwikkelingen en introductie van automatisering en technologie. Arbeidsintensieve analyses worden steeds meer geautomatiseerd. Met uitbreiding van de analysemogelijkheden neemt bovendien de complexiteit van de benodigde techniek en technologie toe. Dit betekent dat de vereiste professionaliteit toeneemt (opleidingsniveau) en de behoefte aan voldoende financieel draagvlak voor benodigde professionaliteit en de aanschaf van vaak kapitaalintensieve apparatuur.

Risico: productiedaling en/of stijging.

AQUON is aanvankelijk (in 2011) bedrijfsmatig ingericht voor dertien miljoen productiepunten. In de jaren 2012 & 2013 is zij geconfronteerd met een forse productiedaling. De jaren erna vond er een verdere (lichte) daling plaats en de verwachting van de opdrachtgevers was dat de productie rond de tien miljoen productiepunten zal blijven tot het jaar 2020. Inmiddels ligt de productie ver boven de twaalf miljoen punten. De verwachte meetvraag van de opdrachtgevers/ waterschappen verkrijgt verdere focus door gezamenlijke vraagarticulatie.

Het risico van een daling heeft consequenties voor de bedrijfsinrichting en bedrijfsvoering en heeft financiële gevolgen. Bij duurzame verandering (bijvoorbeeld door het centralisatievraagstuk) is herschikking van het bedrijf noodzakelijk. Middels professioneel leiderschap en adequaat inspelen op een eventuele duurzame wijziging in de klantvraag is aanpassing van de bedrijfsinrichting te realiseren. AQUON bereidt zich daarnaast voorzichtig voor, voor bepaalde productiesegmenten, op het werken vanuit een regierol. AQUON wenst hier een gevoel bij te krijgen en dit in geschikte pilotsituaties toe te passen. Door meer ervaring op te doen met onder regie uitvoeren van routinematige analyses kan een nieuw optimum worden gevonden met de markt (make or buy).

Het financiële risico van een productiedaling en/of productiestijging wordt beperkt doordat het (nieuwe) kosten verrekensysteem voor de deelnemende waterschappen antwoord geeft op een individuele productieverandering. Een deelnemend waterschap staat voor drie jaar borg voor het relatieve aandeel in de vaste kosten. De referentieperiode van drie jaren rolt mee in de tijd met het desbetreffende productiejaar. Het verrekensysteem voorziet tevens in een jaarlijkse afwikkeling van marginale kosten bij meer/of minder gerealiseerde productie per opdrachtgever/waterschap.

Risico: accreditatiebehoud

AQUON werkt met de hoogst mogelijke gekwalificeerde werkprocessen. AQUON heeft haar werkprocessen integraal geaccrediteerd en jaarlijks vindt toetsing door de RVA plaats. Deze hoge kwaliteitsnorm is nodig voor de waterschappen indien zij met mogelijke juridische geschillen worden geconfronteerd. Het risico bestaat tijdens de ombouw dat de werkprocessen niet volgens kwaliteitsprotocollen verlopen. AQUON heeft ervaring met deze veranderingen en schakelt de RVA in om de kwaliteitsnormen te blijven behalen.

Risico: tevredenheid opdrachtgevers

Bij veranderingen ontstaat mogelijk een daling van tevredenheid van de opdrachtgevers. De AQUON-organisatie is in deze fase mogelijk sterk intern gefocust en kan daarbij het klantbelang deels uit het oog verliezen. Een onwenselijke situatie maar gerealiseerde reorganisaties tonen aan dat dit mogelijk ontstaat. AQUON heeft speciaal hiervoor de bedrijfsinrichting aangepast. Het organisatieonderdeel "Servicebureau" legt de focus op de klant en de start van alle werkprocessen. Deze organisatie aanpassing moet klaar zijn voor de ombouw van AQUON. Door frequent contact met de klant, waarbij informatie-uitwisseling centraal staat, verwacht AQUON het risico beheersbaar te houden. Een te ontwikkelen communicatieplan behoort bij het ombouwplan van AQUON.

Risico: management- en bedrijfscultuur

Belangrijke succesfactor voor de bedrijfsvoering is de management- en bedrijfscultuur. De organisatie heeft behoefte aan een nieuwe heldere organisatiestructuur, waarbij een efficiënte bedrijfsvoering wordt gerealiseerd. De bedrijfscultuur dient daarbij klantgericht te zijn en kwaliteit dient centraal te staan in handelen en denken. Door een nieuwe inrichting van de topstructuur van AQUON wordt een belangrijke managementverandering doorgevoerd. Het (nieuwe) strategische personeelsmanagement wordt aangevuld met normen en waarden (kernwaarden), waarbij voorbeeldgedrag wordt ontwikkeld. Geen veranderingen aanbrengen in meerdere dimensies anders dan verminderen van locaties zal geen gewenste cultuurverandering teweegbrengen. Een cultuurveranderingstraject is in 2017/2018 ingezet. Een fysieke verandering van werkplek (door sluiting van locatie Breda) gaf al een boost aan de cultuurverandering.

Risico: Mogelijke effecten naar aanleiding van de introductie wetgeving WNRA

De nieuwe wetgeving Wet Normalisering rechtspositie Ambtenaren doet per 1 januari 2020. Na invoering verkrijgt een medewerker een tweezijdige arbeidsovereenkomst. De omzetting geschiedt 'van rechtswege' op het moment waarop de WNRA in werking treedt. Op watersectorniveau heeft de WNRA tot gevolg dat de Wet CAO van toepassing wordt. In beginsel wordt er alleen nog op centraal niveau over arbeidsvoorwaarden onderhandeld. Hiervoor is een werkgeversorganisatie opgericht; hiervan is AQUON lid geworden. Impact op de organisatie en de financiële gevolgen zijn nu niet voor handen. AQUON is onderdeel van werkgroep voor introductie en heeft vooreerst een kostenindex van 1,5 procent op haar salariskosten in haar begroting opgenomen.

Risico: rol en invloed van OR en GO

De Ondernemingsraad (OR) en het Georganiseerd Overleg (GO) hebben een belangrijke invloed op de doorontwikkeling van AQUON. Mocht de OR/ het GO zich niet kunnen vinden in de plannen van het bedrijf dan is dit een groot risico voor de uiteindelijke operationalisering van alle plannen. De Ondernemingsraad wordt intensief betrokken bij de ontwikkeling van de organisatie en daarnaast wordt de OR/ het GO ruimte geboden om zichzelf hierin voor te bereiden. Tijdens de reguliere overlegvergaderingen is de doorontwikkeling een belangrijk gespreksonderwerp en waar noodzakelijk worden de (reguliere) trajecten van instemming- en advies doorlopen.

Risico: aannames in de business case t.b.v. besluitvorming

In het ombouwplan van AQUON werd gewerkt met aannames, aangezien er een doorkijk is gemaakt op basis van uitgangspunten. Aannames zijn onderhevig aan veranderingen. De aannames worden met de beste inzichten opgesteld en door-vertaald in een uitwerking. Werken met aannames brengt risico's met zich mee. Middels adequate projectbeheersing en regulier terugkerende jaarlijkse begrotingscycli worden steeds opnieuw de opgenomen aannames beoordeeld. Mocht er een aanleiding ontstaan de aannames te wijzigen dan worden deze beargumenteerd in deze werkprocessen zichtbaar. Mogelijk kan het uitzetten van een zgn. "second opinion" beter zicht geven op verwachte uitkomsten.

RISICO'S M.B.T. PERSONELE ASPECTEN

Risico: personeelsverloop: kennis- en productieverlies

Bij het verplaatsen van werk naar een andere locatie is het mogelijk dat personeelsleden de keuze maken om een andere werkring te zoeken. De vraag is hoe ernstig dit is voor een organisatie die voor de routinematige werkzaamheden juist een kleiner vast personeelsbestand nastreeft. Vooral voor specialistische en hydrobiologische onderzoeken is het van belang dat kennis wordt behouden. Voor medewerkers worden (eventueel individuele) maatregelen uitgewerkt zodat kennisbehoud centraal staat.

Risico: veranderingsbereidheid personeel

Het cultuuraspect verdient ruime aandacht binnen AQUON. Vanaf het jaar 2011 zijn verschillende organisatieonderdelen bij elkaar gebracht. De AQUON-organisatieonderdelen hebben hun eigen werkpakket. De organisatie is nu op twee locaties gevestigd waarbij in de afgelopen jaren bedrijfsbrede team- en cultuurontwikkeling heeft plaatsgevonden. Kernwaarden zijn daarbij gedefinieerd en actief ontwikkeld en uitgedragen. De gewenste cultuur heeft in het ombouwplan grote waarde en verkrijgt prominent aandacht.

Risico bestaat dat de gestelde bedrijfsdoelen niet worden behaald door een ongewenste (onderontwikkelde?) cultuur. Door vanuit verschillende invalshoeken hierop te sturen is een ontwikkeling te verwachten. Juist om deze reden is ingezet op locatiekeuze, herinrichting van organisatie en ontwikkeling van het topmanagement. Het traject van cultuurverandering is een actief onderdeel van het strategische personeelsmanagement.

Risico: onvoldoende kennis en expertise

Afhankelijk van de bestuurlijke keuzes kunnen de te realiseren veranderingen voor AQUON groot zijn. In deze periode van veranderen zal een groot beroep worden gedaan op de veranderbereidheid van de medewerkers. De medewerkers zijn daartoe niet geschoold en van nature is de mens niet uit op verandering. Tijdens de transitie kan er een tekort zijn aan kennis en expertise om dit veranderproces te begeleiden. AQUON stelt voor om dit aspect nadrukkelijk aandacht te geven. Naast communicatie zal ook het veranderen speciale aandacht vergen en daarvoor moet de noodzakelijke begeleiding worden gezocht om de uiteindelijke doelen te bereiken.

RISICO'S M.B.T. LOCATIE ASPECTEN

Risico: taxatiewaarden panden

In april 2015 heeft AQUON haar drie panden laten waarderen door een externe taxateur nadat dit in maart 2011 ook is uitgevoerd. De taxateur heeft toentertijd een nieuwe actuele waarde vastgesteld op basis van de huidige marktwaarde. Verwacht wordt dat een van de panden welke ter verkoop wordt aangehouden, in het jaar 2019 verkocht zal zijn.

In februari 2019 heeft AQUON haar twee panden opnieuw laten taxeren. De taxateur heeft hiermee aangegeven dat er een toenemende belangstelling is voor laboratoriumruimte. Zij geeft daarbij ook aan dat individuele laboratoriumruimten specifiek zijn in een toepassingsproces.

AQUON loopt het risico dat deze taxatiewaarden tegenvallen en/of de tijdslijn van een eventuele vervreemding anders zal verlopen. Het risico van daling en stijging van verkoopwaarde wordt niet eerder zichtbaar dan op het verkoopmoment. Voor dit risico zijn verder geen maatregelen opgenomen bij gebrek aan andere bruikbare informatie.

Risico: onderhoudstoestand panden

De twee laboratoriumpanden van AQUON in Tiel en Leiden zijn niet geschikt en niet ingericht op de aanstaande veranderde werkprocessen. De inzichten op het kwalitatief en efficiënt uitvoeren van chemische en hydrobiologische analyses zijn vergaand veranderd in de afgelopen 15-30 jaren. De huidige staat van de panden verhinderen AQUON de hoge kwaliteit in producten en diensten op termijn te realiseren.

De onderhoudsstaat van het laboratoriumpand in Leiden is zorgelijk. Het pand is ongeveer 35 jaren oud heeft een onderhoudsachterstand en de laboratoriuminstallaties gebouw-gebonden installaties zijn volgens externe deskundigen technisch vrijwel geheel afgeschreven. Als maatregel werkt AQUON vooreerst de consequenties uit in haar "Businesscase 2019" zodat hier de juiste maatregelen op genomen kunnen worden. Aan dit risico hangt een investeringsbesluit welke aan de eigenaren voorgelegd zullen worden. De hoogte van investering is op dit moment niet bekend.

Bijlage 1: Bijdrageregeling en kostenverdeling

TOELICHTING OP BEREKENING BIJDRAGEREGELING TBV PROGRAMMA LABORATORIUM

De vaste kosten van de AQUON-organisatie (75%) worden verrekend op basis van de gerealiseerde productie (drie jaargemiddelde) van de afgelopen jaren voorafgaand aan het desbetreffende jaar. Het driejaargemiddelde kan worden berekend aan de hand van de tabel met gerealiseerde en te verwachten productie. In bijlage 1 is de opgegeven productieverwachting opgenomen; bij de definitieve jaarafrekening worden deze aantallen vervangen door de werkelijke productieaantallen.

Een inzicht van meer of minder productie en/of kosten wordt in bijlage 2 gegeven.

Deze pro-forma uitwerking geeft inzicht in het scenario als alle opdrachtgevers 10 procent meer productie gaan vragen. In dit scenario wordt ook aangenomen dat dit een totale kostenstijging van €300.000 veroorzaakt. Dit overzicht geeft slechts een indicatie. De kostenstructuur van een laboratoriumomgeving is complex en kent meerdere kostendrijvers.

Programma 2: Eigenaarsdeel GR AQUON

De kostenverrekening van het eigenaarsdeel vindt plaats op basis van de relatieve gerealiseerde productie van de afgelopen drie jaren.

BIJDRAGE PER WATERSCHAP IN DE JAREN 2020-2024

Bijdrage regeling programma 1							kostenverdeling Eigenaar GR AQUON programma 2				Totale kosten
2020							Totale kosten in dit programma:				2020
Totale kosten in dit programma: 22.797							630				
	vaste kosten		variabele kosten		totale						
	procent	bedrag	productie	procent	bedrag	kosten	procent	kosten	totaal	totaal	
Aa en Maas	9,7%	1.660	1.181.000	9,3%	530	2.190	9,7%	61	61	2.251	
Brabantse Delta	11,7%	2.007	1.430.723	11,3%	642	2.649	11,7%	74	74	2.723	
De Dommel	9,1%	1.548	1.027.160	8,1%	461	2.009	9,1%	57	57	2.066	
Delfland	8,3%	1.413	908.000	7,2%	408	1.820	8,3%	52	52	1.872	
Hollandse Delta	16,7%	2.853	2.313.330	18,2%	1.039	3.891	16,7%	105	105	3.996	
Rijnland	16,4%	2.811	2.180.000	17,2%	979	3.790	16,4%	104	104	3.893	
Rivierenland	16,7%	2.857	1.898.000	15,0%	852	3.709	16,7%	105	105	3.815	
Schieland en Kr.	5,1%	874	645.000	5,1%	290	1.163	5,1%	32	32	1.196	
St. Rijnlanden	6,3%	1.076	1.111.500	8,8%	499	1.575	6,3%	40	40	1.614	
Totaal	100,0%	17.098	12.694.713	100,0%	5.699	22.797	100,0%	630	630	23.427	

2021							Totale kosten in dit programma:				2021
Totale kosten in dit programma: 23.365							280				
	vaste kosten		variabele kosten		totale						
	procent	bedrag	productie	procent	bedrag	kosten	procent	kosten	totaal	totaal	
Aa en Maas	9,9%	1.742	1.166.000	9,4%	552	2.294	9,9%	28	28	2.322	
Brabantse Delta	11,9%	2.083	1.415.000	11,5%	670	2.753	11,9%	33	33	2.786	
De Dommel	9,0%	1.570	1.094.160	8,9%	518	2.088	9,0%	25	25	2.113	
Delfland	8,1%	1.419	908.000	7,4%	430	1.849	8,1%	23	23	1.872	
Hollandse Delta	17,2%	3.006	1.910.284	15,5%	904	3.910	17,2%	48	48	3.958	
Rijnland	16,2%	2.845	2.210.000	17,9%	1.046	3.891	16,2%	45	45	3.937	
Rivierenland	16,4%	2.875	1.874.000	15,2%	887	3.762	16,4%	46	46	3.808	
Schieland en Kr.	4,9%	854	645.000	5,2%	305	1.159	4,9%	14	14	1.173	
St. Rijnlanden	6,4%	1.129	1.118.500	9,1%	529	1.659	6,4%	18	18	1.677	
Totaal	100,0%	17.524	12.340.944	100,0%	5.841	23.365	100,0%	280	280	23.645	

2022							Totale kosten in dit programma:				2022
Totale kosten in dit programma: 23.817							200				
	vaste kosten		variabele kosten		totale						
	procent	bedrag	productie	procent	bedrag	kosten	procent	kosten	bedrag	totaal	
Aa en Maas	9,7%	1.725	1.131.000	9,2%	547	2.272	9,7%	19	19	2.291	
Brabantse Delta	11,9%	2.123	1.442.995	11,7%	698	2.821	11,9%	24	24	2.845	
De Dommel	8,4%	1.496	1.065.160	8,7%	515	2.012	8,4%	17	17	2.028	
Delfland	7,7%	1.375	908.000	7,4%	439	1.814	7,7%	15	15	1.830	
Hollandse Delta	17,2%	3.075	1.903.187	15,5%	921	3.995	17,2%	34	34	4.030	
Rijnland	16,5%	2.950	2.240.000	18,2%	1.084	4.033	16,5%	33	33	4.066	
Rivierenland	16,4%	2.929	1.874.000	15,2%	906	3.835	16,4%	33	33	3.868	
Schieland en Kr.	5,0%	890	645.000	5,2%	312	1.202	5,0%	10	10	1.212	
St. Rijnlanden	7,3%	1.300	1.100.000	8,9%	532	1.832	7,3%	15	15	1.847	
Totaal	100,0%	17.863	12.309.342	100,0%	5.954	23.817	100,0%	200	200	24.017	

2023							Totale kosten in dit programma:				2023
Totale kosten in dit programma: 24.227							300				
	vaste kosten		variabele kosten		totale						
	procent	bedrag	productie	procent	bedrag	kosten	procent	kosten	bedrag	totaal	
Aa en Maas	9,5%	1.723	1.131.000	9,1%	549	2.272	9,5%	28	28	2.300	
Brabantse Delta	11,8%	2.147	1.430.723	11,5%	695	2.842	11,8%	35	35	2.877	
De Dommel	8,5%	1.552	1.105.160	8,9%	537	2.089	8,5%	26	26	2.114	
Delfland	7,1%	1.294	878.000	7,0%	426	1.720	7,1%	21	21	1.741	
Hollandse Delta	17,1%	3.101	2.007.203	16,1%	974	4.075	17,1%	51	51	4.127	
Rijnland	17,4%	3.160	2.270.000	18,2%	1.102	4.262	17,4%	52	52	4.314	
Rivierenland	15,3%	2.776	1.874.000	15,0%	910	3.685	15,3%	46	46	3.731	
Schieland en Kr.	5,1%	919	645.000	5,2%	313	1.232	5,1%	15	15	1.247	
St. Rijnlanden	8,3%	1.500	1.135.000	9,1%	551	2.051	8,3%	25	25	2.076	
Totaal	100,0%	18.170	12.476.086	100,0%	6.057	24.227	100,0%	300	300	24.527	

2024							Totale kosten in dit programma:				2024
Totale kosten in dit programma: 24.646							100				
	vaste kosten		variabele kosten		totale						
	procent	bedrag	productie	procent	bedrag	kosten	procent	kosten	bedrag	totaal	
Aa en Maas	9,3%	1.721	1.206.000	9,7%	598	2.320	9,3%	9	9	2.329	
Brabantse Delta	11,5%	2.123	1.430.723	11,5%	710	2.832	11,5%	11	11	2.844	
De Dommel	8,5%	1.577	1.105.160	8,9%	548	2.125	8,5%	9	9	2.134	
Delfland	7,3%	1.348	878.000	7,1%	435	1.784	7,3%	7	7	1.791	
Hollandse Delta	16,4%	3.033	1.884.480	15,2%	935	3.967	16,4%	16	16	3.984	
Rijnland	17,8%	3.282	2.300.000	18,5%	1.141	4.422	17,8%	18	18	4.440	
Rivierenland	15,1%	2.795	1.874.000	15,1%	929	3.724	15,1%	15	15	3.739	
Schieland en Kr.	5,2%	958	645.000	5,2%	320	1.278	5,2%	5	5	1.283	
St. Rijnlanden	8,9%	1.648	1.100.000	8,9%	546	2.194	8,9%	9	9	2.203	
Totaal	100,0%	18.485	12.423.363	100,0%	6.162	24.646	100,0%	100	100	24.746	

BIJLAGE 2: EEN PRO-FORMA BEREKENING.

Opdrachtgevers hebben behoefte getoond om inzicht te krijgen in een scenario als er meer productie wordt gevraagd aan AQUON. In bijgaand opgave is de productie voor alle waterschappen met 10 procent verhoogd en zijn de totale koten met €300.000 verhoogd. Een laboratoriumomgeving kent meerdere kostendrivers, deze opgave geeft slechts een indruk.

Bijdrage regeling programma 1							kostenverdeling programma 2				Totale kosten
scenario: Indien productie +10% en €300 meer kosten							Eigenaar GR AQUON				
2020	Totale kosten in dit programma:						Totale kosten in dit programma:			630	2020
	vaste kosten		variabele kosten		totale						
	procent	bedrag	productie	procent	bedrag	kosten		procent	kosten	totaal	totaal
Aa en Maas	9,7%	1.682	1.299.100	9,3%	537	2.219	Aa en Maas	9,7%	61	61	2.280
Brabantse Delta	11,7%	2.033	1.573.795	11,3%	651	2.684	Brabantse Delta	11,7%	74	74	2.758
De Dommel	9,1%	1.568	1.129.876	8,1%	467	2.036	De Dommel	9,1%	57	57	2.093
Delfland	8,3%	1.431	998.800	7,2%	413	1.844	Delfland	8,3%	52	52	1.896
Hollandse Delta	16,7%	2.890	2.544.663	18,2%	1.052	3.942	Hollandse Delta	16,7%	105	105	4.048
Rijnland	16,4%	2.848	2.398.000	17,2%	992	3.840	Rijnland	16,4%	104	104	3.943
Rivierenland	16,7%	2.895	2.087.800	15,0%	863	3.758	Rivierenland	16,7%	105	105	3.864
Schieland en Kr.	5,1%	885	709.500	5,1%	293	1.179	Schieland en Kr.	5,1%	32	32	1.211
St. Rijnlanden	6,3%	1.090	1.222.650	8,8%	506	1.595	St. Rijnlanden	6,3%	40	40	1.635
Totaal	100,0%	17.323	13.964.184	100,0%	5.774	23.097		100,0%	630	630	23.727

Zaaknr. : IP800294
Kenmerk : 22849

Vaststelling Projectplan Waterwet: Duurzame renovatie RWZI Nieuw-Vossemeer, aanleg waterharmonica en bijkomende werken (gemeente Steenbergen)

Doel van de notitie: Besluitvorming door het algemeen bestuur over het projectplan Waterwet voor de aanleg van een "waterharmonica" en bijkomende werken als onderdeel van de duurzame renovatie van de RWZI Nieuw-Vossemeer, op grondgebied van de gemeente Steenbergen.

Samenvatting: Het waterschap is voornemens om de RWZI Nieuw-Vossemeer duurzaam te renoveren. Een van de onderdelen is de aanleg van een waterharmonica met bijbehorende werken. Hiervoor is een projectplan procedure doorlopen omdat deze werkzaamheden conform artikel 3.1 van de Keur verboden zijn ("Het is verboden zonder vergunning een oppervlaktewaterlichaam of ondersteunend kunstwerk aan te leggen").

De waterharmonica betreft een natuurlijk ingerichte combinatie van retentievijvers en een meanderend rietmoeras. Het gezuiverde effluent van de RWZI wordt via een bezinkvijver naar een gevouwen sloot met riet geleid. Daarna komt het water in een vijver met ondergedoken waterplanten en stroomt vervolgens via een bestaande poel naar de Rietkreek via een cascade. De waterharmonica doet daarmee dienst als helofytenfilter dat het effluent verder zuivert. Daarnaast vormt de harmonica een natuurlijke inrichting van het terrein van de RWZI. Deze natuurlijke inrichting van het zuidoostelijke deel van het terrein geeft eveneens invulling aan een extra leefgebied (stapsteen) voor de doelsoorten die zijn bepaald voor de ecologische verbindingszone De Rietkreek.

In dit geval is de verkorte vaststellingsprocedure gevolgd omdat de kans op bezwaren minimaal wordt geacht, vanwege het feit dat:

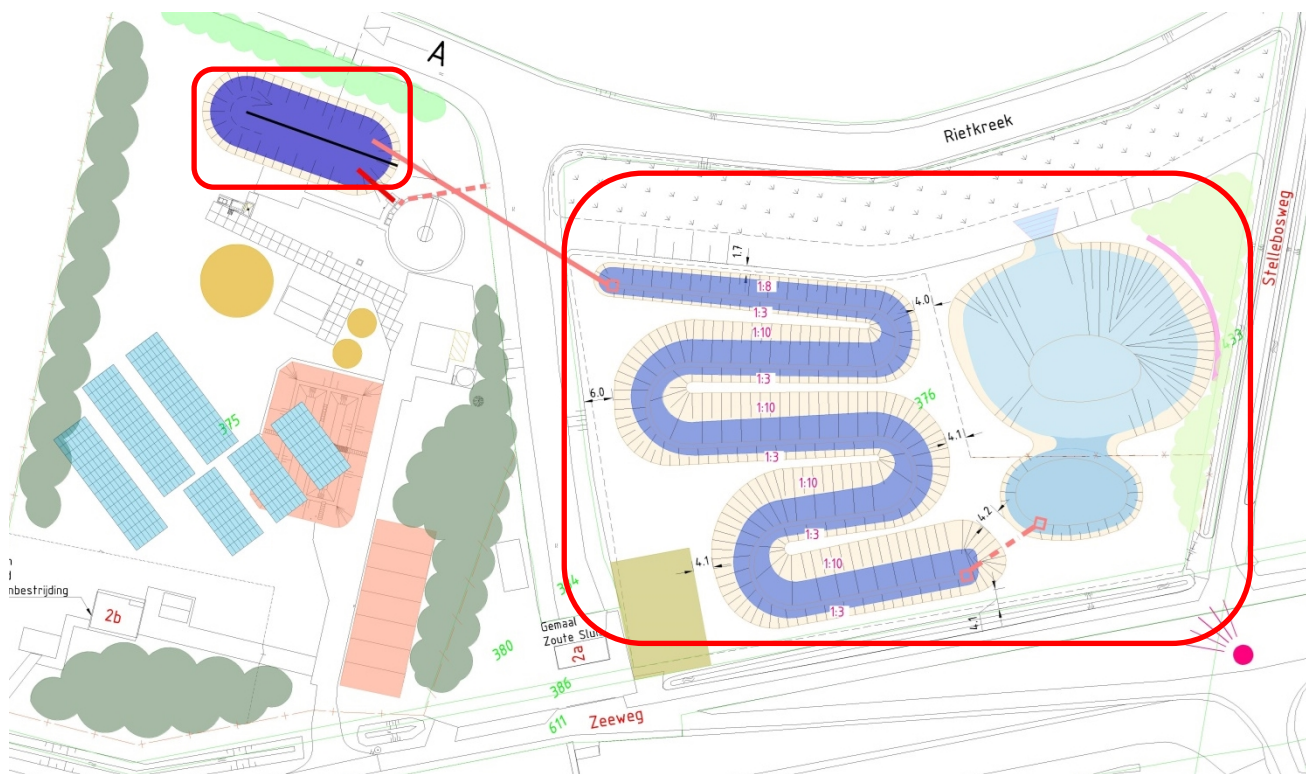
- de herinrichting is afgestemd met de gemeente Steenbergen en met natuurorganisatie Stichting Sirene;
- de overeenkomst met de voormalig pachter per 31 december 2018 is beëindigd;
- Rijkswaterstaat eigenaar is van het buitendijks gebied en twee agrariërs eigendommen hebben nabij het terrein, zonder dat deze effecten ondervinden van de waterharmonica en bijbehorende werken.

Advies: Het algemeen bestuur stelt het projectplan Waterwet met de bijbehorende ontwerp-tekening vast. Na de vaststelling van het projectplan Waterwet wordt het projectplan bekend gemaakt en ligt het plan gedurende zes weken ter inzage, waarbij voor belanghebbenden de mogelijkheid voor bezwaar en beroep open staat.

Bespreking in:	Vergaderdatum:
☒ Directieteam	2 april 2019
☐ Overlegvergadering	
☒ Dagelijks Bestuur	16 april 2019
☐ Georganiseerd Overleg	
☒ Besluitvormend AB	8 mei 2019
☒ Bijlage(n) bij het besluit • Projectplan Waterwet RWZI Nieuw-Vossemeer • Bijlage 1 bij Projectplan Waterwet RWZI Nieuw-Vossemeer	22784 22781
☐ Achtergronddocument(en)	

Aanleiding/context

Het Algemeen Bestuur van waterschap Brabantse Delta heeft op 29 november 2017 besloten om de bestaande RWZI Nieuw-Vossemeer duurzaam te renoveren. Onderdeel van deze duurzame renovatie is de aanleg van een waterharmonica als natuurlijke verbinding tussen waterketen en watersysteem; zie onderstaande tekening.

Uitsnede ontwerptekening duurzame renovatie RWZI Nieuw-Vossemeer met rood omrand de waterharmonica.

Voor deze waterharmonica met bijkomende werken dient een projectplan procedure te worden doorlopen om de vergunbaarheid van de maatregelen te toetsen en te verantwoorden.

Bij het opstellen van dit projectplan is nauw samengewerkt met diverse disciplines/afdelingen van het waterschap; ecologie, beheer en onderhoud, waterkeringen en vergunningen. Het bevoegd gezag voor het vaststellen van het projectplan is waterschap Brabantse Delta. Deze nota wordt voor de uitvoering van dit project ter vaststelling voorgelegd aan het AB.

Beoogd effect

Het doel van het project is een duurzame renovatie van de bestaande RWZI. Door de bouw van een waterharmonica wordt een natuurlijke overgang van waterketen naar watersysteem gerealiseerd.

Naast bovenstaand beoogd effect biedt de toekomstige duurzame RWZI een unieke kans om onze ingelanden een educatief beeld te geven van de veelzijdigheid van ons werk. Op de projectlocatie komen namelijk allerlei facetten van het waterschapswerk samen, waarvoor ook een informatiepunt zal worden ingericht:

- de Rietkreek als zoetwatervoorziening voor de landbouw en EVZ;
- de primaire waterkering langs het Schelde-Rijnkanaal;
- de waterberging Volkerak-Zoommeer;
- poldergemaal Zoutesluis, met vispassage (project in definitiefase);
- de RWZI met waterharmonica en duurzame energievoorziening.

Argumenten

De waterharmonica draagt bij aan diverse bestuurs- en beleidsdoelen:

- de gewenste ecologische zuiveringscomponent van het effluent;
- een extra bijdrage als leefgebied voor doelsoorten voor de EVZ Rietkreek;
- een verbinding tussen waterketen en watersysteem;
- overbrengen van nut en noodzaak van het waterschapswerk.

Kanttelingen en risico's

Aangezien de duurzame renovatie van de RWZI en de aanleg van de waterharmonica een waterschapsproject is, vallen uitvoeringsrisico's onder de verantwoordelijkheid van het waterschap. Deze risico's zijn door een gedegen voorbereiding geminimaliseerd en worden daarmee aanvaardbaar geacht.

Met de aanleg van de waterharmonica worden geen direct aanwijsbare nadelige gevolgen voorzien. De herinrichting van het terrein beïnvloedt de waterhuishouding van de omgeving niet, de stabiliteit en veiligheid van de nabijgelegen waterkering is gewaarborgd en het onderhoud van het aangrenzende A-water is gewaarborgd.

Uit natuuronderzoek is gebleken dat de werkzaamheden naar verwachting geen negatieve invloed hebben op de instandhouding van beschermde soorten en wordt een vervolprocedure in het kader van de Natuurwetgeving niet noodzakelijk geacht.

Het waterschap zal ervoor zorgdragen dat de aanleg van de waterharmonica middels een "factsheet wijziging beheerregister" wordt verwerkt in het beheerregister.

Financiële dekking

Er zijn geen extra financiële consequenties. Verantwoording over de projectkosten wordt afgelegd in het kader van het overkoepelende project ("duurzame renovatie RWZI Nieuw-Vossemeer").

Uitvoering

Na vaststelling door het AB staat een bezwaartermijn van 6 weken open. De planning is om de uitvoering van de beschreven werkzaamheden direct aansluitend uit te voeren.

Communicatie

De vaststelling van het projectplan wordt via de gebruikelijke kanalen gecommuniceerd. Hierbij zullen de direct aangrenzende grondeigenaren en -gebruikers, evenals een aantal maatschappelijke organisaties, geïnformeerd worden.

Op de primaire kering, nabij de parkeerplaats voor bezoekers van het natuurterrein van Staatsbosbeheer, zal een informatiepunt worden ingericht. Opzet en inhoud van dit informatiepunt zullen gezamenlijk worden bepaald door waterschap Brabantse Delta, Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer.

Relatie met beleidsvelden

- Winnend Samenwerken in Brabant

Het ontwerp van de waterharmonica is in nauwe samenwerking met medewerkers van waterschap De Dommel gemaakt. Waterschap De Dommel heeft reeds vele jaren ervaring met waterharmonica's bij meerdere RWZI's binnen hun zuiveringsgebied.

- Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Het doel is om een te komen tot een duurzame RWZI met een goed zuiveringsrendement met ecologische- en educatieve meerwaarde.

Zaaknr. : 18.ZK03231

Kenmerk : 19IT000893

Barcode :

Projectplan conform Waterwet

Projectnr.: IP 800294

Projectnaam:

Duurzame renovatie RWZI Nieuw-Vossemeer, aanleg waterharmonica en bijkomende werken

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
1.1	Aanleiding.....	2
1.2	Doelstelling, Opgave, Uitgangspunten	2
1.3	Planning (Toekomst- en Uitvoeringsgericht)	2
1.4	Leeswijzer.....	3
1.5	Werkwijze	3
2.1	Ligging	4
2.2	Functies.....	5
2.3	Bodem- en grondgebruik	5
2.4	Waterhuishouding	5
2.5	Ecologie.....	5
2.6	Cultuurhistorie/Archeologie/Aardkundige waarden/NGE	6
3.	Streefbeeld.....	6
4.	Ontwerp.....	6
4.1	Beschrijving/opsomming maatregelen	6
4.2	Situatie (deel)gebieden.....	7
4.3	Wet- en regelgeving	7
4.3.1	Vergunningenscan en relevante besluiten bij andere instanties.....	7
4.3.2	Waterschapsbeleid.....	9
4.3.2.1	Leggerwijziging.....	9 10
4.3.2.2	Wijziging peilbesluit.....	10
4.3.2.3	Keur Waterschap Brabantse Delta en beleidsregel toepassing Waterwet en Keur	10
4.3.2.4	Uit te voeren werken	10
4.3.2.5	Werkafspraken	10
4.4	Planning	10 11
4.5	Eigendomssituatie.....	11
5.	Beheer en onderhoud	11
6.	Monitoring/onderzoek	11
7.	Risicoanalyse	11
Bijlage I	Ontwerptekening renovatie RWZI Nieuw-Vossemeer.....	13

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Het bestuur van waterschap Brabantse Delta heeft op 29 november 2017 besloten om de bestaande RWZI Nieuw-Vossemeer door middel van een duurzame methode te renoveren. Het project is bekend onder IP 800294.

Voor een van de onderdelen, het aanleggen van een waterharmonica met bijkomende werken, dient een projectplan procedure te worden doorlopen om de vergunbaarheid van de maatregelen te toetsen en te verantwoorden.

1.2 Doelstelling, Opgave, Uitgangspunten

Doelstelling

Waterschap Brabantse Delta heeft in haar besluit tot voornemen om de bestaande RWZI Nieuw-Vossemeer duurzaam te renoveren aangegeven dat de verbinding tussen waterketen en watersysteem tot stand dient te komen middels een nieuw aan te leggen waterharmonica.

Opgave

De constructie voeren we uit als een natuurlijk ingerichte retentie met een rietmoeras en een waterbassin met ondergedoken planten, uiteindelijk lozend in het ontvangende oppervlaktewater *de Rietkreek* via een cascade. De verbinding van het effluentlozingspunt op de RWZI met de waterharmonica op het naastgelegen perceel realiseren we met een zinkerconstructie onder de toevoersloot naar gemaal Zoutesluis. Op deze wijze kunnen we het naast de zuivering gelegen perceel inrichten voor de functie waterharmonica. Dit beschikbare perceel was eerder aangekocht en gedeeltelijk ingericht voor de functie Ecologische Verbindingszone, die van toepassing is op de Rietkreek. Door middel van de inrichting met een waterharmonica geven we eveneens richting aan extra leefgebied voor de doelsoorten welke gelden voor de EVZ.

Uitgangspunten

Mocht onverhoopt schade ontstaan als gevolg van de uitvoering van het projectplan, dan kan de benadeelde beroep doen op artikel 7.14 van de Waterwet. De Verordening schadevergoeding waterschap Brabantse Delta bevat procedurevereisten voor het indienen en behandelen van dit verzoek. Dit projectplan is opgesteld conform de Waterwet. De toepassing van de Waterwet is op grond van artikel 2.1 van de Waterwet gericht op:

a.	<i>Voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met</i>
b.	<i>Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en</i>
c.	<i>Vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.</i>

Op dit projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. In het beroepsschrift worden de beroepsgronden opgenomen. Deze kunnen na afloop van de beroepstermijn niet meer worden aangevuld.

1.3 Planning (Toekomst- en Uitvoeringsgericht)

Het besluit tot een duurzame renovatie van de RWZI Nieuw-Vossemeer is genomen in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 29 november 2017 en is bekend onder het kenmerk 17IT027301. Hiermee is een uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld voor de realisatie van de verschillende onderdelen, waaronder de waterharmonica.

De activiteiten omvatten meerdere projectonderdelen, namelijk

- de duurzame renovatie van zuiveringstechnische werken (RWZI-onderdelen door Bouwprojecten)
- de duurzame inrichting van de elektriciteitsvoorziening met zonnepanelen (Facilitaire Dienst)
- de aanleg van de waterharmonica met bijkomende werken (Ontwerp en Realisatie)

Voor de voorbereiding en realisatie van alle activiteiten is een IPM-team samengesteld.

Relevante onderzoeken naar flora en fauna, kabels en leidingen, bodemkwaliteit en -gesteldheid en niet-gesprongen explosieven voeren we uit gedurende 2^e en 3^e kwartaal 2018.

In de periode 4^e kwartaal 2017 tot en met 4^e kwartaal 2018 is de voorbereiding en aanbesteding van het gedeelte zuiveringstechnische werken gepland.

Het aanbesteden van de duurzame energie met zonnepanelen doorlopen we via een lopende aanbestedingstender in 2019-2020. (raamcontract via Facilitaire Dienst)

Het ontwerp voor de waterharmonica komt eveneens in 3^e en 4^e kwartaal 2018 tot stand. De aanbesteding, gunning en realisatie is voorzien in eind 2019 en 1^e kwartaal 2020.

1.4 Leeswijzer

Dit projectplan omvat een beschrijving van het voornemen om de bestaande RWZI te Nieuw-Vossemeer duurzaam te renoveren. De aanpassing van zuiveringstechnische werken regelen we via een Omgevingsvergunning Milieu en Melding Activiteitenbesluit.

De werkzaamheden, die leiden tot de aanleg van de *waterharmonica*, beschrijven we in dit projectplan. Juist deze activiteiten leiden tot aanleg of aanpassing van een waterstaatswerk en zijn daarmee projectplanplichtig.

1.5 Werkwijze

Naast de beschrijving van de huidige situatie en de resultaten van voorbereidende onderzoeken en eventuele compenserende maatregelen beschrijven we de nieuw aan te leggen waterstaatswerken en de procedure om te komen tot besluitvorming.

2. Huidige situatie

2.1 Ligging

De RWZI Nieuw Vossemeer is gelegen aan de Zeeweg 2a te Nieuw-Vossemeer in de gemeente Steenbergen. Naast de zuivering is het poldergemaal Zoutesluis (hs.nr. 2b) en een werkplaats van de sector Watersystemen gevestigd.

Het perceel waarop de zuivering is gesitueerd is bekend onder kadastraal kenmerk VSM02E375. Voor de ontwikkeling van de waterharmonica is perceel, kadastraal bekend, VSM02E376 beschikbaar, dit perceel heeft een bruto oppervlakte van 12.700 m². In figuur 1 is een luchtfoto van de bestaande situatie weergegeven en in figuur 2 is de kadastrale situatie weergegeven.

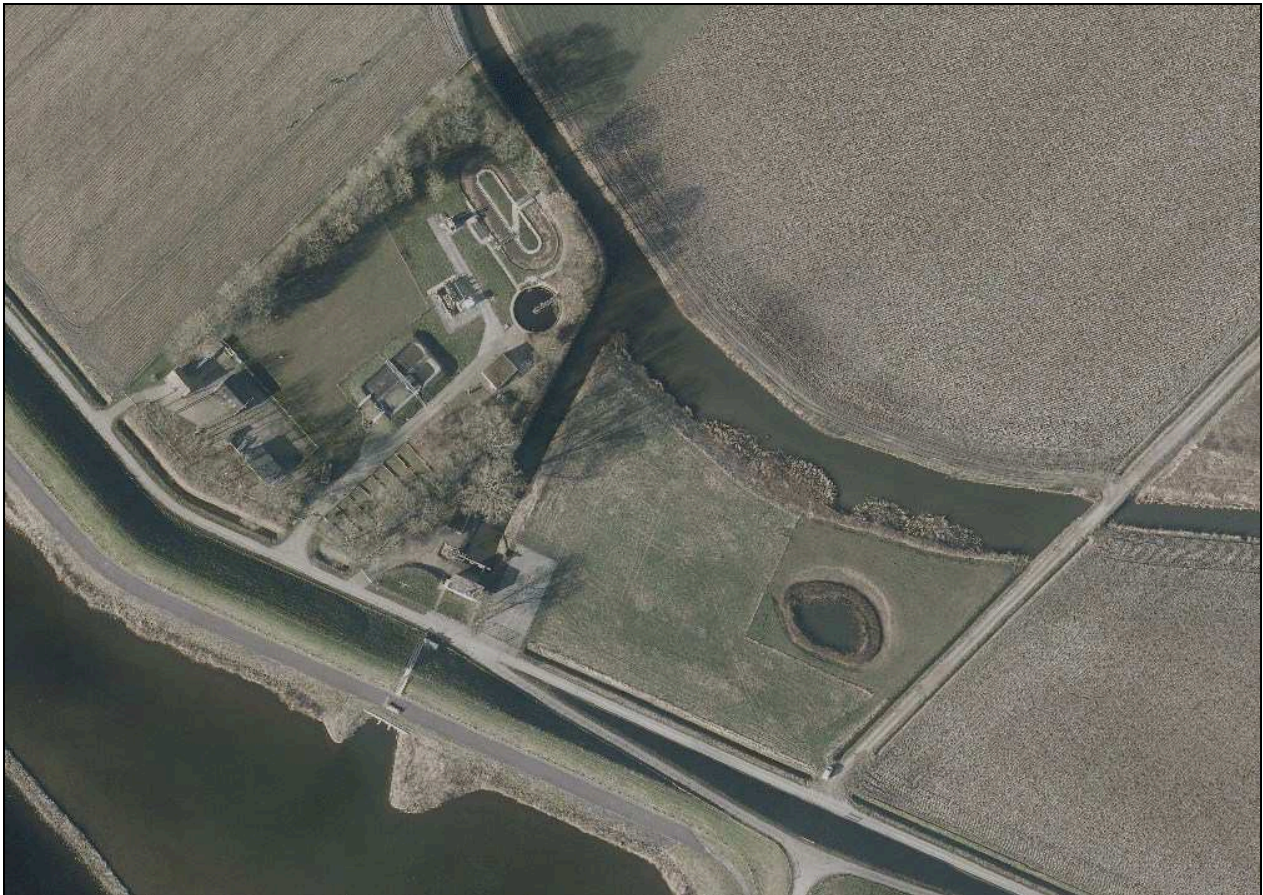

Fig.1 Luchtfoto bestaande situatie RWZI en EVZ Rietkreek

Fig 2. Kadastrale situatie Zeeweg 2 a en -b in Nieuw-Vossemeer (met huidig en toekomstig lozingspunt)

2.2 Functies

Het perceel VSM02E375 is in 2007 aangekocht door het waterschap met als doel natuurtechnische inrichting met een poel en het afgraven van de oever tot plas-dras oever en paaigebied voor vis. Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd. De poel en oeverinrichting maken deel uit van de Ecologische Verbindingszone Rietkreek.

De bestaande inrichting wordt opgenomen in het ontwerp van de waterharmonica. De RWZI loost momenteel het effluent rechtstreeks op het oppervlaktewater *de Rietkreek*. Door de bouw van een waterharmonica, in de vorm van een retentievijver, rietmoeras, poelen met ondergedoken waterplanten en een cascade vormen we een natuurlijke overgang van waterketen naar watersysteem.

2.3 Bodem- en grondgebruik

Het perceel VSM02E375 is verpacht (jaarpacht) voor natuurtechnische beweiding en/of maaien en afvoeren voor graswinning. In 2017 is een opstelplaats ter grootte van 600 m² aangelegd voor noodpompen die gebruikt worden bij inzet van Waterberging Volkerak Zoommeer.

Netto oppervlakte beschikbaar voor de realisering van de waterharmonica bedraagt nu ca. 4.800 m²

2.4 Waterhuishouding

Het perceel VSM02E375 is vrij afstromend naar de Rietkreek en staat onder directe invloed van het polderpeil (-1,30 m NAP). Het maaiveld ligt gemiddeld op +1,00 m NAP aan de wegzijde, aflopend naar + 0,70 m NAP aan de noordelijke begrenzing van het perceel overgaand in rietoevers met bodemhoogte -1,70 m NAP.

2.5 Ecologie

Voor de bepaling van de bestaande flora en fauna is een inventariserend onderzoek gestart in maart 2018. Kingfisher Natuurprojecten inventariseert jaarlijkse de stand van (bedreigde) soorten, kijkend naar de voorgenomen werkzaamheden. Uit een eerste quick-scan zijn compenserende maatregelen voor vleermuizen voorgesteld. Er zal in de loop van het onderzoek een stappenplan worden geleverd voor het werken volgens protocol en aanbevelingen voor (her-)inrichting ten behoeve van bestaande flora en fauna. Definitieve rapportage is gereed 1^e kwartaal 2019, zodat nagenoeg een jaarlijkse meting is.

2.6 Cultuurhistorie/Archeologie/Aardkundige waarden/NGE

Er bevinden zich op het perceel VSM02E375 geen cultuurhistorische, archeologische of aardkundige waarden. (bron: provincie).

Er is een vooronderzoek Conventionele Explosieven uitgevoerd door Onderzoeksbureau Bombs Away B.V., waarbij is vastgesteld dat er geen belemmeringen zijn voor de geplande graafwerkzaamheden voor het rietmoeras en de waterpartijen.

Er heeft een Klic-melding plaatsgevonden voor het detecteren van openbare nutsvoorzieningen en de kabels en leidingen op het eigen terrein zijn geïnventariseerd met oog op de aankomende werkzaamheden.

3. Streefbeeld

3.1 Waterharmonica

Het voornemen om bestaande RWZI Nieuw-Vossemeer duurzaam te renoveren middels een waterharmonica brengt een verbinding tussen waterketen en watersysteem tot stand. De waterharmonica levert, naast de gewenste ecologische zuiveringscomponent van het effluent een extra bijdrage als leefgebied voor doelsoorten uit de EVZ.

3.2 Communicatie en informatievoorziening

In de directe nabijheid het projectgebied bevinden zich veel activiteiten van het waterschap, zoals

- de RWZI Nieuw-Vossemeer, met waterharmonica en duurzame energievoorziening
- de Rietkreek, met voldoende zoetwatervoorziening voor de landbouw en EVZ-functie
- de primaire kering langs het Schelde-Rijnkanaal
- de waterberging Volkerak-Zoommeer
- het poldergemaal Zoutesluis

Door de samenkomst van alle facetten van waterbeheer op deze locatie aan de Zeeweg in Nieuw-Vossemeer biedt dit voor het waterschap een unieke kans om de omgeving een beeld te bieden van ons werk.

Duurzaamheid en innovatie in zuiveren; ecologisch en veilig watersysteembeheer zijn onderwerpen die in de boodschap doorklinken.

Op de primaire kering, nabij de parkeerplaats voor bezoekers van het natuurterrein van Staatsbosbeheer, zal een informatiepunt worden ingericht, waarbij waterschap Brabantse Delta, Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer gezamenlijk kunnen optrekken.

4. Ontwerp

4.1 Beschrijving/opsomming maatregelen

De maatregelen, die we beschrijven in dit hoofdstuk, hebben enkele betrekking op de werkzaamheden voor de waterharmonica (waterstaatswerk in de context van het projectplan). De overige werkzaamheden zijn buiten beschouwing gelaten.

Ombouw oxidatiesloot naar retentievijver

Vanuit het bestaande lozingspunt ter hoogte van de nabezinktank (zie figuur 2) verzorgen we een regelbare (afsluitbare) aftakking naar de voormalige oxidatiesloot. Deze is na ombouw van de RWZI in gebruik te nemen als retentievijver als eerste component van de waterharmonica.

De aftakking van DWA-effluent vindt plaats in de bestaande put, die voorheen de toevoer naar het fuzzy-filter verzorgde. De capaciteit voor afvoer naar de waterharmonica bedraagt de gemiddelde DW-afvoer van 500 m³/dag.

Voor een natuurlijke inpassing van de retentievijver worden aan de buitenzijde de houten damplanken van de oxidatiesloot verwijderd en een flauw talud van 1:3 aangelegd. Het middeneiland van de oxidatiesloot wordt verwijderd en vervangen door een waterbegeleidend schot, uitgevoerd met toepassing van vrijgekomen materialen (hergebruik vrijkomende houtconstructie; azobe planken).

Oeverzone Rietkreek

Op de noordoever van de RWZI-terrein bevindt zich een beplantingszone van ca. 5 meter breedte en met tot 20 meter hoge bomen. Op deze zone verwijderen we de houtopstanden en realiseren we een 5 meter brede onderhoudszone langs de retentievijver. Het talud aangrenzend aan de Rietkreek planten we op met afwisselend elzen en wilgen, die met de wortelzone voorzien in een levende beschoeiing.

Zinker

Vanuit de retentievijver verlaat het effluent het terrein van de RWZI via een zinkerconstructie onder de watergang, die de toevoer verzorgt naar het poldergemaal Zoutesluis. Bij de aanleg van de zinkerconstructie dient aandacht te zijn voor voldoende dekking op de leiding ten opzichte van de waterbodem (bovenzijde leiding is leggermaat waterbodem minus 1 meter).

Op het perceel VSM02E375 plaatsen we aansluitend een betonnen ontvangput met uitstroomvoorziening, die het debiet naar het rietmoeras en de waterpartijen verzorgt.

Rietmoeras ("waterharmonica")

Op perceel VSM02E375 is netto ca. 3.800 m² beschikbaar om een geulenstelsel voor rietmoeras aan te leggen. De bodembreedte van de moerasgeul bedraagt 1,00 meter en het talud is aan de ene zijde 1:3 en aan de andere zijde 1:10. Het ontwerp is afgestemd met de afdeling Onderhoud, waarbij is geconcludeerd dat het onderhoud vanaf de flauwe oever kan worden uitgevoerd.

Het rietmoeras wordt aangelegd in de beschermingszone A en B van de primaire waterkering. Het ontwerp is afgestemd en aansluitend aangepast met de afdeling Advies & Monitoring. Het rietmoeras is iets verder van de dijk af geschoven waarmee het voldoende uit de beschermingszone ligt.

Waterpartij met ondergedoken waterplanten

Op de resterende ruimte op het perceel VSM02E375, tussen de geul en de bestaande poel realiseren we een waterpartij voor de ontwikkeling van ondergedoken waterplanten. Via de bestaande poel leiden we het effluentdebiet naar een cascade

Cascade

Deze constructie verzorgt de verbinding tussen de waterharmonica en het ontvangende oppervlaktewater de Rietkreek (lozingspunt zie figuur 2). De constructie leggen we aan met hergebruik van vrijkomende materialen, de betonnen panelen uit de slibdroogbedden.

Verwerken vrijkomende grond

Vrijkomende grond wordt zoveel mogelijk lokaal verwerkt op het perceel, in de oeverwaluwwand aan de oostzijde van het perceel ter hoogte van de Stellebosweg. De grondkerende constructie van de steilwand met nestholen voeren we uit in bouwblokken van veen (Bioblocks).

4.2 Situatie (deel)gebieden

Zie bijgevoegde kaart

4.3 Wet- en regelgeving

Bij uitvoeren van ieder werk dient het waterschap zich aan de Nederlandse wet en regelgeving te houden. In deze paragraaf worden de wetten en regelingen benoemd die hiervoor noodzakelijk zijn.

4.3.1 Vergunningenscan en relevante besluiten bij andere instanties

Voor de vergunningaanvragen worden tenminste twee fases voorgesteld:

- Vergunningenactiviteit door opdrachtgever waterschap Brabantse Delta (OG)
- Vergunningenactiviteit door opdrachtnemer (ON)
- Contact met bevoegde gezagen (BG: gemeente, provincie, rijk)

Voor de werkzaamheden is nu alleen nog een VO beschikbaar. Het ontwerp van de zuiveringstechnische werken en de waterharmonica moeten nog verder worden uitgewerkt tot DO niveau.

Vooroverleg met BG heeft plaatsgevonden om in te schatten welke vergunningen en welk bijbehorend tijdspad van toepassing is.

Aanleg waterharmonica (waterstaatswerk)

Deze activiteiten zijn projectplan-plichtig. Op basis van het goedgekeurde projectplan kunnen de vergunningen worden aangevraagd. Deze worden bij voorkeur door de opdrachtnemer aangevraagd na goedkeuring van het DO.

Mogelijke vergunningen die in dit traject aangevraagd worden:

- Omgevingsvergunning (strijdig gebruik, waarschijnlijk niet van toepassing);
- Omgevingsvergunning (bouwen);
- Watervergunning (zie projectplan);
- Sloopmelding;
- Boswet melding voor te rooien bomen;
- Ontheffing o.g.v. wegenwet; bijzonder transport of wegomleggingen
- Verkeersbesluit;
- Uitvoeringsbesluiten, die door de aannemer aangevraagd dienen te worden.

Overzicht vergunningen die moeten worden aangevraagd. Deze lijst is niet limitatief, omdat nog niet alle activiteiten bekend zijn:

- Privaatrechtelijke procedures zijn niet geïnventariseerd.
- Uitvoeringsvergunningen m.b.t. bijvoorbeeld werkterreinen en Algemene Plaatselijke Verordeningen voor het werken buiten normale werktijden, worden door de aannemer aangevraagd
- Termijnen op te stellen na afspraak tussen coördinator vergunningen provincie en bevoegde gezagen, indien keuze voor coördinatie.
- Genoemde bezwaartermijn is exclusief behandeling bezwaar, beroep en hoger beroep. Hiervoor staat een termijn van 1 à 2 jaar.
- Het bevoegde gezag maakt geen gebruik van de mogelijkheid de beslistermijn te verlengen.
- Er is geen rekening gehouden met het opschorten van de beslistermijn indien er aanvullende gegevens worden gevraagd.
- Publiekrechtelijke procedures t.b.v. verleggen kabels en/of leidingen derden worden door de leidingeigenaren verzorgd.
- Er is geen rekening gehouden met eventuele saneringsgevallen;
- Er zijn geen wettelijk beschermde natuurgebieden binnen en rond de projectgrenzen.

Bijlage 1. Overzicht vergunningen, proceduredtijd en Bevoegd Gezag

Project: IP 800294						
Duurzame renovatie RWZI Nieuw-Vossemeer, onderdeel Waterharmonica						
Proceduretermijn in weken			Publiekrechtelijke toestemming	Bevoegd gezag	Omschrijving	Aanvrager
Vooroverleg Beslistermijn Ter inzage						
8	26	6	Wabo; activiteit strijdig met bestemmingsplan	Gemeente Steenbergen	Omgevingsvergunning handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening; afwijken van bestemmingsplan	n.v.t.
8	8	6	Waterwet:	Waterschap Brabantse Delta	Watervergunning: - Aanleg waterstaatswerk (Waterharmonica, EVZ) - Lozen en bemalen - Lozingsbesluit, maatwerkvoorschrift	Projectplan OG
8	26	6	Flora-en faunawet	RVO	Ontheffing F&F: Afhankelijk van natuurscan kunnen er beschermde soorten aangetroffen worden, die mitigerende maatregelen noodzakelijk maken.	OG
8	5	0	Bouwbesluit: Melding slopen	Gemeente Steenbergen	Opruimen onderdelen op RWZI wanneer > 10 m3 sloopafval vrijkomt	ON
8	4	0	Wet Milieubeheer	Gemeente Steenbergen	Melding: Inrichten bouw-, en werkterrein	ON
8	4	0	Melding Boswet	Gemeente Steenbergen	Melding Boswet, indien bomen gekapt moeten worden buiten bebouwde kom	ON
			Besluit bodemkwaliteit	Gemeente Steenbergen/ Waterschap Brabantse Delta	hergebruik betonnen panelen uit de slibdroogbedden en vrijkomende grond	ON

4.3.2 Waterschapsbeleid

Met de komst van de Waterwet geldt dat de waterbeheerder zichzelf geen vergunningen geeft voor het uitvoeren van werkzaamheden (het aanleggen of wijzigen van waterstaatswerken), die nodig zijn voor de taakuitoefening. Het Waterschap Brabantse Delta is voornemens, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet, het onderhavige projectplan tot inrichting van het perceel VSM02E376 met een waterharmonica en overige bijkomende werken, vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit projectplan. Op dit besluit is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. In het beroepsschrift worden de beroepsgronden opgenomen. Deze kunnen na afloop van de beroepstermijn niet meer worden aangevuld.

4.3.2.1 Leggerwijziging

Het systeem van waterharmonica nemen we op als B-water in de legger. Het betreft een constructie die onder de regie van sector Watersystemen zal worden beheerd en onderhouden (zie hfd.stuk 5)

4.3.2.2 Wijziging peilbesluit Niet van toepassing

4.3.2.3 Keur Waterschap Brabantse Delta en beleidsregel toepassing Waterwet en Keur
De Keur stelt regels over waterstaatswerken, beschermingszones, profielen van vrije ruimte en grondwaterlichamen. Het doel van de beleidsregel is aan te geven hoe het dagelijks bestuur van het waterschap omgaat met zijn bevoegdheid om vergunning te verlenen van de gebods- en verbodsbepalingen die in de "Keur waterschap Brabantse Delta 2015" zijn opgenomen en anderszins uitvoering te geven aan de keur en Waterwet.

In paragraaf 4.1 is het ontwerp besproken. Hierin is aangegeven welke werkzaamheden worden uitgevoerd. Deze werkzaamheden staan hieronder genoemd.

4.3.2.4 Uit te voeren werken

Werkzaamheden	Uitgangspunten
Verwijderen en/of herschikken wanden oxidatiesloot	Stabiliteit oever behouden tijdens en na uitvoering
Verflauwen oever retentie (voormalige oxidatiesloot)	Geen uitspoeling van grond naar water
Aanleg diverse leidingwerk en afsluiter (van put nabezinktank naar retentie)	Geen stagnatie van zuiveringswerkzaamheden
Aanleg zinkerconstructie diam. 250 mm incl. bijkomende werken, zoals een voldoende beschoeiing in de teen en op de waterlijn waterloop	Voldoende diepteligging met minimaal 1 meter gronddekking; geen belemmering aan- of afvoer water naar gemaal Zoutesluis Stabiele oever tijdens en na aanleg
Plaatsen betonnen putten (2 st.) met in- en uitstroombak	Geen afspoeling van grond naar waterloop
Ontgraven tracé rietmoeras	Ontgraven van boven naar benedenstrooms Geen afspoeling van grond naar waterloop of poel In den droge ontgraven (bemaling niet nodig) Natuurtechnisch werken (micro reliëf)
Ontgraven waterpartij voor ondergedoken waterplanten	In den droge ontgraven (bemaling niet nodig) Natuurtechnisch werken (micro reliëf)
Aanleg cascade met vrijkomen betonelementen	Constructie in den droge aanleggen (bemaling niet nodig) Geen afspoeling van grond naar waterloop
Verwerken vrijkomende grond in ijsvogelwand	Geen afspoeling van grond naar waterloop Steilwand uit te voeren in <i>Bioblocks</i> of vergelijkbaar
Aanleg diverse beplantingen: Elzen langs EVZ Rietkreek (oevervoorziening) Verwerken Rietwortelspecie Aanplant diverse soorten ondergedoken waterplanten Inzaaien afgegraven en vrijkomende grond	Te beheren als hakhoutstruweel Lokaal gewonnen specie uit onderhoudswerk Soortensamenstelling i.o.m. ecooloog, bij voorkeur inheems Grasmengsel: bloemrijk grasland Flauwe oever rietmoeras vrijhouden van beplanting/obstakels ten behoeve van onderhoud
Ontgraven in beschermingszone A en B van een primaire waterkering	Conform ontwerp tekening (bijlage 1)

4.3.2.5 Werkafspraken

De ontwikkeling van dit projectplan is in samenwerking met de afdeling Vergunningen van waterschap Brabantse Delta tot stand gekomen. Werken worden conform bovenstaande uitgangspunten uitgevoerd. Worden er relevante zaken tijdens de uitvoering veranderd, dan dient dit als wijziging afgestemd te worden met de afdeling Vergunningen van het waterschap.

4.4 Planning

De uitvoering van de werkzaamheden ten behoeve van de waterharmonica zijn gepland aansluitend op de duurzame renovatie van de RWZI. Planning van de uitvoering van de zuiveringstechnische werken is leidend. Volgens de planning, zoals nu beschikbaar, vindt oplevering van deelproject RWZI plaats in maart 2020.

Op onderdelen kan de aanleg op het perceel VSM02E376 wel onafhankelijk plaatsvinden. Rekening houdend met regelgeving vanuit flora en fauna wetgeving en overige wetgeving kan uitvoering vanaf 1e kwartaal 2020 starten en oplevering plaatsvinden in 4^e kwartaal 2020.

4.5 Eigendomssituatie

Het opnieuw in te richten perceel VSM02E376 is eigendom van waterschap Brabantse Delta (net als het naastgelegen perceel VSM02E375 waar geen activiteiten plaatsvinden die verboden zijn in de Keur). Jaarpacht wordt naar aanleiding van de werkzaamheden tijdelijk opgeheven en na uitvoering in gewijzigde vorm aangeboden. Betreffende belanghebbenden stellen we tijdig op de hoogte van de ontwikkelingen.

5. Beheer en onderhoud

De sector Watersystemen van waterschap Brabantse Delta draagt zorg voor het beheer en onderhoud van de nieuw aan te leggen waterharmonica op perceel VSM02E375 (retentievijver op RWZI-terrein) en VSM02E376 (rietmoeras, waterpartij, cascade).

Periodiek onderhoud in retentievijver bestaat uit het jaarlijks baggeren van de bodem om het neergeslagen zwevend stofdeeltjes te ruimen en vegetatie van de taluds te verwijderen.

Het onderhoud van de rietmoeras-geulen bestaat uit het jaarlijks verwijderen van vegetatie en riet.

Daarnaast dient periodiek (1 x 3-5 jaar) herprofilering of herplant plaats te vinden.

De Oeverzone Rietkreek onderhouden we als hakhoutstruweel en beperken we tot een maximale groeihoogte van 3 meter. De onderhoudszone (flauwe oever van het rietmoeras) moet nadrukkelijk goed bereikbaar blijven en vraagt frequent maaibeheer (gazonbeheer door terreinbeheerder?).

De waterbodem van het rietmoeras onderhouden we jaarlijks door te maaien en vrijgekomen maaisel af te voeren naar de compostering. Voorkeursperiode ligt in het najaar voorafgaand het afsterven van de biomassa in verband met nalevering van nutriënten. Gelijktijdig maaien we desgewenst (afhankelijk van de intensiviteit en ontwikkeling van de onderwaterplanten) de waterpartijen met ondergedoken waterplanten. De oevers van de geulen en de onderhoudspaden onderhouden we door middel van schapenbegrazing. De bestaande raster is aangepast aan de voorziene onderhoudsmethode.

De cascade behoeft geen specifiek onderhoud, enkel is het gewenst op jaarlijks te inspecteren op de goede werking en eventuele aanwezigheid van drijfvuil en plantenresten na de maaiperiode.

6. Monitoring/onderzoek

Bron: Stowa, 2013/07

Waterharmonica's in Nederland (1996-2012)

Van effluent naar bruikbaar oppervlaktewater

7. Risicoanalyse

Ontwikkeling beplanting rietmoeras: voldoet wel/niet

Actie: gericht (aanvullend) aanplanten

Ontwikkeling ondergedoken waterplanten: voldoet niet/wel

Actie: verondiepen bestaande poel

Obstructie in werking zinkerconstructie:

Actie: mogelijkheid voor reiniging leidingsysteem opnemen in constructie

Cascade: uitspoeling van de constructie

Actie: stortebed voorzien van passend materiaal (bijv. vrijkomende puin)

Onderzoek Niet Gesprongen Explosieven (NGE)

Geen werkzaamheden nabij verdachte locaties, aanvullend detectie-onderzoek niet noodzakelijk

Nader onderzoek flora en fauna

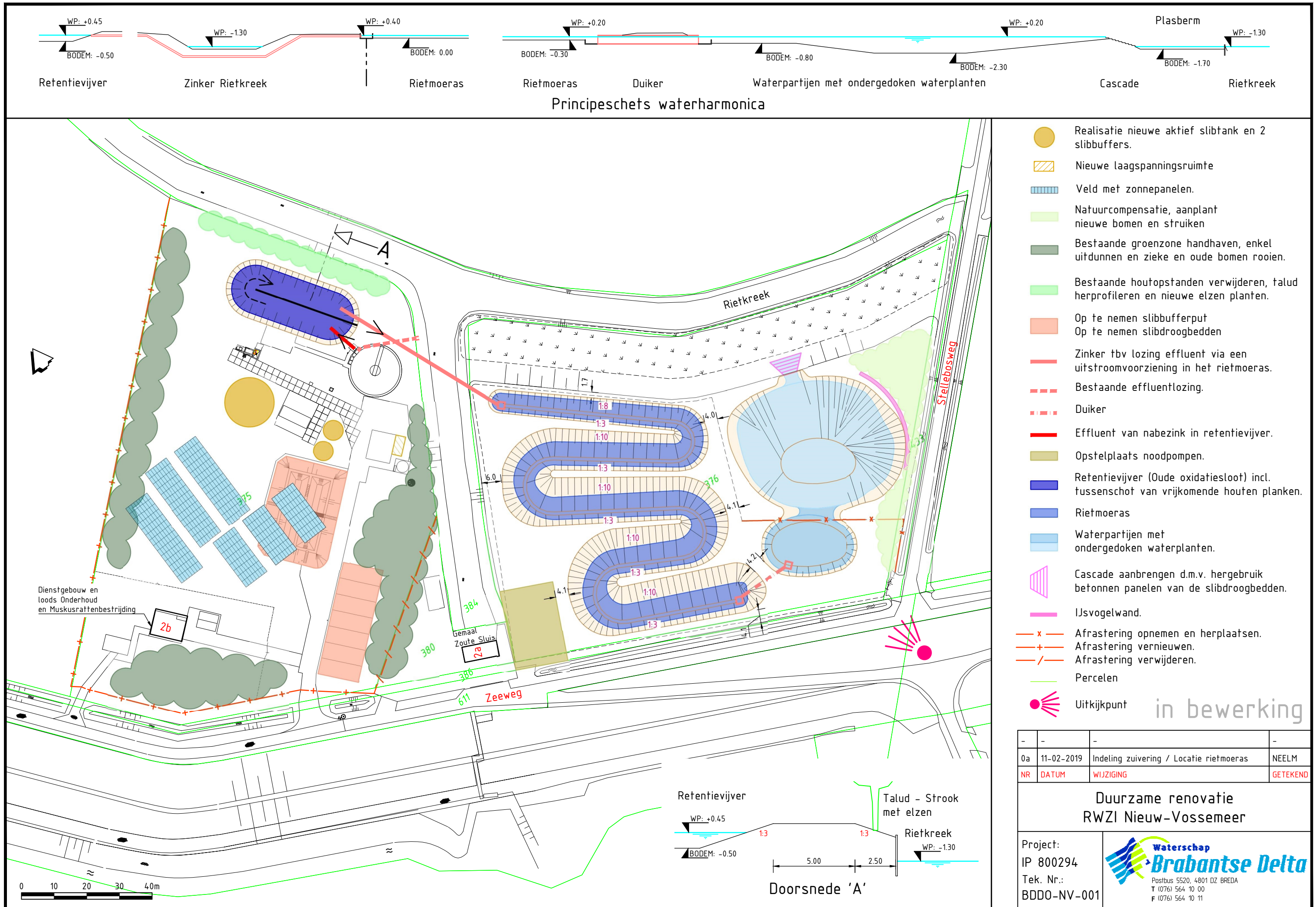
Diverse beschermde soorten aangetroffen, maar geen rust- of verblijfplaatsen

Actie: plaatsen vleermuiskasten, plaatsen ijsvogelwand (niet wettelijk vereist) en compenserende aanplant bomen

Milieukundig bodemonderzoek

Bodem voldoet aan klasse 'Achtergrondwaarde (Altijd Toepasbaar).

Bijlage I Ontwerptekening renovatie RWZI Nieuw-Vossemeer

Zaaknr. : 21001
Kenmerk : 31104

Onderwerp: Detailevaluatie handhavingsuitvoeringsprogramma 2018

Mededeling voor het algemeen bestuur van 22 mei 2019.

Portefeuillehouder:	C.J.G.M. de Vet
Beleidsveldbeheerder:	Marie-José van Overveld

In december 2017 heeft het dagelijks bestuur het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) 2018 vastgesteld. In het HUP 2019 is een evaluatie op hoofdlijnen van het uitvoeringsjaar 2018 opgenomen, met daarin de aandachtspunten voor het nieuwe uitvoeringsjaar. Het algemeen bestuur is eerder dit jaar geïnformeerd over deze besluitvorming.

Thans is aan de orde de cijfermatige evaluatie van het HUP 2018. Op basis van de registratie van handhavingsacties is af te leiden in hoeverre de gecontroleerde regels en voorschriften worden nageleefd. Handhaving gebruikt deze naleefpercentages om zicht te hebben op het naleefgedrag van de desbetreffende doelgroepen en domeinen. Waar nodig wordt de focus bijgesteld. Dit naleefgedrag wordt bepaald op basis van de 1e controles die het waterschap uitvoert in verhouding tot hoe vaak er wel of niet een overtreding wordt geconstateerd.

Het specifieke doel om een naleefpercentage van 90% over alle beleidsthema's te behalen is niet gehaald. Dit komt met name door een lager naleefgedrag (81%) bij de schouw 2017-2018, waardoor het overall-naleefpercentage 86% bedraagt. Van een dergelijk naleefpercentage voor de schouw was ook in eerdere jaren sprake. In het kader van de evaluatie van het beleidsplan toezicht en handhaving 2015-2019 en het vaststellen van een nieuw beleidsplan vergunningen, handhaving en toezicht 2020-2024 door het dagelijks bestuur zal het gewenste naleefpercentage voor de schouw eveneens aan de orde komen. Uit de praktijk blijkt dat het risico van een dergelijk, wat lager naleefpercentage gering is. Het aantal klachten over wateroverlast blijkt in zijn algemeenheid gering en als er dan –in een minderheid van de klachten- ook werkelijk sprake is van wateroverlast, dan wordt dat in overleg met de overtreders zeer snel opgelost.

Wordt de 'schouw' buiten beschouwing gelaten, dan blijkt dat er in 91% van de 1^e controles geen sprake was van een overtreding. Hiermee voldoet het waterschap aan de norm van 90% en is er ook anderszins geen bijstelling van het HUP 2019 noodzakelijk.

Omdat een aantal mensen van uw bestuur nieuw is aangetreden hebben wij niet alleen de 'Detailevaluatie Handhavingsuitvoeringsprogramma 2018' maar ook het HUP 2019 ter informatie **bijgevoegd**.

Datum: 17 april 2019
Naam schrijver: W.J. de Zeeuw

Zaaknr: 21001
Kenmerk: 31117

Detailevaluatie **Handhavingsuitvoeringsprogramma 2018**

Waterschap Brabantse Delta

Aldus vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur van 30-april 2019,
Het dagelijks bestuur,
De dijkgraaf

Drs. C.J.G.M. de Vet

De secretaris-directeur

dr. A.F.M. Meuleman

Naam: Detailevaluatie HUP 2018
Datum: 10 april 2019
Versie: 1.0
Opgesteld door: Afdeling Handhaving
Template: Waterschap Brabantse Delta

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	4
2. Resultaten	5
3. Naleefgedrag per beleidsthema	6
3.1. Thema Waterkwaliteit	6
3.1.1. Domein (Proces-)Industrie	7
3.1.2. Domein Afval	7
3.1.3. Domein Eigen organisatie en andere overheden	8
3.1.4. Domein Overig	9
3.1.5. Domein Agrarisch	9
3.1.6. Domein Buiten inrichtingen	10
3.2. Thema Waterveiligheid	10
3.2.1. Domein Keringen	10
3.3. Thema Waterkwantiteit	11
3.3.1. Domein Watergangen	11
3.3.2. Projectmatige controle op de onderhoudsverplichting categorie B- oppervlaktewaterlichamen	11
3.4. Thema vaarwegbeheer / nautisch beheer	12
3.5. Thema waterschapsheffingen	12
3.6. Thema Grondwater	12
4. Conclusies	13

1. Samenvatting

Op 12 december 2017 heeft het dagelijks bestuur het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) 2018 vastgesteld. De evaluatie op hoofdlijnen van dat HUP kwam vervolgens aan de orde in hoofdstuk 4 van het in december 2018 vastgesteld HUP 2019.

Daarin zijn aandachtspunten aan de orde gesteld die voor het opstellen van het HUP 2019 relevant zijn en die op dat moment bekend waren. In die evaluatie is stilgestaan bij de vier beleidsdoelen, waarbij is aangegeven dat de cijfermatige evaluatie van het HUP 2018 in 2019 nog ter kennisname van het dagelijks bestuur wordt gebracht.

Het HUP 2018 wordt thans cijfermatig onderbouwd met een detailanalyse op aantallen controles en op naleefgedrag. Met deze analyse kan het HUP 2019 -indien nodig- nog worden bijgesteld.

Conclusie is in ieder geval dat er geen aanleiding is om het HUP 2019 bij te stellen. Dit omdat de cijfermatige evaluatie het beeld van de eerder gemaakte evaluatie op hoofdlijnen bevestigt.

Gebleken is dat over 2018 het geplande overall-naleefpercentage van 90% niet is behaald. Dit percentage bedraagt namelijk 86%. Dit komt met name door een laag naleefgedrag (81%) bij de schouw 2017-2018. Het naleefgedrag, exclusief de schouw, komt uit op 91% en voldoet daarmee wel aan de doelstelling. Uit de cijfermatige analyse per beleidsthema blijkt dat er geen bijstelling van het HUP 2019 nodig is. De eerdere evaluatie op hoofdlijnen wordt cijfermatig onderbouwd.

De indeling van deze evaluatie is als volgt.

In hoofdstuk 2 worden de resultaten van het toezichts- en handhavingsproces weergegeven. In hoofdstuk 3 wordt specifiek ingegaan op de beleidsthema's en domeinen. Tevens worden ook de werkzaamheden ten behoeve van calamiteiten en klachten/meldingen beschreven. In hoofdstuk 4 worden de conclusies getrokken voor het lopende en evt. komende uitvoeringsjaar.

2. Resultaten

In het HUP 2018 en het programmaplan 6500 zijn de preventieve 1e controles begroot. Dit zijn overwegend onaangekondigde controles (90%). Zoals vermeld in het Beleidsplan Toezicht en Handhaving streeft het waterschap naar een naleefgedrag van 90%; dat is de verhouding tussen uitgevoerde 1e controles en het aantal gevallen dat er een overtreding is geconstateerd. In onderstaande tabellen is het resultaat voor 2018 weergegeven.

Tabel 1: Resultaat toezicht houden en handhaven (productieve uren)

	Gepland (uren)	Werkelijk (uren)
Totaal productieve uren	44.800	45.700

Tabel 2: Resultaten algemeen

Prestatie indicator	Rekening 2016	Jaarplan 2017	Eind evaluatie 2017 ¹	Jaarplan 2018	Eind evaluatie 2018
Aantal 1 ^e controlebezoeken	7.035 7.882 (schouw)	6.900 7.900 (schouw)	7.176 7.776 (schouw)	6.785 8.660 (schouw)	7.151 7.754 (schouw)
Aantal overtredingen n.a.v. 1 ^e controlebezoeken	2.187 (totaal incl. schouw)		2.167 (totaal incl. schouw)		2.148 (totaal incl. schouw)
Aantal overtredingen n.a.v. schouw	1.419		1.587		1.483
Feitelijk uitgevoerde 1 ^e controle (%) bezoeken	1.419		107%		105%
Naleefgedrag (%)	85%	90%	85%	90%	86%

De oorzaak van het lage **overall-naleefgedrag (86%)** is gelegen in het hoge aantal schouw-overtredingen over de schouwperiode 2017 – 2018. Het naleefgedrag voor de schouw is 81%. Voor de overige 1^e controlebezoeken is het **naleefgedrag gemiddeld 91%** (zonder schouw).

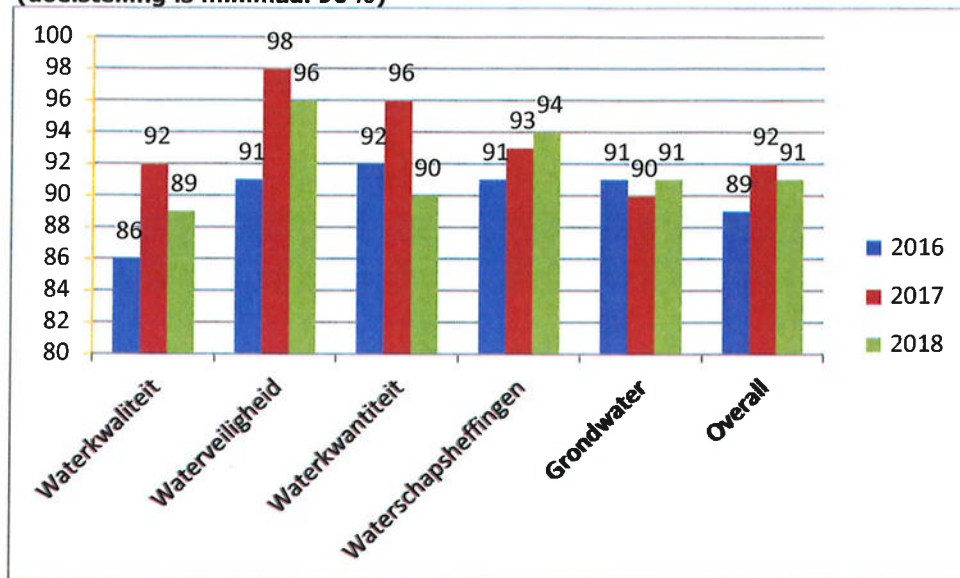
Na hercontrole van de overtredingssituaties was het voor de niet-schouwfeiten in 36 gevallen noodzakelijk om bestuursrechtelijke maatregelen in te zetten (invorderingsbeschikkingen, gedoogbeschikking en/of bestuursrechtelijke beschikkingen last onder dwangsom en last onder bestuursdwang). Er zijn geen bezwaren ingediend.

Zoals vermeld is het naleefgedrag in de schouwperiode 2017 - 2018 81%. Dit is circa 1% hoger dan de schouwperiode van 2016 -2017 (80%).

¹ Rekening 2018

3. Naleefgedrag per beleidsthema

Grafiek 1 Naleefgedrag in percentages per beleidsthema (exclusief schouw)
(doelstelling is minimaal 90%)

In bovenstaande grafiek is het verloop van het naleefgedrag in percentages in een drietal jaren weergegeven. Bij het enigszins fluctuerende verloop van deze cijfers maken wij enkele opmerkingen.

- Binnen handhavingsland is er een fenomeen dat bekend staat als de 'handhavingsparadox'. Als het waterschap meer inzet op achterblijvers, is het waarschijnlijk dat er in eerste instantie meer overtredingen zullen worden geconstateerd (lager naleefpercentage). Aannemelijk is dat strengere handhaving na enige tijd tot minder overtredingen zal leiden (hoger naleefpercentage). Als vervolgens de aandacht van de handhaving wordt verlegd naar andere achterblijvers zal dat wederom invloed hebben op de hoogte van de diverse naleefpercentages.
- 2018 is het eerste volledige jaar dat het waterschap -voor wat betreft handhaving- het geautomatiseerde vergunningen- en handhavingssysteem heeft gebruikt. Waar vroeger gegevens van diverse systemen werden gecombineerd, heeft dit inmiddels geleid tot een verbetering van de kwaliteit van de gegevens. Wel zijn enkele afwijkingen van enkele procenten geconstateerd bij vergelijking van de gegevens die in het kader van de Jaarrap 2018 zijn geproduceerd ten opzichte van de gegevens van de detailanalyse. Zo bleek dat het naleefpercentage voor het thema waterkwaliteit niet 91% te zijn maar 89%. En het naleefpercentage voor waterschapshellingen steeg met 1% van 93 naar 94%.

In 2018 is het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving opnieuw per thema begroot en geëvalueerd. Naast bovenstaande overall-getalsmatige evaluatie wordt hieronder daarom per thema/domein een korte toelichting gegeven. Het betreft de beleidsthema's: Waterkwaliteit, Waterveiligheid, Waterkwantiteit, Vaarwegbeheer / Nautisch beheer, Waterschapshellingen en Grondwaterbeheer.

3.1. Thema Waterkwaliteit

In 2018 zijn 2528 1e controles uitgevoerd die een relatie hebben met de waterkwaliteit. In 283 gevallen werd er bij deze eerste controle niet voldaan aan de voorschriften. Dit resulteert in een naleefgedrag van 89%, waarmee niet wordt voldaan aan de gestelde norm. Zoals ook vermeld in de evaluatie op hoofdlijnen (par. 4.2 van het HUP 2019) geeft het waterschap -voor wat betreft waterkwaliteit- ook in 2019 hoge prioriteit aan de (Proces-)industrie, de afvalbranche en de agrarische sector.

In 2018 zijn er 191 controlebezoeken uitgevoerd naar aanleiding van een klacht of melding. Daar waar een veroorzaker bekend was, is deze in de gelegenheid gesteld zelf de schade te beperken en te herstellen. Waar nodig heeft het waterschap (samen met partners) maatregelen getroffen om verdere vervuiling van het oppervlaktewater en/of beïnvloeding van de goede werking van de rioolwater zuiveringsinstallatie te voorkomen, c.q. te beperken. Het waterschap heeft in een aantal

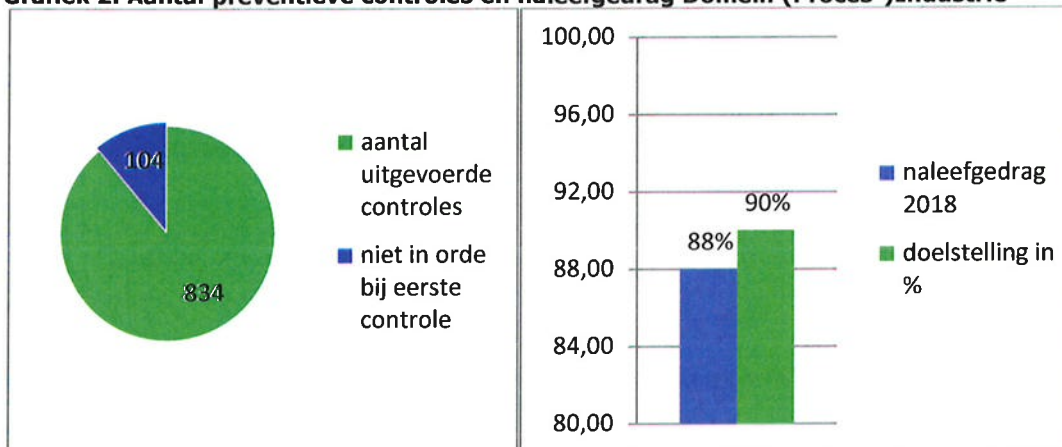
gevallen handhavend opgetreden dan wel de gemeenten bijgestaan en geadviseerd in het handhavingstraject.

3.1.1. Domein (Proces-)Industrie

In 2018 zijn er binnen dit domein 843 preventieve controles uitgevoerd bij 109 inrichtingen. In 104 gevallen werd er bij de eerste controle niet voldaan aan de voorschriften. Dit resulteert in een naleefgedrag van circa 88%. Dit is 2% lager dan in 2017 (90%) en de gestelde norm van 90% wordt daarom niet gehaald.

Het naleefgedrag wordt veroorzaakt doordat er binnen dit domein een aantal achterblijvers zijn. In 2019 zet het waterschap vanuit het uitvoeringsprogramma het toezicht op dit domein en met name de geprioriteerde doelgroepen voort en wordt extra aandacht besteed aan de achterblijvers. Inrichtingen met een goed naleefgedrag worden beloond met een lagere toezichtslast.

Grafiek 2. Aantal preventieve controles en naleefgedrag Domein (Proces-)Industrie

Project 'Toezicht BRZO Zuidwest-Nederland'

Binnen het beheersgebied van het waterschap zijn er 42 inrichtingen die onder de werking van het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO) vallen. In 2018 zijn er binnen ons beheersgebied in totaal 8 BRZO-inspecties uitgevoerd. Bij 4 inspecties is een overtreding met betrekking tot de watergerelateerde Milieurisicoanalyse (MRA) geconstateerd. Bij 1 inrichting is in 2018 een hercontrole uitgevoerd, waarbij werd geconstateerd, dat de overtreding is beëindigd. De hercontroles van de andere 3 inrichtingen vinden in 2019 plaats.

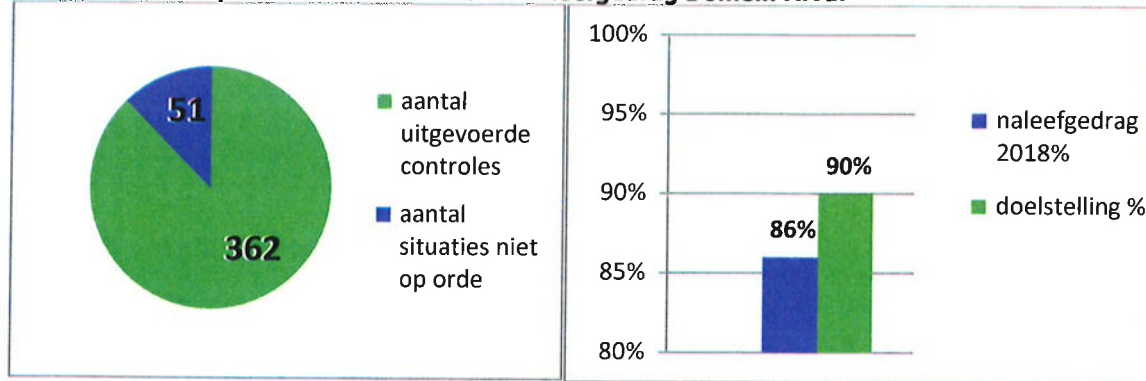
3.1.2. Domein Afval

In 2018 zijn er binnen dit domein 362 preventieve controles uitgevoerd bij 84 inrichtingen.

In 51 gevallen werd er bij de eerste controle niet voldaan aan de voorschriften. Dit resulteert in een naleefgedrag van circa 86%. Dit is 4% lager dan in 2017 (90%) en de gestelde norm van 90% wordt dan ook niet gehaald.

Het lage naleefgedrag wordt veroorzaakt doordat er binnen dit domein een aantal achterblijvers zijn. In 2019 zet het waterschap vanuit het uitvoeringsprogramma het toezicht op dit domein en met name de geprioriteerde doelgroepen voort en wordt er extra aandacht besteed aan de achterblijvers. Inrichtingen met een goed naleefgedrag worden beloond met een lagere toezichtslast.

Grafiek 3. Aantal preventieve controles en naleefgedrag Domein Afval

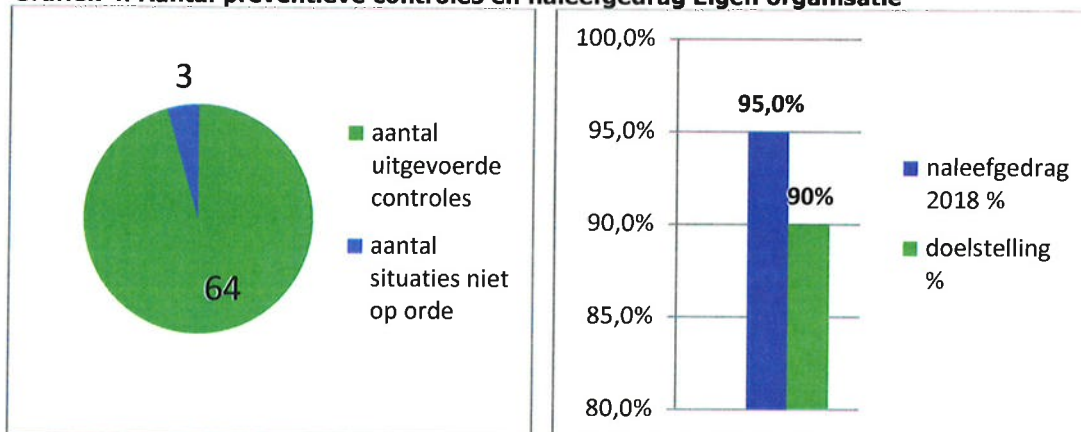
3.1.3. Domein Eigen organisatie en andere overheden

Eigen organisatie

In 2018 zijn er 64 preventieve controles uitgevoerd bij 10 inrichtingen van het waterschap. In 3 gevallen werd er bij de eerste controle niet voldaan aan de voorschriften. Dit resulteert in een naleefgedrag van 95% en daarmee wordt de norm van 90% gehaald.

Daarnaast zijn er in 2018 door toezichthouders 28 controlebezoeken uitgevoerd bij rwzi's of rioolgemalen van het waterschap in het kader van bijzonder onderzoek (GenX/discrepantie). Ook zijn in 2018 door toezichthouders 10 controlebezoeken uitgevoerd bij rwzi's of rioolgemalen van het waterschap naar aanleiding van een klacht of melding.

Grafiek 4. Aantal preventieve controles en naleefgedrag Eigen organisatie

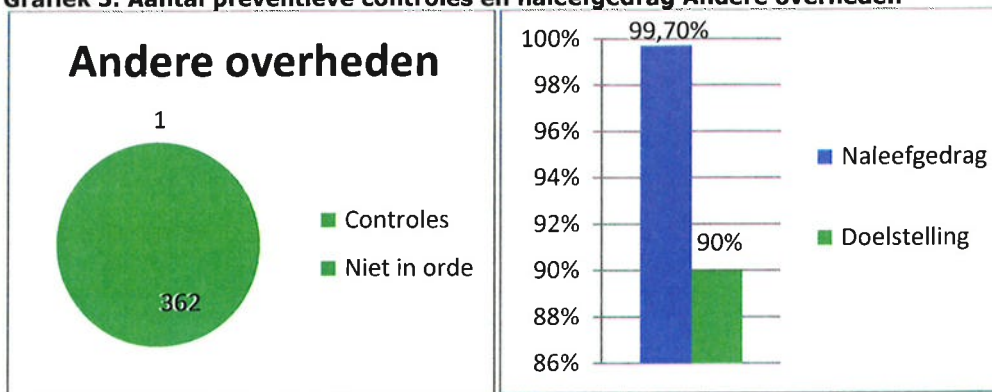

Andere overheden

In 2018 zijn er 263 preventieve controles uitgevoerd. In 1 geval werd er bij de eerste controle niet voldaan aan de voorschriften. Dit resulteert in een naleefgedrag van 99,7% en daarmee wordt de norm van 90% ruimschoots behaald.

Daarnaast zijn er in 2018 door toezichthouders 5 controlebezoeken uitgevoerd naar aanleiding van een klacht of melding. In 2 gevallen moest een hercontrole worden uitgevoerd, omdat de situatie niet op orde was.

Grafiek 5. Aantal preventieve controles en naleefgedrag Andere overheden

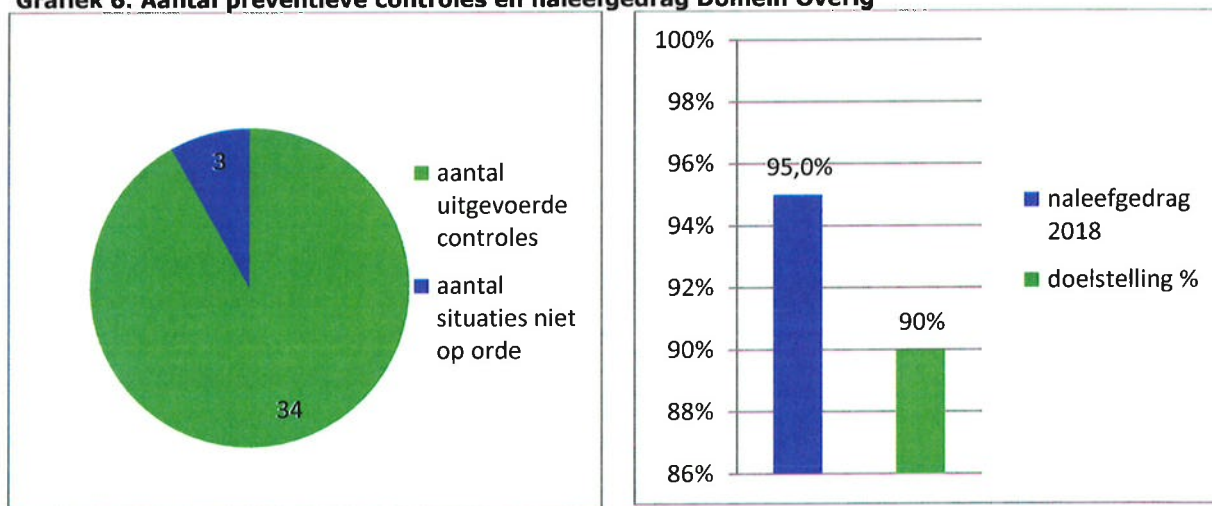

3.1.4. Domein Overig

In 2018 zijn er binnen dit domein 34 preventieve controles bij 7 inrichtingen uitgevoerd. In 3 gevallen werd er bij de eerste controle niet voldaan aan de voorschriften. Dit resulteert in een naleefgedrag van 91% en daarmee wordt de norm van 90% gehaald.

Daarnaast zijn er in 2018 door toezichthouders 4 controlebezoeken uitgevoerd naar aanleiding van een klacht of melding. In 1 geval moest een hercontrole worden uitgevoerd, omdat de situatie niet op orde was.

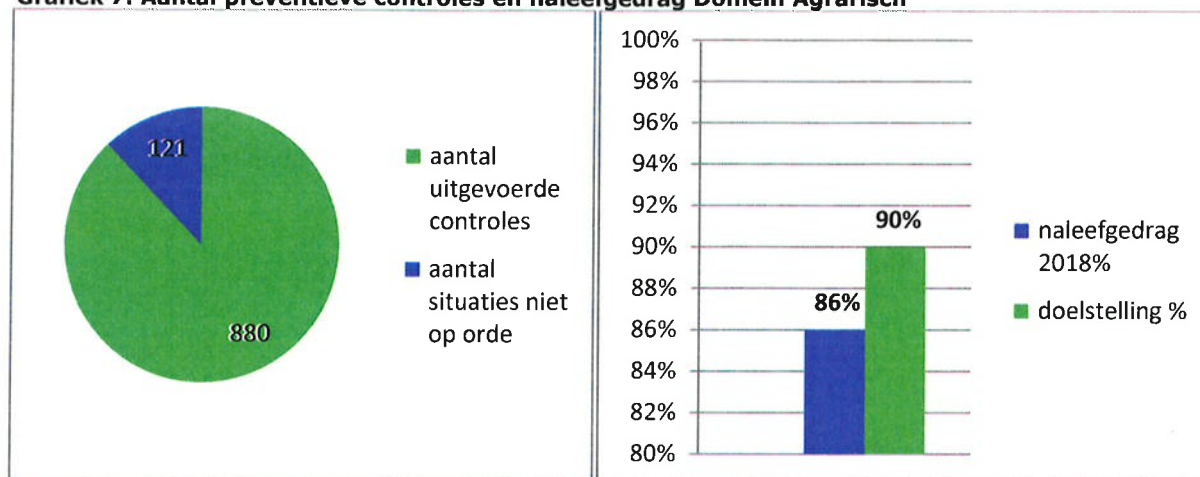
Grafiek 6. Aantal preventieve controles en naleefgedrag Domein Overig

3.1.5. Domein Agrarisch

In 2018 zijn er binnen het domein agrarisch 880 controlebezoeken uitgevoerd binnen 19 doelgroepen. In 121 gevallen was de gecontroleerde situatie op één of meerdere onderdelen niet op orde. Dit betekent een gemiddeld naleefgedrag van 86% voor het agrarische domein. Binnen de 19 doelgroepen lag het accent in 2018 met name op de glastuinbouw en de veehouderij. Voor de glastuinbouwbedrijven geldt per 1 januari 2018 een zuiveringsplicht en de veehouderijen zijn gecontroleerd op o.a. de emissie vanaf het erf. Van de 197 gecontroleerde glastuinbouwbedrijven voldeden 41 bedrijven niet na een eerste controle. Van de 330 rapportageplichtige glastuinbouwbedrijven voldeden 31 bedrijven niet na een eerste aanschrijving. Er zijn 148 (melk-)veehouderijen bezocht. Bij 20 bedrijven was de situatie niet op orde. Uit een kleinschalig afvalwateronderzoek bleek dat er bij 5 van de 8 bemonsterde melkveehouderijen sprake was van een grote overschrijding van nutriënten afkomstig van het erf.

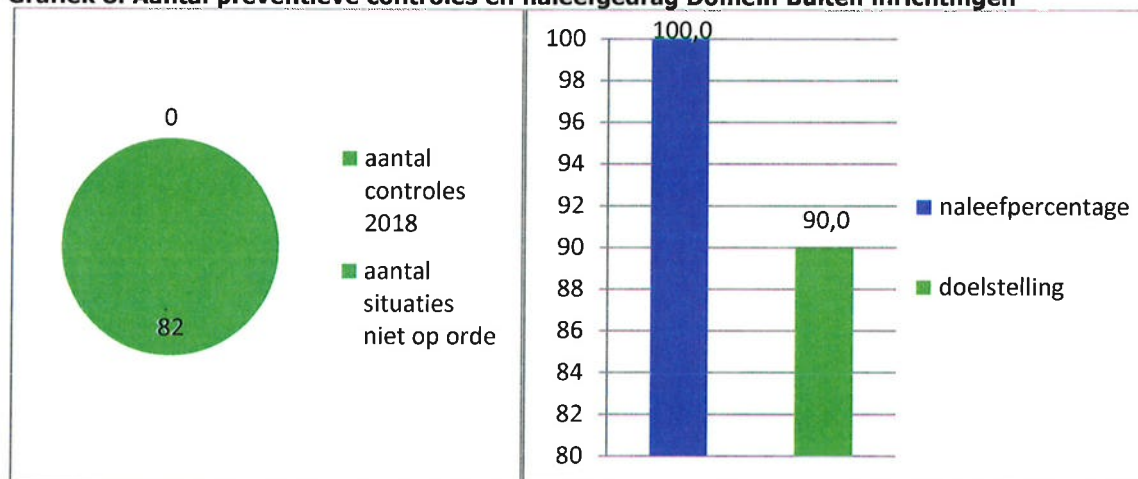
Grafiek 7. Aantal preventieve controles en naleefgedrag Domein Agrarisch

3.1.6. Domein Buiten inrichtingen

In 2018 zijn binnen het domein Buiten inrichtingen 82 controles uitgevoerd. Aanvullend zijn geen separate klachtmeldingen binnengekomen. Het overgrote deel, namelijk 71 controles, is uitgevoerd op de grootschalige bodemtoepassing de Dassenplas. Bij deze controles zijn geen directe onregelmatigheden geconstateerd. Het toezicht op de andere doelgroepen is grotendeels opgenomen in de reguliere vergunningencontroles Keur. Binnen de overige doelgroepen zijn aanvullend 9 controles uitgevoerd. Binnen deze controles zijn eveneens geen directe overtredingen geconstateerd en dit maakt het naleefgedrag binnen dit domein 100%

Grafiek 8. Aantal preventieve controles en naleefgedrag Domein Buiten inrichtingen

3.2. Thema Waterveiligheid

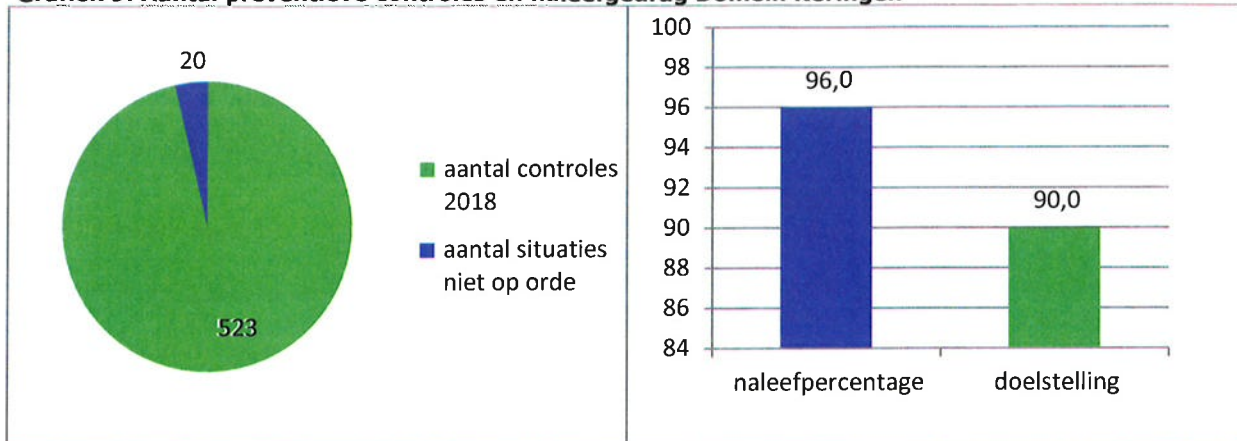
3.2.1. Domein Keringen

In 2018 zijn 523 controles uitgevoerd op vergunningen die een relatie hebben met keringen. Alle vergunningen betreffende handelingen op de primaire waterkeringen zijn daarbij gecontroleerd. Voor de regionale keringen geldt dat alle risicovolle handelingen zijn gecontroleerd. Het naleefgedrag bij zowel primaire als regionale keringen komt overeen.

In 20 gevallen werd er bij de eerste controle niet voldaan aan de voorschriften. Dit resulteert in een naleefgedrag van 96%. Voor een deel zijn de geconstateerde overtredingen alsnog gelegaliseerd door middel van aanpassing van de vergunning, voor een deel van de overtredingen kon geen legalisatie plaatsvinden en heeft het waterschap de overtreding beëindigd.

Aanvullend heeft het waterschap 58 klachtmeldingen ontvangen en afgehandeld.

Grafiek 9. Aantal preventieve controles en naleefgedrag Domein Keringen

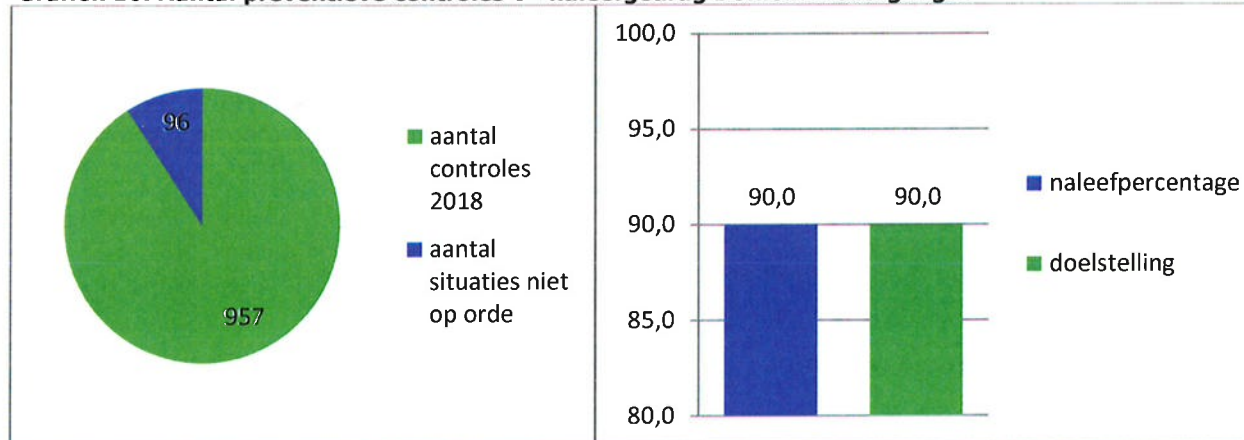
3.3. Thema Waterkwantiteit

3.3.1. Domein Watergangen

In 2018 zijn 957 controles uitgevoerd op vergunningen die een relatie hebben met watersystemen. In 96 gevallen werd er bij de eerste controle niet voldaan aan de voorschriften. Dit resulteert in een naleefgedrag van 90%. De focus lag op de risicovolle handelingen nabij categorie-A-oppevlaktewaterlichamen of de aangrenzende beschermingszones.

In 2018 zijn 1265 controles uitgevoerd naar klachten of meldingen die een relatie hebben met handelingen in of nabij het watersysteem. Deze signalen komen vanuit ingelanden en vanuit het dagelijks toezicht door buitendienstmedewerkers van het waterschap.

Grafiek 10. Aantal preventieve controles en naleefgedrag Domein Watergangen

3.3.2. Projectmatige controle op de onderhoudsverplichting categorie B-oppevlaktewaterlichamen

Bij de projectmatige controle op de onderhoudsverplichtingen van categorie B-oppevlakte-waterlichamen zijn 7.754 percelen gecontroleerd. Bij 1.483 percelen is geconstateerd dat het onderhoud niet correct is uitgevoerd. Na de hercontrole zijn uiteindelijk 142 voornemens last onder dwangsom verzonden. Vervolgens heeft het waterschap geen enkele (definitieve) beschikking last onder dwangsom op hoeven te leggen. Aldus kan een naleefpercentage van 81% berekend.

Het waterschap monitort de klachtmeldingen van wateroverlast die binnenkomen bij het niet goed uitvoeren van onderhoud. Deze meldingen nemen niet toe ten opzichte van voorgaande jaren. Van de 20 klachtmeldingen in 2018 over wateroverlast was in 15 gevallen geen sprake van wateroverlast. In de overige situaties zijn de klachten opgelost.

3.4. Thema vaarwegbeheer / nautisch beheer

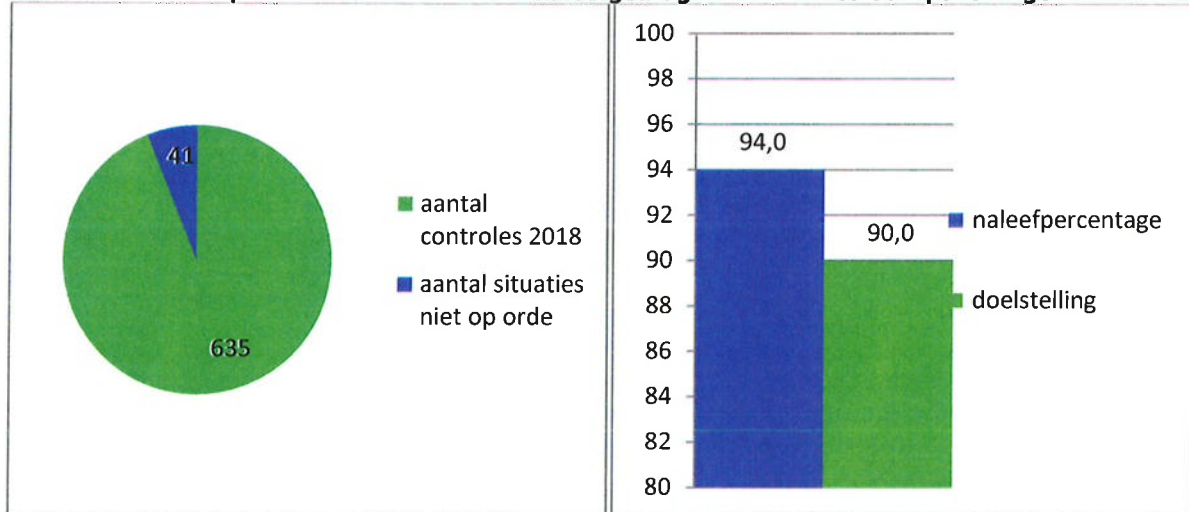
Binnen het domein vaarweg- en nautisch beheer heeft het waterschap voornamelijk gereageerd op klachten en meldingen en is er incidenteel gecontroleerd op het afmeren of ligplaats nemen. Er zijn geen activiteiten geconstateerd die een groot risico met zich meebrengen.

3.5. Thema waterschapshellingen

In 2018 zijn er 933 controles uitgevoerd bij 222 inrichtingen. Van de 222 inrichtingen waren er 110 agrarisch en 112 industrieel.

Van de 933 controles waren er 635 preventief. In 41 gevallen werd er bij de eerste preventieve controle niet voldaan aan de voorschriften. Dit resulteert in een naleefgedrag van 93,5 %. Op deze overtredingen zijn handhavingsacties uitgevoerd om verlies van heffingsinkomsten te voorkomen.

Grafiek 11. Aantal preventieve controles en naleefgedrag Domein Waterschapshellingen

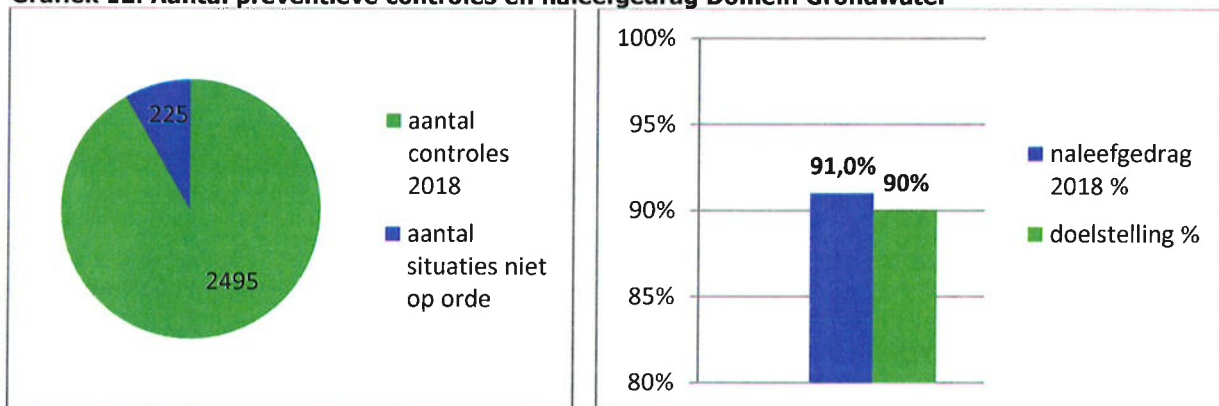

3.6. Thema Grondwater

Binnen het thema grondwater ligt de focus op (vergunningplichtige) bemalingen en grondwateropgave. Op de (vergunningplichtige) bemalingen zijn in totaal 63 controles uitgevoerd en er zijn daarbij 6 afwijkingen geconstateerd. Deze overtredingen zijn beëindigd.

Binnen de doelgroep Onttrekken van grondwater ten behoeve van beregening, is de jaarlijkse grondwateropgave opgevraagd. In totaal zijn 2.431 vergunninghouders/melders aangeschreven, daarvan hebben 219 vergunninghouders de grondwateropgave niet tijdig ingediend. Het naleefgedrag binnen dit thema komt uit op 91%. In totaal is er 14,4 miljoen m³ grondwater onttrokken.

Grafiek 12. Aantal preventieve controles en naleefgedrag Domein Grondwater

4. Conclusies

Het specifieke doel om een naleefpercentage van 90% over alle beleidsthema's te behalen is niet gehaald. Het meest in het oog springt daarbij een laag naleefgedrag (81%) voor de schouw. Daarnaast wordt op het beleidsthema Waterkwaliteit 89% gescoord.

Wordt de schouw buiten beschouwing gelaten, dan blijkt dat er gemiddeld bij alle beleidsthema's in 91% van de 1^e controles geen sprake was van een overtreding. Hiermee voldoet het waterschap aan de norm van 90 %.

In het uitvoeringsprogramma 2019 wordt reeds ingezet op een verdere optimalisering van toezicht en handhaving op de achterblijvers in de verschillende domeinen. Gezien het hoge naleefpercentage – exclusief schouw– wordt geconcludeerd dat er geen bijstelling van het HUP 2019 nodig is. Voor wat betreft de verschillende domeinen leidt dit dan ook niet tot aanvullende acties.

Zaaknr. : 18.ZK04743

Kenmerk : 18IT043163

Barcode :

18IT043163

Handhavings- uitvoeringsprogramma 2019

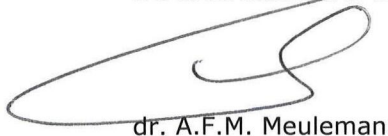
Waterschap Brabantse Delta

Aldus vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur van
11 december 2018,
De dijkgraaf

Drs. C.J.G.M. de Vet

De wnd. secretaris-directeur

dr. A.F.M. Meuleman

Naam: HUP 2019
Datum: 13 november 2018
Versie: 1.0
Opgesteld door: Proces toezicht houden en handhaven
Template: Waterschap Brabantse Delta

Inhoud

1. INLEIDING	5
2. ALGEMEEN	6
2.1 UITVOEREN VAN WETTELIJKE TAKEN	6
2.2 RANDVOORWAARDEN EN KADERS	6
<i>Welke uitgangspunten passen we toe?</i>	6
<i>Wat is onze ambitie?</i>	6
<i>Wat zijn de beleidsdoelen in de planperiode 2015-2019?</i>	6
<i>Hoe doen we dat?</i>	6
3. ONTWIKKELINGEN IN HET TOEZICHT EN DE HANDHAVING	8
<i>Reorganisatie afdeling Handhaving</i>	8
<i>Klimaatontwikkelingen</i>	8
<i>Nautisch beheer en toezicht</i>	8
<i>Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)</i>	8
<i>Technische ontwikkelingen</i>	8
4. DE ERVARINGEN OVER 2018 EN VOORUITKIJKEN NAAR 2019	9
4.1 ALGEMEEN BEELD OVER 2018	9
<i>Realiseren van de handhavingsdoelen</i>	9
4.2 BRANCHES, AANDACHTSGEBIEDEN EN DOELGROEPEN SPECIFIEK BELICHT	10
<i>(Proces-) Industrie</i>	10
<i>Afval(water)beheer</i>	11
<i>De agrarische sector</i>	12
<i>Grondwateronttrekkingen</i>	13
<i>Overheden</i>	14
<i>Autodemontagebedrijven</i>	14
<i>Wonen en werken aan het water</i>	14
<i>Wonen en werken op of aan een kering</i>	15
<i>Recreatievaart en beroepsvaart</i>	16
<i>Belastingplichtigen</i>	16
<i>Overige aandachtsgebieden</i>	17
<i>Buiten inrichtingen</i>	17
4.3 SAMENWERKINGEN IN TOEZICHT EN HANDHAVING	18
<i>Versterken samenwerking met de omgevingsdienst</i>	18
<i>Samenwerken met de politie</i>	18
<i>Samenwerken in de haven, samen met Havenschap en gemeente Moerdijk</i>	18
<i>Samenwerken als waterkwaliteitsbeheerders, Rijkswaterstaat</i>	18
<i>Verbonden met de Veiligheidsregio</i>	18
<i>Samenwerken in Noord-Brabant</i>	18
5. INZET VAN MENSEN EN MIDDELEN	19
<i>Persoonlijke ontwikkeling</i>	19
<i>Formatie & Bezetting</i>	19
<i>Inzet toezicht en handhaving</i>	19
<i>Benodigde versus beschikbare personele capaciteit</i>	20
<i>Financiële onderbouwing</i>	20
BIJLAGE 1A UITVOERINGSPROGRAMMA 2019 OP THEMANIVEAU	21
BIJLAGE 2 BESCHIKBARE VERSUS BENODIGDE HANDHAVINGSCAPACITEIT	26
BIJLAGE 3 DOELGROEPEN MET OVERWEGEND REACTIEVE INZET VAN HET WATERSCHAP IN 2019	27

1. Inleiding

Voor u ligt het handavingsuitvoeringsprogramma 2019, afgekort: HUP 2019. Dit HUP is het vijfde jaarprogramma dat gebaseerd is op het Beleidsplan Toezicht en Handhaving 2015-2019.

Het dagelijks bestuur heeft op 18 november 2014 in dat Beleidsplan Toezicht en Handhaving de kaders en randvoorwaarden vastgesteld en daarmee beschreven hoe het waterschap het middel toezicht en handhaving inzet om de naleving van wet- en regelgeving maximaal positief te beïnvloeden. Daarmee kan iedereen kennis nemen van de wijze waarop het waterschap uitvoering geeft aan zijn handhavingstaak.

Ter voorbereiding op het beleidsplan heeft het waterschap een probleem- en risicoanalyse uitgevoerd. Voor de zes beleidsthema's waterkwaliteit, waterkwantiteit, waterveiligheid, vaarwegbeheer/nautisch beheer, grondwaterbeheer en waterschapsheffingen zijn de risico's bepaald en is er bekeken bij welke doelgroepen deze risico's voor het water- of waterzuiveringssysteem kunnen optreden.

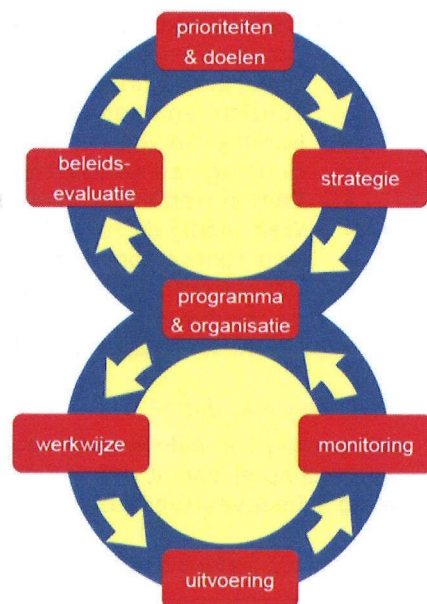
Deze analyses helpen het waterschap te bepalen hoe toezicht en handhaving zo effectief mogelijk ingezet kan worden om naleving van de wet- en regelgeving het best te beïnvloeden.

Het huidige beleidsplan heeft een looptijd van 5 jaar en zal in 2019 worden geactualiseerd. Het is de bedoeling dat het nieuwe beleidsplan een looptijd zal hebben van 4 jaar en vervolgens aansluit op de bestuursperiodes van het dagelijks- en algemeen bestuur van het waterschap.

De uitvoering van het beleidsplan is gebaseerd op een cyclisch proces waarbij periodiek de toezichts- en handavingsinspanningen worden verzameld en beoordeeld.

Onderdeel van dit proces van continue kwaliteitsverbetering is het evalueren van de uitgevoerde taken en het zo nodig bijstellen van plannen, de PDCA-cyclus. In het kader van dit proces is dit HUP 2019 opgesteld. Daarbij zijn de ervaringen en resultaten van de tussentijdse evaluatie HUP 2018 betrokken, zoals uitgewerkt in hoofdstuk 4.

Bij de voorbereiding van dit uitvoeringsprogramma is o.a. afstemming gezocht met de Brabantse waterschappen en de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant. Daarnaast zijn relevante speerpunten of afspraken vanuit provinciale overleggen en het provinciaal Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht in dit plan verwerkt, zowel bestuursrechtelijke als de strafrechtelijke. Zo vindt er periodiek afstemming plaats met de verantwoordelijke Officier van Justitie, het SSiB (Samen Sterk in Brabant) en politie. Met dit uitvoeringsprogramma versterkt het waterschap ook in 2019 de integrale handhaving en samenwerking met de partners in Midden- en West-Brabant.

De samenwerking in de fysieke leefomgeving is gebaat bij een eenduidige benadering en een zelfde begrippenkader. Om snel informatie te delen en trends te onderkennen zoekt het waterschap aansluiting bij de toegepaste risicoanalyse en de branchelijst van de OMWB. In dit HUP wordt, binnen de kaders van het Beleidsplan Toezicht en Handhaving, een stap gezet naar een meer branchegerichte benadering. Daarmee wordt de opzet van dit HUP iets gewijzigd, wordt er een stap gezet in het beschouwen van een doelgroep als geheel om een meer integraal beeld rond naleefgedrag te krijgen.

2. Algemeen

2.1 Uitvoeren van wettelijke taken

Het Waterschap Brabantse Delta heeft (handhavings)taken op grond van de water-, scheepvaart- en milieuwetgeving. Heel concreet betreft het hier regelgeving vanuit de Waterwet, Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht, de Waterschapswet en de Scheepvaartverkeerswet. Deze worden binnen het waterschap uitgeoefend door het proces toezicht houden en handhaven (verder genoemd Handhaving). In het Besluit Omgevingsrecht (Bor) zijn eisen opgenomen waaraan een handhavingsinstantie moet voldoen. Het opstellen van een HUP (artikel 7.3) en de jaarlijkse evaluatie daarvan (artikel 7.7) zijn wettelijke verplichtingen. Met het onderliggende HUP 2019 wordt invulling gegeven aan deze verplichtingen.

2.2 Randvoorwaarden en kaders

Het waterschap heeft in het beleidsplan beschreven hoe er in de planperiode 2015 – 2019 concreet uitvoering wordt gegeven aan het toezicht en de handhaving. Dit is gedaan door het formuleren van de uitgangspunten voor het handhaven, de ambitie die het waterschap heeft en het opstellen van concrete handhavingsdoelen. Deze randvoorwaarden en kaders zijn leidend bij het opstellen en uitvoeren van het HUP 2019.

Welke uitgangspunten passen we toe?

Het waterschap hanteert de volgende uitgangspunten bij het invullen van de toezichts- en handhavingstaak:

- Loslaten waar het kan, streng waar moet;
- Capaciteitssturing vindt plaats op basis van risico's;
- Toezicht en handhaving ook bij het eigen waterschap en andere overheden;
- Handhaven volgens strategieën;
- Houding van de overtreder bepaalt reactie van het waterschap;
- Samen werken en samenwerken is vanzelfsprekend;
- Waar nodig de toezichtsdruk verhogen;
- Er is ruimte voor ontwikkeling van medewerkers;
- Het waterschap is transparant en communiceert over toezichts- en handhavingsdoelen, de aanpak en de resultaten;
- Het waterschap is bereikbaar.

Wat is onze ambitie?

Het gedrag van naleven van regels te vergroten of het gewenste niveau te behouden. Daarbij gaat het waterschap er vanuit dat een goed naleefgedrag leidt tot veiligheid tegen water, behoud van schoon water, veilig scheepvaartverkeer, de juiste heffingsinkomsten en een doelmatige verwerking van rioolwater.

Wat zijn de beleidsdoelen in de planperiode 2015-2019?

Het waterschap heeft voor deze planperiode een aantal algemene handhavingsdoelen geformuleerd. De volgende handhavingsdoelen worden nagestreefd:

- Bij tenminste 90% van de 1e controlebezoeken wordt voldaan aan de gestelde regels (percentage naleefgedrag);
- Na het inzetten van bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke interventies wordt in 100% voldaan aan de gestelde regels;
- Toezicht en handhaving vinden op een eenduidige manier plaats. Vergelijkbare gevallen worden gelijk behandeld (level playing field);
- Toepassen van het instrument 'de vervuiler betaalt'.

Hoe doen we dat?

Er is veel wet- en regelgeving die kan worden overtreden. Het is niet realistisch dat het waterschap op al die mogelijke overtredingen van (wettelijke) voorschriften continu toezicht houdt. Zodoende wordt er geprioriteerd op basis van risico's. Waterveiligheid (dijken en keringen) en waterkwaliteit kennen daarbij de hoogste risico's (kans van optreden en het effect daarvan) voor de watertaak.

Het waterschap richt zich met het handhavingsproces specifiek op achterblijvers en op het controleren op de naleving van regels. Concreet betekent dat het voorkomen van (schade door) ongewenste lozingen met schadelijke en waterbezwaarlijke stoffen, het bijdragen aan goed waterbeheer in de fysieke leefomgeving en zorgdragen voor een vlot en veilig verkeersgedrag.

Er wordt gestreefd naar verbetering van het naleefgedrag van geldende wet- en regelgeving en het verhogen van de bewustwording hiervan.

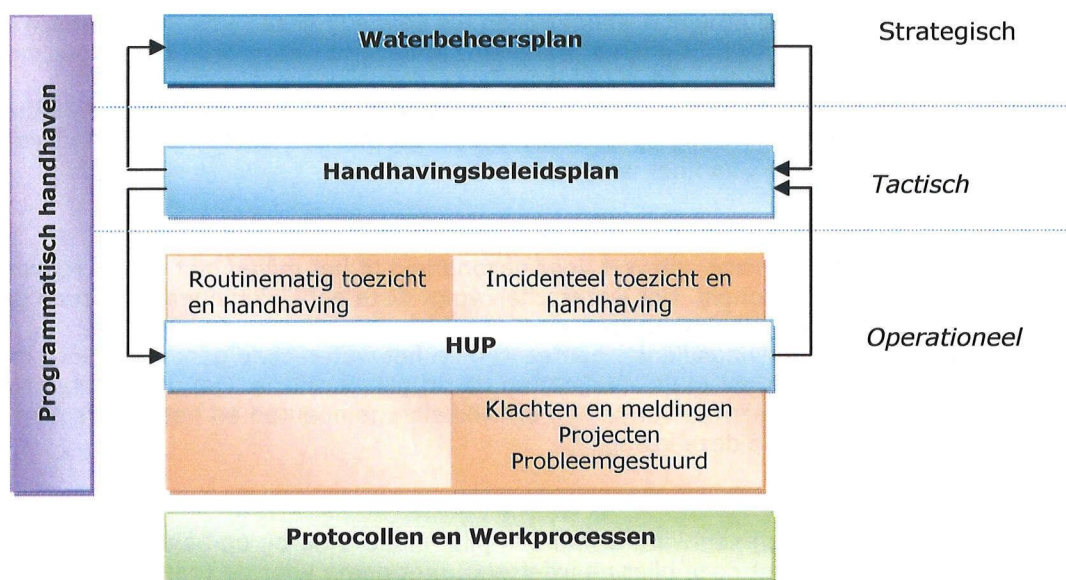
Dit wil het waterschap bereiken door het uitvoeren van verschillende toezichtsvormen, zoals b.v. preventief uitgebreid controleren, uitvoeren van systeemgericht toezicht¹, aspectcontroles en het nemen van (afval)watermonsters. Dit routinematig toezicht wordt niet aangekondigd. Zo nodig zal bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk gehandhaafd worden.

Routinematig toezicht wordt toegepast op alle door het waterschap afgegeven vergunningen, op meldingen, toestemmingen, werken en daarnaast op directe lozingen (rechtstreeks op een zuivering of oppervlaktewater) en specifieke indirecte lozingen (lozing via het gemeentelijk rioolstelsel). Door het routinematig toezicht programmatisch te plannen wordt recht gedaan aan het effectief inzetten van de beschikbare capaciteit.

Daarnaast is er ook incidenteel toezicht nodig om meldingen, ongewone voorvallen en incidenten de juiste aandacht te geven. Het waterschap kan incidenteel toezicht en handhaving toepassen op alle gedragingen, geprioriteerd van ernstigrisicogedragingen naar verwaarloosbaar risico. Incidenteel toezicht kan dan ook plaatsvinden naast, of in plaats van routinematig toezicht.

Om wendbaar te kunnen reageren op ontwikkelingen is er ruimte begroot voor het incidenteel toezicht. Mocht dit ontoereikend zijn dan zal de betreffende problematiek onderwerp worden van bestuurlijke behandeling en bijstelling van dit HUP (herprioriteren). Op deze wijze borgt het waterschap dat de uitvoering voldoende flexibel kan bijdragen aan de beleidsdoelen.

Dit HUP beschrijft de voor 2019 bekende toezichtsgebieden waar routinematig toezicht wordt gehouden. Op basis van ervaringsgegevens, afstemmingen met partners en analyses bepaalt het waterschap de routinematige controles bij bepaalde doelgroepen en dit jaar ook op branches of aandachtsgebieden. Schematisch ziet dit er als volgt uit:

¹ Met deze methodiek wordt beoordeeld in hoeverre het beheerssysteem (milieuzorgsysteem, onderhoud- en inspectie systeem) van een bedrijf de naleving op dat aspect in voldoende mate borgt. De methode bestaat uit een combinatie van systeemcontrole (audits door interviews, documentatieonderzoek, steekproeven) en controles van de aangebrachte maatregelen, ook wel outputgerichte controles genoemd. Hoe beter de borging geregeld is, hoe meer systeemcontrole en minder outputcontrole (een 'schuifmaat'). Ook bij 100% systeemcontrole worden nog wel steeds steekproeven in de praktijk uitgevoerd. (Bron: Brzoplus.nl inleiding systeemtoezicht grote bedrijven)

3. Ontwikkelingen in het toezicht en de handhaving

Het waterschap speelt voortdurend in op ontwikkelingen in de omgeving, bestuur en politiek, beleid en wetgeving. In dit hoofdstuk worden een aantal belangrijke ontwikkelingen benoemd die afgelopen periode hebben gespeeld of mogelijk van invloed zijn op de inzet van toezicht en handhaving in 2019.

Reorganisatie afdeling Handhaving

De Omgevingswet, de groeiende informatievraag en enkele kwetsbaarheden vragen aanpassing van de organisatie en werkwijze van de afdeling. Deze reorganisatie wordt per 1 januari 2019 doorgevoerd, bij aanvang van dit uitvoeringsprogramma.

Met deze reorganisatie vergroot het waterschap de wendbaarheid en kwaliteit van het handhavingproces en bereidt het zich voor op de nieuwe werkwijzen onder de Omgevingswet. Daarnaast investeert het waterschap in een bredere blik op het gedrag van doelgroepen. Dit om een sterker met de partners gedeeld beeld te krijgen over de redenen en oorzaken die maken dat er gekozen wordt om regels te overtreden.

Klimaatontwikkelingen

Afgelopen uitvoeringsjaar heeft zichtbaar gemaakt dat de klimaatverandering grote droogte kan veroorzaken. Het waterschap heeft dan ook verboden uitgevaardigd om water te halen uit beken, sloten, meren, enz. Hier is toezicht op uitgevoerd en is incidenteel gehandhaafd een verbod op onttrekken uit oppervlaktewater. Het belang en de impact is groot, wat maakt dat deze ontwikkeling aandacht zal krijgen bij de behandeling van het nieuwe beleidsplan toezicht en handhaving.

Langdurige droogte kan uiteindelijk leiden tot een tijdelijk verbod op grondwateronttrekking. De ontwikkelingen op dit vlak worden gevolgd om te bepalen wat dan de impact is op lopende uitvoeringsplannen.

Nautisch beheer en toezicht

Het waterschap is vanuit de provincie aangewezen als bevoegd gezag voor het nautisch beheer over bepaalde provinciale vaarwegen. Concreet betekent dit dat het waterschap staat voor vlot en veilig verkeersgedrag op het water.

Gemeenten in het beheersgebied ontwikkelen een nieuwe visie rondom recreatie en recreatievaart. Deze ontwikkelingen hebben ook invloed op de vaarwegen waar het waterschap toezicht uitvoert, een herijking van deze nautische kerntaak van het waterschap is gaande.

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Het aantal stoffen dat een risico oplevert voor gezondheid of het milieu lijkt groter te worden, mede door meer inzicht of meer bekendheid. Het waterschap volgt deze ontwikkelingen scherp en geeft deze waar mogelijk een plaats in het handhavingproces.

Daarnaast worden de omgevingsdienst, gemeenten en het waterschap geconfronteerd met lozingen van ongewenste stoffen in het riool zoals afvalstoffen uit drugslaboratoria. Om omgevingsrisico's en risico's voor het riool- en zuiveringssysteem te verkleinen ontwikkelen gemeenten en het waterschap nieuwe strategieën voor toezicht en inspectie op deze lozingen.

Technische ontwikkelingen

In 2019 vindt er landelijk bij een waterschap een pilot plaats waarbij op basis van satellietdata toezicht wordt gehouden. Handhaving volgt deze pilot nauwlettend, met name voor de toepasbaarheid op het vlak van controle van de onderhoudsplicht en van inrichtingen.

4. De ervaringen over 2018 en vooruitkijken naar 2019

4.1 Algemeen beeld over 2018

Het jaar 2018 is een jaar van aandacht voor nieuwe stoffen, van een langdurige en extreme droogte en enkele drugsdumpingen. De droogte heeft tijdelijk tot een verschuiving van werkzaamheden geleid, maakte dat er minder tijd aan regulier toezicht op bepaalde thema's kon worden besteed. Operationeel heeft dit tot incidenteel lagere toezichtsdruk geleid of tot het verschuiven van werkzaamheden in de tijd, met een uiteindelijk effect op interne servicenormen.

In de samenwerking met de partners in toezicht en handhaving zijn stappen gezet op het vlak van informatie-uitwisseling, procesoptimalisatie en afstemming. Met name de OMWB, provincie Noord-Brabant, Handhavingsteam Moerdijk, politie / openbaar ministerie, Rijkswaterstaat en SSiB zijn partners, waarmee het waterschap in 2018 de operationele samenwerking heeft versterkt.

Omdat het programmajaar 2018 ten tijde van de besluitvorming over dit HUP 2019 nog niet is afgesloten, wordt volstaan met een grove evaluatie. De cijfermatige evaluatie van het HUP 2018 vindt plaats in het eerste kwartaal 2019 en wordt dan ter kennis gebracht aan het dagelijks bestuur. Indien nodig vindt dan ook bijstelling van dit HUP 2019 plaats.

Realiseren van de handhavingsdoelen

Ook in 2018 lijkt het uitvoeringsprogramma te worden gerealiseerd en is er geen bijstelling of beleidswijziging nodig geweest om de doelen te behalen. In 2018 is de capaciteit tijdelijk uitgebreid om extra te investeren op de nieuwe wetgeving voor glastuinbouw.

Het naleefgedrag bij 1^e controles lijkt overall in lijn te zijn met de verwachtingen en wordt waar nodig bijgestuurd. De norm voor naleefgedrag van 90% lijkt ook over 2018 te worden gehaald.

Er zijn op het vlak van waterkwaliteit wel een aantal achterblijvers, doelgroepen, die ook in 2018 specifiek aandacht hebben gekregen, te weten achterblijvers binnen de (Proces-)Industrie, Afval(water)beheer en de agrarische sector.

De lopende handhavingszaken krijgen specifiek aandacht om ten spoedigste tot een beëindiging van de ongewenste situatie te komen. Er zijn hercontroles uitgevoerd, dwangsommen verbeurd en ingevorderd, en er is strafrechtelijk aandacht aan bepaalde dossiers gegeven. Daarmee lijkt ook in 2018 dit doel behaald te worden.

Repressief handhaven wordt uitgevoerd op basis van de Landelijke Handhavingsstrategie, de LHS. Deze LHS streeft naar een 'Level Playing Field' en is richtinggevend in alle handhavingsdossiers van het waterschap en sluit aan op het optreden van de partners in straf- en bestuursrecht. Waar nodig is met partners bepaald hoe de LHS wordt toegepast. Tactisch / strategisch vindt er afstemming plaats met de officier van justitie om handhavingsacties en ontwikkelingen te bespreken.

Daarbij is het waterschap in staat geweest om het principe 'de vervuiler betaalt' bij ongewone voorvallen toe te passen. Daar waar een veroorzaker bekend was, is deze in de gelegenheid gesteld zelf de schade te beperken en te herstellen. Het waterschap behoudt daarbij de mogelijkheid om direct in te grijpen als dat nodig is en om later in de tijd alsnog aanvullende maatregelen te laten uitvoeren door de veroorzaker of op diens kosten.

4.2 Branches, aandachtsgebieden en doelgroepen specifiek belicht

Het waterschap geeft ook in 2019 hoge prioriteit aan de branches, aandachtsgebieden en doelgroepen: (Proces-)Industrie, Brzo, Afval(water)beheer, de agrarische sector, overheden en 'wonen en werken aan/op een kering'.

(Proces-) Industrie

Binnen het aandachtsgebied (Proces-)Industrie heeft het waterschap 12 doelgroepen benoemd met daarin circa 170 inrichtingen.

Binnen dit aandachtsgebied zijn de volgende grootheden te onderscheiden: (Proces-)Industrie, Brzo-bedrijven en Chemische industrie.

In 2018 is vooral routinematig toezicht uitgevoerd en vroeg de opkomst van nieuwe stoffen extra inzet. Zo is er onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van GenX in het effluent van verschillende rioolwaterzuiveringen. Daarnaast werkt het waterschap samen met partners aan toezicht op GenX, MTBE en PFAS (fluor houdende stoffen). De extra inzet is opgevangen vanuit incidenteel toezicht en vraagt ook in 2019 de gepaste aandacht.

Samenwerking op het vlak van Brzo (Besluit risico's zware ongevallen)

Sinds 2014 is het waterschap, in samenwerking met Rijkswaterstaat, één van de 6 regisserende Brzo-waterschappen in het land. Dat betekent, dat het waterschap, namens de waterschappen Scheldestromen, Aa en Maas en De Dommel, samen met de Brzo-inspectiepartners, toezicht houdt bij Brabantse en Zeeuwse Brzo-bedrijven.

Binnen het beheersgebied van het waterschap zijn er ongeveer 40 inrichtingen die onder het regiem van het Besluit risico zware ongevallen (Brzo) vallen. Deze inrichtingen zijn onder te verdelen in de volgende doelgroepen:

- Op- en overslag van chemische producten;
- Vervaardigen van chemische producten en/of aardolieproducten;
- Vatenwasserijen en tank(auto-)cleaningbedrijven;
- Afvalverwerkingsbedrijven.

Gelet op de aard, het effect en de omvang van de lozingen bij ongewone voorvallen heeft het uitvoeren van toezicht bij deze inrichtingen een hoge prioriteit.

Provinciaal project 'Risicorelevante bedrijven'

Risicorelevante bedrijven zijn bedrijven die net niet onder de werkingssfeer van de Brzo vallen, maar wel als risicorelevant worden aangemerkt. De Brabantse omgevingsdiensten voeren gezamenlijk het project 'Risicorelevante Bedrijven' uit. De Brabantse waterschappen zijn sinds 2017 bij dit project aangesloten.

Binnen de branche (Proces-)Industrie vertoont ongeveer de helft van de doelgroepen gedragingen die bij niet-naleving van de voorschriften leiden tot een groot of ernstig risico. Gelet hierop en de ervaringen van de afgelopen jaren wordt in 2019 (wederom) prioriteit gegeven aan de volgende doelgroepen:

- Vervaardiging van chemische producten en/of aardolieproducten;
- Algemene, academische en categoriale ziekenhuizen (meer prioriteit dan vorig jaar);
- Vatenwasserijen en tank(auto)cleaningbedrijven;
- Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken;
- Behandeling van oppervlakken van materialen;
- Vervaardiging van leer;
- Papier- en kartonindustrie.

De overige doelgroepen binnen de branche (Proces-)Industrie vertonen gedragingen die bij niet-naleving van de regels leiden tot een gemiddeld risico. Gelet hierop en de ervaringen van de afgelopen jaren wordt in 2019 minder prioriteit gegeven aan de doelgroepen:

- Het conserveren van auto's en motorrevisie;
- Fotografische bedrijven met laboratoria;
- Zeefdrukkerijen;
- Analytische laboratoria en geïntegreerde laboratoria (> 10.000 m³/jaar);
- Op- en overslag van chemische producten (minder prioriteit dan vorig jaar).

Klachten en Meldingen

Binnen de branche (Proces-)Industrie ligt het zwaartepunt vooral op het routinematig toezicht. De ervaring leert dat er ongeveer 30 klachten en meldingen per jaar zijn.

Concreet betekent dit, dat alle inrichtingen met een gemiddeld of hoger risico en gemiddeld of slechter naleefgedrag tenminste 1 maal per jaar worden bezocht. In verband met deze prioriteitstelling wordt er geen actief toezicht uitgevoerd bij doelgroepen met een gemiddelde tot lage prioriteit. Wel wordt er gereageerd op klachten & meldingen.

Het toezicht op de Brzo-bedrijven wordt in 2019 voortgezet, waarbij er een negental Brzo-controles namens de Zeeuwse of Brabantse waterschappen worden uitgevoerd. Daarnaast wordt het project Risicorelevante bedrijven voortgezet in 2019 en geeft het waterschap aandacht aan opkomende en zorgwekkende stoffen.

Afval(water)beheer

Binnen de branche afval(water)beheer heeft het waterschap 7 doelgroepen benoemd met daarin circa 170 inrichtingen. Deze branche kent ook BRZO bedrijven. De doelgroep mestverwerking is vanwege de verwevenheid met agrarische bedrijven verplaatst naar de branche Agrarisch.

In 2018 is vooral routinematig toezicht uitgevoerd en vraagt de opkomst van nieuwe stoffen ook bij de afvalsector extra inzet vanuit handhaving. Net als bij (proces)industrie is er ook op deze branche samen met partners toezicht gehouden op GenX, Mtbe en PFAS. Deze extra inzet is ook hier opgevangen vanuit incidenteel toezicht en vraagt ook in 2019 de gepaste aandacht.

Binnen de branche Afval vertoont ongeveer de helft van de doelgroepen gedragingen die bij niet-naleving van de voorschriften leiden tot een groot of ernstig risico. Gelet hierop en de ervaringen van de afgelopen jaren geeft het waterschap daarom in 2019 prioriteit aan de volgende doelgroepen:

- Afvalverwerkingsbedrijven (incl. verbrandingsinrichtingen);
- Afvalstoffen op- en overslag en bewerken;
- Vergistingsinstallaties;
- Stortplaatsen (meer prioriteit dan vorig jaar).

De overige doelgroepen binnen de branche Afval vertonen gedragingen die bij niet-naleving leiden tot een gemiddeld risico. Gelet hierop en de ervaringen van de afgelopen jaren wordt in 2019 minder prioriteit gegeven aan de doelgroepen:

- Composteerinrichtingen;
- Milieustraten/gemeentewerven (afval inzameldepots);
- Autodemontage (minder prioriteit dan vorig jaar).

Klachten en Meldingen

Binnen de branche Afval ligt het zwaartepunt vooral op het routinematig toezicht. De ervaring leert dat er ongeveer 30 klachten en meldingen per jaar zijn.

Concreet betekent dit dat alle inrichtingen met een gemiddeld of hoger risico en een gemiddeld of slechter naleefgedrag tenminste 1 maal per jaar worden bezocht en dat het Brzo toezicht wordt voortgezet. In verband met prioriteitstelling wordt er geen toezicht uitgevoerd bij doelgroepen met een gemiddelde tot lage prioriteit. Wel wordt er gereageerd op klachten & meldingen.

De agrarische sector

In het beheersgebied van het waterschap zijn ongeveer 4.100 agrarische bedrijven gevestigd. Deze branche omvat o.a. de veehouderij, glastuinbouw en akkerbouw / open teelt. In 2018 is er vooral routinematig toezicht uitgevoerd.

Per 1 januari 2018 is voor de glastuinbouw een zuiveringsplicht gaan gelden als er water geloosd wordt. Dit betekent dat afvalwater met nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen gezuiverd moet worden alvorens het wordt geloosd op de riolering of het oppervlaktewater.

De Land- en Tuinbouw Organisatie heeft bedrijven verzocht om zich te melden bij het bevoegd gezag indien er géén sprake is van een lozing van afvalwater, de zogenaamde nullozers. Van de in totaal 400 zuiveringsplichtige bedrijven hebben zich ca. 130 bedrijven gemeld als nullozer. Al deze bedrijven zijn in 2018 door het waterschap bezocht. In theorie betekent dit dat ca. 270 bedrijven vanaf 2019 in aanmerking komen voor een controle op de zuiveringsplicht.

De lange periode van droogte heeft gemaakt dat de omvang aan toezicht ter voorkoming van illegaal onttrekken van oppervlaktewater incidenteel groter is geweest dan begroot. Deze controles waren deels voorzien vanuit routinematig toezicht, de uitzonderlijke omvang van de droogte heeft wel een significant grotere omvang aan incidenteel toezicht gevraagd.

Het toezicht is overwegend met surveillance uitgevoerd, tijdens en met name buiten kantoortijden. Opvallend daarbij was het grote bewustzijn van agrariërs en ingelanden van het waterschap met de achterliggende klimaatveranderingen. Omdat nog onduidelijk is of dat deze droogteperiode regel of uitzondering is, vindt er voor 2019 geen bijstelling van prioriteit of aandacht plaats, wordt er wederom zo nodig vanuit incidenteel toezicht opgeschaald.

Uit de risicoanalyse blijkt dat acht van de veertien onderkende doelgroepen een hoog tot middelmatig risico vormen voor de waterkwaliteit. Uit diverse landelijke onderzoeken blijkt dat het behalen van de waterkwaliteitsdoelstellingen in belangrijke mate afhankelijk is van het (naleef)gedrag van de agrarische sector. Het gaat hierbij voornamelijk om de emissie van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen.

Op basis van de risicoprioritering houdt het waterschap in 2019 toezicht op de volgende doelgroepen:

- Glastuinbouw;
- (intensieve) Veehouderij;
- Akkerbouw;
- Pot-, container- en trayteelt;
- Boomteelt;
- Landbouwloonbedrijven;
- Mestverwerkende bedrijven.

Glastuinbouw

Jaarlijks zijn glastuinbouwbedrijven verplicht om gegevens te rapporteren die betrekking hebben op het toepassen en lozen van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen. Deze rapportages worden beoordeeld om zicht te krijgen op het behalen van de doelstelling om te komen tot een 'emissieloze kas' in 2027.

Binnen de agrarische sector wordt door het waterschap en de brancheorganisaties geïnvesteerd in voorlichting en stimulering. Naast deze investeringen versterkt het waterschap in 2019 het kwaliteitsonderzoek naar o.a. erfafspoeling en lozingen vanuit de glastuinbouw door b.v. monsternamen.

Hiermee verwacht het waterschap nog beter inzicht te krijgen in de risico's voor het oppervlaktewater, het naleefgedrag en het behalen van de waterkwaliteitsdoelstellingen.

Deze aanpak doet recht aan het nieuwe nationaal beleid, het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) en het streven naar de 2027-doelen van de Kaderrichtlijn Water.

Pot-, container- en trayteelt en fruitteelt

Hier controleert het waterschap met name op de recirculatieplicht in de pot-, container- en trayteelt. De meeste bedrijven zijn in de afgelopen jaren eenmaal bezocht en er is een goed beeld ontstaan over de achterblijvers. In 2019 controleert het waterschap deze achterblijvers en een aantal nog niet eerder bezochte bedrijven, waarbij de opvang- en recirculatieplicht niet of slechts beperkt wordt toegepast.

Veehouderij, akkerbouw- en landbouwloonbedrijven en mestverwerkende bedrijven

Bij de veehouderijen, de akkerbouw- en landbouwloonbedrijven voert het waterschap controles uit gericht op het tegengaan van erfafspoeling. In het beheersgebied is er een diversiteit aan bedrijven waar activiteiten kunnen leiden tot ongewenste lozingen en vervuiling van het oppervlaktewater. Een voorbeeld hiervan is het uitwendig reinigen van voertuigen en de afspoeling van agrarische bedrijfsstoffen.

Om ongewenste lozingen zoveel mogelijk te beperken, blijft het noodzakelijk om met een jaarlijkse terugkerende inspanning toe te zien op de 'good housekeeping'.

Gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Gewasbeschermingsmiddelen en biociden worden door verschillende doelgroepen binnen de agrarische sector gebruikt en toegepast en het gebruik van deze middelen levert nog altijd een aanzienlijk risico op voor de waterkwaliteit. Het waterschap ziet er op toe of deze middelen op een juiste wijze worden gebruikt en toegepast. Deze controles dragen enerzijds bij aan de bewustwording van de risico's voor de waterkwaliteit. Anderzijds wordt met deze controles een verdergaande reductie van middelen in het oppervlaktewater beoogd.

Concreet betekent dit dat in 2019 de waterstromen in de glastuinbouw verder in beeld worden gebracht. Daarnaast ziet het waterschap weer toe op het aanleveren van rapporten door de glastuinbouw.

In het kassengebied van Steenberghe wordt, naast ad-hoc metingen, gebiedsgerichte monitoring toegepast op de aanwezigheid van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen.

Het waterschap intensificeert in 2019 ook de monsternames gericht op het voorkomen van ongewenste erfafspoeling en de juiste verwerking van mest en afvalwater bij mestverwerkende bedrijven.

Binnen de agrarische branche blijft het zwaartepunt voornamelijk liggen op het routinematig toezicht op de hoogrisicogedragingen. In verband met prioriteitstelling wordt er geen toezicht uitgevoerd bij doelgroepen met een gemiddelde tot lage prioriteit. Wel wordt er gereageerd op klachten & meldingen, jaarlijks ongeveer 30 stuks.

Grondwateronttrekkingen

Deze branche omvat de bouwputbemalingen, de beregeningen uit grondwater en de opgaven van het grondwaterverbruik. De branche grondwater levert een gemiddeld risico op voor het watersysteem.

In 2018 is in het kader van grondwaterbeheer routinematig toezicht uitgevoerd op de juiste uitvoering van vergunningsvoorschriften bij bronningen (bouwputbemalingen) en bij het projectmatig opvragen van de 'grondwateropgave bij beregeningen'.

Voor bouwputbemalingen worden op jaarbasis circa 15 vergunningen verleend en ontvangt het waterschap zo'n 400 meldingen. Uit de uitgevoerde controles blijkt dat het naleefgedrag bij grote bronningen voldoende is. De ambities van het uitvoeringsprogramma zijn qua aantallen controles niet volledig bereikt en zullen in 2019 worden voortgezet.

Voor het onttrekken van grondwater ten behoeve van agrarische beregening dient jaarlijks achteraf bij het waterschap een opgave te worden gedaan. Met deze opgegeven hoeveelheden onttrokken grondwater wordt de totale onttrekkingshoeveelheid in Noord-Brabant berekend. Het waterschap ziet ook in 2019 toe op een juiste en tijdige opgave binnen haar beheersgebied.

De controles op het illegaal beregenen uit grondwater zijn gecombineerd met het toezicht op het onttrekkingsverbod oppervlaktewater. Hierbij zijn er enkele handhavingsszaken geconstateerd. Het nalevingsgedrag bij grondwateronttrekkingen in beschermde en niet-beschermde gebieden lijkt aan de norm te voldoen. Er is dan ook geen bijstelling van prioriteit of aandacht nodig.

Concreet betekent dit dat in 2019 alle verleende vergunningen voor bouwputbemalingen worden gecontroleerd. Daarnaast controleert het waterschap circa 50 meldingen op basis van de risico's die kunnen ontstaan voor het watersysteem. Hierbij wordt eveneens getoetst of de juiste waterschapsbelasting (heffing) wordt voldaan.

Daarnaast wordt er toegezien op het aanleveren van de hoeveelheden onttrokken grondwater en wordt het toezicht op het illegaal beregenen voortgezet.

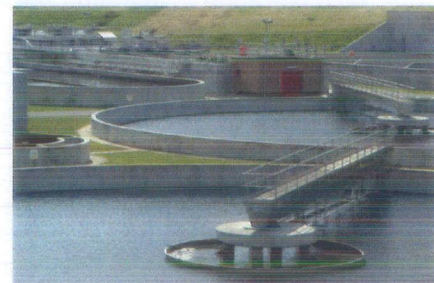
Overige gedragingen worden op basis van klachten en meldingen opgepakt.

Overheden

De branche onderscheidt 'eigen organisatie' en 'andere overheden'. Binnen de branche heeft het waterschap 3 doelgroepen benoemd met daarin circa 710 inrichtingen. Binnen de branche 'eigen organisatie en andere overheden' is er in 2018 vooral routinematig toezicht uitgevoerd op lozingen uit gemeentelijke rioolstelsels en lozingen vanuit het waterzuiveringssysteem op oppervlaktewater, met name bij ongewone voorvallen.

Binnen de branche vertonen alle drie de doelgroepen gedragingen die bij niet-naleving leiden tot een groot of ernstig risico voor de waterkwaliteit. Gelet hierop, de bestuurlijke gevoeligheid en de ervaringen van de afgelopen jaren geeft het waterschap daarom ook in 2019 prioriteit aan alle drie de doelgroepen in deze branche:

- Rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's);
- Lozingen vanuit overstorten en nooduitlaten (gemengde stelsels gemeenten en overstorten uit eigen gemalen van het waterschap);
- Lozingen vanuit hemelwateruitlaten (gescheiden gemeentelijke stelsels).

Concreet betekent dat een voortzetting van het toezicht in 2018. Daarnaast wordt er m.b.t. de waterzuiveringstaak van het waterschap een audit uitgevoerd op het doorvoeren van verbeteringen n.a.v. de audit 2017.

Autodemontagebedrijven

In 2018 is deze doelgroep apart gecontroleerd. In een aan de sector aangekondigd project zijn 34 bedrijven bezocht, wat heeft geleid tot een hoog nalevingspercentage m.b.t. het watersysteem. Deze uitkomst vraagt geen bijstelling van de prioritering in 2019 voor de gehele doelgroep. In basis blijft deze doelgroep daarmee in reactief toezicht.

Wonen en werken aan het water

Dit nieuw geïntroduceerde aandachtsgebied omvat heel veel betrokkenen. Het toezicht richt zich daarbij op verschillende facetten, te weten waterkwaliteit en waterkwantiteit. Dit aandachtsgebied heeft ongeveer de volgende kenmerken:

- A-oppervlaktewaterlichamen (3900 km)
- B-oppervlaktewaterlichamen (7400 km)
- C-oppervlaktewaterlichamen (300 km)

Het accent heeft in 2018 voornamelijk gelegen op het in behandeling nemen van klachten en meldingen. Het aantal klachten lijkt daarbij wel iets toe te nemen. Daarnaast worden afgegeven vergunningen gecontroleerd, met name met het oog op handelingen die een hoog risico vormen voor het watersysteem en die invloed hebben op de waterschapslegger. Daarbij hebben startmeldingen en as-built-tekeningen, die essentieel zijn voor het uitvoeren van efficiënt toezicht en onderhoud, in 2018 meer aandacht gekregen.

De houding van de overtreders kan in zijn algemeenheid worden gekwalificeerd als onverschillig en de gevolgen variëren van 'beperkt' tot soms 'van belang'. Hierdoor wordt binnen de doelgroep A-watervgangen regelmatig handhavend opgetreden.

Rondom toezicht op de onderhoudsplicht categorie B-oppervlaktewaterlichamen (voorheen de schouw) valt het op dat bij diverse overtredingen een prikkel nodig is om overtreders alsnog in beweging te laten komen. Ondanks dit achterblijvend naleefgedrag en diverse klachten treedt er door dit gedrag geen wateroverlast op en lijkt het risico laag. Dit maakt dat dit toezicht ook in 2019 dezelfde aandacht krijgt maar dat een herijking van de aandacht en prioriteit vanuit het beleidsplan 2020 legitiem is.

Een duurzame gedragsverandering vraagt veel tijd bij deze zeer grote en diverse groep overtreders, maar het project 'Sloten, oevers en dijken op orde' (Sodo), communicatie en consequent handhaven zullen naar verwachting uiteindelijk bijdragen aan een hoger naleefgedrag.

Project Sodo:

In februari 2016 is het waterschap gestart met de uitvoering van het project 'Sloten, oevers en dijken op orde', afgekort Sodo. Het waterschap wenst de betrokkenheid en bewustwording van inwoners en werkenden in het beheersgebied te vergroten en ongewenste situaties, met oog voor wederzijdse belangen, op te lossen. Daarbij wordt in ieder geval bijgedragen aan het vergroten van de bekendheid met de Keur, de gewenste gedragsverandering en vooruitgekeken naar 'data op orde' t.b.v. de Omgevingswet.

Dit project bekijkt, in overleg met bewoners, hoe de ongewenste situaties tot stand zijn gekomen en welke oplossingen passend zijn. Daartoe voert het waterschap diverse controles uit, houdt het bewonersbezoeken (keukentafelgesprekken) en zijn er informatieavonden georganiseerd. Daarbij zijn er specifieke, niet te vergunnen overtredingen bepaald die vanaf 2018 aandacht krijgen en worden opgelost. Dit project wordt dan ook in 2019 voortgezet.

Om na de uitvoering van Sodo nieuwe achterstanden zoveel mogelijk te beperken, is surveillance op de risicovolle handelingen bij categorie A- en B-oppervlaktewaterlichamen uitgevoerd. Gelet op de omvang blijft dit aandachtsgebied aandacht vragen in het Hup 2019.

Concreet betekent dat het waterschap in 2019 toezicht houdt op verleende vergunningen met een ernstig- of hoogrisicogedraging en daarbij de actualiteit en juistheid van deze gegevens in de legger borgt. Bij de categorie B-oppervlaktewaterlichamen beperkt het toezicht zich tot surveillance in het beheersgebied en jaarlijks toezicht op de uitvoering van de onderhoudsplicht door perceelseigenaren (voorheen de Schouw).

De overige laaggeprioriteerde handelingen behandelt het waterschap aan de hand van klachten en meldingen.

Bij een eventueel uitgevaardigd onttrekkingsverbod zal aan dat toezicht een hoge prioriteit worden gegeven. Controles op een onttrekkingsverbod worden tegelijkertijd uitgevoerd met controles op het beregenen uit grondwater.

Wonen en werken op of aan een kering

Het nieuw geïntroduceerde aandachtsgebied 'Wonen en werken aan of op een kering' heeft de volgende kenmerken:

- lengte primaire keringen (143 km);
- lengte regionale keringen en overige keringen en kades (425 km).

Ook dit aandachtsgebied kent heel veel betrokkenen. Het toezicht richt zich specifiek op de waterveiligheid. Binnen de doelgroep 'primaire keringen' zijn in 2018 afgegeven vergunningen gecontroleerd. Per jaar worden er circa 75 vergunningen verleend op primaire keringen en 65 vergunningen op regionale keringen. Het naleefgedrag is hoog, maar de startmelding van de werkzaamheden vraagt wel aandacht. Een lichte toename van het aantal klachtmeldingen is te zien m.b.t. de onderhoudstoestand van de grasmat. Hier wordt de onderhoudsplichtige op aangesproken. Daarnaast geldt voor veel overige klachtmeldingen, dat deze situaties na een legalisatietraject kunnen worden vergund. Dit vraagt ook in 2019 aandacht.

Voor dit aandachtsgebied vindt afstemming plaats met de projecten Sodo, Verbetering regionale keringen en het proces Vergunning verlenen. Qua toepasbaarheid van regelgeving bleek er onduidelijkheid te bestaan rondom het begrip 'goede' dijkbekleding. Dit heeft binnen het waterschap de aandacht. Verder zijn bij de doelgroep regionale of overige keringen alle risicovolle handelingen gecontroleerd. Het waterschap constateert overwegend lichte afwijkingen. De overtreder is hierbij goedwillend en de gevolgen zijn beperkt of vrijwel nihil.

Op basis van de risicoanalyse lopen de primaire en regionale keringen het hoogste risico. De algemene werkzaamheden verschuiven iets naar toezicht op het gereed melden van de werkzaamheden, de hoogrisicogedragingen en de startmelding. Daarnaast wordt het project Sodo ook in 2019 voortgezet.

Concreet betekent dat voor 2019 een voortzetting van 2018, met toezicht houdt op verleende vergunningen op primaire keringen en controle van handelingen met een ernstig of hoog risico. De overige gedragingen met een laag risico behandelt het waterschap op basis van klachten en meldingen.

Recreatievaart en beroepsvaart

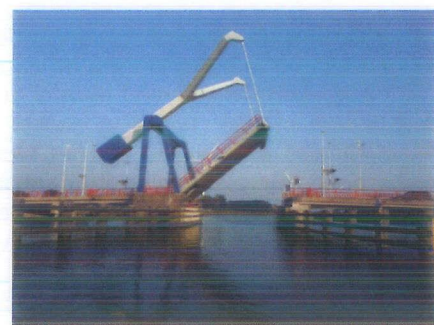
Binnen het beheersgebied van het waterschap worden vaarwegen gebruikt voor recreatieve en bedrijfsmatige doeleinden. Het waterschap ziet toe op een veilig en vlot scheepvaartverkeer en het beschermen van oevers en bodem. De branche is onderverdeeld in twee doelgroepen, te weten beroeps- en recreatievaart.

Binnen dit nautisch beheer heeft het waterschap voornamelijk gereageerd op klachten en meldingen en is er naast toezicht op evenementen te water toezicht uitgevoerd op het illegaal afmeren of ligplaats nemen. Er zijn geen activiteiten geconstateerd die een groot risico met zich meebrengen. Daarbij valt het wel op, dat het aantal nautische klachten iets toeneemt. Het betreft dan voornamelijk klachten over snel varen, geluidsoverlast en hinderlijk vaargedrag. Verder vraagt het handhaven van normen rondom scheepsafmetingen aandacht.

Binnen nautisch beheer vertonen de doelgroepen gedragingen die bij niet-naleving van de regels leiden tot een gemiddeld tot laag risico.

Concreet betekent dat: surveillance te water in 2019, waarbij toezicht wordt uitgeoefend op de naleving van de regelgeving rondom veiligheid, evenementen en evt. bijzondere transporten over water. Daarbij wordt de verbinding met grote gemeenten gemaakt, zoals Breda, om toezicht op het water te versterken en naleefgedrag te toetsen.

De uitkomsten van dit toezicht dragen bij aan het herijken van de uitvoering van deze kerntaak, de risicoprioritering op dit aandachtsgebied.

Belastingplichtigen

Alle bedrijven die afvalwater lozen, op oppervlaktewater of via het riool op de rioolwaterzuiveringsinstallatie, betalen een heffing (belasting). Deze bedrijven worden aangeslagen op grond van de hoeveelheid en de vervuilingswaarde van het geloosde afvalwater.

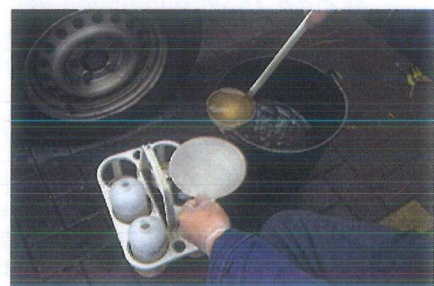
In 2018 is er binnen de branche heffingen vooral routinematig toezicht uitgevoerd. Uit controles blijkt dat het naleefgedrag hoog is. Een aandachtspunt blijft het voldoen aan administratieve verplichtingen. Om dit te verbeteren zijn corrigerende maatregelen genomen.

In 2018 is er geen uitvoering gegeven aan het project Administratief toezicht heffingsbedrijven. Dit project richt zich op een verdergaande controle van door bedrijven opgevoerde correcties op het verbruikte water, bijvoorbeeld afvalwater dat ter verwerking is afgevoerd en niet regulier is geloosd.

Binnen aandachtsgebied Heffingen heeft het waterschap 4 doelgroepen benoemd:

- meetbedrijven
- tabelbedrijven (zowel industrieel als agrarisch);
- forfaitaire bedrijven;
- overig (bijv. evenementen en aanvoer per as).

De doelgroep meetbedrijven vertoont gedragingen die bij niet-naleving leiden tot een groot of ernstig risico voor de heffingsinkomsten van het waterschap. Gelet hierop en de ervaringen van de afgelopen jaren geeft het waterschap in 2019 wederom prioriteit aan de doelgroep meetbedrijven.

Deze doelgroep van bedrijven, die dient te meten om de jaarlijkse vuillast te bepalen, omvat circa 110 inrichtingen. Dit betreffen zowel grote als kleine (industriële) inrichtingen, die diverse afvalwaterstromen lozen.

Het waterschap houdt toezicht op naleving van de voorwaarden uit de meetbeschikking, voert contra-onderzoek uit en verricht extra afvalwateronderzoek in eigen beheer.

Deze werkzaamheden hebben tot doel om de juistheid van de aangifte te controleren en advies te geven aan de Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB), dit over het opleggen van de juiste aanslagen. Een deel van de activiteiten geschiedt uit efficiencyoverwegingen gezamenlijk met de controles op de overige wet- en regelgeving. Daarom is een deel van de toezichten opgenomen in de andere doelgroepen of aandachtsgebieden.

Concreet houdt het waterschap in 2019 extra toezicht op de juistheid van meetapparatuur van meetbedrijven (juistheid afgelezen meterstand en uitvoering tijdige kalibratie). Er wordt minder actief aandacht gegeven aan de overige doelgroepen. Wel onderzoekt het waterschap de zogenaamde 'discrepantie'. Discrepantie is het verschil tussen de totale gemeten vuillast in het influent van een rwzi versus de vuillast op basis van de opgelegde zuiveringsheffing.

Overige aandachtsgebieden

Binnen de overige aandachtsgebieden heeft het waterschap 6 doelgroepen benoemd met daarin circa 40 inrichtingen. Het betreft vooral inrichtingen die rechtstreeks lozen op oppervlaktewater en een risico kunnen opleveren voor de waterkwaliteit.

Er zijn in 2018 geen achterblijvers geconstateerd.

Circa 14% van deze doelgroepen vertoont gedragingen, die bij niet-naleving leiden tot een groot of ernstig risico voor de waterkwaliteit.

De overige doelgroepen vertonen gedragingen die bij niet-naleving leiden tot een gemiddeld tot laag risico. Gelet hierop en de ervaringen van de afgelopen jaren wordt in 2019 minder prioriteit gegeven aan de doelgroepen:

- Betonmortelbedrijven;
- Scheepswerven en watersportinrichtingen;
- Drinkwaterproductiebedrijven;
- Lozers vanaf laad- en loskade.

Binnen de risicoprioritering is het risico 'gemiddeld' voor het watersysteem.

Gelet hierop en de ervaringen van de afgelopen jaren geeft het waterschap daarom in 2019 prioriteit aan de doelgroepen 'Kleine oppervlaktewaterlozers' en 'Koelwaterlozers'. De ervaring leert dat het waterschap een beperkt aantal klachten en meldingen ontvangt.

Buiten inrichtingen

Het aandachtsgebied 'Buiten inrichtingen' richt zich op lozingen en gedragingen die invloed hebben op de kwaliteit van het watersysteem. Bijna al deze handelingen kennen een sterke samenhang met de afgegeven watervergunningen onder de Keur. Het betreft handelingen die, m.u.v. de toepassingen van grond en baggerspecie onder het Besluit bodemkwaliteit (Bbk), op jaarbasis niet vaak voorkomen.

Het toezicht op de toepassingen onder het Bbk heeft zich in 2018 gefocust op het verondiepen van de Dassenplas. Het verondiepen van deze plas wordt ook wel een grootschalige bodemtoepassing (GBT) genoemd. Naast de Dassenplas zijn er in het beheersgebied concrete plannen voor nog twee gelijksoortige initiatieven. Op deze toepassingen zal op een zelfde manier als de Dassenplas toezicht worden gehouden. Dit vraagt voor 2019 een grotere omvang aan toezichtcapaciteit.

Dit aandachtsgebied kent 5 doelgroepen:

- toepassen van grond, baggerspecie en bouwstoffen in een oppervlaktewaterlichaam (o.a. GBT's);
- lozen van huishoudelijk afvalwater;
- lozen van afvloeiend hemelwater (niet afkomstig van bedrijven);
- baggerspeciedepots en baggerwerkzaamheden;
- lozen ten gevolge van werkzaamheden aan vaste objecten.

De toepassingen (verondiepingen) kennen hoogrisicogedragingen, het risico op het veroorzaken van schade aan het milieu, de verslechtering van de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater en daarmee ook een risico voor imago schade voor het waterschap.

Project 'Samen tegen dumpingen'

Door dumpingen van afval dat vrijkomt bij de productie van synthetische drugs loopt de leefomgeving risico. Ook in 2018 heeft het waterschap samengewerkt met de verschillende partners in Noord-Brabant die betrokken zijn bij het project 'Samen tegen dumpingen'. Vanuit dit provinciale project lopen er diverse initiatieven waaraan het waterschap vanuit de watertaak bijdraagt. Het waterschap heeft tot 1 oktober 2018 te maken gehad met een viertal van dit soort dumpingen en is een partij m.b.t. subsidie t.b.v. de ruimingskosten.

Concreet betekent dat voor toepassingen, dat ook in 2019 het waterschap 100% controleert op de herkomst en de locatie van de toepassing van grond- en baggerspecie. Op de andere doelgroepen houdt het waterschap toezicht op basis van klachten en meldingen. Dit geldt met name voor lozingen van huishoudelijk afvalwater en lozingen van vaste objecten.

Ook in 2019 neemt het waterschap deel aan het project 'samen tegen dumpen'.

4.3 Samenwerkingen in toezicht en handhaving

Versterken samenwerking met de omgevingsdienst

Het waterschap heeft in 2014 een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met de OMWB voor het houden van toezicht op indirecte lozingen (lozingen van bedrijven en huishoudens op het riool). Het betreft bedrijven die met hun afvalwater een groot risico opleveren voor de kwaliteit van het oppervlaktewater en de doelmatige werking van de rioolwaterzuiveringsinstallaties. In 2019 herijken het Waterschap en de OMWB deze overeenkomst in het licht van de komende Omgevingswet en een nieuwe ambitie.

Samenwerken met de politie

In voorkomende gevallen werkt het waterschap samen met de politie. Voor grootschalige strafrechtelijke onderzoeken/overtredingen werkt het waterschap samen met het Regionale milieuteam van de Politie (RMT) en diverse werkgroepen, zoals taskforce drugsdumpingen en ondermijning. Ook deze samenwerkingen worden voortgezet.

Samenwerken in de haven, samen met Havenschap en gemeente Moerdijk

Het Havenschap en de gemeente zijn belangrijke samenwerkingspartners voor het waterschap, onder meer vanwege de grote industriële inrichtingen die zijn gevestigd op het industrieterrein Moerdijk. Het waterschap is vanaf 2017 partner in deze samenwerking en zet deze in 2019 voort.

Samenwerken als waterkwaliteitsbeheerders, Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat is voor de waterschappen een natuurlijke samenwerkingspartner. Als (collega-) waterbeheerder en (collega-)nautisch beheerder heeft het waterschap diverse verbindingen. Vanuit Brzo en gezamenlijke (ICT-)programmatuur vindt er actieve samenwerking plaats en is het versterken van de samenwerking en verbinden met Rijkswaterstaat een voortdurend proces. Voor 2019 wordt deze samenwerking voortgezet en waar mogelijk verdiept.

Concreet werkt het waterschap met Rijkswaterstaat en andere waterschappen samen aan het technisch realiseren van informatie-uitwisseling met partners via Inspectieview en een gezamenlijk contract voor luchtsurveillance voor toezicht en handhaving.

Verbonden met de Veiligheidsregio

De veiligheidsregio is een partner in het toezicht, zeker i.r.t. gezondheid rondom diverse (zorgwekkende) stoffen of handelingen binnen bedrijven. Het waterschap onderhoudt in 2019 de samenwerking om als gezamenlijke overheden de informatie over het milieudomein nog beter te verbinden en uitvoering te geven aan de Brzo-taak.

Samenwerken in Noord-Brabant

Het waterschap is één van de partners in de afstemming rondom provinciale speerpunten. Daartoe wordt de samenwerking verder uitgewerkt met afspraken en afstemmomenten, draagt het waterschap bij aan de integrale benadering van gedragingen vanuit de éénoverheidgedachte.

5. Inzet van mensen en middelen

De inzet van mensen en middelen is een belangrijk onderdeel van de kwaliteitseisen in het Besluit omgevingsrecht (artikel 7.5 Bor). In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de beschikbare menskracht en middelen.

Persoonlijke ontwikkeling

Voor 2019 zijn in ieder geval de volgende opleidingen/cursussen voorzien:

- Verdieping over en transitie naar de Omgevingswet;
- Permanente her- en bijscholing BOA (4 BOA's);
- Vakgerichte opleidingen en trainingen.

De ontwikkelingen, zoals de Omgevingswet, vragen om voldoende kennis van het omgevingsrecht als geheel, hoe het waterschap daarin past. Het waterschap investeert vanaf 2019 in bredere kennis hiervan. Daarnaast investeert het waterschap in de competenties: 'omgevingsbewustzijn', 'flexibiliteit', 'sensitiviteit' en 'onderhandelen'. Medewerkers dienen voldoende over deze competenties te beschikken en waar nodig deze te verdiepen.

Formatie & Bezetting

In 2019 wijzigt de formatie ten opzichte van 2018, met het doel Handhaving verder voor te bereiden op de Omgevingswet. Ten tijde van het opstellen van dit HUP is het plaatsingsproces nog gaande. De uiteindelijk per 1-1-2019 beschikbare bezetting is tijdens het schrijven van dit HUP dan ook nog niet bekend *).

	FTE (formatie)	FTE (verschil t.o.v. 2018)	FTE (bezetting)
Afdelingshoofd	1,00		1,00
Teamleider	2,00		2,00
Bestuursrechtelijke handhaver (incl. rol informatiemakelaar handhaving)	3,00	+ 1	3,00
Functioneel beheerder / toetser	1,00	+ 1	1,00
Administratief handhaver	1,00	+ 1	1,00
Handhaver, inclusief 4 boa's	13,00	+ 5	13,00
Medewerker handhaving	10,00	- 5,7	10,00
Senior handhaver	5,00	+ 2	5,00
Totaal:	36,00**)	+ 2,38	36,00*)

**In de formatie is 1 fte handhaver tijdelijk opgenomen voor extra toezicht in het kader van nieuwe regelgeving glastuinbouw.

Inzet toezicht en handhaving

Niet alle beschikbare fte's zijn inzetbaar voor directe toezicht- en handhavingstaken. Het betreft m.n. ondersteunende taken voor het proces. Uit de analyse van het tijdschrijven uit het verleden blijkt dat circa 30 fte beschikbaar is om de toezicht- en handhavingstaak op uitvoeringsniveau uit te voeren.

Met een rekeneenheid van 1.437 productieve uren per fte is het totaal aantal beschikbare productieve uren voor het proces handhaving afgerond 50.000 uur, waarvan circa 27.500 uur voor Routinematig toezicht en handhaving is gereserveerd en circa 11.900 uur voor Incidenteel toezicht en handhaving. Voor de overige handhavingsprojecten is circa 10.600 uur begroot.

Benodigde versus beschikbare personele capaciteit

Voor wat betreft een aantal doelgroepen acht het waterschap geen of beperkte controles acceptabel (zie bijlage 3). Indien zich binnen deze doelgroepen klachten of andere bijzondere omstandigheden voordoen, dan wordt daar op gereageerd. Met deze wijze van reactief toezicht blijft het waterschap toch 'in control' voor wat betreft deze doelgroepen.

Met het voorliggende uitvoeringsprogramma verwacht het waterschap recht te doen aan de prioriteiten die zijn gesteld in het Beleidsplan Toezicht en Handhaving 2015 – 2019 en de ervaringen van het afgelopen jaar (tussentijds evaluatie HUP 2018).

Financiële onderbouwing

In de begroting 2019 van het waterschap is een bedrag van € 3.931.812,- gereserveerd voor de afdeling handhaving en de uit te voeren taken. De kosten voor het waterschap van het project 'Sloten, oevers, dijken op orde' zijn hierin opgenomen (€ 800.000,-).

Bijlage 1A Uitvoeringsprogramma 2019 op Themaniveau

Uitvoeringsprogramma afdeling handhaving 2019		Totaal aantal uren obv beschikbare capaciteit 2019
Totaal Productief te besteden		50000
Totaal Routinematig toezicht & handhaving		27500
Totaal Incidenteel toezicht & handhaving		11900
productieve uren overige projecten		10600
Thema Waterkwaliteit		
	routinematig	14950
	incidenteel	7100
	TOTAAL	22050
Thema Waterveiligheid		
	routinematig	1700
	incidenteel	1150
	TOTAAL	2850
Thema Waterkwantiteit		
	routinematig	4050
	incidenteel	2100
	TOTAAL	6150
Thema Vaarwegbeheer		
	routinematig	300
	incidenteel	50
	TOTAAL	350
Thema Waterschapsheffingen		
	routinematig	5150
	incidenteel	500
	TOTAAL	5650
Thema Grondwater		
	routinematig	1350
	incidenteel	1000
	TOTAAL	2350

Domein (proces)Industrie	
Routinematig toezicht & handhaving	
toezicht (proces)Industrie	4150
project Toezicht BRZO Zuid-west Nederland	1500
subtotaal	5650
Incidenteel toezicht & handhaving	
risicorelevante bedrijven	550
klachten en meldingen	350
subtotaal	900
Domein Afval	
Routinematig toezicht & handhaving	
toezicht Afvalbedrijven	1600
subtotaal	1600
Incidenteel toezicht & handhaving	
opkomende stoffen / ZZS / GenX	600
probleemgestuurd toezicht & handhaving	800
klachten en meldingen	350
subtotaal	1750
Domein Eigen organisatie en overheden	
Routinematig toezicht & handhaving	
toezicht eigen organisatie en andere overheden	1150
subtotaal	1150
Incidenteel toezicht & handhaving	
Haven 7	100
RWZI Waalwijk	150
klachten en meldingen	500
subtotaal	750

Domein Overig	
Routinematig toezicht & handhaving	
toezicht overige bedrijven	150
subtotaal	150
Incidenteel toezicht & handhaving	
Samen tegen dumpen (asbest + drugs)	200
Project bierbrouwerijen	200
klachten en meldingen	1600
subtotaal	2000
Domein Agrarisch	
Routinematig toezicht & handhaving	
Toezicht Agrarisch	5600
subtotaal	5600
Incidenteel toezicht & handhaving	
klachten en meldingen	650
Probleemgestuurd toezicht (verscherpt toezicht)	1000
subtotaal	1650
Domein Buiten inrichtingen	
Routinematig toezicht & handhaving	
controles lozing vaste objecten	100
controles Besluit Bodemkwaliteit verontdieping zandwininput)	450
subtotaal	550
Incidenteel toezicht & handhaving	
klachten en meldingen	50
subtotaal	50

Thema Waterveiligheid

Domein Keringen

Routinematig toezicht & handhaving

toezicht op nieuw verleende vergunningen PK	700
toezicht op nieuw verleende vergunningen RK	1000
subtotaal	1700

Incidenteel toezicht & handhaving

project vee op de keringen	400
klachten en meldingen	750
subtotaal	1150

Thema Waterkwantiteit

Domein Watergangen

Routinematig toezicht & handhaving

toezicht op nieuw verleende vergunningen	2750
Schouwvoering	850
Onttrekkingsverbod oppervlaktewater	400
subtotaal	4000

Incidenteel toezicht & handhaving

klachten en meldingen	2100
subtotaal	2100

Thema Vaarwegbeheer

Domein Vaarwegbeheer

Routinematig toezicht & handhaving

Nautisch beheer	200
toezicht evenementen, ligplaatsen, bijzonder transport	100
subtotaal	300

Incidenteel toezicht & handhaving

klachten en meldingen	50
subtotaal	50

Thema Waterschapsheffingen

Domein Waterschapsheffingen

Routinematig toezicht & handhaving

heffingsadviezen agrarische bedrijven	550
heffingsadviezen industriële bedrijven	4600
subtotaal	5150

Incidenteel toezicht & handhaving

Discrepantieonderzoek rwzi's	500
subtotaal	500

Thema Grondwaterbeheer

Domein Grondwater

Routinematig toezicht & handhaving

toezicht op bronneringen	1150
Grondwateropgave	200
subtotaal	1350

Incidenteel toezicht & handhaving

Beregingen	650
Klachten en meldingen	350
subtotaal	1000

Bijlage 2 Beschikbare versus benodigde handhavingscapaciteit

Uitvoeringsprogramma afdeling handhaving 2019		Totaal aantal uren obv beschikbare capaciteit 2019	Totaal aantal uren obv benodigde capaciteit
totaal aantal FTE		35	42
productieve uren te besteden		50000	58800
productieve uren overige projecten		10600	10700
Thema Waterkwaliteit			
	routinematig	14950	18000
	incidenteel	7100	7550
	TOTAAL	22050	25550
Thema Waterveiligheid			
	routinematig	1700	3300
	incidenteel	1150	1150
	TOTAAL	2850	4450
Thema Waterkwantiteit			
	routinematig	4050	6600
	incidenteel	2100	2350
	TOTAAL	6150	8950
Thema Vaarwegbeheer			
	routinematig	300	850
	incidenteel	50	50
	TOTAAL	350	900
Thema Waterschapsheffingen			
	routinematig	5150	5150
	incidenteel	500	500
	TOTAAL	5650	5650
Thema Grondwater			
	routinematig	1350	1600
	incidenteel	1000	1000
	TOTAAL	2350	2600

Bijlage 3 Doelgroepen met overwegend reactieve inzet van het waterschap in 2019

- Gemeentewerven/milieustraten;
- Zeefdrukkerijen;
- Analytische labs;
- Betonmortelbedrijven;
- Scheepswerven en watersportinrichtingen;
- Drinkwaterproductiebedrijven;
- Lozen en onttrekken Oppervlaktewater (kwantiteit);
- Lozingen afkomstig van baggerwerkzaamheden;
- Vollegrondsgroenteteelt;
- Bloembollenteelt;
- Fruitteelt;
- Champignonkwekerijen;
- Witloftrekkerijen;
- Groentewassers;
- Vaste objecten;
- Aantasting functioneren C-watergangen;
- Sanering ongezuiverde lozingen.

Indien zich binnen deze doelgroepen klachten of andere bijzondere omstandigheden voordoen onderneemt het waterschap alsnog actie.

Zaaknr. : 30441
Kenmerk : 35075

Verslag van de vergadering van het algemeen bestuur van Waterschap Brabantse Delta d.d. 24 april 2019 om 19.30 uur te Breda, kapel, Bouvigne.

Aanwezig:

De voorzitter: K-J. de Vet

Leden: K. van den Berg, W. Bonthuis, C.B.M.E. Franssen, E.C. Goos, A.E.J. Govers-Gabriëls, C.A.M. de Jong, H.M.C. Jorissen-Oomen, L.H. van der Kallen, J.A.M. Kavelaars, H.L. Knook, J.J. Kocx, W.W.J.F. de Koning-Bogers, C.A.M. Korst-Dingemans, P.C. von Meijenfeldt, C.C.F. Mureau, F.C.J. van Noord, C.C.F. A. Overeem, C.M.J. Pallandt, J. Pals, N.H.M. Putman, T.J.J.M. Schots, J.A.M. Slenders, C.A.G. Snee, J.P.W.A.A.M. Taks, M.C. Velthoen, J.A.S.H. Verbeem, H.P. Verroen,

Afwegig met kennisgeving: A.A. ten Cate, J.J.M. Voets, A.A.F.M. Wijnen

De secretaris-directeur: mw. M-J. van Overveld

Notulist: H. Mutsaerts van Het Notuleercentrum

1. Opening

De voorzitter: Dames en heren, allemaal van harte welkom op de eerste algemeen bestuursvergadering van Brabantse Delta, in het bijzonder de informateur, de heer Hieltjes. Bericht van verhindering is ontvangen van de leden A.A. ten Cate, J.J.M. Voets en A.A.F.M. Wijnen. De fracties van Ons Water en West-Brabant Waterbreed hebben laten weten dat zij vanaf deze vergadering weer verder gaan als één fractie en met de fractievoorzitter Jan Slenders. Ik stel voor hier kennis van te nemen. Ik heet de heer Pieterse van de Rekenkamercommissie welkom, wij komen straks over het rapport te spreken na de rapportage van de informateur. Wij hebben u allemaal uitgenodigd voor een avond op 8 mei a.s., wij zouden naar Bath gaan in het kader van het introductieprogramma, maar misschien is het iets persoonlijker om die avond vooral onderling kennis te maken en dat we later in het najaar een keer naar de zuivering in Bath gaan en dit zien als een startavond van het nieuwe algemeen bestuur want dit zijn allemaal vrij formele vergaderingen en dat wij dan beelden ophalen van hoe u wilt samenwerken, communiceren en vergaderen. In het Koetshuis op 8 mei vindt in plaats hiervan een vergadering plaats.

2. Spreekrecht

De voorzitter: Er hebben zich geen sprekers aangemeld.

3. Hoofdpunten van deze vergadering

3.a.1. (Tussen)rapportage informateur

De voorzitter: Ik geef graag het woord aan de informateur, de heer Hub Hieltjes.

De heer Hieltjes: Voorzitter, vier weken geleden ben ik gevraagd door de fractievoorzitters om informateur c.q. formateur te zijn waarbij het verzoek was te onderzoeken de mogelijkheden van een breed gedragen bestuursakkoord en een dagelijks bestuur dat op ruim voldoende draagvlak kan rekenen in dit bestuur. Na het overleg op 28 maart hebben nog een reeks overleggen plaatsgevonden, eerst twee plenaire overleggen met alle fracties bijeen, waarin de fracties tien prioriteiten of minder gepresenteerd hebben aan elkaar en nader elkaar hebben leren kennen ook omdat er een aantal nieuwe leden in het algemeen bestuur zit en een aantal leden die al geruime tijd deel uitmaken van het waterschapsbestuur. Daarna een aantal individuele gesprekken gevoerd met alle fracties c.q. combinaties en een gesprek met de dijkgraaf en de secretaris-directeur. Allemaal constructieve gesprekken. Daarbij bleek dat er voldoende belangstelling was voor een plek in het dagelijks bestuur, dus er was ruim genoeg keuze. Vervolgens een aantal inhoudelijke gesprekken met de hele groep gevoerd. Dat heeft ertoe geleid dat wij gisteravond hebben kunnen concluderen dat er een bestuursakkoord is dat echt in gezamenlijkheid is opgesteld en een startpunt kan zijn voor de nieuwe bestuursperiode en unaniem gedragen is door alle onderhandelaars. Dat heeft er ook toe geleid dat die fracties die geen lid van het dagelijks bestuur leveren, hebben gezegd de inhoud staat voorop en met dit

inhoudelijke akkoord kunnen wij ook de kandidaten voor het dagelijks bestuur steunen. Daarbij is ook gesproken over de omvang van het dagelijks bestuur, een aantal van vijf leden naast de dijkgraaf. De leden krijgen elk een aanstelling van 0,6 fte gelet op de ambitie die uit het bestuursakkoord spreekt. Ik kan terugkijken op een goed proces met op de inhoud gerichte gesprekken waar er zeker in het begin maar ook nog tot gisteravond duidelijke accentverschillen waren of verschillen van mening en voorkeuren. Die zijn uitgesproken en dat heeft geleid tot een bestuursakkoord waarmee iedereen het eens is. Dat wil niet zeggen dat er geen debat kan plaatsvinden. Sommige afspraken zijn erop gericht dat er een themabijeenkomst over een onderwerp komt, zodat dat debat voortgezet kan worden, maar voldoende sterker nog, unaniem draagvlak voor dit akkoord. Draagvlak ook voor de vijf dagelijks bestuursleden en dat is een goede basis. Daarbij heb ik mij ook gesteund geweten niet alleen door de inhoudelijke inbreng door alle bestuurlijk betrokkenen, maar ook van de ambtelijke organisatie die steeds bereid was om ook 's avonds laat en in het weekend bij elkaar te komen, te reageren op stukken en stukken mogelijk te maken. Daarvoor wil ik graag dank uitspreken en ik ben graag bereid om alle vragen die er nog leven, te beantwoorden.

De voorzitter: Wie van de fracties wenst hierover het woord te voeren? Dan mag ik constateren dat u een heel helder akkoord hebt gesloten. Ik dank namens iedereen de informateur van harte. Ik heb het idee dat het een uitnodigend proces is geweest voor iedereen om mee te denken. Een unaniem gedragen bestuursakkoord als resultaat is heel bijzonder in bestuurlijk Nederland, daar wil ik mijn waardering voor uitspreken, dat biedt voor de komende jaren heel veel mogelijkheden dat iedereen in het algemeen bestuur maximaal kan meedenken. Ik realiseer mij ook dat er veel werk achter zit, daar wil ik jullie ook voor bedanken, niet alleen de informateur maar ook de afdeling Bestuur en Communicatie, mevrouw Franken, de heer Merks en mevrouw Bierkens die de afgelopen periode maar ook daarvoor de verkiezingen hebben voorbereid. Als ik het zo zie, dan ligt er een ambitieus bestuursprogramma en dat is prettig, zodat we niet met de armen over elkaar hoeven te gaan zitten, maar juist het tijdsbeeld van de komende jaren pakken. Uit het bestuursakkoord blijkt dat het waterschap middenin de samenleving wil staan en ook het woord innovatie komt er vaak in voor, dus we pakken alle nieuwe kansen. Ik hoop samen met het dagelijks en algemeen bestuur de komende jaren met veel enthousiasme aan de slag te gaan. Ik bied de informateur en de medewerkers van communicatie graag een bloemetje aan. (*applaus*).

3.a.2. Bespreking bestuursakkoord

De voorzitter: U krijgt alle ruimte om het bestuursakkoord te bespreken.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, de gezamenlijke partijcombinatie die hieraan heeft gewerkt wil zeggen dat de werkwijze om tot het bestuursakkoord te komen als heel plezierig is ervaren en dat er een mooi resultaat ligt. Dank aan de formateur die ons daarbij heeft begeleid.

De heer Taks: Het is zeer terecht dat er woorden van lof worden gesproken voor de formateur. Ik vind dat hij een knappe prestatie geleverd heeft met dit resultaat. Het mag zeker opgemerkt worden dat dit een historisch moment is, want het komt niet vaak voor dat bij dit soort onderhandelingen het resultaat door iedereen onderschreven wordt.

De heer Verbeem: Voorzitter. Ook wij kunnen terugkijken op een zeer geslaagd proces dat heeft geleid tot unanimité in de vaststelling van dit akkoord. Daarom kunnen wij als PvdA zeggen, weliswaar leveren wij geen zetel in het dagelijks bestuur, maar dit is ook ons dagelijks bestuur en wij vinden het zeer positief hoe wij tot deze besluitvorming zijn gekomen.

De voorzitter: De formateur is nog aanwezig, dus de waardering kan hij zelf in ontvangst nemen.

3.a.3. Benoeming leden dagelijks bestuur

De voorzitter: Er is een voordracht ontvangen van de gezamenlijke fractievoorzitters voor een beoogd dagelijks bestuur. Het initiatiefbesluit staat op iBabs. Voorafgaande aan de benoemingsprocedure is een voorgeschreven integriteitscheck uitgevoerd via bureau Berenschot. Uit de rapportage van Berenschot op iBabs zijn geen belemmeringen gebleken voor de benoeming van deze vijf kandidaten. Ik heb de conclusies en aanbevelingen van Berenschot met de vijf personen vanmiddag doorgesproken en de rapportages zijn ondertekend. Ik vraag het algemeen bestuur of er personen zijn die in een besloten gedeelte over de integriteitscheck willen spreken? Die zijn er niet. Dan stel ik voor de openbare vergadering te vervolgen. Dan vraag ik u of bij acclamatie kan worden besloten als volgt:

Besloten: Het algemeen bestuur besluit te benoemen tot lid van het dagelijks bestuur van Waterschap Brabantse Delta:

- 1. Mevrouw drs. C.B.M.E. Franssen**
- 2. De heer ir. C.C.F. Mureau**

3. De heer C.A.M. de Jong
4. De heer drs. Th.J.J.M. Schots
5. De heer ir. H.P. Verroen.

De tijdsbesteding van de leden van het dagelijks bestuur met uitzondering van de voorzitter voor elk van hen vast te stellen op de deeltijdfactor 60%.

Mevrouw Franssen: Voorzitter. Als kersvers dagelijks bestuurslid wil ik graag even het woord tot u richten. In de afgelopen weken hebben wij een ontzettend mooi proces meegemaakt. Daar heeft iedereen een hele positieve bijdrage aan geleverd en daardoor is er een mooi bestuursakkoord tot stand gebracht, waar wij de komende vier jaar goed mee kunnen werken, waar wij goed mee samen kunnen werken, niet alleen intern maar ook extern. Namens het gehele dagelijks bestuur dank ik het algemeen bestuur voor het vertrouwen dat zij via deze vergadering in ons hebben uitgesproken. Gaat u er maar vanuit dat wij enorm ons best gaan doen om datgene te realiseren wat er in het bestuursakkoord staat.

De voorzitter: Na afloop van deze vergadering stel ik voor samen een borrel te drinken in het koetshuis.

3.b.1. Benoeming leden en plaatsvervangend leden Georganiseerd Overleg werkgeversgedeelte

De voorzitter: Hiervoor zijn de volgende voordrachten ontvangen, als lid mevrouw Jorissen, mevrouw De Koning, mevrouw Putman, mevrouw Govers, de heer Voets. Als plaatsvervangend leden de heer Verbeem, de heer Velthoen, de heer Taks en mevrouw Goos.

Besloten: Het algemeen bestuur gehoord de voordrachten vanuit de fracties, benoemt vanuit zijn midden vijf leden en vijf plaatsvervangende leden voor het Georganiseerd Overleg, overeenkomstig bijgevoegd ontwerpbesluit.

3.b.2. Benoeming leden en plaatsvervangend leden voorbereidingscommissies Financiële Zaken, Watersystemen en de Commissie Geloofsbrieven

De voorzitter: Eerst de commissie financiële zaken. In het conceptbesluit staat dat er maar een wijziging is binnengekomen voor de fractie Ons Water/Waterbreed, de heer Jan Slenders wordt lid en de heer Kavelaars plaatsvervangend lid van de voorbereidingscommissie Financiële Zaken. Voor de commissie Watersystemen verwijs ik naar het conceptbesluit in iBabs. Er is een wijziging binnengekomen voor de fractie Ons Water/Waterbreed, de heer Wijnen wordt lid en de heer Kavelaars plaatsvervangend lid. Voor de Commissie Geloofsbrieven zijn voordrachten ontvangen als leden de heer Verbeem, de heer Pals en mevrouw Pallandt en als plaatsvervangend lid mevrouw Goos. Er zijn nog twee vacatures. Zijn er op dit moment nog kandidaten? Dan doen wij dat op een later moment. Ik stel voor om op dit moment de leden die zich hebben aangemeld, te benoemen.

Besloten: Het algemeen bestuur, gehoord de voordrachten van de fracties uit het algemeen bestuur, benoemt de leden en plaatsvervangende leden van de voorbereidingscommissies Financiële Zaken en Watersystemen en de Commissie Geloofsbrieven overeenkomstig het bijgevoegde ontwerpbesluit.

3.b.3. Benoeming twee leden Rekenkamercommissie

De voorzitter: Voor deze commissie zijn meerdere kandidaten. Wij kunnen op twee manieren verder gaan. Mijn voorkeur gaat uit om in de volgende vergadering op 22 mei tot besluitvorming te komen of het vanavond nog te organiseren. Als wij tot besluitvorming vanavond willen komen, dan moet dat bij volstrekte meerderheid, dat is de helft plus een. Er zijn vijf kandidaten voor twee zetels, dus het is ook niet zo urgent en dat wij dat in de meivergadering doen en er nog vooroverleg tussen de fracties kan plaatsvinden. Wilt u vanavond besluiten? Maar dan moeten wij een stemprocedure gaan volgen, of zegt u, het komt de 22e wel? 22 mei?

De heer Van der Kallen: Mijn moeder zei altijd, stel niet uit tot morgen wat gij heden doen kunt. Verkiezingen zijn prachtig, die kun je winnen of verliezen, het is heerlijk om de ondersteuningsgraad vast te stellen, dus laten wij vanavond besluiten.

De voorzitter: Uw moeder zei, dat je heden moet besluiten wat je heden moet doen, maar dit kun je ook morgen besluiten. Als je de procedure volgt dat je met volstrekte meerderheid gaat stemmen voor twee zetels, met stembriefjes.

De heer Van der Kallen: Het is nog iets gecompliceerder, wij hebben de traditie dat wij een lid kiezen vanuit de partijen die in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd zijn en een lid van kandidaten uit de andere partijen.

De voorzitter: Ik kijk even naar de orde.

De heer Kocx: Voorzitter, als wij het al zouden uitstellen, betekent dat dat de huidige leden blijven zitten of die zijn door de verkiezingen niet meer op hun plaats en dat wij nu een Rekenkamer hebben zonder interne leden en dat duurt dan tot mei. Bovendien gaat de Rekenkamer aan de slag met een onderwerp waar in ieder geval een aantal fracties vraagtekens bij heeft. Ik pleit ervoor het wel intern bememd te hebben.

De voorzitter: Dat is drie weken, dus dat lijkt mij overkomelijk. Wie wil vanavond bespreken? Ja, dan stel ik voor over te gaan tot besluitvorming over de twee zetels. Wij gaan eerst stemmen over zetel A en daarna over B. De helft plus een van het aantal aanwezige leden, dat zijn er 14. Wij stellen eerst een stembureau in met leden die zich niet kandidaat hebben gesteld voor een van de twee zetels. Wie wil lid worden van het stembureau? Dat zijn de heren Slenders en Van Noord en mevrouw Govers.

De heer Kocx: Voorzitter, weet u 100% zeker dat wij nu de juiste procedure volgen? Ik kan mij herinneren dat wij ooit voor twee plaatsen hebben gestemd. Wij kregen twee briefjes waar wij twee namen op invulden.

De voorzitter: Ik heb mij hier vanmiddag op voorbereid en degene die het de vorige keer heeft meegemaakt, heeft mij uitgelegd dat er voor de Rekenkamer wordt gestemd met volstrekte meerderheid, dat betekent dat wij eerst over zetel A stemmen. Wij hebben vijf kandidaten voor twee zetels, dus ik was van plan om eerst te stemmen over zetel A. Dan kunnen de kandidaten zich melden en u kunt op uw briefje uw voorkeur schrijven. Daarna gaat het over zetel B en kunnen de resterende personen daar het woord over voeren.

De heer Van der Kallen: De vorige keer hebben wij gewoon een stembriefje gehad waarop je twee namen invult. Inderdaad, voor iedere zetel moet een absolute meerderheid gehaald worden.

De voorzitter: Het kan zo zijn dat iemand in de eerste ronde wordt gekozen die dan in de tweede ronde niet meer meedoet.

De heer Van der Kallen: Dus u gaat eerst zetel A voor vijf kandidaten.

De voorzitter: Ja, bij een procedure voor de volstrekte meerderheid is dat de procedure die gehanteerd wordt.

De heer Slenders: Hoe garandeert u dan dat er uiteindelijk een van de coalitie en een van de oppositie gekozen wordt? Dat is wel de traditie.

De voorzitter: Gisteren is erover gesproken en daar is niets uitgekomen. Vervolgens is naar het reglement van orde gekeken voor de procedure, dan is het logisch dat ik die procedure voorstel en daarin kunnen mensen zich kandidaat stellen voor zetel A. Ik ben het met u eens dat het lang duurt.

De heer Van der Kallen: Het is geen kwestie van lang duren, je hebt dan niet meer de garantie. Het is heel simpel. Twee kandidaten waarvan ieder hier wordt geacht een kandidaat aan te wijzen uit de vertegenwoordigers in het dagelijks bestuur en een kandidaat niet vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur. Het is heel simpel, je vult twee namen in.

De voorzitter: Ik zie iemand achterin ontkennend knikken. Maar als u een andere procedure wilt volgen, prima, maar volgens het reglement van orde is de procedure zoals ik die zojuist heb geschetst. Als u kandidaat A uit de in het dagelijks bestuur gesteunde fracties wilt kiezen en de tweede is een andere, ik vind het prima.

De heer Velthoen: Voorzitter. Wij ondersteunen de woorden van de heer Van der Kallen die u net heeft samengevat. Of het wel of niet in het reglement staat, wij gaan met kandidaat A de functie invullen voor de fracties die het dagelijks bestuur ondersteunen en kandidaat B gaan wij kiezen uit degenen die niet in de coalitie zitten. Als wij dat hardop zeggen, dan hebben wij een idee.

De voorzitter: Wij zijn er met zijn allen bij. Als u deze procedure doet, dan krijgt u zo meteen een stembriefje. Dan is kandidaat A, dan kunt u kiezen, ik ga wel vragen wie daarvoor kandidaat zijn, iemand die de verbinding heeft met de coalitie en bij kandidaat B, ga ik vragen wie daarvoor kandidaat zijn. Dan kijken wij wie de meeste stemmen heeft en dat betekent dat daarmee de volstrekte meerderheid kwantitatief

De heer Van der Kallen: Nee, want als bij kandidaat B zou blijken dat niemand de meeste stemmen heeft, dan wordt er opnieuw gestemd en vervalt degenen met de laagste stemmen. Dan heb je daarna per definitie een meerderheid.

De voorzitter: Volgens mensen die daarvoor hebben doorgeleerd, is met een aanwezigheid van 27 leden, de volstreekte meerderheid 14. Er worden nu briefjes uitgedeeld. Wie is kandidaat voor A namens de aan het dagelijks bestuur gerelateerde fracties? Kandidaat voor A zijn de heer Van der Kallen of de heer Knook en voor zetel B zijn kandidaat de dames Putman, De Koning en Bonthuis. De stembriefjes worden uitgedeeld. Eerst volgt de uitslag over kandidaat A en daarna over B.

De heer Slenders: Het totaal aantal uitgebrachte stemmen is 27, waarvan 20 voor de heer Knook en 7 voor de heer Van der Kallen.

De voorzitter: Ik constateer dat de heer Knook benoemd is in de Rekenkamercommissie. Dan de tweede zetel.

De heer Slenders: Voor kandidaat B zijn 27 stemmen uitgebracht, waarvan 9 voor mevrouw Bonthuis, 16 voor mevrouw De Koning en 2 voor mevrouw Putman.

De voorzitter: Ik constateer dat mevrouw De Koning benoemd is als tweede lid van de Rekenkamercommissie. Ik dank de commissie voor haar werkzaamheden en ontbind de commissie.

Besloten: het algemeen bestuur benoemt mevrouw W. de Koning-Bogers en de heer H. Knook tot intern lid van Rekenkamercommissie Waterschap Brabantse Delta.

4. Overige Nota's ter besluitvorming

4.a. Remming- en geleidewerken keersluis Schipdiep

De heer Van der Kallen: Voorzitter. Wij staan hier voor een eerste van een reeks investeringen ten behoeve van het vaarwegbeheer. Kijk je naar de geschiedenis van dit werk dat begin jaren 80 is gerealiseerd onder opdracht van de provincie. Wij hebben navraag gedaan bij een van de uitvoerders en de opdracht was van de provincie, deels waterkerend en deels ten behoeve van scheepvaart. Het waterschap verricht een aantal taken namens de provincie en vaarwegbeheer is er daar een van. Het is een beetje vreemd dat we als het gaat over de investeringen, 100% het voortouw nemen. Wij vinden het eigenlijk en ik heb er in de discussie over het bestuursakkoord al een voorschot op genomen, als je staat voor dermate investeringen in de komende jaren en dit is er een van en wij gaan er niet voor liggen, maar wij vragen er wel aandacht voor, is het de vraag, is het zo vanzelfsprekend wanneer je het vaarwegbeheer in opdracht van de provincie uitvoert, een taak van de provincie, terwijl algemeen bestuursbreed de stelling is, wij beperken ons tot de kerntaken en daar hoort klimaat wel bij, maar of vaarwegbeheer tot onze kerntaken behoort terwijl het wettelijk toebehoort aan de provincie, is een vraagteken. Als je tot vernieuwing moet komen van zaken die echt vaarwegbeheer zijn zoals de geleidingwerken, dan is het een goede zaak om eens terug te kijken naar wat was de oorspronkelijke afspraak met de provincie en waarom is die zo gemaakt en is die aan herziening toe? Wij vinden het heel vreemd dat wij dit soort investeringen doen namens de provincie want daar ligt de taak, zonder dat de provincie daarvoor de portemonnee trekt. Bij de waterkeringstaak kun je er op een andere manier naar kijken, maar dit is geen gecombineerd voorstel, dus wij vragen het dagelijks bestuur uit te zoeken hoe het zit met de eigendomszaken van dit soort objecten, hoe zit het met de vaarwegen, hoe is het eigendom geregeld, wat mogen wij verwachten, wat is waterbeheer in de zin van afvoercapaciteit en in de zin van bevaarbaarheid, want zeker in een periode dat wij op onze centen moeten letten, is het niet vanzelfsprekend dat wij automatisch dit soort investeringen voor een taak van de provincie doen. U mag dit voor kennisgeving aannemen in de zin van dat u daar onderzoek naar gaat doen, want bij een volgend voorstel zullen wij hier zeker op terugkomen.

De heer Van Noord: Voorzitter. Wij zijn er duidelijk in dat hier iets moet gebeuren. De foto's toegevoegd aan het dossier, zijn duidelijk. Wij hebben er echter grote problemen mee dat deze remmingswerken bedoeld zijn voor een bepaald type boten, zoals plezierjachten of iets dergelijks, en de medeoverheid zegt, ga er maar met de hele grote Rijnaken van 100 meter lang doorheen en knuts er maar tegenaan en dan moeten wij 500.000 euro meer uitgeven omdat een medeoverheid niet handhaaft. Dan zou je ook op landweggetjes vangrail moeten gaan neerzetten zoals op een snelweg als er niet gehandhaafd wordt. Wij hebben hier grote problemen mee, niet met dat er iets moet gebeuren, maar met dat wij zo als overheden met elkaar omgaan, dat vind ik gewoon slecht.

Mevrouw De Koning: Voorzitter. Ook wij vinden het jammer dat de onderhandelingen met RWS op niets zijn uitgelopen, dat er geen ondersteuning is. Misschien kunnen wij nog wel achterhalen in welke staat zij het destijds aan ons hebben overgedragen, was er toen al achterstallig onderhoud? Hadden we daar niet iets mee kunnen winnen om dat te benutten? Ze hebben wel voorbereidingskosten meebetaald van 21.800 euro, maar dan nog is het een fors bedrag wat wij nu moeten inleggen. Als wij in de toekomst zien wat wij daar aan gemakken kunnen voorzien, hier moeten wij wel meegaan in het plan, maar wel veel spijt dat er geen geld door een andere instantie – RWS of provincie – wordt bijgedragen.

Mevrouw Korst: Voorzitter. Wij zijn het eens met de heer Van Noord. Het antwoord op onze vragen en op alle technische vragen die gesteld waren waarom laat RWS hier boten van 100 meter toe, daarop was dat RWS die schepen toelaat omdat zij hiermee de autonome economische ontwikkeling faciliteert. Dus zij kijken alleen naar hun eigen belangen en de gevolgen voor het waterschap tellen voor hen niet. Hoe gaan wij in de toekomst met deze samenwerking verder, want eigenlijk komt deze van een kant of het is eigenlijk geen samenwerking. Wij zijn het hier niet mee eens.

De heer Velthoen: Voorzitter, als oud-lid van het hoofdbestuur van het Koninklijk Nederlands Watersportverbond overlegden wij samen met HISWA en het Ministerie van Infrastructuur over de vaarwegen in Nederland en dat deden wij namens de recreatie. Daaruit kwam het besluit Recreatie Toervaartnet Nederland en daarin werd bepaald de breedte, hoogte en diepte van de vaarweg hoe die te bevaren is, bijvoorbeeld een staande mastroute vanaf Vlissingen tot in Amsterdam en naar het IJsselmeer en Den Helder. Volgens mij is er ook een dergelijk besluit voor de Rijksvaarwegen want als wij googlen, dan komen wij uit op het Rijksvaarwegennet en op die kaart staan specifiek de klassen van de verschillende schepen vanaf de spits als kleinste klasse tot en met de tweebaksbrede duwvaart allemaal aangegeven in de vaarwegen. Als daar de Rijksoverheid een besluit over neemt, dan moet diezelfde Rijksoverheid bij nieuwe keuzes de gevolgen mede dragen en die niet alleen op onze schouders afwentelen, want een beetje hulp geven bij het tekenen vind ik banaal. Wat ons betreft moet het huiswerk opnieuw gedaan worden om te kijken hoe wij dit oplossen, want wij hebben wel degelijk een poot om op te staan.

De heer Slenders: Voorzitter. De keersluis is destijds aangelegd om te voorkomen dat de primaire keringen die erachter liggen, verhoogd zouden moeten worden en primaire keringen zijn toch een taak van de Rijksoverheid. Aansluitend bij alles wat al gezegd werd, vind ik het vreemd dat de financiële afwikkeling voor een groot deel op onze schouders terecht zou komen.

De heer De Jong: Voorzitter. Het is een lastig dossier, wij zitten hier op een kruispunt van belangen, wij spreken hier over RWS-vaarwegen. De keringen zijn door de provincie in 1982 aan ons overgedragen met de keersluis. Toen hebben wij dat contract overgenomen en sindsdien zijn wij verantwoordelijk voor de primaire kering met daarin de keersluis Schipdiep. Mevrouw De Koning vroeg naar de staat destijds, dan spreek je over een aantal jaren terug. Wij schrijven deze projecten meestal in 30 jaar af en nu zitten wij al richting 40 jaar. Zoals u op de foto's heeft kunnen zien, zijn zij echt aan vervanging toe. Dat geeft een dilemma omdat wij in 2013 een investeringskrediet gevraagd hebben voor vaarwegklasse 2, omdat dat oorspronkelijk de vaarwegklasse was waarmee wij te maken hadden toen wij het object overnamen. Inmiddels heeft RWS een autonome beslissing genomen om de scheepsklasse aan te passen, dat is gezien de huidige ontwikkeling ook niet gek als wij kijken naar het achterland richting Waalwijk wat er ontwikkeld wordt en wat de scheepvaartontwikkelingen daar ook zijn. Daar hebben wij geen invloed op gehad. Waar wij wel voor staan is om onze objecten te beschermen en als wij dat niet doen voor de scheepvaartklasse die daar doorheen vaart, dan lopen wij het risico dat het object wordt vernield. Dat het geen schoonheidsprijs verdient van de overige overheden, lees RWS dat die niet meegaan in het dragen van de kosten na aanpassing van hun klasse, ben ik het roerend eens. In de onderhandelingen hebben wij het erover gehad dat wij voortvarend de handschoen als dagelijks bestuur moeten oppakken, maar wij zitten nu geconfronteerd met het feit dat wij daar zaken moeten vervangen, het duldt geen uitstel. De bouwplannen staan al klaar om de zaak te beschermen zodra wij een go geven, want het moet niet zo zijn dat wij de achterliggende gebieden niet kunnen beschermen bij hoogwater bij het dichtzetten van Schipdiep want dat wordt regelmatig ingezet. Wij waren al op de hoogte van het dilemma want de onderhandelingen hebben tot op heden niets gebracht en tot het punt gebracht dat wij toch menen hier de investeringen te moeten doen omdat de staat zo slecht is dat het echt noodzakelijk is. Kunnen wij daar niet op terugkomen? Er is al onderhandeld en er is niets bereikt, maar het is belangrijk onze assets te beschermen door vernieuwing van de remmingswerken en dit in ons achterhoofd mee te nemen bij alle onderhandelingen die op dit gebied gaan plaatsvinden en waarvoor wij de opdracht gekregen hebben vanuit het nieuwe bestuursakkoord dat onlangs is gesloten. Niets doen kan tot rampen leiden in die zin dat wij niet meer kunnen garanderen dat het kunstwerk voldoende beschermd is. Het is geen taak van de provincie, het is echt onze taak om er iets aan te doen. De taak is in 1982 naar ons overgegaan. Geconfronteerd met de wijziging van de scheepsklasse dus een extra investering over de al gevoteerde gelden, extra 500.000 euro. Naar de toekomst toe moeten wij voorkomen dat wij voor deze feiten komen te staan en aan de orde stellen waar het nodig is om te kunnen repareren, maar wel graag medewerking om de werkzaamheden uit te kunnen voeren, want ik zou niet graag het winterseizoen daar

met een onbeschermd object willen ingaan. De oproep van de heer Velthoen om het huiswerk over te doen, wil ik graag teruggeven.

Tweede termijn

De heer Van der Kallen: Voorzitter. Wij vragen niet om het huiswerk over te doen, maar om op een andere manier naar dit soort zaken te kijken. Als een medeoverheid – in dit geval een hogere overheid – iets doet dat in feite kwalijk is voor de waterkerende functie, dan kunnen we de boel ook gewoon op scherp zetten. Het is niet de eerste keer dat een medeoverheid iets doet dat ons schade toebrengt. Waalwijk heeft ook een truc uitgehaald om een andere vaarklasse en snelheid toe te staan, waardoor de voet van de dijk, een dijkperceel keer op keer beschadigd werd. Wij zijn een meewerkende overheid, wij doen dingen graag samen, maar wij zijn niet van Lotje getikt. Ik verwacht dat u de consequenties aan de medeoverheden voorlegt en als jullie iets doen wat onze objecten bedreigt, waterveiligheid is voor alle fracties nummer een, dan is er een duidelijk antwoord: we doen de boel op slot en dan moet je eens kijken hoeveel gekrakeel er ontstaat. Wij zijn een meedenkende overheid, maar soms kan het meedenken te ver gaan. Ik geef het dagelijks bestuur dit soort opties mee. Wij mogen best weleens met de vuist – en wij zijn geen Chroetsjov dat wij onze schoenen uittrekken om mee op tafel te slaan – maar het is maar een idee om toch te doen. Wij begrijpen heel goed dat hier ook waterveiligheid aan de orde is en dat heeft prioriteit, maar het kan niet zo zijn dat wij ons als voetveeg laten gebruiken door andere overheden door besluiten te nemen waar wij ons aan moeten aanpassen.

De heer Van Noord: Voorzitter. Wij zijn in verwarring door de antwoorden van de portefeuillehouder. In de stukken staat duidelijk dat er een vergunde situatie is voor categorie 2 en gedoogd wordt door RWS vanwege economische belangen dat er veel grotere boten mogen aanleggen. Wat is het nou: vergund of wordt het gedoogd? Als alleen klasse 2 vergund is en er vaart een grote boot tegenaan in een door ons voor de vergunde situatie gerenoveerd iets, dan lijkt het mij de schuld van de schipper die er met een boot van 100 meter tegenaan knotst. Wat ik ook niet begrijp uit het antwoord van de portefeuillehouder, is dat hij zegt, als het nou straks hoogwater wordt, dan kunnen de deuren van de sluis niet meer dicht. Ik denk, nou, het zijn remmingswerken en die moeten natuurlijk een boot afremmen, maar het heeft volgens mij niet zoveel met de deuren en hoogwater te maken. Daarop wil ik graag nog een toelichting hebben.

De heer Velthoen: Voorzitter, de overheid is altijd een veelkoppig monster, laat staan voor de gemiddelde burger helemaal. Nou zijn wij nog onderdeel van de Rijksoverheid en hebben een eigenstandige taak en wij hebben te maken met een ander onderdeel van die geweldige overheid waarin wij samen moeten functioneren. Mijn inziens bestaat er nog steeds een vaarklasseindeling, die gaat zelfs veel verder tot een zesbaksduwstel, dat is de grootste categorie vaarwegen en wij komen van de kleinere categorie 2, de kempenaar, dat zijn allemaal typen bootjes. Dat heeft RWS allemaal keurig vastgelegd in kaarten en besluiten. Mijns inziens hebben wij de boten of de steiger gemist, maar wij hebben niet in de onderhandelingen compensatie gekregen waar wij onzes inziens recht op hebben.

Mevrouw Korst: Voorzitter. Er is al zoveel technische inbreng geweest en daar vertrouw ik op, maar als overheid en daar gaan wij altijd trots op, dat wij samenwerken. Sinds 2013 wordt erover gesproken, dus het is een langdurig traject geweest. Door het feit dat het zo lang geduurd heeft, plaatst dat ons voor de extra kosten. Het is heel belangrijk dat RWS meedeelt in de kosten, ook gezien het langdurige traject dat wij nu moeten doorlopen.

De heer De Jong: Voorzitter. Ik start de beantwoording achterstevoren. Wij zijn in contact getreden met RWS maar wij werden voor een voldongen feit geplaatst, misschien hebben wij de boot gemist op het moment dat de veranderde klasse van kracht was, hij is vergund door RWS en daardoor zijn er extra kosten bovenop vaarklasse 2 gekomen vanwege de zwaardere vaarklasse. Zijn er nadelen? Ja, dat zijn de extra kosten waar wij nu voor staan, de 500.000 euro. In mijn historie is het van spits naar kempenaar gegaan.

De heer Velthoen: Hij is gegaan van klasse 2 kempenaar naar VA, dat is het grote Rijnschip, eenbaksduwstel.

De heer De Jong: Het is niet zo dat de ruimte in de vaarweg groter geworden is. De maat was aanwezig om daar door te gaan, maar hij is nu vergund en dat was voorheen niet zo. De remmingswerken zijn puur ter bescherming van de deur. Als de boot daar aankomt en daar moet stoppen of hij heeft niet de goede vaart of richting, dan beschermen de remmingswerken zodanig dat hij de boot in de goede richting houdt en dreigt te botsen, kan hij de remmingswerken benutten om af te remmen. Daarnaast is er ook een aanlegmogelijkheid. Als de sluis dicht is, dan is die langere tijd dicht vanwege het hoogwater. Wij hebben nu een bestuursakkoord Samen Beter, maar dat moet ook inhoud hebben, ook als je met overheden samen gaat werken en dat je niet alles afwentelt op een, dus voor de toekomst na het in overleg treden, samen beter, maar niet voor een

man alleen. In deze hebben wij de afgelopen periode ook een opdracht gekregen. Voor nu zijn wij voor een voldongen feit geplaatst dat wij de opdracht hebben om het object te beschermen met de remmingswerken.

De heer Velthoen: Voorzitter, bij interruptie, is overwogen om dit voor te leggen aan de rechter? Wat er feitelijk gebeurd is, de Rijksoverheid neemt een nieuw besluit. Die nieuwe klasse wordt op enig moment door de overheid gepubliceerd en daar hebben wij blijkbaar niet op gereageerd als zodanig en wij staan nu wel voor de extra kosten. Ik vraag mij af of dat niet in redelijkheid en billijkheid middels een rechtszaak nog eens kan worden aangekaart met dezelfde Rijksoverheid om te voorkomen dat als ze weer dergelijke besluiten nemen, wij weer aan de lat staan voor een ander object.

De heer De Jong: Het is een goede suggestie, ware het niet dat wij wel voor de investering staan om het object te beschermen. Als u de foto's ziet of u bent in de omgeving geweest. Ik zou het voor kunnen leggen maar om een procedure aan te gaan die mogelijk meerdere jaren zo niet decennia gaat beslaan terwijl wij genooddaakt zijn om de assets nu op orde te houden, lijkt het wel het onderzoeken waard of het juridisch aanvechtbaar is, maar niet om de investering uit te stellen.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, een tussenvraag. Hoe komt het dat het object nu kennelijk op instorten staat? Was er niet een eerder moment om dat aan te zien komen? Nu voelen wij ons gedwongen om mee te doen omdat wij anders de veiligheid in het geding laten komen. Ik begrip dat niet zo goed.

De heer De Jong: In 2013 was het object al in zodanige slechte staat dat wij genooddaakt waren om te gaan investeren. Toen is er een investeringsbesluit genomen, puur op de oude scheepvaartklasse. Dat wij voor een voldongen feit kwamen met de uitvoering van dat plan, investeringsplan, bleek dat wij voor een andere scheepvaartklasse moesten gaan investeren en was het investeringsbesluit dat genomen was, niet toereikend om alle werkzaamheden die daarbij passen, uit te voeren. Vandaar het extra.

De heer Van Noord: Ik wil graag antwoord op mijn vraag hebben. Is nou klasse 5 of 5.a. vergund of niet?

De heer De Jong: Ik heb gezegd dat het vergund is.

De heer Kocx: In onze stukken staat letterlijk: "Ondanks dat vanuit de vergunning het keermiddel moet voldoen aan scheepvaartklasse 2, is het de praktijk dat schepen van klasse 5.a worden toegestaan door de vaarwegbeheerder". Dus of het klopt niet, de tekst in het stuk klopt niet of uw uitleg klopt niet, maar een van de twee is juist.

De heer De Jong: De vergunning zal slaan op de vergunningovername in 1982. De vaarwegbeheerder heeft daarna de vaarklasse gewijzigd en die staat niet in de vergunning van ons.

De heer Van der Kallen: Ik heb een aanvullende vraag. Een dergelijke vaarklasse heeft een groter motorvermogen en dat zet nogal wat water om en dat beroert nogal de bodem en misschien wel de teen van onze dijk aan de zuidzijde van het Oude Maasje. Ik wil wel weten of RWS ons geïnformeerd c.q. geconsulteerd heeft of deze vaarklasse en het grotere motorvermogen want schippers houden zich zelden aan de vaarsnelheid en het gebruik van hun motor. Ik wil niet dezelfde discussie hebben dat wij straks de zuidzijde van het Oude Maasje weer moeten gaan versterken, omdat anderen die gesloopt hebben. Ik wil weten of bij de vergunning voor klasse 5 is gekeken naar de bekleding van de dijk aan de zuidkant van het Oude Maasje. Dat hoeft niet vandaag, maar het is in de hele discussie passend, het kan niet zo zijn dat men de klasse 2 naar 5 verhoogt en er tegelijkertijd niet gekeken wordt naar de kwetsbaarheid van de dijk aan de zuidkant van het Oude Maasje.

De heer Van Noord: Ergens kloppen er dingen niet. Wij hebben nu al zes jaar gewacht op de uitvoering van deze beslissing. Ik hoor net dat wij over enige weken weer een vergadering hebben. Ik zou zeggen, neem het stuk terug en zoek uit hoe het echt zit en kom dan met een stuk waar wij een beslissing over kunnen nemen. Ik begon mijn termijn met, gezien de foto's snappen wij heus wel dat er iets moet gebeuren, maar of het stuk is onduidelijk of ergens gaat er iets niet goed. Ik vind dat bestuurlijk ingewikkeld.

De voorzitter: Het voorstel is om het voorstel aan te houden tot de volgende vergadering en daar nog eens goed naar te kijken. Dat gaan wij zo doen, dan nemen wij nu geen besluit.

4.b. Aanvraag uitvoeringskrediet onderhoud en renovatie Sluis Roode Vaart, projectnummer 800464

De heer Van Noord: Voorzitter, een bestuurlijke opmerking. Als wij het hebben over het op orde hebben van assets, dan hebben wij het meestal over zaken in de waterketen en waterzuivering en dat soort zaken. Bij het vorige agendapunt en ook bij dit agendapunt blijkt dat hier en daar watersystemen ook niet op orde zijn. Ik zou graag willen weten hoe het staat met het op orde hebben van de assets in de watersystemen.

De heer Kavelaars: Voorzitter, ik heb een vraag over de medefinanciering van de provincie. Ik begrijp dat die vanwege de vaarwegen 50% meefinanciert, maar dat gebeurt achteraf en ik begrijp dat het waterschap moet voorfinancieren. Uit de technische vragen begrijp ik dat dat een normale regel is. Waarom is het een normale regel dat de provincie achteraf mede financiert?

De heer Verbeem: Voorzitter. Wij staan hier voor een investeringsopgave die onoverkomelijk is. Het onderhoud vergt geen uitstel en de kosten die ermee gemoeid zijn, 1.930.000 euro zijn toch 160.000 euro meer dan oorspronkelijk begroot dat ook te maken heeft met voortschrijden in de tijd en kosten die toenemen en wij zitten een stuk voorbij de crisis waardoor dit soort werkzaamheden een stuk duurder zijn. Positief is dat er gekozen wordt voor MVO, een van de punten die meespeelt bij winnend samenwerken in Brabant en dat ondersteunen wij van harte. Ik sluit mij aan bij de woordvoerder van bedrijven, wat kunnen we verder nog gaan verwachten, want het is een punt van achterstallig onderhoud dat wij nu weer moeten gaan uitvoeren. Ik wil complimenten geven voor het MVO-aspect.

De heer De Jong: Voorzitter. De heer Van Noord ziet hier ook al zaken op zich afkomen. Vaarwegen vergen grote investeringen wanneer er onderhoud gepleegd moet gaan worden, zeker bij dit object, waar ook een stukje zorg was, van wanneer moeten wij gaan investeren en wanneer kunnen wij gaan investeren gezien de zoetzoutwaterdiscussie en de Roode Vaart die met dit object te maken heeft. Daarom is het enige tijd uitgesteld. Mijn voorstel is om aan zaken rond watersystemen op orde in de commissie Watersystemen aandacht te besteden en een totaaldoorkijk te maken van wat hebben wij aan assets en waar zien wij de komende tijd mogelijk risico's en mogelijk ook vertraging. Daar is de commissie een uitgelezen gremium voor om discussie te voeren en openheid te bieden. Ik hoop dat u op dat punt tevreden bent, maar of dat zo is, zien wij wel als het op de agenda staat. Mijnheer Kavelaars, deze afspraken zijn met de provincie gemaakt, zij financieren de kosten achteraf voor 50%. Dat zult u in elke nota zien terugkomen. Om dit te veranderen moeten de afspraken veranderd worden. Geen uitstel zegt de heer Verbeem, dat is hier precies aan de hand. Dank voor de opmerking over MVO.

Tweede termijn

De heer Kavelaars: Is dit een onderhandse afspraak met de provincie of is dit landelijk afgesproken over investeringen samen met het waterschap?

De heer De Jong: Dit zijn afspraken die wij in Brabant met de provincie gemaakt hebben.

Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met de verstrekking van een uitvoeringskrediet ter hoogte van 1.930.000 euro voor de onderhouds- en reparatiewerkzaamheden van sluis Roode Vaart.

5. Mededelingen

5.a. Managementletter 2019-1

De voorzitter: Niemand heeft het woord gevraagd voor de managementletter, maar er is wel een mededeling uit het dagelijks bestuur, een actualiteit.

De heer Mureau: Voorzitter, ik heb een vrolijke actualiteit te melden. Eerder vanmiddag hebben wij in het centrum van Zevenbergen de starthandeling verricht voor het opengraven van de haven, de Roode Vaart. U heeft daar eind februari mee ingestemd om te participeren in het project. Naast de openingshandeling met een feestelijk tintje waarbij de gemeente nadrukkelijk het belang van zoetwater voor de regio benoemde, is de gewijzigde SOK ondertekend. Daarbij hebben wij scherp gelet op de verwerking van de randvoorwaarden die het algemeen bestuur heeft meegegeven in de SOK.

De heer Kocx: Krijgen wij die SOK als mededeling bij de volgende stukken?

De heer Mureau: De SOK is niet geheim, maar ik wil even met het dagelijks bestuur bespreken of wij die aan u verspreiden of die ter inzage geven. Hij is in ieder geval niet geheim. Wij zorgen ervoor dat die op de een of andere manier kan worden ingezien.

De heer Kocx: Ik opteer ervoor om die gewoon aan iedereen te verstrekken, want hij is niet geheim. Sterker nog, de vorige SOK was gewoon openbaar en ik zie niet in waarom wij deze niet op dezelfde manier zouden kunnen behandelen.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de managementletter 2019-1 voor kennisgeving aan.

6. Ingekomen stukken

6.a. Jaarverslag 2018 en jaarplan 2019 rekenkamercommissie Waterschap Brabantse Delta

De voorzitter: Vanwege de aanwezigheid van de vertegenwoordiger van de Rekenkamercommissie behandelen wij dit agendapunt als eerste van de agenda. Bent u het hiermee eens? Ja.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, een opmerking en niet zozeer een vraag. Er is een goed voorstel gedaan voor het programma voor 2019 en wij juichen toe dat het thema klimaat wordt opgepakt, dat sluit helemaal aan bij wat wij in het bestuursakkoord en de portefeuilleverdeling hebben afgesproken. Daar wil ik onze instemming en complimenten over geven, dat lijkt mij zeer interessant en relevant om dat verder uit te werken via de band van de rekenkamer en hun onderzoek. Ik heb nog een suggestie voor een ander thema, ook voortkomend uit het bestuursakkoord en alle gesprekken daarover. Zuiveren, dat blijft een heel belangrijk item. In hoeverre krijgen wij het voor elkaar ook met nieuwe en vreemde stoffen en medicijnresten, daar hebben wij allemaal vragen bij. Het lijkt mij aardig om dit minstens in het lijstje van uit te voeren onderzoeken mee te begeleiden voor ons als algemeen bestuur.

De heer Kocx: Voorzitter, mijn voorganger had het over klimaatadaptatie maar wij vonden dat een vreemde keuze. Uiteraard is de rekenkamer helemaal vrij om te bepalen welk onderzoek zij doen, maar de rekenkamer doet meestal onderzoek achteraf, wat is er gebeurd en wij staan nog aan de voorkant van maatregelen in het kader van klimaatadaptatie. Dus wij vragen ons af, wat gaat de rekenkamer dan onderzoeken van wat er goed of fout gaat. Misschien kan de rekenkamer dat toelichten.

Mevrouw Korst: Voorzitter, wij hadden dezelfde vraag. Wij zijn net op pad met klimaatadaptatie en met de rekenkamer kunnen wij controleren of het beleid goed uitgevoerd is, dus we zitten te veel aan de voorkant. Dan nog een vraag. De rekenkamer wil voor het algemeen bestuur een handreiking opstellen. Is dat een taak van de rekenkamer?

De heer Pieterse: Klopt, wij willen als rekenkamer klimaatadaptatie gaan onderzoeken. Dat staat in de handreiking en wij zien dat de waterschappen de komende periode op het gebied van klimaat veel te doen hebben. Klimaatadaptatie is een breed begrip, dus wat wij willen gaan doen is de samenhang tussen de verschillende onderwerpen en de grote bestuurlijke beslispunten meer inzichtelijk maken zodat het algemeen bestuur daar meer keuzes in kan gaan maken. Wij maken geen richtlijn, wij willen vooral de samenhang laten zien en de keuzes voor u inzichtelijk maken.

Mevrouw Bonthuis: Hierbij aansluitend, het is vrij gebruikelijk dat er vooronderzoeken en verkennende onderzoeken ex ante worden gedaan, juist om de breedte van de thematiek te verkennen, zodat wij daarop voort kunnen, dus in die zin past het wel degelijk bij de opdracht van de rekenkamer, die doet echt niet alleen na afloop zaken, maar ook aan de voorkant.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. De wetgever heeft wel degelijk voor de rekenkamers bepaald dat beleid geëvalueerd zou worden. Je stelt eerst beleid vast, dan volgt de uitvoering en dan volgt de toets van het beleid. Je ziet weleens dat rekenkamercommissies soms dingen oppakken zoals in het toekomstbeeld, maar als ze dat doen, dan treden ze buiten de bedoeling van de wetgever en tegelijkertijd gaan zij min of meer op de stoel gaat zitten van de ambtelijke organisatie. Mijns inziens is het aan de ambtelijke organisatie om beleid voor te bereiden en om de breedte van het beleid voor het algemeen bestuur in beeld te brengen. Ik snap niet dat de rekenkamercommissie met dit soort voorstellen komt. Een handreiking doe je hooguit op het moment dat sprake is van totale fusies en dat je ter voorbereiding daarvan iets doet, maar dat is in de nadagen van de betrokken rekenkamercommissie want daarna komt er een nieuwe.

De heer Pieterse: Er wordt nu vooral gefocust op het woord handreiking en dat is niet helemaal terecht. Wij gaan vooral een overzicht maken van wat er speelt op het gebied van klimaatadaptatie, wat er op het algemeen bestuur afkomt, wat de samenhang is tussen de verschillende onderwerpen en waar de grote bestuurlijke beslispunten liggen.

De heer Van der Kallen: Het is allemaal in de toekomst en in mijn beleving moet de rekenkamercommissie de uitvoering van vastgesteld beleid toetsen. Ik kan mij voorstellen dat deze rekenkamercommissie blijkbaar niet de creativiteit heeft om terug te kijken en te zeggen, welke onderwerpen durven wij aan te pakken. Ik vind het een beetje angsthazerij, want het is altijd zo dat als je terugkijkt naar de uitvoering van beleid, dan kunnen er kritiekpunten zijn. En vooruitkijken is altijd per definitie positief. Ik wil heel graag positief zijn maar ik wil vooral leren van de fouten die wij met zijn allen hebben gemaakt. Het bestuursakkoord heet niet voor niets Samen Beter.

De voorzitter: Wij geven de opmerkingen die hier gemaakt zijn, mee aan de rekenkamercommissie en het is uw eigen verantwoordelijkheid als onafhankelijke commissie om daarmee verder aan de slag te gaan. Mag ik u bedanken voor uw aanwezigheid en het jaarverslag en jaarplan voor kennisgeving aan te nemen.

6.b. Schriftelijke vragen van de fractie PvdA aan het dagelijks bestuur naar aanleiding van de faillissementsaanvraag BioMoer en over mestverwerkingsinitiatieven in algemene zin op basis van artikel 60 van het Reglement van Orde

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de schriftelijke vragen van de fractie PvdA en de reactie van het dagelijks bestuur voor kennisgeving aan.

7. Notulen en besluitenlijst

7.a. Notulen en besluitenlijst vergadering algemeen bestuur 27 februari 2019

De voorzitter: Over deze notulen zijn geen redactionele opmerkingen ontvangen.

De heer Kocx: Voorzitter. Geen redactionele, maar wel iets anders. Wij hebben daarop staan notulen besloten vergadering. Het ging over een bepaald onderwerp en nu is over dat onderwerp tijdens de formatie een brief over SNB openbaar geworden en in de brief staan juist de stukken waarom wij geheimhouding opgelegd hebben gekregen op uitdrukkelijk verzoek van de directie en Raad van Commissarissen van SNB terwijl nota bene nu de brief door de directie en Raad van Commissarissen van SNB openbaar wordt gemaakt. Ik kan het niet rijmen dat wij geheimhouding opgelegd krijgen en besloten notulen hebben en dat de partij zelf de inhoud openbaar gaat maken.

De voorzitter: Dat is op zijn minst bijzonder. Ik stel voor dat wij dat voor de volgende keer in een mededeling aan u uiteen zetten, want wij moeten dat even netjes vragen. Als wij ons aan de code houden en vervolgens gaat het vanuit SNB op deze manier naar buiten toe, dan vraagt dat om verduidelijking waarom. Dat laat onverlet dat wij de notulen van 27 februari wel kunnen vaststellen.

Mevrouw Bonthuis: Een opmerking over de actie- en toezeggingenlijst. Ik pak hierop terug omdat er een toezegging was gedaan die in de technische vragen is beantwoord, namelijk een overzicht van de procesgang richting dijkversterking Amertak/Geertruidenberg. Ik heb hier nog een vraag over die niet is beantwoord en die ook niet in de procesbeschrijving zit. Ik had toen gevraagd, wij wilden een procesbeschrijving wat gebeurt er met allerlei partijen in Geertruidenberg, ook richting inwoners. Een procesbeschrijving is niet alleen een aanpak in stappen van het project inhoudelijk en technisch, maar ook hoe informeren wij de omgeving. Wij hebben ooit een afspraak gemaakt om in maart naar de bewoners te gaan. Hoe staat dat nu, want wij zitten nog te wachten op definitieve informatie. De bewoners hebben als laatste mededeling gekregen dat zij in maart opnieuw zouden worden geïnformeerd. Is dat gedaan, welke acties zijn genomen richting bewoners, hebben wij uitgelegd om eventueel uitstel te vragen beargumenteerd, want wij hebben argumenten om dat later te doen. Ik mis behalve de specifieke vraag over het communicatieproces dat hele stuk in de procesbeschrijving. Kunt u dat expliciteren en toevoegen?

De heer De Jong: Ik heb de vragen pas vandaag gezien. Ik zal uw laatste vraag uitzoeken en schriftelijk beantwoorden. Dat lijkt mij beter dan het hier nu toe te lichten.

Besloten: Het algemeen bestuur stelt de notulen (inclusief de actie en toezeggingenlijst) en de besluitenlijst van 27 februari 2019 vast.

7.b. Notulen en besluitenlijst vergadering algemeen bestuur 27 maart 2019

De voorzitter: De redactionele opmerkingen staan bij de technische vragen en antwoorden. Deze notulen zijn inclusief de voorgestelde wijzigingen.

Besloten: Het algemeen bestuur stelt de gewijzigde notulen en de besluitenlijst van 27 maart 2019 vast.

7.c. Notulen en besluitenlijst vergadering algemeen bestuur 28 maart 2019

De voorzitter: Er zijn geen redactionele opmerkingen ontvangen.

Besloten: Het algemeen bestuur stelt de notulen en de besluitenlijst van 28 maart 2019 vast.

8. Rondvraag

De heer Van Noord: Voorzitter. In het begin van de vergadering was er wat onbegrip over wat een rekenkamer wel of niet zou moeten doen. Ik heb even teruggekeken maar ik kan het zo snel niet vinden, maar een aantal jaren geleden toen wij de rekenkamer ingesteld hebben, hebben wij vast iets afgesproken over wat zo'n rekenkamer eigenlijk moest doen. Of dat wettelijk is of niet, dat weet ik niet, maar wat hebben wij toentertijd afgesproken? Dat zou ik graag schriftelijk toegestuurd krijgen ter lering om dat nog een keer te bekijken.

De heer Van der Kallen: Ik verwijs de spreker naar artikel 2 van de verordening: "De commissie doet onderzoek naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het waterschap gevoerde beleid en bestuur." Nergens toekomst, ik geef het maar even mee.

De voorzitter: Uit beide vragen merk ik, wij staan aan het begin van een nieuwe bestuursperiode, uit dat rondje haal ik naar boven dat er kennelijk verschillende verwachtingen zijn. Ik denk dat het lid van de rekenkamer hier ook is vertrokken met goh, ik krijg wel het een en ander mee. Zouden wij er niet verstandig aan doen

De heer Van der Kallen: Van hem mag toch verwacht worden dat hij zijn eigen verordening leest? Dan komt de rekenkamer met een voorstel voor een handreiking? Ik vind het een schoffering van het algemeen bestuur, maar het algemeen bestuur vindt het goed, want precies dezelfde mensen worden in de rekenkamercommissie gestemd.

De voorzitter: Ik begrip uw opmerking, maar aan het begin van de nieuwe bestuursperiode van vier jaar is het een kans om de nieuwe leden.....

De heer Van der Kallen: Dijkgraaf, de rekenkamercommissie van de vorige periode had deze verordening en artikel 2 is heel helder over waar onderzoek naar wordt gedaan, het gevoerde beleid en niet het toekomstige beleid. Dat hebben wij aangegeven en ik snap er niets van.

De voorzitter: Ik wil iets anders voorstellen. Ik ken de verordening maar naar aanleiding van vanavond is het misschien slim om binnenkort een keer met het algemeen bestuur in de kapel even te kijken naar de verschillende verwachtingen, want als er vanavond uit het algemeen bestuur twee mensen worden benoemd ... Het is iets fundamenteeler dan alleen een juridisch dispuut, want dan kan ik tegen de heer Van Noord zeggen, lees de verordening en dan bent u klaar. Maar er zit een vraag achter en als u het op prijs stelt dat wij een keer een uurtje nemen in de kapel om het daarover te hebben, dan kunnen wij de voorzitter en de rekenkamercommissie uitnodigen. Dan gaat het niet over de verordening, maar over elkaar versterken en samenwerken.

De heer Van Noord: Dat is nou precies de strekking die ik bedoelde en misschien zijn er goede argumenten om het wel te doen. Laten wij het daar ook met de nieuwe mensen erbij, ik heb zelf ook iets van hoe zit dat, gewoon met elkaar bespreken en er iets van vinden.

De voorzitter: De formule zou zijn zoals we dat hebben gedaan over internationaal beleid, gewoon een uurtje nemen in de kapel of het koetshuis en dan kijken wij naar de verwachtingen.

De heer Van der Kallen: U doet de suggestie alsof het algemeen bestuur de wet maakt, wij voeren de wet uit.

Mevrouw Bonthuis: Ik wil graag nog een aanvulling geven. Ik ondersteun uw voorstel om met elkaar de verwachtingen bij te stellen, maar er is een nieuw wetsvoorstel landelijk in de maak dat ingaat op wat hier vanavond is gepasseerd, dus laten wij dat erbij betrekken.

De voorzitter: Wij organiseren een uurtje en als u enthousiast bent, dan komt u en anders niet.

De heer Velthoen: Voorzitter, twee vragen. Er is heel hard gewerkt aan het tot stand komen van een nieuw akkoord en plan wat wij de komende tijd gaan doen en dat waarderen wij allemaal zeer. Wij vragen uw aandacht voor het feit dat onze fractievoorzitter heeft opgegeven wie onze steunfractie- c.q. duo-leden zijn. Wij hadden graag dat zij voor de volgende algemeen bestuursvergadering zijn voorzien van middelen zodat zij hun werk kunnen doen. De tweede vraag, dit is een prachtig gebouwtje, maar het is geen vergaderzaal. Wij horen graag de voortgang van het eventueel verhuizen naar een nieuwe vergaderlocatie.

De voorzitter: De apparatuur voor de ondersteuning is binnen, dus het zal gaan lukken om het binnenkort mogelijk te maken voor de steunfractieleiden. Op het punt van de huisvesting kom ik binnenkort met een voorstel.

9. Sluiting

De voorzitter: Ik dank u allemaal voor uw bijdragen. Ik sluit de openbare vergadering om 21.15 uur. Ik nodig u uit voor een borrel in het Koetshuis vanwege het nieuwe bestuur en het bestuursakkoord.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 22 mei 2019.

De dijkgraaf

De secretaris-directeur

drs. C.J.G.M. de Vet

dr. A.F.M. Meuleman

Zaaknr. : 30441
Kenmerk : 35111

Actie- en toezeggingenlijst vergadering van het algemeen bestuur 24 april 2019

	Uit vergadering	Actie/toezegging	Laatste stand van zaken
1.	AB 14 oktober 2015	De Verordening schadevergoeding Waterschap Brabantse Delta wordt in 2019 geëvalueerd.	Zomer 2019
2.	AB 10 mei 2017	Evaluatie Legesverordening	In 2019
3.	AB 26 september 2018	Participatie: 1x per jaar hierover met AB spreken.	September 2019
4.	AB 31 oktober 2018	Discussie met AB over grondaankoopbeleid.	2019
5.	AB 12 december 2018	Nieuwe gedragscode Onderhoudsplan watergangen en waterkeringen als agendapunt bij de Commissie Watersystemen.	In Commissie Watersystemen 2019
6.	AB 24 april 2019	Hoe Samenwerkingsovereenkomst Roode Vaart ter inzage voor AB-leden	Bij de technische vragen AB 22 mei 2019
7.	AB 24 april 2019	Brief SNB aan informateur in relatie tot vertrouwelijkheid	Bij de technische vragen AB 22 mei 2019
8.	AB 24 april 2019	Overzicht aanpak communicatieproces keringen Geertruidenberg /Amertak	Bij de technische vragen AB 22 mei 2019
9.	AB 24 april 2019	Thema-overleg over samenwerking en versterking AB en rekenkamercommissie	Tijdstip wordt nader bepaald.

Besluitenlijst algemeen bestuur 24 april 2019**1 Opening****2 Spreekrecht**

Er hebben zich geen insprekers aangemeld.

3.a.1 Rapportage informateur

Besloten: Het algemeen bestuur neemt kennis van de rapportage.

3.a.2 Bestuursakkoord waterschap Brabantse Delta 2019-2023

Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met het bestuursakkoord Samen beter!

3.a.3 Benoeming leden dagelijks bestuur

Besloten: Het algemeen bestuur besluit te benoemen tot lid van het dagelijks bestuur van Waterschap Brabantse Delta:

1. Mevrouw drs. C.B.M.E. Franssen
2. De heer ir. C.C.F. Mureau
3. De heer C.A.M. de Jong
4. De heer drs. Th.J.J.M. Schots
5. De heer ir. H.P. Verroen.

De tijdsbesteding van de leden van het dagelijks bestuur met uitzondering van de voorzitter voor elk van hen vast te stellen op de deeltijdfactor 60%.

3.b.1 Benoeming leden en plaatsvervangend leden Georganiseerd Overleg werkgeversgedeelte

Besloten: Het algemeen bestuur, gehoord de voordrachten vanuit de fracties, benoemt vanuit zijn midden 5 leden en 3 plaatsvervangende leden voor het Georganiseerd Overleg, overeenkomstig bijgevoegd ontwerpbesluit.

3.b.2 Benoeming leden en plaatsvervangend leden voorbereidingscommissies Financiële Zaken, Watersystemen en de Commissie Geloofsbrieven

Besloten: Het algemeen bestuur Besloten:
Het algemeen bestuur, gehoord de voordrachten van de fracties uit het algemeen bestuur, benoemt de leden en plaatsvervangende leden van de voorbereidingscommissies Financiële Zaken en Watersystemen en de Commissie Geloofsbrieven overeenkomstig het bijgevoegde ontwerpbesluit.

3.b.3 Benoeming 2 leden Rekenkamercommissie

Besloten: het algemeen bestuur benoemt mevrouw W. de Koning-Bogers en de heer H. Knook tot intern lid van Rekenkamercommissie Waterschap Brabantse Delta.

4.b Aanvraag uitvoeringskrediet onderhoud en renovatie Sluis Roode Vaart, Projectnr. 800464

Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met de verstrekking van een uitvoeringskrediet voor de onderhouds- en reparatiewerkzaamheden van sluis Roode Vaart ter hoogte van € 1.930.000,-.

5.a Managementletter 2019-1

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de managementletter 2019-1 voor kennisgeving aan.

6.a Jaarverslag 2018 en jaarplan 2019 Rekenkamercommissie waterschap Brabantse Delta

Besloten: Het algemeen bestuur neemt het jaarverslag 2018 en het jaarplan 2019 van de Rekenkamercommissie Waterschap Brabantse Delta voor kennisgeving aan.

6.b Schriftelijke vragen van de fractie PvdA aan het dagelijks bestuur naar aanleiding van de faillissementsaanvraag BioMoer en over mestverwerkingsinitiatieven in algemene zin op basis van artikel 60 van het Reglement van Orde:

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de schriftelijke vragen van de fractie PvdA en de DB-reactie voor kennisgeving aan.

6.c Brief Unie van Waterschappen 'Feliciteatiebrief waterschapsbestuurders'

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de felicitatiebrief van de Unie van Waterschappen voor kennisgeving aan.

7 NOTULEN EN BESLUITENLIJST

7.a Notulen en besluitenlijst vergadering algemeen bestuur 27 februari 2019

Besloten: Het algemeen bestuur stelt de notulen (inclusief de actie en toezeggingenlijst) en de besluitenlijst van 27 februari 2019 vast.

7.b Notulen en besluitenlijst vergadering algemeen bestuur 27 maart 2019

Besloten: Het algemeen bestuur stelt de gewijzigde notulen en de besluitenlijst van 27 maart 2019 vast.

7.c Notulen en besluitenlijst vergadering algemeen bestuur 28 maart 2019

Besloten: Het algemeen bestuur stelt de notulen en de besluitenlijst van 28 maart 2019 vast.

9 SLUITING om 21.15 uur.